

Plagiarism Checking Report

Created on 2025-04-10 19:05:06 at 19:05 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
4233759	Apr 10, 2025 at 18:51 PM	namkiat.tho@mcu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	13-ม.ค..2568-งานวิจัยฉบับสมบูรณ์...พม.ดร.นำเกียรติ....กลไกการอนุรักษ์ของวัดป่าโนนสวรรค์-1 (2).pdf	Completed	14.57 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	พระสารีบุตร	วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี	Wikipedia	0.92
2	Temple Management as a Learning Center in the Digital Age	สุกานันโท, พระปลัดเกื้อกุล	Journal of Innovation Research on Education and Technology (JIRET)	0.85
3	THE MODEL OF BUDDHIST MONASTERY MANAGEMENT TOWARDS COMMUNITY EDUCATIONAL CENTER IN THAILAND	Arnando, Phrapalad Nutthawut	วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ	0.68
4	Development Model for of Bangkok Temples to be The Arts and Cultural learning Centers	(ชาว ขนดีโก), พระครูขันตวิโรภาส	วารสาร สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	0.50
5	ROLES OF BUDDHIST MONKS IN PRESERVING THE ARCHAEOLOGICAL SITE OF WIANG KUM KAM, THA WANG TAN SUB-DISTRICT, SARAPHI DISTRICT, CHAING MAI PROVINCE	ยังสามารถ, พระบุญช่วย	มมร วิชาการล้านนา	0.49
6	รายงานการบริหารแหล่งการเรียนรู้ เพื่อจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี	พวงสุวรรณ พันธุ์มะม่วง	สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	0.44
7	Social capital under knowledge management to the community of the developers	คำยั้ง, อรรถนันท์	วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์	0.39
8	POLITICAL SCIENCE AND PUBLIC ADMINISTRATION IN ROCKET FESTIVAL	Phuyiamjit, Narong	วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม	0.35
9	THE EVOLUTION OF TEMPLES IN BUDDHISM	(Thawatchai Roslers), Phrasrisittivites	วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น	0.32
10	http://rdo.psu.ac.th/th/images/D2/budget/2555/update_appendix-2.pdf	rdo.psu.ac.th	rdo.psu.ac.th_nutch	0.31

Match Details

[illegible]

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศพร้อมกับ
ดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการอันเป็นรากฐานอันสำ
คัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืนทั้งนี้มุ่งให้เกิดการมีส่วนร่วม
จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งจากหน่วยงานที่มีภารกิจประจำตาม
หน้าที่ function ภารกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติหรือรัฐบาล
agenda area ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยใน

ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติพศ 25552559 นโยบายการวิจัย
ของชาติระหว่างพศ 25552559 ได้กำหนดไว้ดังนี้ 1 เน้นการบูรณาการด้านการ
วิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสามารถ
เชื่อมโยงกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11
พศ 25552559 ความต่อเนื่องของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติพศ
25512554 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศรวมทั้งนโยบายและแนวทางการ
วิจัยของสภาริวิจัยแห่งชาติระยะยาวพศ 25522571 โดยการวิจัยจะตอบสนอง
ความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ
พร้อมกับดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการอันเป็น
รากฐานอันสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืนทั้งนี้มุ่งให้เกิด
การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งจากหน่วยงานที่มีภารกิจ
ประจำตามหน้าที่ function ภารกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติหรือ
รัฐบาล agenda area ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยใน
ระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและ
การบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆอันจะทำให้เกิดประสิทธิผล
ต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม 2 ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยตลอดจนใน
พื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะปฏิบัติและติดตามผลเพื่อให้เกิดการพัฒนางาน
วิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศอีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้กิจการวิจัยที่
มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น 3 เน้น
งาน

ระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและ
การบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆอันจะทำให้เกิดประสิทธิผล
ต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวกับการวิจัยตลอดจนใน
พื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะปฏิบัติและติดตามผลเพื่อให้เกิดการพัฒนางาน
วิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศอีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้กิจการวิจัยที่
มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้นซึ่ง
สอดคล้องกับ

ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติพศ 25552559 นโยบายการวิจัย
ของชาติระหว่างพศ 25552559 ได้กำหนดไว้ดังนี้ 1 เน้นการบูรณาการด้านการ
วิจัยที่สอดคล้องกับแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสามารถ
เชื่อมโยงกับแนวทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11
พศ 25552559 ความต่อเนื่องของนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติพศ
25512554 การปฏิรูประบบวิจัยของประเทศรวมทั้งนโยบายและแนวทางการ
วิจัยของสภาริวิจัยแห่งชาติระยะยาวพศ 25522571 โดยการวิจัยจะตอบสนอง
ความต้องการของชุมชนและปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนเพื่อการพัฒนาประเทศ
พร้อมกับดำเนินการควบคู่กับการวิจัยเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการอันเป็น
รากฐานอันสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืนทั้งนี้มุ่งให้เกิด
การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทั้งจากหน่วยงานที่มีภารกิจ
ประจำตามหน้าที่ function ภารกิจตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของชาติหรือ
รัฐบาล agenda area ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การวิจัยใน
ระดับหน่วยงานและภูมิภาคเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงานวิจัยและ
การบริหารงบประมาณเพื่อการพัฒนาภูมิภาคต่างๆอันจะทำให้เกิดประสิทธิผล
ต่อการพัฒนาประเทศโดยรวม 2 ให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยตลอดจนใน
พื้นที่ได้มีส่วนร่วมกันเสนอแนะปฏิบัติและติดตามผลเพื่อให้เกิดการพัฒนางาน
วิจัยในทุกภาคส่วนและทุกระดับของประเทศอีกทั้งเพื่อส่งเสริมให้กิจการวิจัยที่
มีการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นและตอบสนองการพัฒนาประเทศมากขึ้น 3 เน้น
งานวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยฉบับที่ 8 พศ
25552559 ซึ่งมีการกำหนดกลยุทธ์การวิจัยที่สอดคล้อง

นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยฉบับที่๘พศ๒๕๕๕๒๕๕๙ซึ่งมีการกำหนด
กลยุทธ์การวิจัยที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาระดับภูมิภาคบนพื้นฐาน
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิง
เศรษฐกิจสังคมและสาธารณะในระดับชุมชนและระดับภูมิภาคได้ทั้งจัดสรรงบ
ประมาณการวิจัยให้กระจายไปยังหน่วยงานต่างๆรวมทั้งในภูมิภาคโดยมี
กระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพและมี
กลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัย

การพัฒนาประเทศบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำผลการวิจัยที่
ได้รับไปใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสาธารณะในระดับชุมชนและ
ระดับประเทศ 4 จัดสรรงบประมาณการวิจัยให้กระจายไปยังหน่วยงานต่างๆรวม
ทั้งในภูมิภาคโดยมีกระบวนการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างมี
ประสิทธิภาพและมีกลไกกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานวิจัยใน
ส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคอันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและ
พัฒนาการพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทางและการพัฒนาบุคลากรการวิจัย
ร่วมกัน 5 ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัยพศ 25552559 อย่างเป็นเอกภาพและมี
ประสิทธิภาพโดยมีการดำเนินการวิจัยและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและ
เป็นระบบผนวก 2 6 ให้นโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยฉบับที่ 8 พศ
25552559 เป็นพื้นฐานเชิงนโยบายที่เชื่อมโยงกับการปฏิรูประบบวิจัยของ
ประเทศนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของหน่วยงานต่างๆรวมทั้งนโยบาย
และแนวทางการวิจัยของสภาริวิจัยแห่งชาติระยะยาวพศ 25522571 ซึ่งจะนำไป
สู่การพัฒนางานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืนของประเทศ
นโยบายการวิจัยของสภาริวิจัยแห่งชาติดังกล่าวรองรับวิสัยทัศน์การวิจัยของสภา
วิจัยแห่งชาติคือประเทศไทยมีงานวิจัยที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาที่สมดุลและ
ยั่งยืนโดยมีพันธกิจการวิจัยของสภาริวิจัยแห่งชาติคือพัฒนาศักยภาพและขีด
ความสามารถในการวิจัยของประเทศให้สูงขึ้นและสร้างฐานความรู้ที่มีคุณค่า
สามารถประยุกต์และพัฒนาวิทยาการที่เหมาะสมรวมทั้งให้เกิดการเรียนรู้และ
ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดประโยชน์เชิงพาณิชย์และสาธารณะตลอด
จนเกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยใช้ทรัพยากรและเครือข่าย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคอันจะนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการวิจัยและพัฒนาการพัฒนาศูนย์กลางการวิจัยเฉพาะทางและการพัฒนาองค์กรกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๑๒พศ๕๕๙๒๕๖๔กรุงเทพมหานคร๕๐หน้า๓๒สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๕๐แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๘พศ๒๕๕๐๒๕๕๔กรุงเทพมหานคร๕๕๐หน้า๓๕

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์สาธตราณโกเศศเศรษฐกิจแบบใหม่๒๕๕๐กรุงเทพฯฟายล์สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๒๕แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๕พศ๒๕๒๕๒๕๒๙กรุงเทพฯสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๕๐แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๘พศ๒๕๕๐๒๕๕๔กรุงเทพฯสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๕๐การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทยในการประชุมประจำปี๒๕๕๐การพัฒนาที่ยั่งยืนสืบค้นเมื่อ๑๕มกราคม๒๕๖๑จาก <http://www.nesdbgoth.com/download/article/article/20150813133735pdf> สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๕๐แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๑๐พศ๒๕๕๐๒๕๕๔กรุงเทพฯสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ๒๕๕๐แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่๑๑พศ๒๕๕๐๒๕๕๔กรุงเทพฯสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จบันขาดความสามัคคีของคนไทยในระบบการปกครองที่มีการปฏิรูปกันในปัจจุบันแนวความคิดของวัดและพระสงฆ์จะลดลงไปจากเดิมแต่กระนั้นวัดและพระสงฆ์ยังมีการปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโดยบทบาทหลักของวัดก็ยังคงเป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์สามเณรเป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนประพฤติปฏิบัติธรรมสืบทอดและเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนและยังมีฐานะเป็นสถานที่ประดิษฐานและรวบรวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นที่รวมจิตใจของประชาชนทั้งที่

ในท้องถิ่นบางส่วนได้สังเกตเห็นผลประโยชน์จึงเริ่มมีการประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องหรือเข้ามาใช้พื้นที่ของวัดในการประกอบอาชีพดังกล่าวมากขึ้นวัดในปัจจุบันจึงเป็นศูนย์กลางของมรดกวัฒนธรรมและสรรพวิชาอันหลากหลายนับตั้งแต่โบราณกาลพระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อนุรักษสืบสานและใช้ประโยชน์ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาและกิจกรรมอื่นๆของชุมชนปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปบทบาทของวัดและพระสงฆ์จะลดลงไปจากเดิมแต่กระนั้นวัดและพระสงฆ์ยังปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโดยบทบาทหลักของวัดก็ยังคงเป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์สามเณรเป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนประพฤติปฏิบัติธรรมสืบทอดและเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนและยังมีฐานะเป็นแหล่งประดิษฐานและรวบรวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมทั้งที่เป็นโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุตลอดถึงการเป็นศูนย์กลางในการประกอบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนดังนั้นวัดจึงมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งคือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งของวัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันวารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขงปีที่ 4 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคมมิถุนายน 2564 16 วิถีชีวิตของชาวไทยส่วนใหญ่ผูกพันกับพระพุทธศาสนาแนวทางสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตเพื่อใหรู้เท่าทันกับกระแสโลกาภิวัตน์คือการนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นครูลองในการดำเนินชีวิตวัดกับชุมชนเป็นสิ่งที่คู่กันมาแต่โบราณกาลวัดเป็นศาสนสถานทางพุทธศาสนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายในรูปแบบที่แตกต่างกันทั้งขนาดประเภทพื้นที่ฐานะและการจัดกิจกรรมวัดจึงเป็นที่พึ่งของประชาชนทางจิตใจและปัญหาตลอดจนเป็นศูนย์กลาง

นมาเลือกสรรกลั่นกรองด้วยเหตุและผลอย่างรอบคอบส่งเสริมกิจกรรมโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ทางพุทธศาสนาภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงกระบวนการที่คนของบุคคลที่มีต่อตนเองต่อโลกและสิ่งแวดล้อมซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากค่านิยมทางศาสนาที่จารีตประเพณีที่ได้รับการถ่ายทอดสั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปแต่ละสมัยทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสงบสุขในส่วนที่เป็นชุมชนและปัจเจกบุคคลโลกาภิวัตน์

การกำหนดนโยบายการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น 22 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม 23 การนำมาเป็นวิทยากร 24 การนำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา 3 การพัฒนาประสบการณ์ในการเรียนรู้ 4 จังหวัดสุราษฎร์ธานี 41 สภาพทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี 42 สภาพภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 11 ภูมิปัญญาท้องถิ่น 1 ความหมายและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาชาวบ้าน popular wisdom หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น local wisdom หรือภูมิปัญญาไทย Thai wisdom มีผู้สนใจพูดกันมานานแล้วการเข้าใจเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เข้าใจวัฒนธรรมของชาวบ้านและทำให้เข้าใจภาพรวมวัฒนธรรมของชาติได้มีผู้กล่าวถึงความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้รัตนะบัวสนธ์ 2535 35 ได้ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่าเป็นกระบวนการที่คนของบุคคลที่มีต่อตนเองต่อโลกและสิ่งแวดล้อมซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากค่านิยมทางศาสนาที่จารีตประเพณีที่ได้รับการถ่ายทอดสั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัยทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความสงบสุขของในส่วนที่เป็นชุมชนและปัจเจกบุคคลส่วนนั้นทสารลิสลับ 2542 16 ได้ให้ความหมายภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือภูมิปัญญาชาวบ้านว่าหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองและนำมาใช้ในการแก้ปัญหาเป็นเทคนิควิธีเป็นองค์ความรู้ของชาวบ้านทั้งทางกว้างและทางลึกที่ชาวบ้านคิดเองทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัยสำหรับวิชาทรงแสง 2543 75 ได้กล่าวถึงความหมายของภูมิปัญญาและภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ดังนี้ภูมิปัญญา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

การประยุกต์ใช้ความรู้กลายเป็นหน้าที่หลักของเครือข่ายต่างๆเครือข่ายส่วนมากมีการจัดการความรู้สำหรับการจัดการความรู้ถือเป็นการพยายามที่จะรวบรวมจัดให้เป็นระบบและจัดโครงสร้างสิ่งต่างๆที่ต้องรู้โดยสิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องต่อการทำงาน๑แนวคิดเรื่องการจัดการความรู้ได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนเนื่องจากเป็นกลยุทธ์หลักที่ทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างไรก็ตามการนำแนวคิด

เพราะมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่จัดการไม่ได้ซึ่งหมายความว่าการจัดการความรู้นี้จะบังคับให้เกิดขึ้นไม่ได้แต่จะเกิดขึ้นเองโดยความสนใจหรือพร้อมใจเป็นการพร้อมใจที่จะแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันซึ่งจากคำอธิบายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าองค์กรจะกำหนดให้มีการจัดการความรู้โดยไม่ได้ความร่วมมือจากบุคลากรไม่ได้ อีกทั้งจะต้องได้รับการยอมรับหรือความร่วมมือจากบุคลากรทั้งองค์กรการแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนความรู้จะเกิดขึ้นได้วิจารณ์พานิช 2549 ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่าการจัดการความรู้เป็นส่วนประกอบสำคัญของการทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรต่างๆพร้อมทั้งการจัดการความรู้ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารดั่งนั้นในยุคข้อมูลข่าวสารการได้มาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ความรู้กลายเป็นหน้าที่หลักของเครือข่ายต่างๆเครือข่ายส่วนมากมีการจัดการความรู้สำหรับการจัดการความรู้ถือเป็นการพยายามที่จะ 174 วารสารสมรรถนะปัญหาปริทัศน์ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2563 รวบรวมจัดให้เป็นระบบและจัดโครงสร้างสิ่งต่างๆที่ต้องรู้โดยสิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องต่อการทำงานการจัดการความรู้ได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนเนื่องจากเป็นกลยุทธ์หลักที่ทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างไรก็ตามการนำแนวคิดการจัดการความรู้มาประยุกต์ใช้ในชุมชนต่างๆในรูปแบบของเครือข่ายทางปัญญาก็สามารถเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาของประเทศเพราะเครือข่ายถือ

การจัดการความรู้มาประยุกต์ใช้ในชุมชนต่างๆในรูปแบบของเครือข่ายทางปัญญาก็สามารถเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาของประเทศเพราะเครือข่ายถือเป็นผู้สนับสนุนที่เตรียมศักยภาพและยังเป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นความรู้ของเครือข่ายมีใช้อยู่ในรูปแบบของข้อมูลและสารสนเทศเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการรู้แจ้งที่มาจาก การแก้ไขปัญหาและมาจากประสบการณ์อีกด้วยดังนั้นการจัดการความรู้จะช่วยให้

ต่างๆที่ต้องรู้โดยสิ่งเหล่านี้เกี่ยวข้องต่อการทำงานการจัดการความรู้ได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนเนื่องจากเป็นกลยุทธ์หลักที่ทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันอย่างไรก็ตามการนำแนวคิดการจัดการความรู้มาประยุกต์ใช้ในชุมชนต่างๆในรูปแบบของเครือข่ายทางปัญญาก็สามารถเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาของประเทศเพราะเครือข่ายถือเป็นผู้สนับสนุนที่เตรียมศักยภาพและยังเป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคมที่จะเกิดขึ้นความรู้ของเครือข่ายมีใช้อยู่ในรูปแบบของข้อมูลและสารสนเทศเท่านั้นแต่ยังรวมถึงการรู้แจ้งที่มาจาก การแก้ไขปัญหาและมาจากประสบการณ์อีกด้วยดังนั้นการจัดการความรู้จะช่วยให้องค์กรหน่วยงานหรือชุมชนค้นหาเลือกรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ที่สำคัญซึ่งจะมีประโยชน์ในการแก้ปัญหาการตัดสินใจและเป็นประโยชน์ในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันผ่านการเรียนรู้ร่วมกันสำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชนกรมพัฒนาชุมชน 2559 กล่าวว่เป้าหมายในการจัดการความรู้ของชุมชนนั้นคือ 1 พัฒนางานด้วยการจัดการความรู้ทำให้เราสามารถนำประสบการณ์ความรู้ที่สั่งสมมาใช้เพื่อพัฒนาการทำงานที่มีอยู่ในปัจจุบันให้ดีขึ้นได้ 2 พัฒนาคนทั้งนี้เนื่องจากองค์ความรู้ที่สร้างนั้นสามารถนำไปถ่ายทอดให้กับบุคคลทั่วไปทั้งที่คุ้นเคยกับองค์ความรู้นั้นๆหรือไม่เคยรู้จักมาเลยก็ทำให้บุคคลนั้นๆได้รับการพัฒนาให้เติบโตขึ้นมีความรอบด้านสามารถพัฒนาตนเองในการใช้ชีวิตได้ 3 พัฒนาองค์กรสิ่งนี้เห็นได้ชัดเจนดังที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ว่าองค์กรทุกแห่งมีความรู้

๘ค้นหาเลือกรวบรวมและเผยแพร่ความรู้ที่สำคัญซึ่งจะมีประโยชน์ในการแก้ปัญหาการตัดสินใจและเป็นประโยชน์ในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันผ่านการเรียนรู้ร่วมกัน๒๒๑แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดการความรู้ประกอบด้วย การดำเนินการขององค์กรในการที่จะกำหนดสร้างทดแทนและกระจายความรู้สำหรับการนำมาใช้ใหม่ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการทั้งการรับรู้และการเรียนรู้ต้นกำเนิดของการจัดการ

การศึกษาดูงานการเผยแพร่และถ่ายทอดเช่นการพิมพ์เผยแพร่การบรรยายการสาธิตการประชุมการอบรมสัมมนาการฝึกทักษะและ 6) การใช้ความรู้(Use)เป็นการให้พนักงานได้มีการนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรมาใช้ในรูปแบบต่างๆได้แก่การพัฒนาการเรียนรู้และกระบวนการคิดเช่นการวางแผนการแก้ปัญหาการตัดสินใจการวัดและประเมินการบริการความรู้เป็นการให้บริการความรู้แก่บุคคลภายในองค์กรและสังคมภายนอกรูปแบบของการให้บริการความรู้คือการให้คาปรึกษาการจัดฝึกอบรมการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงความรู้ 7) การสร้างคลังความรู้(Knowledge assets) โดยรวบรวมมาจากประสบการณ์ในการทำงานร่วมกันและนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแล้วสร้างคลังความรู้เชื่อมโยงเครือข่ายโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร(รัตนเที่ยงตรง\\, 2548 ; สดส.\\, 2548 ; วันชัยนิตย์โมทนุท\\, 2552 ; APQC \\, 1995 ; Holsapple \\, 1996 ; Marquardt \\, 1996 ; Alavi \\, 1997 ; Lee \\, 1999 ; DavenportandProbst \\, 2000 ; King \\, ChungandHaney \\, 2006)จากกรอบแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความรู้ดังกล่าวผู้วิจัยสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้ 7 ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดรูปแบบการจัดการความรู้การกำหนดความรู้ที่ต้องการใช้(Define)การสร้างความรู้(Create)การเสาะหาและยึดกุมความรู้(Capture)การกลั่นกรอง(Distill)การแลกเปลี่ยนความรู้(Sharing)การใช้ความรู้(Use)การสร้างคลังความรู้

๙เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีระหว่างกันได้จัดการความรู้คือการจัดการเพื่อเอื้อให้เกิดความรู้ใหม่โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่และประสบการณ์ของคนในองค์กรอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาวัฒนธรรมที่จะทำให้มีความได้เปรียบคู่แข่งขันจัดการความรู้เป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดในการจัดการความรู้คือการเรียนรู้ของบุคลากรและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา

ที่เป็นส่วนหนึ่งของความจางองค์กรในรูปแบบที่องค์กรดำเนินอยู่ 5 Tiwana (2000) (อ้างถึงในพิระพงศ์ศักดิ์ศรี,ม.ป.ป.)กล่าวว่าจัดการความรู้เป็นความสามารถในการสร้างและรักษาคุณค่าของความสามารถหลักของธุรกิจ Mertins , Heisin , and Vobeck (2003) (อ้างถึงในพิระพงศ์ศักดิ์ศรี,ม.ป.ป.)กล่าวว่าจัดการความรู้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมซึ่งจะส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารความรู้ประสบการณ์ระหว่างพนักงานและหน่วยงานขององค์กร Ryoko Toyama (อ้างถึงในจิระประภาอัครบวรและคณะ, 2552)การจัดการความรู้หมายถึงการจัดการเพื่อเอื้อให้เกิดความรู้ใหม่โดยใช้ความรู้ที่มีอยู่ประสบการณ์ของคนในองค์กรอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนานวัตกรรมที่จะทำให้มีความได้เปรียบเหนือคู่แข่งทางธุรกิจ World Bank (อ้างถึงในวีโรจน์กอสกุล, 2552)การจัดการความรู้เป็นการรวบรวมวิธีปฏิบัติขององค์กรและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างการนำมาใช้และเผยแพร่ความรู้และบริบทต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ European Foundation for Quality Management System : EFQM (อ้างถึงในวีโรจน์กอสกุล, 2552)การจัดการความรู้เป็นวิธีการจัดการความรู้เป็นกลยุทธ์และกระบวนการในการกำหนดหาและนำความรู้มาใช้ประโยชน์เพื่อช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้สำนักงานก.พ.ร.(อ้างถึงในจิระประภาอัครบวรและคณะ, 2552)การจัดการความรู้หมายถึงการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในส่วนราชการ

ถึงกระบวนการที่เป็นระบบเกี่ยวกับการประมวลข้อมูลสารสนเทศความคิดการกระทำตลอดจนประสบการณ์ของบุคคลเพื่อสร้างเป็นความรู้หรือนวัตกรรมและจัดเก็บในลักษณะแหล่งข้อมูลที่บุคคลสามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางต่างๆที่องค์กรจัดเตรียมไว้เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอันจะก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายทอดความรู้และในที่สุดความรู้ที่มีอยู่จะแพร่กระจายหรือไหลเวียนทั่วองค์กรอย่างสมดุลและเป็นไปเพื่อ

ไม่เช่นนั้นแล้วองค์กรจะไม่สามารถก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของระบบโลกที่เปลี่ยนไปและที่สำคัญไม่สามารถแข่งขันกับองค์กรธุรกิจอื่นๆได้การจัดการความรู้จึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งขององค์กรที่จะช่วยให้ผู้บริหารผู้ปฏิบัติงานใช้ความรู้ที่มีอยู่ในตัวเองและความรู้ที่ได้รับจากการถ่ายทอดมาจากคนอื่นให้เกิดประโยชน์ในการทำงานเพื่อให้งานที่ทำมีประสิทธิภาพและผลงานที่ออกมามีคุณภาพโดยการประสานความร่วมมือร่วมใจกับทุกฝ่ายภายในองค์กรหรือเครือข่ายในสังคมออนไลน์ยิ่งในสังคมยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของข่าวสารข้อมูลที่มีความรู้ใหม่ๆและข้อมูลจำนวนมากมหาศาลอยู่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อกับอุปกรณ์ต่างๆทั่วโลกโดยที่องค์กรส่วนใหญ่จะนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการทำงานด้วยแล้วการจัดการความรู้ก็ต้องทำให้เป็นระบบมากขึ้นเพื่อที่จะทำให้การบริหารจัดการภายในองค์กรมีประสิทธิภาพการจัดการความรู้ขององค์กรเป็นกระบวนการที่เกี่ยวกับการประมวลข้อมูลสารสนเทศความคิดการกระทำตลอดจนประสบการณ์ของบุคคลเพื่อสร้างเป็นความรู้หรือนวัตกรรมและจัดเก็บในลักษณะแหล่งข้อมูลที่บุคคลสามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางต่างๆที่องค์กรจัดเตรียมไว้เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายทอดความรู้และในที่สุดความรู้ที่มีอยู่จะแพร่กระจายและไหลเวียนทั่วทั้งองค์กรอย่างสมดุลเพื่อเพิ่มความสามารถในการพัฒนาผลผลิตและองค์กรรวมทั้งจะส่งผลทำให้เกิดการยกระดับความรู้ความสามารถของบุคลากรยกระดับคุณภาพการทำงานและทำให้องค์กรมีศักยภาพในการแข่งขันซึ่งถ้ามีการจัดการ

เพิ่มความสามารถในการพัฒนาผลผลิตขององค์กรซึ่งจากที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เป็นการเน้นให้เห็นว่าการจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศความคิดการกระทำและประสบการณ์ของบุคคลเพื่อนำมาสร้างนวัตกรรมแล้วจัดเก็บความรู้ไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้มีการแบ่งปันและถ่ายทอดไปยังบุคคลต่างๆซึ่งจะช่วยยกระดับขีดความสามารถทั้งหมดขององค์กรการจัดการความรู้มีอยู่ในหลายองค์กรเช่นธนาคารโลกไม่เรียกว่าการจัดการความรู้แต่เรียกว่าการ

ในการพัฒนาผลผลิตขององค์กรซึ่งจากที่เสนอดังกล่าวนี้นี้เป็นการเน้นให้เห็นว่าการจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศความคิดการกระทำและประสบการณ์ของบุคคลเพื่อนำมาสร้างนวัตกรรมแล้วจัดเก็บความรู้ไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้มีการแบ่งปันและถ่ายทอดไปยังบุคคลต่างๆซึ่งจะช่วยยกระดับขีดความสามารถทั้งหมดขององค์กรการจัดการความรู้มีอยู่ในหลายองค์กรเช่นธนาคารโลกไม่เรียกว่าการจัดการความรู้แต่เรียกว่าการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Knowledge sharing เพราะมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่จัดการไม่ได้ซึ่งหมายความว่าจัดการความรู้นี้จะบังคับให้เกิดขึ้นไม่ได้แต่จะเกิดขึ้นเองโดยความสมัครใจหรือพร้อมใจเป็นการพร้อมใจที่จะแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันซึ่งจากคำอธิบายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าองค์กรจะกำหนดให้มีการจัดการความรู้โดยไม่ได้ความร่วมมือจากบุคลากรไม่ได้ อีกทั้งจะต้องได้รับการยอมรับหรือความร่วมมือจากบุคลากรทั้งองค์กรการแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนความรู้จึงจะเกิดขึ้นได้วิจารณ์พานิช 2549 ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่าการจัดการความรู้เป็นส่วนประกอบสำคัญของการทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรต่างๆพร้อมทั้งการจัดการความรู้ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร ดังนั้นในยุคข้อมูลข่าวสารการได้มาปรับปรุงและประยุกต์ใช้ความรู้กลายเป็นหน้าที่หลักของเครือข่ายต่างๆเครือข่ายส่วนมากมีการจัดการความรู้สำหรับการจัดการความรู้ถือเป็นการพยายามที่จะ 174 วารสารมจรพุทธปัญญาปริทรรศน์ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2563 รวบรวมจัดให้เป็นระบบ

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ที่ตลอดจนประสิทธิภาพของบุคคลเพื่อสร้างเป็นความรู้หรือนวัตกรรมและจัดเก็บในลักษณะแหล่งข้อมูลที่บุคคลสามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางต่างๆที่องค์กรจัดเตรียมไว้เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอันจะก่อให้เกิดการแบ่งปันและถ่ายโอนความรู้และในที่สุดความรู้ที่มีอยู่จะแพร่กระจายหรือไหลเวียนทั่วองค์กรอย่างสมดุลและเป็นไปเพื่อเพิ่มความสามารถในการพัฒนาผลผลิตขององค์กรซึ่งจากทัศนะดังกล่าวนี้เป็นการเน้นให้เห็นว่าการจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศความคิดการกระทำและประสบการณ์ของบุคคลเพื่อนำมาสร้างนวัตกรรมแล้วจัดเก็บความรู้ไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้มีการแบ่งปันและถ่ายทอดไปยังบุคคลต่างๆซึ่งจะช่วยยกระดับขีดความสามารถทั้งหมดขององค์กรการจัดการความรู้มีอยู่ในหลายองค์กรเช่น ธนาคารโลกไม่เรียกว่าการจัดการความรู้แต่เรียกว่าการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Knowledge sharing เพราะมีความเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่จัดการไม่ได้ซึ่งหมายความว่าจัดการความรู้นี้จะบังคับให้เกิดขึ้นไม่ได้แต่จะเกิดขึ้นเองโดยความสมัครใจหรือพร้อมใจเป็นการพร้อมใจที่จะแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันซึ่งจากคำอธิบายดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าองค์กรจะกำหนดให้มีการจัดการความรู้โดยไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรไม่ได้ อีกทั้งจะต้องได้รับการยอมรับหรือความร่วมมือจากบุคลากรทั้งองค์กรการแบ่งปันหรือแลกเปลี่ยนความรู้จึงจะเกิดขึ้นได้วิจารย์พานิช 2549 ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่าการจัดการความรู้เป็นส่วนประกอบสำคัญของการทำให้เกิดความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กรต่างๆ

ข้าพชาลย้งษ์ประเสริฐ๕๔๘๘การจัดการความรู้ในองค์กรธุรกิจกรุงเทพมหานคร
ธรรมกมลารพิมพ์วารสารวิจัยพุทธศาสตร์ปีที่๓ฉบับที่๑มกราคม
มิถุนายน๒๕๖๐๓๓ที่พรรณผล่อสุวรรณ์รัตน๕๕๒๐๓การแห่งความรูจาก
แนวคิดสู่การปฏิบัติพิมพ์ครั้งที่๕กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์รัตนไตรงบุญตีญ
ญากิจและคณะ๒๕๕๗การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ
กรุงเทพมหานครสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติประพนธ์ผาสุกย์๒๕๕๐การ
จัดการความรู้ KM ฉบับขับเคลื่อน LO กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์ใยไหมพระ
ธรรมโกศาจารย์ประยูรธรมจิตโต๒๕๕๓ปัญญาต้องคู่กับกรณาจึงจะพาชาติรอด
กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระมหาบุญมีมาลาวชิ
โร๒๕๕๗เทพบริหารสู่สัตยอนันท์บริหารผู้ทรงภูมิที่ลูกน้องรักและเทิดทูนอย่าง
จริงใจกรุงเทพมหานครบริษัทชินคิปปินยนต์บุ๊คส์๒๕๖๓ศึกษาวัฒนธรรมต้นกล
ภูเกิด๒๕๒๐๓การและการการบริหารจัดการคนทุนบริษัทรังคิปปินยนต์บุ๊คส์พิ
เชษฐรังศ์เกียรติขจร๒๕๕๓ผู้นำการบริหารยุคใหม่กรุงเทพมหานครสา

ซึ่งเป็น การแสดง ความรู้ ความเข้าใจ ในรูปแบบ สัญลักษณ์ ทางภาษา และเผยแพร่ ให้ ได้ ผู้คน รู้กัน กว้าง ขว้าง มาก ขึ้น ในรูปแบบ ต่าง ๆ 2. แนวคิด และ ทฤษฎี เกี่ยวกับการ จัดการ ความรู้ 2.1 ความหมาย ของ การจัดการ ความรู้ มหาวิทยาลัย บัณฑิต เนชั่น โคลเลจ รัฐ เท็กซัส (อ้าง ใน พรณิ สาน พง, 2552 : 25) ให้ ความหมาย ว่า "เป็น กระบวนการ ที่ เป็น ระบบ ของ การ ค้นหา การ เลือก การ จัดระบบ การ สกัด และการ นา เสนอ สาร สันเทศ เพื่อ ทำ ให้ ความ รู้ ความ เข้าใจ ของ พนักงาน ใน เรื่อง ที่ สนใจ เป็น พิเศษ ดั้ง นั้น จะ ทำ ให้ องค์การ ได้รับความ เข้าใจ อย่าง ลึกซึ้ง ซึ่ง ด้วย ประสบ การณ์ ของ ตนเอง กิจกรรม การ จัดการ ความรู้ ที่ เกี่ยว กับ การ จัดการ จัดเก็บ และ การ ใช้ ความรู้ เพื่อ การ แก้ไข ปัญหา การ เรียน รู้ อย่าง ไม่ มี ที่ สิ้น สิ้น นอก จาก นั้น ยัง ใช้ เพื่อ การ วาง แผน กลยุทธ์ และ การ ตัดสินใจ อีก ด้วย เฮนรี และ เฮดเจเพธ (Henrie & Hedgepeth) แห่ง มหาวิทยาลัย แอน ไช แรจจะ แลสกา (อ้าง ใน พรณิ สาน พง, 2552 : 25) ให้ ความหมาย ว่า "เป็น ระบบ บริหาร จัดการ ทรัพย์ สิน ความรู้ ของ องค์การ ทั้ง ที่ เป็น ความรู้ โดย นิย และ ความรู้ ที่ เห็น ได้ อย่าง ชัดแจ้ง ระบบ การ จัดการ ความรู้ เป็น กระบวนการ ที่ เกี่ยว พัน กับ การ จาแนก ความรู้ การ ตรวจสอบ ความรู้ การ จัดเก็บ ความรู้ ที่ ผ่าน การ ตรวจสอบ แล้ว การ เติรียม การ กรอง ความรู้ และ เติรียม การ เข้า ถึง ความรู้ ให้ กับ ผู้ ใช้ โดยมี หลัก การ ที่ สำคัญ คือ ทำ ให้ ความ รู้ ถูก ใช้ ถูก ปรับ เปลี่ยน และ ถูก ยกรับ ระดับ ใน สูง ซึ่ง มา จาก การ ประชม "หนึ่ง ทศวรรษ โอิ ที่ จาฯ : การ เพิ่ม ดัชนี ภาพ การ จัดการ เทคโนโลยี สาร สันเทศ" ของ คณะ พานิชย ศาสตร์ และ การ บัญชี พาลง กรณิ มหาวิทยาลัย เมื่อ วันที่ 13

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ให้องค์กรขององค์กรจะมีการยกระดับความรู้ซึ่งครอบคลุมความหมายการรวบรวมการจัดระบบการจัดเก็บและการเข้าถึงข้อมูลอย่างเป็นระบบในด้านการจัดการความรู้เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความรู้การจัดการความรู้ต้องอาศัยผู้ในการตีความและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมและการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร๒๒๓กระบวนการจัดการความรู้การจัดการความรู้ของบุคคลจะเกิดขึ้นเมื่อต้องการใช้ความรู้ในการทำงานต้องการตอบคา

ที่มีอยู่หรือเรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรโดยผ่านกระบวนการต่างๆเช่นการสร้างรวบรวมแลกเปลี่ยนและใช้ความรู้เป็นต้นวิจารณ์พานิช(2548 ,หน้า 9)กล่าวว่าจัดการความรู้หมายถึงการยกระดับของความรู้ในองค์กรที่มีกิจกรรมที่ซับซ้อนและกว้างขวางสร้างความหมายไว้อย่างประการคือ 1 .การจัดการความรู้ที่เป็นการรวบรวมจัดระบบจัดเก็บและการที่จะเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้โดยมีเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วยในการจัดการความรู้ 2 .การจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งพฤติกรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับวัฒนธรรมพลวัตและวิธีปฏิบัติต่อการแบ่งปันความรู้ 3 .การจัดการความรู้ต้องอาศัยผู้ช่วยตีความและประยุกต์ใช้ในการสร้างนวัตกรรมและเป็นผู้ดำเนินการ 4 .การจัดการความรู้เป็นเรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับองค์กรให้เกิดขึ้นเพราะมีความเชื่อว่าจะช่วยสร้างความมีชีวิตชีวาความสำเร็จให้แก่องค์กรการประเมินต้นทุนทางปัญญา(Intellectual) ผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้ในการจัดการความรู้เป็นดัชนีวัดองค์กรว่ามีการจัดการความรู้ได้ผลหรือไม่บุญตัญญูภักดีและคณะ(2549 ,หน้า 23)กล่าวว่าการจัดการความรู้หมายถึงกระบวนการในการนำความรู้ที่มีอยู่หรือที่เรียนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อองค์กรโดยผ่านกระบวนการต่างๆเช่นการสร้างรวบรวมแลกเปลี่ยนและใช้ความรู้ประเวศละ(2550 ,หน้า 47 - 48)กล่าวว่าจัดการความรู้หมายถึงการจัดการให้มีการค้นพบความรู้ความชำนาญที่แฝงเร้นอยู่ในตัวคนหาทางนำออกมาแลกเปลี่ยนเรียน

๑๒๑การขุดค้นและรวบรวมความรู้๒การจัดหมวดหมู่ความรู้ให้เหมาะสมต่อการใช้งาน๓การจัดเก็บความรู้เพื่อให้ค้นหาได้ง่าย๔การสื่อสารเพื่อถ่ายทอดความรู้๕การจัดกิจกรรมและกระบวนการเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้๖การวิเคราะห์สังเคราะห์เพื่อยกระดับความรู้๗การสร้างความรู้ใหม่๘การประยุกต์ใช้ความรู้๙การเรียนรู้จากการใช้ความรู้๑๗ขั้นตอนที่เป็นระบบของการจัดการความรู้โดยเริ่มจากการบ่งชี้ความ

คือการใช้ความรู้เป็นส่วนหนึ่งของงานเป็นวงจรความรู้ที่มีการเรียนรู้และพัฒนาให้เกิดประสบการณ์ใหม่อยู่เสมอแบบที่ 2 ตามแนวทางศ.พ.วิจารณ์พานิชกระบวนการจัดการความรู้มี 6 กิจกรรมดังนี้ 1 .การกำหนดความรู้หลักที่จะเป็นต่องานหรือกิจกรรมขององค์กร 2 .การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ 3 .การปรับปรุงคัดแปลงหรือสร้างความรู้บางส่วนให้เหมาะสมต่อการใช้งาน 4 .การประยุกต์ใช้ความรู้ในกิจการงานของตน 5 .การนำประสบการณ์จากการใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้มาบันทึกไว้ 6 .การจดบันทึกขุมความรู้แก่ความรู้สำหรับไว้ใช้งานแบบที่ 3 ตามแนวคิด.ณพิศฐ์จักรพิทักษ์กระบวนการจัดการความรู้มี 6 กิจกรรมดังนี้ 1 .การตรวจสอบและระบุหัวข้อความรู้ 2 .การสร้างกรอบแนวคิดในการบริหาร 3 .การวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ 4 .การสร้างระบบสารสนเทศในการจัดการความรู้ 5 .การจัดกิจกรรมในการจัดการความรู้ 6 .การวัดประเมินผลการจัดการความรู้ 10 กระบวนการจัดการความรู้ของสำนักงานก.พ.ร.นับตั้งแต่ปี 2549 ทางสำนักงานก.พ.ร.ได้ส่งเสริมให้หน่วยงานราชการได้เรียนรู้การดำเนินงานการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบด้วยการใช้กระบวนการจัดการความรู้(Knowledge ManagementProcess)เชื่อมโยงกับกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง(Change Management Process)เพื่อจะช่วยเหลือผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่จะทำให้องค์กรบริหารจัดการความรู้สามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่องดังนั้นจึงได้นำกระบวนการดังกล่าวมาประยุกต์ใช้

รู้ Knowledge Identification ๒การสร้างและแสวงหาความรู้ Knowledge Creation and Acquisition ๓การจัดความรู้ให้เป็นระบบ Knowledge Organization ๔การประมวลและกลั่นกรองความรู้ Knowledge Codification and Refinement ๕การเข้าถึงความรู้ Knowledge Access ๖การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ Knowledge Sharing ๗การเรียนรู้ Learning ๑๘กรอบความคิดของการจัดการความรู้สามารถสรุปขั้นตอนหลักๆของกระบวนการความรู้ไว้ดังนี้๑การค้นหาคำความรู้ Knowledge Identification ๒การสร้างและแสวงหาความรู้ Knowledge Creation and Acquisition ๓การจัดความรู้ให้

ความรู้ อย่างไรก็ตามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จด้านการพัฒนาการจัดการความรู้ในการบริหารองค์กรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนบนนั้นขึ้นอยู่กับหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 4 ประการคือการไว้วางใจกัน Trust ความยึดมั่นผูกพัน Commitment การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน Goals and objectives และความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน Autonomy แนวทางในการพัฒนาการจัดการความรู้เพื่อนำไปสู่ความเป็นเครือข่ายองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มหาวิทยาลัยใช้กระบวนการจัดการความรู้ Knowledge Management 7 ประการคือ 1 การบ่งชี้ความรู้ Knowledge Identification 2 การสร้างและแสวงหาความรู้ Knowledge Creation and Acquisition 3 การจัดความรู้ให้เป็นระบบ Knowledge Organization 4 การประมวลและกลั่นกรองความรู้ Knowledge Codification and Refinement 5 การเข้าถึงความรู้ Knowledge Access 6 การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ Knowledge Sharing 7 การเรียนรู้ Learning การนำหลักพุทธธรรมมาปรับใช้กับกระบวนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาองค์กรมีการปรับใช้หลักธรรมมาบูรณาการกับการจัดการความรู้ที่หลากหลายยกตัวอย่างหลักธรรมคืออูฬธรรม 4 จักร 4 สัมปรัสนธรรม 7 ปฏิสัมภิทา 4 กัลยาณมิตรธรรม 7 ปาปณิกรรม 3 และไตรสิกขา 3 เป็นต้นเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรคและสนับสนุนแนวทางในการพัฒนาการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัย 42 การวิเคราะห์กระบวนการจัดการความรู้ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนบนจากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการความรู้เชิงพุทธโดยรวมมีค่าเฉลี่ยโดยรวม 361 ซึ่งแปลผลระดับความคิดเห็นได้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยว

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

แหล่งเรียนรู้กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความหมายของแหล่งการเรียนรู้ไว้ว่า หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในชุมชนอันได้แก่บุคคลสถานที่สถาบันองค์กร ตลอดจนทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนความเชื่อที่จัดขึ้นในชุมชนที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นผู้บุคคลแห่งการเรียนรู้ตลอดสุมวลีสังขรีและคณะอธิบายนว่าแหล่ง

ด้วยตนเองตามอัธยาศัยและต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้บนถรณ์คุณลักษณะที่ 2533 6 ได้ให้คำนิยามของแหล่งชุมชนหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวเราสามารถกระทบด้วยประสาทสัมผัสได้ทั้งทางตาทางจมูกทางหูลิ้นกายใจทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจความเท่ากันความเป็นไปและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวช่วยให้เป็นคนทันโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นสุขตามอัตภาพจาก

ความหมายของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่นักการศึกษาเอกสารได้ให้ความหมายไว้สามารถสรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้ในชุมชนหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในชุมชนไม่ว่าจะเป็นบุคคลสถานที่สถาบันองค์กร ตลอดจนทั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆที่มนุษย์สร้างขึ้นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและวัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนความเชื่อที่จัดขึ้นในชุมชนที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนสิ่งเหล่านี้ถ้าครูผู้สอนรู้จักสำรวจแสวงหานำมาใช้ในโรงเรียนและน่านักเรียนออกไปสัมผัสกับสภาพจริงของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเหล่านั้นด้วยตัวนักเรียนเองแล้วย่อมจะเพิ่มพูนประสบการณ์ตรงให้แก่ักเรียนมากยิ่งขึ้นทั้งยังทำให้บทเรียนน่าเรียนอีกด้วยเพราะผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและยังสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นสิ่งเหล่านี้ในครูผู้สอนสามารถนำไปประกอบการเรียนการสอนให้มีคุณภาพต่อนักเรียนได้ประเภทของแหล่งเรียนรู้ในชุมชนนักการศึกษาได้จำแนกประเภทแหล่งเรียนรู้ในชุมชนไว้หลายประเภทด้วยกันที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนจำแนกประเภทต่างๆดังนี้

พจนานุกรม 2542 10

การเรียนรู้หมายถึงสถานที่บุคคลหรือกิจกรรมที่สามารถให้ความรู้ให้
ประสบการณ์ในด้านต่างๆแก่ประชาชนนักการศึกษาได้จัดประเภทของแหล่งการ
เรียนรู้ไว้หลายประเภทได้แก่แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติแหล่งการ
เรียนรู้ประเภทกิจกรรมศาสนาประเพณีแหล่งการเรียนรู้ประเภทภูมิปัญญาทอง
ถิ่นแหล่งการเรียนรู้ประเภทสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่รัฐหรือเอกชนสร้างขึ้นเพื่อ
ประโยชน์ทางการศึกษาเช่นศูนย์การเรียนรู้ที่อ่านหนังสือพิมพ์ได้๒๒แนวรัตน์
ลิขิตวัฒนธรรมเศรษฐกิจกล่าวว่าแหล่งการเรียนรู้คือ

ในด้านต่างๆ แก่ประชาชน นักการศึกษา และวงการเรียนรู้ที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งการเรียนรู้ประเภทกิจกรรมศาสนา ประเพณี แหล่งการเรียนรู้ประเภท ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ประเภทสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ที่รัฐหรือ เอกชนสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา เช่น ศูนย์การเรียนรู้ที่อ่านหนังสือ พิพิธภัณฑวัตถุ เป็น แหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่ทุกคนทุกเพศทุกวัย ทุกอาชีพ ทุกอายุ สามารถเข้ามามีการศึกษาหาความรู้ได้ โดยไม่มีขีดจำกัด และสามารถหาความรู้ได้ ตลอดชีวิต ขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้นั้นว่าจะต้องมาหาความรู้ ศาสนธรรม ในรูปแบบใด หากต้องการหาความรู้เพิ่มเติม ก็สามารถสอบถามได้จากผู้รู้ (พระสงฆ์) ในเรื่องนั้นๆ ได้ วัตถุเป็นสถานที่ที่บุคคลทั่วไปสามารถไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ปัญหา ให้แก่นตนเอง ได้ตลอดชีวิต เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต (ตั้งแต่เกิดจนตาย) (สมานัสสังขริรและคณะ, 2548) แหล่งเรียนรู้คือสิ่งที่อยู่บริเวณที่เกิดแห่งที่หรือ ศูนย์รวมความรู้ที่ ให้เข้าไปศึกษาหาความรู้ ความเข้าใจ และความชำนาญตาม ความหมายนี้ แหล่งเรียนรู้จึงอาจเป็นได้ทั้งสิ่งที่ เป็นธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์ สร้างขึ้นเป็นได้ทั้งบุคคลสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต (เนาวรัตน์ นิลชีวิตวัฒน์ เศรษฐ, 2544) แหล่งเรียนรู้จึงเป็นแหล่งรวมวิทยาการที่สังคมยอมรับและถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นสำหรับแหล่งเรียนรู้ ศึกษา ค้นคว้า ของประชาชนถือว่าเป็นเครื่องหมาย ของความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ (ประเวศสวัสดิ์, 2543) แหล่งเรียนรู้ นำมา ซึ่งการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในเรื่องความคิดความเข้าใจในคุณค่าและใช้ประโยชน์ อย่างกว้างขวางของการเสริมมิตินี้ที่เป็นรูปธรรมให้แก่การศึกษาทั้งในระบบ โรงเรียนนอกระบบ และตามอัธยาศัยสามารถพัฒนาการเรียนรู (Learning) การ ศึกษา (Education) โดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คณธรรม กระบวนการ

๑๔แหล่งการเรียนรู้จึงอาจเป็นได้ทั้งสิ่งที่เป็นธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นได้ทั้งบุคคลสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต๒๒ประเภทจะสรุปแล้วแหล่งการเรียนรู้ เป็นแหล่งรวมวิทยาการที่สังคมยอมรับและถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งและอาจเป็นสื่อนำการเรียนรู้สู่ศึกษาค้นคว้าของประชาชนซึ่งถือว่าเป็นเครื่องหมายของความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ๒๔กรมสามัญศึกษาให้ความหมายของคำว่าแหล่งเรียนรู้ว่าแหล่งเรียนรู้หมายถึงถิ่นที่

รัฐจึงอาจเป็นได้ทั้งสิ่งที่เป็นธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเป็นได้ทั้งบุคคลสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตและแหล่งการเรียนรู้เป็นแหล่งรวมวิทยาการที่ว้าสาร นวัตกรรมการจัดการศึกษาและการวิจัยปีที่ 3 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2564

79 สังคมยอมรับและถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่งและจะเป็นสาหรับการเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าของประชาชนซึ่งถือว่าเป็นเครื่องหมายของความเจริญรุ่งเรืองของประเทศชาติ 2 ความสำคัญของแหล่งการเรียนรู้ประเภทที่ 2543 กล่าวว่าโรงเรียนควรมีความสัมพันธ์กับชุมชนในเรื่องแหล่งเรียนรู้ดังนี้ 1 เรียนรู้จากคนในชุมชนซึ่งในชุมชนมีผู้รู้ด้านต่างๆมากมายมากกว่าที่ครูสอนท่องหนังสือมากผู้รู้ชุมชนที่เป็นนักศีลธรรมถ้าเปิดโรงเรียนสู่ชุมชนให้ทั้งครูและนักเรียนได้เรียนรู้กันไปเชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริงการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีที่ 2 เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนควรสำรวจและสร้างแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพิ่มขึ้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ไม่ว่าจะเป็นทุ่งนาป่าเขาแหล่งน้ำวัดแหล่งอนุรักษ์ป่าแหล่งอนุรักษ์สัตว์กลุ่มอาชีพต่างๆพิพิธภัณฑ์ตลาดทุกตำบลควรสร้างพิพิธภัณฑ์ของตนเองเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรม 3 เรียนรู้จากชุมชนการเรียนควรจะเรียนเรื่องของชุมชนให้มากที่สุดเช่นประวัติศาสตร์ภูมิศาสตร์สังคมวัฒนธรรมการแพทย์พื้นบ้านศาสนา 4 การเรียนรู้จาก การปฏิบัติงานในชุมชนครูและนักเรียนควรจะเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติงานจริงในชุมชนเช่นทางการเกษตร หัตถกรรมแปรรูปอาหารงานช่างธุรกิจชุมชนการท่องเที่ยว

จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่มักจะคิดว่าแหล่งความรู้ในชุมชนหรือแหล่งวิทยาการในชุมชนเนื่องจากในอดีตหรือ 11 แม้แต่ในปัจจุบันการจัดแหล่งความรู้หรือแหล่งเรียนรู้ยังมีวัตถุประสงค์ใช้กับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกระบบเพื่อประชาชนในห้องถิ่นหรือชุมชนต่างๆที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียนได้มีโอกาสดึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชนสรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่แวดล้อมใกล้หรือใกล้ตัวได้แก่ห้องสมุดประชาชนพิพิธภัณฑ์หอศิลป์สวนสัตว์สวนสาธารณะสวนพฤกษศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศูนย์กีฬาและนันทนาการแหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้เช่นข้อมูลสารสนเทศสื่อเทคโนโลยีการสื่อสารบุคคลสถานที่ธรรมชาติแวดล้อมที่เพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนทำให้เกิดมีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นสามารถคิดสร้างสรรค์พัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่เดิมให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ศึกษาการเรียนรู้สามารถเลือกรับเอาทั้งสิ่งที่ดีหรือไม่จึ่งจเรียนรู้และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 12 ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการสาขาต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการศึกษาหรือการเรียนรู้จะหยุดอยู่เพียงการศึกษาภาคบังคับในรั้วโรงเรียนเท่านั้นไม่ได้ทุกคนจะต้องศึกษาตามรู่อย่างใดจะตลอดชีวิตตั้งแต่แหล่งความรู้ต่างๆจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยในบุคคลและการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความต้องการความสนใจความถนัดและความพร้อมซึ่งมีความรู้ถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้พระราชบัญญัติ

บุคคลลงป่านำเอาตาสีดำสํานายมีอายุมานลดจนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านต่างๆซึ่งเป็นภูมิปัญญา\ n ท้องถิ่นเช่นบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในสาขาอาชีพ\ nJarolimek (1969 : 189)จำแนกแหล่งความรู้ออกเป็น 2 ประเภทดังนี้\ n1 .ประเภทที่เป็นวัสดุในการอ่าน(Reading Materials)ได้แก่หนังสือจุลสารวารสาร\ n หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่างๆ\ n2 .ประเภทที่ไม่ใช่วัสดุในการอ่าน(Non-Reading Materials)ได้แก่ภาพยนตร์รูปภาพ\ n ฟลิ้มสตรีปเครื่องบันทึกเสียงแผ่นที่ลูกโลกและแหล่งวิทยาการอื่นๆ\ nNichols (1971 : 324)ได้แบ่งประเภทของแหล่งความรู้ที่มีอยู่ในชุมชนดังนี้\ n1 .ผู้ชำนาญพิเศษเช่นนักดนตรีจิตรกรผู้ชำนาญพิเศษนักกีฬาพนักงานซื้อขาย\ n และบริการพ่อค้านักธุรกิจนายธนาคารนักอุตสาหกรรมชาวาน\ n2 .พ่อแม่หรือผู้ปกครอง\ n3 .ตัวแทนขององค์กรต่างๆได้แก่ตัวแทนของสังคมเทศบาลศูนย์วัฒนธรรมหรือ\ n หน่วยงานอื่นๆ\ n4 .ผู้แทนทางด้านธุรกิจและอุตสาหกรรมได้แก่บุคคลที่ทำงานทางด้านธุรกิจการค้า\ n ชายหรือโรงงานอุตสาหกรรมเช่นบริษัทขนส่งเหมืองแร่บริษัทห้างร้านต่างๆ\ n5 .ผู้แทนรัฐบาลเช่นตำรวจเทศมนตรีเจ้าหน้าที่อนามัยเป็นต้น\ n6 .คณะกรรมการที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนําแก่ประชาชนเช่นกรรมการศึกษา\ n โรงเรียนคณะที่ปรึกษาโรงเรียนคณะครูภายในโรงเรียนเป็นต้น\ n7 .ทรัพยากรธรรมชาติประกอบไปด้วยสิ่งสําคัญด้านแร่และวัสดุชนิดต่างๆ\ n ทางธรรมชาติ\ n 17\ n8 .สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเช่นอาคารสถานที่เครื่องบินถนนรถไฟห้องสมุดพิพิธภัณฑ์\ n ปชนิยสถานเป็นต้น\ nสรุป

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

สถาบันอามัยโบราณสถานสวนสัตว์เป็นต้น๓แหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติเช่นห้วยหนองคลองสวนสาธารณะป่าต้นไมใบไม้อุทยานธรรมชาติรวมทั้งสัตว์ต่างๆเช่นสัตว์เลี้ยงสัตว์ป่าเป็นต้น๓๔แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสวนวัดกรรมและเทคโนโยีต่างๆเช่นหนังสือดาราวารสารนิตยสารสิ่งพิมพ์หนังสือพิมพ์แผ่นปลิวป้ายโฆษณารายการวิทยุรายการโทรทัศน์เสียงตามสายเกมคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆเป็นต้น๓๑ Ramirez Emiliano C Some Community School Practices Quezan City National Printing 1954 pp 386 ๓๒ Jarolimek Social Studies in Elementary Education 3rd ed New

ที่ต่างๆภายในโรงเรียนและชุมชนเช่นห้องสมุดวัดตลาดร้านค้าสถาบันตำรวจสถาบันอามัยโบราณสถานสวนสัตว์เป็นต้น 3 แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งธรรมชาติได้แก่ห้วยหนองคลองสวนสาธารณะป่าต้นไมใบไม้อุทยานธรรมชาติรวมทั้งสัตว์ต่างๆเช่นสัตว์เลี้ยงสัตว์ป่าเป็นต้น 4 แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นสวนวัดกรรมและเทคโนโยีต่างๆเช่นหนังสือดารานิตยสารวารสารสิ่งพิมพ์หนังสือพิมพ์แผ่นปลิวป้ายโฆษณาต่างๆรายการวิทยุรายการโทรทัศน์เสียงตามสายเกมคอมพิวเตอร์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่างๆเป็นต้นสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมหาสารคาม 2545 6 ได้จำแนกแหล่งการเรียนรู้ไว้ 3 ประเภทได้แก่ 1 แหล่งการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้จากสภาพจริงเช่นอุทยานแห่งชาติสวนพฤกษศาสตร์ภูเขาทะเลแม่น้ำลาคคลองปรากฏการณ์ทางธรรมชาติเช่นฝนตกแดดออกน้ำท่วมความแห้งแล้งฯลฯ 2 แหล่งการเรียนรู้ที่จัดหรือสร้างขึ้นซึ่งมีในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ได้สะดวกและรวดเร็ว 21 แหล่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาได้แก่ห้องเรียนห้องสมุดสวนสมุนไพรสวนสุขภาพสนามกีฬาฯลฯ 18 22 แหล่งการเรียนรู้นอกสถานศึกษาได้แก่ศาสนสถานพิพิธภัณฑ์สถาบันค้นคว้าวิจัยแหล่งวิชาการแหล่งบริการสวนสาธารณะสวนสัตว์ห้องสมุดประชาชนศูนย์กีฬาศูนย์การค้าฯลฯ 3 แหล่งการเรียนรู้ที่เป็นทรัพยากรบุคคลได้แก่ครูผู้ปกครองตลอดจนบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในด้านต่างๆซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นเช่นบุคคลที่เป็นภูมิปัญญาในสาขาอาชีพสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ 2547 34 ได้จัดประเภทของแหล่งเรียนรู้ได้หลายแบบตามความสอดคล้องกับโรงเรียนแต่ละแห่งเพื่อเอื้อประโยชน์

รู้ความสามารถและคุณภาพชีวิตตลอดจนส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆมาใช้ในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐเอกชนและชุมชน๒๒๔ความสำคัญของแหล่งความรู้ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการสาขาต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการศึกษาหรือการเรียนรู้จะหยุดอยู่เพียงการศึกษาภาคบังคับในรั้วโรงเรียนเท่านั้นไม่ได้ทุกคนจะต้องศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องต่อไปตลอดชีวิตดังนั้นแหล่งความรู้ต่างๆจึงมีความสำคัญและ

ทั้งสิ่งทั้งใจหรือไม่สนใจเรียนรู้และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ 12 ความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการสาขาต่างๆมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการศึกษาหรือการเรียนรู้จะหยุดอยู่เพียงการศึกษาภาคบังคับในรั้วโรงเรียนเท่านั้นไม่ได้ทุกคนจะต้องศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตดังนั้นแหล่งความรู้ต่างๆจึงมีความสำคัญและจาเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความต้องการความสนใจความถนัดและความพร้อมซึ่งมีการกล่าวถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพศ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พศ 2545 ฉบับที่ 3 พศ 2553 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2553 5 กล่าวว่าสถานศึกษาหาหนาทึสนับสนุนส่งเสริมใหญ่เรียนเป็นผู้มีความรู้เพียงพอที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพส่งเสริมใหญ่เรียนรู้จักและสามารถใชประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆได้อย่างเต็มศักยภาพโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้ดังนี้ 1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2 ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3 จัดกิจกรรมใหญ่เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้หาได้คิดเป็นหาเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกริขานนอกจากนี้ยังได้กล่าวไว้อีกว่ารัฐ

จาเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองตามความต้องการความสนใจความถนัดและความพร้อมดังที่ผู้รู้และนักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของแหล่งเรียนรู้ไว้ดังต่อไปนี้นี้วัดอรุณกลยคลกล่าวไว้ว่าแหล่งความรู้มีความสำคัญคือเป็นสถานที่ที่ประชาชนในหมู่บ้านได้ร่วมแรงร่วมคิดร่วมหาโดยได้มีการบริจาคทรัพย์สินของร่วมมือเสียสละกำลังภายในการจัดสร้างอาคารสถาน

ได้เช่นการแ่เครื่องยนต์การประดิษฐ์เครื่องใช้ต่างๆเช่นโต๊ะเก้าอี้การทาอาหาร\ n ขนมหหรือดอกไม้ประดิษฐ์เป็นต้น\ n5 .เป็นแหล่งที่ประชาชนจะเข้าไปปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการ\ n ในใหม่ที่มีการคิดค้นขึ้นและยังไม่มีของจริงให้เห็นเช่นการศึกษาถึงประดิษฐ์กรรมขึ้นใหม่โดยด\ n จากวิธีทัศน์ภายนอกนัทรศการหรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆโดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งวิทยาการประเภท\ n นี้จะเป็นสื่อต่างๆซึ่งมีความสำคัญเฉพาะในหลายๆด้านคือ\ n5.1เป็นแหล่งให้ข่าวสารเปิดโลกทัศน์ของผู้ศึกษาให้กว้างไกลกว่าเรื่องราวที่\ n เกิดขึ้นในห้องถิ่นของตนช่วยให้เกิดความสนใจในเรื่องที่สำคัญช่วยยกระดับความมุ่งมั่นโดยการ\ n เสนอภาพในอุดมคติหรือเสนอผลสำเร็จและความก้าวหน้าของงานและบุคคลต่างๆซึ่งจะช่วย\ n บรรยาภาคของการพัฒนาด้วย\ n5.2เป็นสิ่งช่วยเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมเพื่อให้เกิดการยอมรับสิ่งใหม่ๆ\ n แนวความคิดใหม่ๆเกิดมุมมองใหม่ๆขึ้น\ n5.3เป็นสื่อการสอนสมัยใหม่ที่ให้ทั้งความรู้ก่อให้เกิดทักษะช่วยให้การเรียนรู้\ n เรวขึ้น\ n นี้วัดอรุณกลยคล(2536 : 15 - 16)กล่าวไว้ว่าแหล่งความรู้มีความสำคัญคือ\ n เป็นสถานที่ที่ประชาชนในหมู่บ้านได้ร่วมแรงร่วมคิดร่วมหาโดยมีการบริจาคทรัพย์สินของร่วมมือ\ n เสียสละกำลังภายในการจัดสร้างอาคารสถานที่ขึ้นมาสำหรับเป็นสถานที่ให้ความรู้ข่าวสารข้อมูล\ n ต่างๆแก่ประชาชนโดยมีสื่อประเภทสิ่งพิมพ์และอาจมีสื่อเทคโนโลยีวิทยุโทรทัศน์

จะมีปฏิสัมพันธ์เพื่อหาความรู้ต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองตลอดเวลาโดยไม่จำกัดเพศ และวัย 2 เป็นแหล่งที่ช่วยเสริมการเรียนรู้ การสอน การศึกษาในระบบ 3 เป็นแหล่งที่ประชาชนจะเข้าไปปฏิสัมพันธ์เพื่อหาความรู้จากแหล่งกำเนิดได้ เช่น การเข้าไปศึกษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ หรือสถานการศึกษาพันธุ์ไม้ หรือการศึกษาพันธุ์สัตว์ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ตามธรรมชาติของสัตว์ชนิดต่าง ๆ ถึงแหล่งที่อยู่อาศัย ในป่า 4 เป็นแหล่งที่ประชาชนจะเข้าไปปฏิสัมพันธ์เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง หรือลงมือปฏิบัติจริงได้ เช่น การแก่เครื่องดนตรี การประดิษฐ์เครื่องใช้ต่าง ๆ เช่น โต๊ะเก้าอี้ การทำอาหาร ขนม หรือดอกไม้ประดิษฐ์ 5 เป็นแหล่งที่ประชาชนจะเข้าไปปฏิสัมพันธ์เพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับวิทยาการใหม่ๆ ที่มีการคิดค้นขึ้น และยังไม่มีมีจริงให้เห็น เช่น การศึกษาถึงประติสัรกรรมขึ้นใหม่ โดยดูจากวิธีที่ศัสนภาพยนตร์ในทรรศการ หรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แหล่งวิทยาการประเภทนี้จะเป็นสื่อต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญเฉพาะในหลายๆ ด้าน คือ 51 เป็นแหล่งให้ข่าวสารเปิดโลกทัศน์ของผู้ศึกษาให้กว้างไกลกว่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตน ช่วยให้เกิดความสนใจในเรื่องที่สำคัญช่วยยกระดับความมุ่งมั่น โดยการเสนอภาพในอุดมคติหรือเสนอผลสำเร็จและความก้าวหน้าของงานและบุคคลต่างๆ ที่จะช่วยสร้างหรือพัฒนาศักยภาพของตนเองด้วย 52 เป็นสิ่งช่วยเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยม เพื่อให้เกิดการยอมรับสิ่งใหม่ แนวความคิดใหม่ๆ เกิดมุมมองใหม่ๆ ขึ้น 53 เป็นสื่อการสอนสมัยใหม่ ที่ให้ทั้งความรู้ก่อให้เกิดทักษะช่วยการเรียนรู้เร็วขึ้น กล่าวโดยสรุป

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ในการเรียนรู้เร็วขึ้นสรุปได้ว่าความสำคัญของแหล่งความรู้จะอยู่ที่ความหลากหลายที่สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพราะบุคคลมีความต้องการแตกต่างกันไปตามความสามารถความสนใจความถนัดและความพร้อมที่จะเรียนรู้หากสามารถดำเนินการจัดแหล่งความรู้ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพก็สามารถส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ทั่วทุกหนทุกแห่ง๓๕นี้วัด

อยากเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ประเภทต่างๆทั้งภายในโรงเรียนและชุมชนและยังเป็นการเชื่อมโยงให้โรงเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนทำให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังในการรักท้องถิ่นของตนเองสรุปได้ว่าความสำคัญของแหล่งความรู้จะอยู่ที่ความหลากหลายที่สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละบุคคลในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเพราะบุคคลมีความต้องการแตกต่างกันไปตามความสามารถความสนใจความถนัดและความพร้อมที่จะเรียนรู้หากสามารถดำเนินการจัดแหล่งความรู้ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพก็สามารถส่งเสริมให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ได้ทั่วทุกหนทุกแห่ง 13 ประเภทของแหล่งเรียนรู้สมาลีสังขศรีและคณะ 2548 33 แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ออกเป็น 4 ประเภทได้แก่ 13 1 แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคลคือผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถมีทักษะภูมิปัญญา มีประสบการณ์ในสาขาอาชีพต่างๆในท้องถิ่นที่สามารถถ่ายทอดความรู้ทักษะเจตคติให้แก่ผู้สนใจต้องการเรียนรู้ 2 แหล่งเรียนรู้ประเภทสถานที่หรือวัตถุสิ่งก่อสร้างต่างๆแบ่งออกเป็นสองลักษณะคือสถานที่ที่เป็นธรรมชาติและสถานที่ที่มนุษย์สร้าง 3 แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อที่เป็นตัวกลางทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะประสบการณ์ 4 แหล่งเรียนรู้ประเภทเทคนิควิธีการนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์คิดค้นใหม่เพิ่มทองคำศิริแสงเลิศ 2555 78 ได้จำแนกแหล่งเรียนรู้ไว้ 4 ประเภทดังนี้ 1 แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคลและองค์กรได้แก่บุคคลทั่วไปที่เป็นภูมิปัญญาในท้องถิ่นและหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆในชุมชนซึ่งมีความรู้

อรรถกถาการวิเคราะห์แหล่งเรียนรู้หมู่บ้านดีเด่นในจังหวัดอุบลราชธานีปริญญาานิพนธ์กศมบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร๒๕๓๖หน้า๑๕๑๖ตอนถมูลต้นธสรเศรษฐ์แหล่งวิทยาการในชุมชน ในเอกสารการสนชตวิวิชาการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน เล่ม๑หน้า๖๗

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2549 นงลักษณ์ยาวิลาศการพัฒนาหน่วยแหล่งวิทยาการเรื่องจังหวัดเชียงใหม่วิทยานิพนธ์ศษมหลักสูตรและการสอนเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2540 นถมลต้นธสรเศรษฐ์แหล่งทรัพยากรในชุมชนในเอกสารประกอบชุดวิชาการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชนเล่ม 1 หน้า 613 นนทฐิรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2533 นิวัติอรรถกถาการวิเคราะห์แหล่งเรียนรู้หมู่บ้านดีเด่นในจังหวัดอุบลราชธานีปริญญาานิพนธ์กศมการศึกษายุใหญ่กรุงเทพมหานครมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร 2536 บรรจงจันทรสภาปรัชญาการศึกษากรุงเทพมหานครไทยวัฒนาพานิช 2522 74 บุญธรรมปานเพ็ชรการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์วิทยานิพนธ์ศษมการบริหารการศึกษาสุรินทร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ 2545 ประจักษ์บุญอารีย์ธรรมชาดกับวิถีชีวิตชุมชนอีสานอุบลราชธานีสำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี 2544 ประไพ

๑๙๒๒๕การจัดรูปแบบของแหล่งความรู้รูปแบบการจัดแหล่งเรียนรู้แหล่งเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อกระตุ้นส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองการจัดแหล่งความรู้จะต้องอาศัยความร่วมมือและประสานกันทั้งภาครัฐเอกชนและชุมชนการจัดแหล่งความรู้สามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นอยู่วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีฯลฯที่แตกต่างกันในแต่ละท้องถิ่นจึงควรค

เป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้รับประสบการณ์ตรงในการเรียนรู้หลายด้านทั้งยังเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศและกระตุ้นความสนใจใหม่ๆให้เกิดขึ้นและเกิดการเรียนรู้ที่ได้จากการปฏิสัมพันธ์กับแหล่งเรียนรู้นั้นจนเกิดการรับรู้การคิดการกระทำสามารถจะนำไปสู่การสรุปหรือการค้นพบความรู้ด้วยตนเองซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติที่อธิบายไว้ว่าวัดควรเป็นศูนย์กลางชุมชนเป็นศูนย์กลางสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนท้องถิ่นควรให้โอกาสวัดดำเนินกิจกรรมต่างๆของท้องถิ่นเพราะเป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นทั้งทางใจของบุคคลในชุมชนสร้างความสามัคคีให้เกิดในชุมชนร่วมกับชุมชนในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของชุมชนและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้นรวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนเข้าใจศาสนาและนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้เช่นจัดทำโครงการเพื่ออาราธนาธรรมจรรโลงปริตรศนปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2563 135 ส่งเสริมชุมชนและกิจการที่เกิดขึ้นต่อสังคมส่วนรวมเป็นต้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544 1822 ด้านการมีส่วนร่วมสนับสนุนประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายอย่างจริงจังทั้งจากหน่วยงานภาครัฐเอกชนสถานศึกษาและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและกำกับดูแลแหล่งเรียนรู้เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างเป็นระบบซึ่งสอดคล้องกับสมาลีสังขศรีและคณะที่กล่าวว่าการจัดแหล่งการเรียนรู้จะต้องอาศัยความร่วมมือและประสานกันทั้งภาครัฐเอกชนและชุมชนโดยการจัดแหล่งความรู้สามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นอยู่วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่แตก

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

กับการมีส่วนร่วม๒๓๑ความหมายของการมีส่วนร่วมนิรันดร์จุดเวที๓๙ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึงการมีความเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์หนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย๓๘สัจจิตศีลารักษ์สัจจิตศีลารักษ์การจัดแหล่งวิชาชุมชนเอกสารสาเนา

2557 ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการมีส่วนร่วมหมายถึงการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่มซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความมีส่วนร่วม 330 การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ไม่พุงสู่การตระหนักและสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นกรณีศึกษาชุมชนในอำเภอเบญจพิริจังหวัดอุบลราชธานีชลชญาศรไชยสุพัตราโพธิสารพิกุลสายดวงรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วยนอกจากนี้วันรักษามิ่งมณีนาคิน 2555 ได้สรุปว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึงการเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบทโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบการมีส่วนร่วมเข้าร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่าสิ่งที่ผู้มีส่วนได้เสียต้องการที่สุดนั้นจักได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริงและมันไม่มากเกินกว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้ากันจากการศึกษาประวัติความเป็นมาของกลุ่มสาเนาหอดพวบว่าชาวบ้านมีภูมิปัญญาในการสานไมไผมาเป็นเวลานานทั้งการสานกระติบใส่ข้าวเหนียวหอดไชและตะกร้ารูปแบบการสานอยู่ในแบบเดิมๆจากนั้นมีหน่วยงานรัฐเข้ามาให้การสนับสนุนพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์งานสานให้เป็นที่น่าสนใจยิ่งขึ้นแสดงให้เห็นว่าการนำเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาประกอบกับการได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้ชุมชนมีรายได้มีชีวิต

ที่ตั้งไว้สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมหมายถึงการมีความเกี่ยวข้องในขั้นตอนต่างๆของกลุ่มหรือชุมชนซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น๒๓๒ขั้นตอนการมีส่วนร่วมทวีทองหงส์วิวัฒน์๔๓ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนาคือ๑ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมถึงความต้องการของชุมชน

.การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ไขปัญหา(Decision Making) 3 .การมีส่วนร่วมในการดำเนินการแก้ไขปัญหา(Implementation) 4 .การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากโครงการ(Benefits) 5 .การมีส่วนร่วมในการประเมินผล(Evaluation) ศศิณีไทย์ยาภิรมย์(2526)ได้แบ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ 1 .ร่วมคิด:สภาพปัญหาที่มีอยู่และสาเหตุปัญหา 2 .ร่วมวางแผน:วิเคราะห์สาเหตุจัดลำดับความสำคัญของปัญหาพิจารณาทางเลือก 9 3 .ร่วมดำเนินการ:ดำเนินงานตามโครงการและแผนกำหนดโครงการและแผนงาน 4 .ร่วมติดตามประเมินผล:ประเมินผลความสำเร็จหรือล้มเหลวเป็นระยะๆและแก้ไขเจิมคักดีป็นทอง(2527) กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้ 1 .การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา 2 .การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม 3 .การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน 4 .การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานไพรัตน์เดชะรินทร์(2527 , หน้า 212 - 213)กล่าวถึงขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ 8 ประการคือ 1 .ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กร 2 .ร่วมคิดหรือสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาขององค์กรหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรหรือสนองความต้องการขององค์กร 3 .ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อขจัดหรือแก้ไขและสนองความต้องการขององค์กร 4 .ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด

๒ร่วมค้นหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและลดปัญหาของชุมชนรวมถึงความต้องการของชุมชน๓ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อขจัดและแก้ไขตลอดจนสนองความต้องการของชุมชน๔ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม๕ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล๖ร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการในชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน๔๐สมยศนารีการ

ถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมถึงความต้องการของชุมชนร่วมค้นหาและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและลดปัญหาของชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน 2 ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อขจัดและแก้ไขปัญหาลดจนสนองความต้องการของชุมชน 3 ร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประเมินผล 4 ร่วมจัดลงทุนในกิจกรรมโครงการในชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและหน่วยงาน 5 ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ 6 ร่วมควบคุมติดตามประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งภาคเอกชนและภาครัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ต่อไปดังนั้นการจัดโครงการหรือการจัดกิจกรรมใดๆก็ตามหากสร้างความตระหนักให้เห็นว่าสิ่งของหรือโครงการนั้นเป็นของตนเองโดยที่ตัวเองเป็นเจ้าของนั้นจะทำให้เกิดความรักความหวงแหนที่จะรักษาที่จะดูแลปกป้องเพื่อไม่ให้เกิดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุดกับตนเองและกลุ่มที่ดำเนินการด้วยกันนั้นคือไม่ว่าจะจัดกิจกรรมใดจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนผู้วิจัยเห็นว่ารัฐบาลควรให้มีโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านชุมชน SML ทุกปีประชาชนมองการจัดโครงการดังกล่าวเป็นจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการจัดอย่างต่อเนื่องและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้ที่เข้าร่วมโครงการเพราะที่ผ่านมาโครงการไม่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องอาจมาจาก

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ส่วนกลาง๕การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผนเป็นการมีส่วนร่วมของบุคคลเป้าหมายในการพัฒนาที่เข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆตามที่ได้อำหนดไว้ในแผนพัฒนา๖การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นการที่บุคคลเป้าหมายของการพัฒนาได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องหรือร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนา๖ยังจ้อมจวม๕๕ได้อธิบายไว้ว่าด้านตัดสินใจ Moral การมีส่วนร่วมทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกว่า

และการมีส่วนร่วมในการเข้าเป็นผู้ปฏิบัติในโครงการ1.3การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์หมายถึงการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทั้งผลประโยชน์ด้านวัตถุได้แก่การมีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตรายได้หรือทรัพย์สินผลประโยชน์ในด้านสังคมได้แก่ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นแก่สังคมเช่นโรงเรียนสถานที่สาธารณะหรือส่วนกลางของชุมชนเช่นการเพิ่มคุณภาพชีวิตการเกิดระบบน้ำประปาและผลประโยชน์ในด้านบุคคลได้แก่ความนับถือตนเองพลังอำนาจทางการเมืองและความคุ้มค่าของผลประโยชน์1.4การมีส่วนร่วมในการประเมินผลหมายถึงการที่ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวัดผลและวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานรวมทั้งเป็นการค้นหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อหาแนวทางแก้ไขการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป 2 .แผนพัฒนาเทศบาลตำบลเบตงหมายถึงแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลเมืองเบตงซึ่งเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลเมืองเบตงที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาสามปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำปี 3 .ประชาชนหมายถึงประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเมืองเบตงตามลเบตงอำเภอเบตงจังหวัดยะลาอยู่ระหว่าง 20 - 60 ปี 7 บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการวิจัยเรื่อง"การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองเบตงจังหวัด

๒๓ขั้นที่๑การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ Decision Making ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกที่ต้องทำคือการกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญต่อนั้นก็เลือกนโยบายและประชากรที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการต่อไปเรื่อยๆตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนขั้นที่๒การมีส่วนร่วมในการ

การมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายประการและประชาชนสามารถใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปแบบของปัจเจกหรือในรูปแบบกลุ่มองค์การตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ขั้นตอนการมีส่วนร่วมการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนเพื่อการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนนั้นมีนักวิชาการได้เสนอแนวคิดถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมดังนี้ Fornaroff (1980)เสนอว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนมีขั้นตอนการมีส่วนร่วมดังนี้ 1 .การวางแผนรวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมายกลวิธีทรัพยากรที่ต้องใช้ตลอดจนการติดตามประเมินผล 2 .การดำเนินงาน 3 .การใช้บริการจากโครงการ 4 .การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ Cohen ,J.M.,& Uphoff ,N.T.(1981)ได้อธิบายขั้นตอนของการมีส่วนร่วมดังนี้ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ(Decision Making)ในกระบวนการของการตัดสินใจนั้นประการแรกสุดที่ต้องกระทำคือการกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญการสำรวจวิจัยวิชาการปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2562)| 189 ต่จากนั้นก็เลือกนโยบายและประชาชนที่เกี่ยวข้องการตัดสินใจนี้เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องดำเนินการไปเรื่อยๆตั้งแต่การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นการตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผนและการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน(Implementation)ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นได้มาจากคำถามว่าใครจะหาประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะหา

ดำเนินงานหรือปฏิบัติการ Implementation ในส่วนที่เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานโครงการนั้นจะได้มาจากคำถามที่ว่าใครจะหาประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะหาประโยชน์ได้โดยวิธีใดเช่นการช่วยเหลือด้านทรัพยากรการบริหารงานการประสานงานและการขอความช่วยเหลือเป็นต้นขั้นที่๓การมีส่วนร่วมในสิทธิหรือผลประโยชน์ Benefits ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นั้นนอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในการดำเนินงานเชิงคุณภาพแล้ว

ถามว่าใครจะหาประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้างและจะหาประโยชน์ได้โดยวิธีใดเช่นการช่วยเหลือด้านทรัพยากรการบริหารงานและการประสานงานและการขอความช่วยเหลือเป็นต้นขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์(Benefits)ในส่วนที่เกี่ยวกับผลประโยชน์นอกจากความสำคัญของผลประโยชน์ในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแล้วยังจะต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มด้วยผลประโยชน์ของโครงการนี้รวมทั้งผลที่เป็นประโยชน์ทางบวกและผลที่เกิดขึ้นในทางลบที่เป็นผลเสียของโครงการซึ่งจะเป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อบุคคลและสังคมด้วยขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล(Evaluation)การมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้นสิ่งสำคัญจะต้องสังเกตคือความเห็น(Views)ความชอบ(Preferences)และความคาดหวัง(Expectation)ซึ่งมีอิทธิพลสามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่างๆได้อภิญาถึงสนธิ(2544)ได้นำเสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของชุมชนว่าชุมชนต้องมีส่วนร่วมใน 4 ขั้นตอนคือ 1 .การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชนร่วมตัดสินใจกำหนดความต้องการและร่วมลำดับความสำคัญของความต้องการ 2 .การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผนกำหนดวัตถุประสงค์วิธีการแนวทางการดำเนินงานรวมถึงทรัพยากรและแหล่งวิทยาการที่จะใช้ในโครงการ 3 .การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการหาประโยชน์ให้แก่โครงการโดยร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์วัสดุอุปกรณ์และแรงงาน 4

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ร่วมทางการศึกษาค้นคว้าปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนรวมตลอดจนความต้องการของชุมชน๒ร่วมคิดและสร้างรูปแบบและวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขและคิดปัญหาของชุมชนหรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่มีประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน๓ร่วมวางแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน๔ร่วมการตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม๕ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบ

หาสาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนหรือสถานีดารวจของตนเองตลอดจนการศึกษาหาข้อมูลและวิเคราะห์ปัญหาเพื่อเสนอความต้องการของชุมชนสร้างรูปแบบวิธีการที่จะแก้ไขปัญหาและลดปัญหาของชุมชนหรือสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่จะเป็นประโยชน์และสนองความต้องการของชุมชนหรือสถานีดารวจ 2 ร่วมตัดสินใจหมายถึงการให้โอกาสผู้นำชุมชนร่วมตัดสินใจทางเลือกที่จะใช้ทางเลือกที่มีอยู่หรือการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมโดยอาศัยระบบข้อมูลที่ผ่านการประมวลวิเคราะห์มาใช้ประกอบการตัดสินใจ 3 ร่วมวางแผนหมายถึงผู้นำชุมชนมีโอกาสในการวางแผนงานโครงการหรือกิจกรรมของสถานีดารวจเพื่อจัดและแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของชุมชนหรือสถานีดารวจโดยอยู่บนพื้นฐานการนำข้อมูลเกี่ยวกับสภาพอาชญากรรมปัญหาและความต้องการของชุมชนหรือสถานีดารวจที่ผ่านการประมวลวิเคราะห์แล้วอย่างเป็นระบบไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ปัญหาความต้องการของชุมชนหรือองค์กรและศักยภาพของชุมชนตลอดจนร่วมวางแผนลงทุนในกิจกรรมวารสารร่วมพฤษภมวารวิทยาลัยเกริกปีที่ 34 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2559 บทที่ 7 156 ตามขีดความสามารถของสถานีดารวจนั้นๆ 4 ร่วมทำหมายถึงการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการปฏิบัติการดำเนินงานตามกิจกรรมแผนงานโครงการหรือนโยบายที่วางแผนไว้ของสถานีดารวจเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้โดยให้สอดคล้องกับภูมิปัญญาทรัพยากรที่มีอยู่ตรงตามช่วงเวลาและระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆและ 5 ร่วมติดตามประเมินผลหมายถึงผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการควบคุมติดตามประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการหรือกิจกรรม

บริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลร่วมลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง๗ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมาย๘ร่วมควบคุมติดตามประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้โดยตลอดและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป๒๓๔เงื่อนไขการมีส่วนร่วม๔๖ไพรัตน์เดชรินทร์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนากรุงเทพมหานครศักดิ์โสภณการพิมพ์๒๕๔๗หน้า๖

อยู่ประเสริฐ 2544 ไพรัตน์เดชรินทร์ได้กล่าวถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายการพัฒนา คือ 1 ร่วมทางการศึกษาค้นคว้าปัญหาสาเหตุปัญหาและการลดปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนความต้องการของชุมชน 2 ร่วมคิดหาและสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและลดปัญหาของชุมชนเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหรือสนองความต้องการของชุมชน 3 ร่วมวางแผนนโยบายหรือแผนงานหรือโครงการหรือกิจกรรมเพื่อจัดและแก้ไขปัญหาสองความต้องการของชุมชน 4 ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม 5 ร่วมจัดหรือปรับปรุงระบบบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 6 ร่วมกันลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเองและของหน่วยงาน 7 ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงานโครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายวารสารปัญญาปณิธาน Paa Panithan Journal 39 8 ร่วมควบคุมติดตามประเมินผลและร่วมบำรุงรักษาโครงการและกิจกรรมที่ได้ทำไว้ทั้งโดยเอกชนและรัฐบาลให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไปไพรัตน์เดชรินทร์ 2526 สรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นควรจะเริ่มตั้งแต่การสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนให้เขามีความรู้สึกเป็นเจ้าของโครงการกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นซึ่งจะทำให้เกิดการหวงแหนรักษากิจกรรมต่างๆเสมือนเป็นของตนเองและการใช้ประโยชน์หรือการรับประโยชน์จากโครงการก็จะเกิดประโยชน์สูงสุดคุ้มค่ากับการลงทุนประโยชน์ของการมีส่วนร่วมโดยทั่วไป

๒๕นิรันดร์จตุตถวิเศษ๔๗กล่าวถึงเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมว่าจะต้องประกอบด้วยปัจจัยต่างๆอย่างน้อย๓ประการคือ๑ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะมีส่วนร่วม Freedom to Participation ๒ประชาชนสามารถที่จะมีส่วนร่วม Ability to Participation ๓ประชาชนต้องเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม Willingness to Participation ซึ่งความสำเร็จของการมีส่วนร่วมยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขดังนี้๑ประชาชนต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรมและร่วมให้เหมาะสมกับสถานการณ์๒ประชาชนต้องไม่เสียเงินเสีย

การบาเพ็ญประโยชน์การสร้างโบสถ์วิหารเป็นต้น 2 .ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เคารพนับถือมีเกียรติยศหรือตำแหน่งที่ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วยทั้งๆที่ยังไม่ศรัทธาหรือมีความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำเช่นผู้ใหญ่ออกปากขอแรงเป็นต้น 3 .อำนาจบังคับที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้ส่วนร่วมในการกระทำต่างๆนอกจากนี้นิรันดร์จตุตถวิเศษ(2527)ยังได้กล่าวถึงเงื่อนไขการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 3 ประการได้แก่ 1 .ประชาชนต้องมีอิสรภาพที่จะเข้ามามีส่วนร่วม(Freedom to Participation) 2 .ประชาชนต้องมีความสามารถที่จะมีส่วนร่วม(Ability to Participation) 3 .ประชาชนต้องมีความเต็มใจที่จะมีส่วนร่วม(Willing to Participation)สำหรับความสำเร็จของการมีส่วนร่วมนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขดังต่อไปนี้ 1 .ประชาชนจะต้องมีเวลาที่จะมีส่วนร่วมกิจกรรมการมีส่วนร่วมไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ฉุกเฉิน 14 2 .ประชาชนต้องไม่เสียเงินทองค่าใช้จ่ายในการมีส่วนร่วมมากเกินไปที่เขาประเมินผลตอบแทนที่จะได้รับ 3 .ประชาชนต้องมีความสนใจที่สัมพันธ์สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมนั้น 4 .ประชาชนต้องสามารถสื่อสารรู้เรื่องถึงกันทั้งสองฝ่าย 5 .ประชาชนต้องไม่รู้สึกกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่หรือสถานภาพทางสังคมหากจะมีส่วนร่วมโสภณหมวดทอง(2533 , หน้า 22)การมีส่วนร่วม"เป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องและการทิศทางของการเปลี่ยนแปลงความเห็นพ้องต้องกันจะต้องมีมากจนเกิดความริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติกล่าวคือต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

พระพุทธเจ้าได้ตรัสประเมินผลการเรียนของบุคคลผู้เรียนรู้ไว้๔ประเภทพอสรุปใจความได้ว่าบุคคลที่เรียนน้อยแต่ไม่มีความหมายของสิ่งที่เรียนมาน้อยนั้นบุคคลที่เรียนน้อยแต่รู้ความหมายของเรื่องที่เรียนมาน้อยนั้นบุคคลที่เรียนมากแต่ไม่มีความหมายของเรื่องที่เรียนมามากนั้นบุคคลที่เรียนมากและรู้ความหมายของเรื่องที่เรียนมามากนั้นตามนัยแห่งพระสูตรที่ได้ยกมากล่าวนี้ทรงแสดงว่า๑ผู้เรียนทฤษฎีน้อยและ

นั้นบุคคลที่เรียนน้อยแต่รู้ความหมายของเรื่องที่เรียนมาน้อยนั้นบุคคลที่เรียนมากแต่ไม่มีความหมายของเรื่องที่เรียนมามากนั้นบุคคลที่เรียนมากและรู้ความหมายของเรื่องที่เรียนมามากนั้นตามนัยแห่งพระสูตรที่ได้ยกมากล่าวนี้ทรงแสดงว่า 1 .ผู้เรียนเชิงทฤษฎีน้อยและไม่เข้าถึงในสิ่งที่เรียน(ปฏิบัติไม่ได้)ก็มี 2 .ผู้เรียนน้อยแต่เข้าถึงตามที่เรียนมาไม่พอก็มี 3 .ผู้เรียนเชิงทฤษฎีมากแต่ไม่เข้าถึงตามที่เรียน(ปฏิบัติไม่ได้)ก็มี 4 .ผู้เรียนมากและเข้าถึงตามที่เรียนมาก็มี(อง.จตุกก.(ไทย) 21 / 6 / 9 - 11)เรื่องนี้ได้มีนักวิชาการทางพระพุทธศาสนากล่าวให้ข้อคิดดังนี้สนธิศรีสาแดงกล่าวถึงการเรียนรู้เชิงพุทธไว้ว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งความรู้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีจุดหมายระยะยาวในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้แต่ประโยชน์ในปัจจุบันซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันเอารอดเอาเปรียบกันมุ่งแสวงหาแต่ประโยชน์ส่วนตัวไร้หิริโอตตปละหวิถิทางได้เปรียบผู้อื่นโดยเรียกริธีการเหล่านี้ว่ากลยุทธ์การเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนานั้นหากเรียนรู้แล้ว"ละชั่วทำดี"ยังไม่ได้จะไม่เรียกว่าเป็นผู้"มีการศึกษา"(สนธิศรีสาแดง, 2547)พระเทพเวที(ป.อ.ปยุตโต)ให้ความหมายของการศึกษาหรือการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นการฝึกฝนพัฒนาคนให้รู้จักดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องดังมคัว่า"ชีวิตที่ดีงาม"หมายรวมถึงความเป็นอยู่อย่างถูกต้องมีคุณค่าเกื้อกูลเป็นประโยชน์และมีความสุขโดยไม่เบียดเบียนตนไม่เบียดเบียนผู้อื่น

ศาสนาแห่งความรู้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีจุดหมายระยะยาวในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้แต่ประโยชน์ในปัจจุบันซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันเอารอดเอาเปรียบกันมุ่งแสวงหาแต่ประโยชน์ส่วนตัวไร้หิริโอตตปละหวิถิทาง๔๗นิรันดร์จวงวุฒิเศศกุลวิธึแนวทางวิธึการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาอ่างแล้วหน้า๘๖๔๘สนธิศรีสาแดงพระพุทธศาสนากับ

ได้เช่นกันการพัฒนามนุษย์ตามแนวพุทธพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งความรู้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีจุดหมายระยะยาวในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์และไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้แต่ประโยชน์ในปัจจุบันซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันกันแย่งเอารัดเอาเปรียบกันหรือมุ่งแสวงหาแต่ประโยชน์ส่วนตัวโดยไร้หิริโอตตปละหรือหวิถิทางได้เปรียบผู้อื่นโดยเรียกริธีการเหล่านี้ว่ากลยุทธ์แต่การเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนานั้นหากเรียนรู้แล้ว"ละชั่วทำดี"ยังไม่ได้จะไม่เรียกว่าเป็นผู้"มีการศึกษา"(สนธิศรีสาแดง, 2547)ความหมายของคำว่า"การพัฒนามนุษย์"ตามนัยโดยทั่วไปและนัยทางพระพุทธศาสนา(พระพรหมคุณาภรณ์(ป.อ.ปยุตโต), 2544)คำว่า"พัฒนา"ในภาษาสันสกฤตมาจาก"วรูชน"แปลว่าความเจริญมาจากบาลีว่า"วฑฺฒณ"หรือ"วฒฺณะ"แปลว่าความเจริญความงอกงามเพิ่มขยายขึ้นฝึกฝนทำให้ยืดยาวขึ้นและนำมาใช้ภาษาไทยก็มีความหมายว่าความเจริญความงอกงามการขยับขยาย(ราชบัณฑิตยสถาน, 2546)การพัฒนาจิตให้มีธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจจนกระทั่งพัฒนาจิตให้มีสมาธิตั้งมั่นมั่นคงสะอาดสว่างจากกิเลสเครื่องเศร้าหมองทั้งหลายจนเป็นจิตที่ควรแก่การทำงานสามารถจะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้(พระธรรมปิฎก(ป.อ.ปยุตโต), 2539)วารสารพุทธจิตวิทยาวารสารพุทธจิตวิทยายปีที่ 7 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2565) 15 หลักธรรมคำสอนในพระพุทธศาสนานั้นล้วนแต่เป็นหลักธรรมที่มุ่งพัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์(พระธรรมปิฎก, 2539)ใครสักอย่างเป็นระบบการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์ที่เน้นการบูรณาการขององค์ประกอบทั้ง 3 ด้านคือศีลสมาธิและปัญญาที่จะทำงาน

๒๕ได้เปรียบผู้อื่นโดยเรียกริธีการเหล่านี้ว่ากลยุทธ์การเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนานั้นหากเรียนรู้แล้วละชั่วทำดียังไม่ได้จะไม่เรียกว่าเป็นผู้มีการศึกษา๔๙สนธิศรีสาแดงกล่าวถึงการเรียนรู้เชิงพุทธไว้ว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งความรู้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีจุดหมายระยะยาวในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้แต่ประโยชน์ใน

ระยะยาวในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ไม่ได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้แต่ประโยชน์ในปัจจุบันซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันเอารอดเอาเปรียบกันมุ่งแสวงหาแต่ประโยชน์ส่วนตัวไร้หิริโอตตปละหวิถิทางได้เปรียบผู้อื่นโดยเรียกริธีการเหล่านี้ว่ากลยุทธ์การเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนานั้นหากเรียนรู้แล้ว"ละชั่วทำดี"ยังไม่ได้จะไม่เรียกว่าเป็นผู้"มีการศึกษา"(สนธิศรีสาแดง, 2547)พระเทพเวที(ป.อ.ปยุตโต)ให้ความหมายของการศึกษาหรือการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นการฝึกฝนพัฒนาคนให้รู้จักดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องดังมคัว่า"ชีวิตที่ดีงาม"หมายรวมถึงความเป็นอยู่อย่างถูกต้องมีคุณค่าเกื้อกูลเป็นประโยชน์และมีความสุขโดยไม่เบียดเบียนตนไม่เบียดเบียนผู้อื่นการดำเนินชีวิตของมนุษย์ก็เหมือนเป็นการเดินทางเรามองเห็นการมีชีวิตหรือการเป็นอยู่ของมนุษย์ว่าคือการเดินทางสู่จุดหมายอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งสอดคล้องกับความหมายของการศึกษาหรือการเรียนรู้ว่าเป็นการพัฒนาคนโดยทำให้คนนั้นก้าวไปในวิถีชีวิตที่ดีงามสู่จุดหมายมากยิ่งขึ้นนอกจากนี้ท่านได้กล่าวสรุปไว้ว่าหากเราต้องการสภาพสังคมที่ดีการเรียนรู้เชิงพุทธต้องมุ่งสร้างแหล่งเรียนรู้ให้เป็นกลียาณมิตร(พระเทพเวที(ป.อ.ปยุตโต), 2565)โดยเฉพาะการผลิตครูอาจารย์พระภิกษุสามเณรที่มีคุณภาพช่วยกันทำตนเป็นแหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดีพัฒนาระบบและรูปแบบต่างๆของความสัมพันธ์ให้สะดวกชวนใจและได้ผลโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและจริงจัง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ปัจจุบันซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันเอาต์เอาเปรียบกันมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวไร้หรือดัดแปลงหาวิถีทางใดเปรียบผู้อื่นโดยเรียกรู้วิธีการเหล่านี้ว่ากลยุทธ์การเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนานั้นหากเรียนรู้แล้วละชั่วทาดียังไม่ได้จะไม่เรียกว่าเป็นผู้มีการศึกษา๕๐พระธรรมปิฎกอุปยุตโตให้ความหมายของการศึกษาหรือการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นการฝึกฝนพัฒนาคนให้รู้จักดำเนินชีวิตอย่างถูกต้องดังมาคำว่า

เป็นศาสนาแห่งความรู้ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีจุดหมายระยะยาวในการพัฒนามนุษย์ให้สมบูรณ์ไม่ใ้ดมุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้แต่ประโยชน์ในปัจจุบันซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันเอาต์เอาเปรียบกันมุ่งแสวงหาแต่ประโยชน์ส่วนตัวไร้หรือดัดแปลงหาวิถีทางใดเปรียบผู้อื่นโดยเรียกรู้วิธีการเหล่านี้ว่ากลยุทธ์การเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนานั้นหากเรียนรู้แล้วละชั่วทาดียังไม่ได้จะไม่เรียกว่าเป็นผู้มีการศึกษาสนธิศรัสาแดง 2547 43 47 115 วารสารมจรการพัฒนาสังคมปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2559 ความจริงพระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญแก่หลักปฏิบัติก่อนมรรคหรือการนำเข้าสู่ทางนี้เป็นอย่างมากโดยทรงแสดงหลักธรรมไว้หมวดหนึ่งมี 7 ข้อเรียกว่าพินนิตแห่งมรรคคือสิ่งที่ส่อแสดงหรือเครื่องหมายนำหน้าซึ่งส่อแสดงว่าการปฏิบัติตามมรรคกำลังจะเกิดขึ้นใช้คำไทยง่าย ๆ ว่าแสงเงินแสงทองของชีวิตที่ดังมาถ้าโยงเข้ามาหาการศึกษาที่เรียกได้ว่าเป็นรุ่งอรุณของการศึกษาพระเทพเวทีอุปยุตโต 2532 213 รุ่งอรุณของการศึกษาเป็นชุดขององค์ธรรม 7 ประการเหมือนดังลำแสงที่กระจายรัศมีเป็นสีทั้ง 7 กล่าวคือ 1 กัลยาณเมตตาคความมีกัลยาณเมตตหมายถึงการมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดีเฉพาะอย่างยิ่งการได้แหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดี 2 สัมปทาความถึงพร้อมด้วยศีลหรือการทำศีลให้ถึงพร้อมหมายถึงการมีวินัยในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมในสังคม 3 จันทสัมปทา

ขึ้นนอกจากนี้ท่านได้กล่าวสรุปไว้ว่าหากเราต้องการสภาพสังคมที่ดีการเรียนรู้เชิงพุทธต้องมุ่งสร้างแหล่งเรียนรู้ให้เป็นกัลยาณมิตร๕๑ดังพระพุทธพจน์ว่าเพราะกัลยาณมิตรเป็นบุพนิมิตแห่งความเจริญเรามองไม่เห็นองค์ประกอบภายนอกอื่นใดมีประโยชน์มากเท่าความมีกัลยาณมิตรเลย๕๒โดยเฉพาะการผลิตครูอาจารย์ที่มีคุณภาพช่วยกันทำตนเป็นแหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดีพัฒนาระบบและรูปแบบต่างๆของความสัมพันธ์ให้สะดวกชวนใจและได้ผลโดย

ความถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทหรือการทำความไม่ประมาทให้ถึงพร้อมหมายถึงความตื่นตัวที่จะกระตือรือร้นเร่งรัดจัดทำกาต่างๆด้วยจิตสำนึกต่อกาลเวลาและความเปลี่ยนแปลงไม่ปล่อยปละละเลยทอดธุระหรือนิ่งเฉยเฉื่อยชาปล่อยเวลาล่วงเปล่า 7 โยนิโสมนสิการสัมปทาความถึงพร้อมด้วยโยนิโสมนสิการหรือการทำโยนิโสมนสิการให้ถึงพร้อมหมายถึงความรู้จักคิดรู้จักพิจารณารู้จักสำเหนียกกำหนดกำหนดสิ่งทั้งหลายให้ได้คุณค่าคิดเป็นแก้ปัญหาได้รู้จักคิดวิเคราะห์สืบสาวให้เข้าถึงความเป็นจริงพระเทพเวทีอุปยุตโต 2532 214231 ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบ 7 ประการนี้ข้อที่ท่านให้ความสำคัญเป็นพิเศษมี 2 ข้อคือความมีกัลยาณมิตรและโยนิโสมนสิการซึ่งเป็นข้อต้นและข้อสุดท้ายเรียกได้ว่าเป็นตัวคุมหัวคุมท้ายขบวนอันเป็นสิ่งแสดงถึงความสำคัญของกัลยาณมิตรดังพระพุทธพจน์ว่าเพราะกัลยาณมิตรเป็นบุพนิมิตแห่งความเจริญเรามองไม่เห็นองค์ประกอบภายนอกอื่นใดมีประโยชน์มากเท่าความมีกัลยาณมิตรเลยสมไทย 19 49 43 โดยเฉพาะการผลิตครูอาจารย์ที่มีคุณภาพช่วยกันทำตนเป็นแหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดีพัฒนาระบบและรูปแบบต่างๆของความสัมพันธ์ให้สะดวกชวนใจและได้ผลโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและจริงจั่งว่าจะทำให้สำเร็จจนถึงขั้นที่เด็กหรือบุคคลที่เข้าไปเรียนรู้สามารถพัฒนาองค์ประกอบภายในคือโยนิโสมนสิการขึ้นมาให้ได้จนทุกคนสามารถพึ่งตนเองได้แล้วทุกคนก็จะป็นสมาชิกที่ดีของ 116 Journal of MCU Social Development Vol1 No1 January April 2016 สังคมซึ่งเป็นกัลยาณมิตรต่อกันประกอบกันจนเป็นสังคมที่มีความเป็นกัลยาณมิตรนอกจากนี้ท่าน

มีเป้าหมายที่ชัดเจนและจริงจั่งว่าจะทำให้สำเร็จจนถึงขั้นที่เด็กหรือบุคคลที่เข้าไปเรียนรู้สามารถพัฒนาองค์ประกอบภายในคือโยนิโสมนสิการขึ้นมาให้ได้จนทุกคนสามารถพึ่งตนเองได้แล้วทุกคนก็จะป็นสมาชิกที่ดีของสังคมซึ่งเป็นกัลยาณมิตรต่อกันประกอบกันจนเป็นสังคมที่มีความเป็นกัลยาณมิตรนอกจากนี้ท่านยังกล่าวถึงการเรียนรู้ว่าคือเรื่องของชีวิตทั้งหมดชีวิตต้องเรียนรู้เพื่อปฏิบัติตนต่อสถานการณ์ต่างๆให้เกิดผลดีเพื่อให้อยู่รอด

ที่จะกระตือรือร้นเร่งรัดจัดทำกาต่างๆด้วยจิตสำนึกต่อกาลเวลาและความเปลี่ยนแปลงไม่ปล่อยปละละเลยทอดธุระหรือนิ่งเฉยเฉื่อยชาปล่อยเวลาล่วงเปล่า 7 โยนิโสมนสิการสัมปทาความถึงพร้อมด้วยโยนิโสมนสิการหรือการทำโยนิโสมนสิการให้ถึงพร้อมหมายถึงความรู้จักคิดรู้จักพิจารณารู้จักสำเหนียกกำหนดกำหนดสิ่งทั้งหลายให้ได้คุณค่าคิดเป็นแก้ปัญหาได้รู้จักคิดวิเคราะห์สืบสาวให้เข้าถึงความเป็นจริงพระเทพเวทีอุปยุตโต 2532 214231 ได้อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบ 7 ประการนี้ข้อที่ท่านให้ความสำคัญเป็นพิเศษมี 2 ข้อคือความมีกัลยาณมิตรและโยนิโสมนสิการซึ่งเป็นข้อต้นและข้อสุดท้ายเรียกได้ว่าเป็นตัวคุมหัวคุมท้ายขบวนอันเป็นสิ่งแสดงถึงความสำคัญของกัลยาณมิตรดังพระพุทธพจน์ว่าเพราะกัลยาณมิตรเป็นบุพนิมิตแห่งความเจริญเรามองไม่เห็นองค์ประกอบภายนอกอื่นใดมีประโยชน์มากเท่าความมีกัลยาณมิตรเลยสมไทย 19 49 43 โดยเฉพาะการผลิตครูอาจารย์ที่มีคุณภาพช่วยกันทำตนเป็นแหล่งความรู้และแบบอย่างที่ดีพัฒนาระบบและรูปแบบต่างๆของความสัมพันธ์ให้สะดวกชวนใจและได้ผลโดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและจริงจั่งว่าจะทำให้สำเร็จจนถึงขั้นที่เด็กหรือบุคคลที่เข้าไปเรียนรู้สามารถพัฒนาองค์ประกอบภายในคือโยนิโสมนสิการขึ้นมาให้ได้จนทุกคนสามารถพึ่งตนเองได้แล้วทุกคนก็จะป็นสมาชิกที่ดีของ 116 Journal of MCU Social Development Vol1 No1 January April 2016 สังคมซึ่งเป็นกัลยาณมิตรต่อกันประกอบกันจนเป็นสังคมที่มีความเป็นกัลยาณมิตรนอกจากนี้ท่านยังกล่าวถึงการเรียนรู้ว่าคือเรื่องของชีวิตทั้งหมดชีวิตต้องเรียนรู้เพื่อปฏิบัติตน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ได้อย่างแยบคายจนเกิดปัญญอย่างแท้จริงได้คุณสมบัติของกัลยาณมิตร มี๗ประการคือ๑)ปิโยเป็นคนน่ารักอยู่ในฐานะให้ความสบายใจและสนิทสนมชวนให้อยากเข้าไปปรึกษา๒)ครุเป็นคนนำเคารพประพฤติดีสมควรแก่ฐานะให้ความรู้สึกอบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้๓)ภาวนิโยเป็นคนน่ายกย่องเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมที่ดีเป็นผู้มีความรู้และภูมิปัญญาอย่างแท้จริงทั้งเป็นผู้ฝึกอบรมและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเป็นคนควรเอาอย่างทาให้

บุคคลอื่นระลึกถึงและเอ่ยถึงด้วยความซาบซึ้งภูมิใจ๔)วัดตาเป็นคนที่มีรู้จักพูดให้ได้ผลรู้จักชี้แจงให้เข้าใจรู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไรพูดอย่างไรคอยให้คำแนะนำกล่าวตักเตือนเป็นที่ปรึกษาที่ดี๕)วัณขโมเป็นคนอดทนต่อถ้อยคำพร้อมจะรับฟังคำปรึกษาไม่ฉุนเฉียวง่ายใจคอหนักแน่นอดิรัญจกถึงกัตดาเป็นผู้มีความสามารถในการแปลงเรื่องล้าลึกให้กระจ่างชัดและสามารถอธิบายเรื่องสลับซับซ้อน

การสาธารณสุขสงเคราะห์และการสาธารณสุขการ๕๗ซึ่งแต่ละด้านต่างสนับสนุนภารกิจซึ่งกันและกันแต่ภารกิจหลักของวัดคือการให้การศึกษาแก่คณะสงฆ์เพื่อให้มีความรู้พร้อมที่จะให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปที่เรียกว่าการเผยแผ่ศาสนธรรมนั่นเองและการให้ความรู้แก่ประชาชนมีหลากหลายรูปแบบเช่นการศึกษาสงเคราะห์ที่มีทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการให้การศึกษาตามความต้องการของผู้เรียนสุจิตราอ่อนค้อมกล่าวถึงการจัดการศึกษาตามภารกิจ๖ด้านในรูปแบบของการศึกษาในระบบนอกระบบและการ

๖ .เป็นผู้พูดถ้อยคำลึกซึ้งได้ ๗ .ไม่ชักน้าในในฐานะ(ไม่ชักน้าในในฐานะหมายถึงป้องกันไม่ให้ทาในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ชนเกือกุลมิดคิดเป็นทุกข์แต่ชักชวนให้ทาสิ่งที่เป็นประโยชน์เกือกุลมิดคิดเป็นสุข)ภิกษุทั้งหลายมิตรประกอบด้วยองค์ ๗ ประการนี้แลเป็นผู้ควรเสพควรคบควรเข้าไปนั่งใกล้แม้จะถูกขับไล่ก็ตามมิตรเป็นที่รักเป็นที่เคารพเป็นที่ยกย่องเป็นนักพูดเป็นผู้อดทนต่อถ้อยคำพูดถ้อยคำลึกซึ้งได้ไม่ชักน้าในในฐานะในโลกนี้ฐานะเหล่านี้มีอยู่ในบุคคลใดบุคคลนั้นจัดว่าเป็นมิตรผู้มุ่งประโยชน์และอนุเคราะห์ผู้ต้องการจะคบมิตรควรคบมิตรเช่นนั้นแม้จะถูกขับไล่ก็ตาม"(อง.สตตก.(ไทย) 23 / 37 / 57 - 58)พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรมให้นิยาม"กัลยาณมิตรธรรม ๗ "ว่าเป็นองค์คุณของกัลยาณมิตรเป็นคุณสมบัติของมิตรดีหรือมิตรแท้คือท่านที่คบหรือเข้าทาแล้วจะเป็นเหตุให้เกิดความดีงามและความเจริญในที่นี้มุ่งเอามิตรประเภทครูหรือพี่เลี้ยงเป็นสำคัญประกอบด้วย(1)ปิโยน่ารักในฐานะเป็นที่สบายใจและสนิทสนมชวนให้อยากเข้าไปปรึกษาได้ถาม(2)ครุนำเคารพในฐานะประพฤติดีสมควรแก่ฐานะให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้และปลอดภัย(3)ภาวนิโยน่ายกย่องใจหรือน่ายกย่องในฐานะทรงคุณคือความรู้และภูมิปัญญาแท้จริงทั้งเป็นผู้ฝึกอบรมและปรับปรุงตนเองอยู่เสมอควรเอาอย่างทาให้ระลึกและเอ่ยอ้างด้วยซาบซึ้งภูมิใจ(4)วัดตารู้จักพูดให้ได้ผลรู้จักชี้แจงให้เข้าใจรู้ว่าเมื่อไร

คือ 1)ปิโยน่ารักคือเข้าถึงจิตใจสร้างความรู้สึกสนิทสนมเป็นกันเองชวนใจผู้เรียนให้อยากเข้าไปปรึกษาได้ถาม 2)ครุนำเคารพคือมีความประพฤติสมควรแก่ฐานะให้เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจเป็นที่พึ่งทางใจและปลอดภัย 3)ภาวนิโยน่ายกย่องใจคือมีความจริงของจริงทั้งภูมิปัญญาแท้จริงและเป็นผู้ฝึกฝนปรับปรุงตนเองอยู่เสมอเป็นที่น่ายกย่องควรเอาอย่างทาให้ศิษย์เอ่ยอ้างและระลึกถึงด้วยความซาบซึ้งมั่นใจและภูมิใจ 4)วัดตารู้จักพูดให้ได้ผลคือพูดเป็นรู้จักชี้แจงให้เข้าใจรู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไรอย่างไรคอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือนเป็นที่ปรึกษาที่ดี 5)วัณขโมทนต่อถ้อยคำคือพร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษาซักถามแม้จกจกตลอดจนคาลงเกินและคาคัดค้านวิพากย์วิจารณ์อดทนฟังได้ไม่เบือนหน้าไม่เสียอารมณ์ 6)คัมภีร์รัญจะกะถึงกัตดาแปลงเรื่องล้าลึกได้คือกล่าวชี้แจงเรื่องที่ลึกซึ้งซับซ้อนให้เข้าใจและสอนให้ได้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งขึ้นไป ๗)โนวัฐฐานนินิโยชะเยไม่ชักน้าในในฐานะคือไม่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสียหรือเรื่องเหลวไหลไม่สมควรบุคคลผู้มีคุณสมบัติทั้ง ๗ ประการเรียกว่ากัลยาณมิตรเป็นปัจจัยภายนอกที่จะช่วยเกือกุลกระตุ่นส่งเสริมช่วยสร้างสรรค์ชักน้าให้บุคคลมีการพัฒนาจนเกิดความรู้กัลยาณมิตรนั้นนอกจากช่วยทางด้านจิตใจแล้วก็จะช่วยทางด้านปัญญาด้วยคือการช่วยให้คน

ด้านศิลปการปฏิบัติให้มีศีลคือการฝึกหัดปฏิบัติตนมีวินัยเคารพกฎหมายระเบียบประเพณีวัฒนธรรมอีกข้อหนึ่งคือการเรียนรู้จิตของตนให้เข้าใจชัดและสุดท้ายคือการเรียนรู้ที่จะพัฒนามีปัญญาให้เข้าใจตนเองอื่นให้เข้าใจความจริงการจัดแหล่งการเรียนรู้ของวัดในปัจจุบันทาอย่างไรวัดเป็นสถานที่ทาหน้าที่ในการสืบทอดพระพุทธศาสนาปลูกฝังศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันดีงามแก่พุทธศาสนิกชนจากชนรุ่นหนึ่งสู่ชนอีกรุ่นหนึ่งพระราชบัญญัติคณะสงฆ์(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2535 ได้กำหนดภารกิจของคณะสงฆ์ไว้ 6 ด้านได้แก่การปกครองการเผยแผ่การศาสนศึกษาการศึกษาสงเคราะห์การสาธารณสุขสงเคราะห์และการสาธารณสุขการ(พระวิสุทธิภัทรธาดา(ประสิทธิ์พรหมรสี), 2547)ซึ่งแต่ละด้านต่างสนับสนุนภารกิจซึ่งกันและกันแต่ภารกิจหลักของวัดคือการให้การศึกษาแก่คณะสงฆ์เพื่อให้มีความรู้พร้อมที่จะให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปที่เรียกว่าการเผยแผ่ศาสนธรรมนั่นเองและการให้ความรู้แก่ประชาชนมีหลากหลายรูปแบบเช่นการศึกษาสงเคราะห์ที่มีทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการให้การศึกษาตามความต้องการของผู้เรียนสุจิตราอ่อนค้อมกล่าวถึงการจัดการศึกษาตามภารกิจ 6 ด้านในรูปแบบของการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของวัดว่าเป็นการจัดการศึกษาตามแนวทางของพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นหลักการพัฒนามนุษย์โดยตรงทำให้เกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกายและปัญญาไปพร้อมๆกันโดยเริ่มต้นพัฒนาบุคคลก่อนเมื่อบุคคลมีความรู้ความสามารถในตนเองแล้วก็จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลอื่นต่อไปหรือมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะเป็นกลไกและกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า(สุจิตราอ่อนค้อม

๔๘พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พศ๒๕๐๕แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่๒พศ๒๕๓๕กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่เรียกว่าการศาสนศึกษาว่ามีการกิจที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ของคณะสงฆ์ว่ามีเป้าหมายระดับคือจัดเพื่อตัวบุคคลจัดเพื่อพระศาสนาและจัดเพื่อสังคมการจัดการเรียนรู้เพื่อตัวบุคคลคือพระภิกษุสามเณรทุกรูปที่เข้ามาบวชเรียนต้องศึกษาพระวินัยระเบียบปฏิบัติทางศาสนารวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอด

เองแล้วก็จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลอื่นต่อไปหรือนมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะเป็นกลไกและกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า(สุจิตราอ่อนค่อม, 2546)พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ.2505แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่เรียกว่าการศาสนศึกษามีภารกิจที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ของคณะสงฆ์ว่ามีเป้าหมาย 3 ระดับคือจัดเพื่อตัวบุคคลจัดเพื่อพระศาสนาและจัดเพื่อสังคมการจัดการเรียนรู้เพื่อตัวบุคคลคือพระภิกษุสามเณรทุกรูปที่เข้ามาบวชเรียนต้องศึกษาพระวินัยระเบียบปฏิบัติทางศาสนารวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครูอาจารย์ก็ได้การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนรู้แก่นธรรมและบาลีศึกษาพระไตรปิฎกและหลักธรรมต่างๆเป็นการเรียนรู้เพื่อรักษาพระพุทธศาสนาวารสารวิจัยนวัตกรรมการศึกษาและเทคโนโลยี(2023) 1 (2): 37 - 43 ISSN 2985 - 1394 (Online)(Journal of Innovation Research on Education and Technology (JIRET)) 41 การจัดการเรียนรู้เพื่อสังคมเป็นการจัดศึกษาเพื่อช่วยเหลือสังคมช่วยให้ผู้ใฝ่รู้แต่ขาดทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเรียนรู้อาศัยการบวชจึงได้เรียนการเรียนรู้แบบที่เรียกว่าพระปริยัติธรรมแผนกสามัญคือการเรียนรู้วิชาทางโลกควบคู่ไปกับการเรียนทางธรรม(พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดีสุรเดโช), 2546)ในส่วนของจัดการเรียนรู้สำหรับคฤหัสถ์ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านศาสนธรรมและศาสนปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนและประชาชน

ให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครูอาจารย์ก็ได้การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนรู้แก่นธรรมและบาลีศึกษาพระไตรปิฎกและหลักธรรมต่างๆเป็นการเรียนรู้เพื่อรักษาพระพุทธศาสนาการจัดการเรียนรู้เพื่อสังคมเป็นการจัดศึกษาเพื่อช่วยเหลือสังคมช่วยให้ผู้๕๖

ได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครูอาจารย์ก็ได้ 2 .การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนรู้แก่นธรรมและบาลีศึกษาพระไตรปิฎกและหลักธรรมต่างๆเป็นการเรียนรู้เพื่อรักษาพระพุทธศาสนา 3 .การจัดการเรียนรู้เพื่อสังคมเป็นการจัดศึกษาเพื่อช่วยเหลือสังคมช่วยให้ผู้ใฝ่รู้แต่ขาดทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเรียนรู้อาศัยการบวชจึงได้เรียนการเรียนรู้แบบที่เรียกว่าพระปริยัติธรรมแผนกสามัญคือการเรียนรู้วิชาทางโลกควบคู่ไปกับการเรียนทางธรรม(พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดีสุรเดโช), 2546)ในส่วนของจัดการเรียนรู้เพื่อคฤหัสถ์ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านศาสนธรรมและศาสนปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปด้วยการดึงเยาวชนให้เข้ามาเรียนรู้ในวัดโดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอนและควบคุมดูแลโดยบางวัดได้เปิดวัดเป็นโรงเรียนพุทธศาสนานวนาวิทยโรงเรียนการกุศลของวัดหรือการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิตใจการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนเป็นครั้งคราวหรือสม่ำเสมอแล้วแต่ความพร้อมของแต่ละวัดดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัดและคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนธรรมมานานแล้วพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545 มีเนื้อหาครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับบทบาทของวัดในหลายด้านดังนี้ 1 .มาตรา 4 กล่าวถึงการศึกษาว่าคือ"กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม

พระธรรมปิฎกปอปปยุตโตพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่ 12 กรุงเทพฯโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๖หน้า๒๐๔๕๗พระวิสุทธิกัทรธาดาประสิทธิ์พรหมรังสีพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฏมหาเถรกรรมกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๗หน้า๗๙๔๘สุจิตราอ่อนค่อมรูปแบบการจัดการศึกษาและการเผยแผ่ศาสนธรรมของวัดในพระพุทธศาสนากรณีศึกษาวัดสามชุกสำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี๒๕๔๖อัดสำเนา

วิสุทธิกัทรธาดาการศึกษาอย่างบูรณาการ.ในยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนวิสุทธิ.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์จุฬาลงกรณพิมพ์.พระวิสุทธิกัทรธาดา(ประสิทธิ์พรหมรังสี).(2547).พระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฏมหาเถรกรรม.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.(2539).พระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.ราชบัณฑิตยสถาน.(2554).พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานพ.ศ. 2554 .กรุงเทพมหานคร:นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.สนธิศรีสำแดง.(2547).พระพุทธศาสนากับการศึกษา.กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.สุจิตราอ่อนค่อม.(2546).รูปแบบการจัดการศึกษาและการเผยแผ่ศาสนธรรมของวัดในพระพุทธศาสนา:กรณีศึกษาวัดสามชุก.สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี.

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๒๘.ใฝ่รู้แต่ขาดทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเรียนรู้อาศัยการบวชจึงได้เรียนการเขียนแบบนี้เรียกว่าพระปริยัติธรรมแผนกสามัญคือการเรียนรูวิชาทางโลกควบคู่ไปกับการเรียนทางธรรม๕๙ในส่วนของการจัดการเรียนรู้เพื่อคฤหัสถ์วัดได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านศาสนธรรมและศาสนปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปด้วยการตั้งเยาวชนให้เข้ามาเรียนรู้ในวัดโดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอนและควบคุมดูแลโดยบางวัดได้เปิดวัดเป็นโรงเรียน

ศึกษาหรือการเรียนรู้ของคณะสงฆ์มีเป้าหมาย 3 ระดับคือจัดเพื่อตัวบุคคลจัดเพื่อพระศาสนาและจัดเพื่อสังคม 1 .การจัดการเรียนรู้เพื่อตัวบุคคลคือพระภิกษุสามเณรทุกรูปที่เข้ามาบวชเรียนต้องศึกษาพระวินัยระเบียบปฏิบัติทางศาสนา รวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครูอาจารย์ได้ 2 .การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนนักธรรมและบาลีศึกษาพระไตรปิฎกและหลักธรรมต่างๆเป็นการเรียนรู้เพื่อรักษาพระพุทธศาสนา 3 .การจัดการเรียนรู้เพื่อสังคมเป็นการจัดศึกษาเพื่อช่วยเหลือสังคมช่วยให้ผู้ใฝ่รู้แต่ขาดทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเรียนรู้อาศัยการบวชจึงได้เรียนการเขียนแบบนี้เรียกว่าพระปริยัติธรรมแผนกสามัญคือการเรียนรูวิชาทางโลกควบคู่ไปกับการเรียนทางธรรม(พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดีสุรเดโช), 2546)ในส่วนของการจัดการเรียนรู้เพื่อคฤหัสถ์วัดได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านศาสนธรรมและศาสนปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปด้วยการตั้งเยาวชนให้เข้ามาเรียนรู้ในวัดโดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอนและควบคุมดูแลโดยบางวัดได้เปิดวัดเป็นโรงเรียนพุทธศาสนาวินายาทิตย์โรงเรียนการกุศลของวัดหรือการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิตในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนเป็นครั้งคราวหรือสม่ำเสมอแล้วแต่ความพร้อมของแต่ละวัดดังนี้

พุทธศาสนาวินายาทิตย์โรงเรียนการกุศลของวัดหรือการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิตในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนเป็นครั้งคราวหรือสม่ำเสมอแล้วแต่ความพร้อมของแต่ละวัดดังนี้จะเห็นได้ว่าวัดและคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนธรรมมานานแล้วพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพศ๒๕๕๒และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่๒พศ๒๕๕๕มีเนื้อหาครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับบทบาทของวัดในหลายด้านดังนี้คือ๑มาตรา๔กล่าวถึง

ใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครูอาจารย์ได้ 2 .การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนนักธรรมและบาลีศึกษาพระไตรปิฎกและหลักธรรมต่างๆเป็นการเรียนรู้เพื่อรักษาพระพุทธศาสนา 3 .การจัดการเรียนรู้เพื่อสังคมเป็นการจัดศึกษาเพื่อช่วยเหลือสังคมช่วยให้ผู้ใฝ่รู้แต่ขาดทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเรียนรู้อาศัยการบวชจึงได้เรียนการเขียนแบบนี้เรียกว่าพระปริยัติธรรมแผนกสามัญคือการเรียนรูวิชาทางโลกควบคู่ไปกับการเรียนทางธรรม(พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดีสุรเดโช), 2546)ในส่วนของการจัดการเรียนรู้เพื่อคฤหัสถ์วัดได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านศาสนธรรมและศาสนปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปด้วยการตั้งเยาวชนให้เข้ามาเรียนรู้ในวัดโดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอนและควบคุมดูแลโดยบางวัดได้เปิดวัดเป็นโรงเรียนพุทธศาสนาวินายาทิตย์โรงเรียนการกุศลของวัดหรือการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิตในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนเป็นครั้งคราวหรือสม่ำเสมอแล้วแต่ความพร้อมวารสารบรรณการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม--ธันวาคม 2565) Journal of Bovorn Multi-Education and Human Social Sciences . Vol . 3 No . 2 (July -- December 2022) 75 ของแต่ละวัดดังนี้จะเห็นได้ว่าวัดและคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนธรรมมานานแล้วโดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545 มีเนื้อหาครอบคลุม

การศึกษาว่าคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและวัดเองเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสถาบันสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น๒มาตรา๖จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา

โดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและวัดเองเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสถาบันสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น 2 .มาตรา 6 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรม 3 .มาตรา 12 สถาบันศาสนามีสิทธิในการจัดการศึกษา 4 .มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพ 5 .มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดและประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาจัดการกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพแวดล้อมบรรยากาศสื่อการเรียนทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่โดยประสานความร่วมมือกับบุคคลทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนรู้ตามศักยภาพ(พระครูวิธานสุตานุสูล, 2557)สรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้ของวัดเป็นการพัฒนาวัดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมประเพณีกรรมสถาปัตยกรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามโดยนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการใช้ในการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้เกิดความยั่งยืนภายในวัด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

รู้และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมตามมาตรฐานตามมาตรฐานมีสิทธิในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพตามมาตรฐานการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดและประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อ

learning and innovation skills information media and technology skills and life and career skills Keywords LearnerCentre Instruction Projectbased Learning Parichart Journal Thaksin University 4 บทนำการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็นได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้คุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพศ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พศ 2545 และฉบับที่ 3 พศ 2553 1 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 4 มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตรา 24 ระบุว่าการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลให้ผู้เรียน

แก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศสื่อการเรียนทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่โดยประสานความร่วมมือกับบุคคลทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนรู้ตามศักยภาพจากเนื้อหาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าคณะสงฆ์ได้ดำเนิน

นี้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2 ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นและทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4 จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ 6 จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพกลยุทธ์ในการการบริหารจัดการชั้นเรียนและการจัดการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมากครูจึงต้องพยายามหาหนทางวิธีในการจัดการกระบวนการที่จะทำให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ได้อย่างมีความสุขและบรรลุตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ในปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีครูต้องสามารถใช้สื่อประกอบการสอนและเทคโนโลยีที่จำเป็นได้อย่างมีประสิทธิภาพวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร 18 GRADUATE STUDIES JOURNAL 13 61 AprilJune 2016 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร http gradsnruacth ประสิทธิ์ภาพ

อย่างเป็นองค์รวมทั้ง๓ด้านให้เกิดเป็นวิถีชีวิตที่ดีงามจดซึ่งถือได้ว่าเป็นวิถีแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริงและเมื่อผู้เรียนได้รับการศึกษารอบด้านก็จะเกิดผลคือการพัฒนาอย่างสมบูรณ์ครบทั้ง๔ด้านคือกายภาพนามีฝึกรบมพัฒนากายให้เกี่ยวข้องกับสิ่งภายนอกในทางที่ไม่เกิดโทษสืลภาวนาพัฒนาความประพฤติให้อยู่ในระเบียบวินัยไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีจิตตภาวนาฝึกรบมจิตใจให้เข้มแข็งเจริญด้วย

ทางสังคมเป็นกระบวนการที่ขัดเกลาได้ทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ภายนอกและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ภายในสามารถขัดเกลาสมาชิกในสังคมให้เป็นคนดีมีคุณภาพครบถ้วนสมบูรณ์หลักสูตรที่มีความสัมพันธ์กับการขัดเกลาทางสังคมในพระพุทธศาสนาคือหลักภาวนา 4 คือการเจริญการทำให้เป็นให้มีขึ้นการฝึกรบมการพัฒนาที่มีประกอบ 4 ประการคือ 1 กายภาวนาหมายถึงการเจริญทางกายการพัฒนาการฝึกอบรมกายให้รู้จักติดต่อกับสิ่งทั้งหลายนอกทางอินทรียทั้งห้าด้วยดีและปฏิบัติต่อสิ่งเหล่านั้นในทางที่เป็นคุณมิให้เกิดโทษให้กุศลธรรมงอกงามให้กุศลธรรมไม่เสื่อมสูญหรือเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ 2 สิลภาวนาหมายถึงการเจริญศีลการพัฒนาความประพฤติการฝึกรบมศีลให้ตั้งอยู่ในระเบียบวินัยไม่เบียดเบียนหรือก่อความเดือดร้อนเสียหายอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีมีการเกื้อกูลแก่กันโดยการประพฤติชอบทั้งกายวาจาใจ 3 จิตตภาวนาหมายถึงการเจริญทางจิตการพัฒนาจิตคือการฝึกรบมจิตใจให้เข้มแข็งมั่นคงเจริญงอกงามด้วยคุณธรรมทั้งหลายเช่นมีเมตตากรุณาขยันหมั่นเพียรอดทนมีสมาธิและสดชื่นเบิกบานเป็นสุขผ่องใส เป็นต้น 4 ปัญญาภาวนาหมายถึงการเจริญทางปัญญาการพัฒนาปัญญาการฝึกอบรมปัญญาให้รู้เข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงรู้เท่าทันโลกการเปลี่ยนแปลงและชีวิตตามสภาวะสามารถทำจิตใจให้เป็นอิสระท่ามกลางปริสสุทจากกิเลสและปลอดพ้นจากความทุกข์แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้ด้วยปัญญาพระธรรมปิฎกปอญุดโต 2543 70 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ทำให้เกิดการขัดเกลาทางสังคมโดยใช้หลักภาวนา 4

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

พระพุทธเจ้าเป็นต้นแต่เดิมนั้นพระสงฆ์จะพักที่โคนไม้หรือถ้าเป็นการอยู่กับ
 ธรรมชาติเพื่อหาความเพียรพุทธประสงค์ในการอนุญาตให้มีอารามในพระพุทธ
 ศาสนานั้นเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบศาสนกิจของพระสงฆ์ในพระพุทธ
 ศาสนาหาให้มีความเหมาะสมในการดำรงเพศพรหมจรรย์และเพื่อความเจริญ
 มั่นคงของพระพุทธศาสนาต่อมาได้มีการสร้างเสนาสนะและสิ่งก่อสร้างต่างๆถวาย
 พระสงฆ์แต่ก็เป็นไปเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการทำสังฆกรรม

of the monks and the wellbehaved disciples It is an academic
 institution It is a place to perform meritmaking and other
 charities And it is a social welfare facility for the people
 Keywords Temple Buddhism บทนาการเขียนบทความเรื่องวิวัฒนาการวัด
 ในพระพุทธศาสนานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัดในพระพุทธศาสนาวิวัฒนาการ
 วัดในพระพุทธศาสนาและวิวัฒนาการวัดในประเทศไทยเนื่องจากเห็นว่าวัดเป็น
 สถานที่ที่มีความสำคัญทางพระพุทธศาสนานับตั้งแต่ครั้งพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน
 รูปแบบของวัดในสมัยพุทธกาลในระยะแรกคือที่พักตามโคนไม้หรือถ้าเป็นการ
 อยู่ร่วมกับธรรมชาติเพื่อหาความเพียรต่อมาทรงอนุญาตให้มีอารามในพระพุทธ
 ศาสนาเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบศาสนกิจของพระสงฆ์หาให้มีความ
 เหมาะสมในการดำรงเพศพรหมจรรย์และเพื่อความเจริญมั่นคงของพระพุทธ
 ศาสนา 76 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 7 No
 3 July September 2020 การสร้างวัดถวายไว้ในพระพุทธศาสนานั้นจุด
 ประสงค์ก็เพื่อใช้เป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์ผู้สละแล้วจากการเป็นอยู่อย่าง
 คลุกคลีพระสงฆ์ปรารถนาความเพียรเพื่อหาให้แจ้งซึ่งพระนิพพานวัดจึงต้องมี
 บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประพฤติพรหมจรรย์ของพระสงฆ์
 และเพื่อเสริมสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดขึ้นกับบุคคลทั้งหลายผู้ได้มา
 สัมผัสตั้งนั้นวัดจึงเป็นสัญลักษณ์ของความสงบร่มเย็นเพราะเป็นที่พักของผู้มี
 บาปกรรมอันสงบระงับแล้วเป็นที่อยู่ของผู้เห็นภัยในวัฏฏะทางไกลจากความชั่ว

ต่างๆการสร้างวัดถวายไว้ในพระพุทธศาสนานั้นจุดประสงค์ก็เพื่อใช้เป็นสถานที่
 พำนักของพระสงฆ์ผู้สละแล้วจากการเป็นอยู่อย่างคลุกคลีพระสงฆ์ปรารถนาความ
 เพียรเพื่อหาให้แจ้งซึ่งพระนิพพานวัดจึงต้องเอื้ออำนวยต่อการประพฤติ
 พรหมจรรย์ของพระสงฆ์และเพื่อเสริมสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดขึ้นกับ
 บุคคลทั้งหลายผู้ได้มาสัมผัสหาสถานที่ที่เหมาะสมจะเป็นที่ประทับของ
 พระพุทธเจ้าและพระสาวกลักษณะของสถานที่ที่พึง

นทานธรรมกับพระอริยสงฆ์อรหันต์สาวกเป็นลำดับมานับแต่ครั้งพุทธกาล
 ปัจจุบันแม้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพานไปนานแล้วการสร้าง
 วัดถวายไว้ในพระพุทธศาสนาก็เพื่อถวายเป็นพุทธบูชาเป็นสถานที่พำนักของ
 พระสงฆ์ผู้สละแล้วจากการเป็นอยู่อย่างคลุกคลีพระสงฆ์ปรารถนาความเพียรเพื่อ
 หาให้แจ้งซึ่งพระนิพพานวัดจึงต้องมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อ
 การประพฤติพรหมจรรย์ของพระสงฆ์และเพื่อเสริมสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้
 เกิดขึ้นกับบุคคลทั้งหลายผู้ได้มาสัมผัสวัดจึงเป็นสัญลักษณ์ของความสงบ
 ร่มเย็นเพราะเป็นที่พักของผู้มีบาปกรรมอันสงบระงับแล้วเป็นที่อยู่ของผู้เห็นภัย
 ในวัฏฏะทางไกลจากความชั่วทุกรูปแบบเป็นที่อาศัยของผู้ที่มีความบริสุทธิ์
 สะอาดทางกายวาจาใจอุทัยสดมัน 2555 23 วิถีชีวิตของชาวไทยเกี่ยวข้องกับ
 วัดตั้งแต่เกิดจนตายวัดมีความสำคัญต่อคนไทยอย่างยิ่งทั้งนี้ก็เพราะวัดเป็น
 สถานที่อยู่ของผู้ทรงศีลทรงธรรมผู้ถือกบขชเป็นภิกษุและสามเณรตลอดทั้งแม่
 ชีและอุบาสิกได้อาศัยวัดเป็นที่รักษาศีลปฏิบัติธรรมเป็นสถานที่บำเพ็ญกุศลวัด
 จึงเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์คนไทยจึงนิยมไปทำบุญที่วัดเพราะในทางพระพุทธ
 ศาสนาถือว่าการทำบุญกับผู้ทรงศีลทรงธรรมย่อมได้บุญมากกว่าทำบุญกับคน
 ทั่วไปนอกจากนี้วัดยังเป็นสถานที่ศึกษาวิชาการต่างๆทั้งวิชาชีพและวิชาสามัญ
 ของชาวบ้านและวัดยังเป็นสถานที่สังคมสงเคราะห์ซึ่งเป็นที่รู้จักว่าเป็นบุญเขต
 แห่งความเมตตาคนยากจนอนาถาตลอดถึงคนพิการและคนชราภักดิ์มักจะหัน
 ไปอาศัย

ประสงค์นั้นปรากฏในพระไตรปิฎกดังนี้๖พระผู้มีพระภาคพึงประทับอยู่นที่ไหน
 ดิหนอซึ่งจะเป็นสถานที่ไม่ไกลไม่ไกลจากบ้านนักสะดวกด้วยการคมนาคมควรที่
 ประชาชนผู้ต้องประสงค์จะเข้าไปเฝ้าได้กลางวันไม่พลุกพล่านกลางคืนเงียบ
 สงัดเสียงไม่กึกก้องปราศจากลมแต่ชนผู้เดินเข้าออกควรเป็นที่ประกอบกิจของผู้
 ต้องการที่สงัดและควรเป็นที่หลีกเลี่ยงตามสมณวิสัย๖๗จุดประสงค์ในการ
 สร้างวิหารหรือเสนาสนะต่างๆภายในวัดมีใช้เพื่อการ

จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 พระไตรปิฎกภาษาไทยเล่ม 4 55 จึงถือได้ว่า
 สวนเวฬุวันเป็นวัดแห่งแรกในทางพุทธศาสนาและเป็นต้นเหตุให้พระพุทธเจ้า
 ทรงอนุญาตการมีวัดเป็นที่อยู่อาศัยแก่พระสงฆ์ต่อมาได้มีการสร้างวัดอีกหลาย
 วัดเช่นนางวิสาขาหมากาสีการสร้างวัดปพพารามที่เมืองสาวัตถีวัดถ้ำกุ่มพวัน
 เมืองราชคฤห์สร้างถวายโดยหมอมชวกโกมารภัจจ์วัดโฆสิคารามเมืองโกสัมพ
 ิถวายโดยโฆสกะเศรษฐีวัดนิโครธารามเมืองกบิลพัสดุ์ถวายโดยพวกเจ้าศากยวงศ์
 วัดอัมพปาลีวันเมืองเวสาลีถวายโดยหญิงโสเภณีชื่ออัมพปาลีเป็นต้นซึ่งลักษณะ
 ตั้งเดิมของวัดนั้นปรากฏอยู่ในพระดำริของพระเจ้าพิมพิสารก่อนที่จะถวายพระ
 ราชอุทยานเวฬุวันแก่พระพุทธเจ้าว่าพระผู้มีพระภาคพึงประทับที่ใดหนอแลจึง
 จะเป็นสถานที่ไม่ไกลจากหมู่บ้านมีการคมนาคมสะดวกแก่ประชาชนผู้มีความ
 ประสงค์จะไปเฝ้าได้กลางวันไม่พลุกพล่านกลางคืนเงียบสงัดเสียงไม่กึกก้อง
 ปราศจากลมจากคนผู้เดินเข้าออกควรเป็นที่ประกอบกิจของผู้ต้องการที่สงัดและ
 ควรเป็นที่หลีกเลี่ยงตามสมณวิสัย๖๗จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 พระไตร
 ปิฎกภาษาไทยเล่ม 4 55 จะเห็นว่าวัดเป็นสถานที่สำหรับพำนักอาศัยของพระ
 ภิกษุสงฆ์เพื่อการประกอบกิจสงฆ์เท่านั้นไม่ได้มีบทบาทในฐานะเป็นสถานที่
 ท่องเที่ยวมีเพียงเหตุการณ์เดียวที่แสดงให้เห็นถึงการท่องเที่ยวชมศาสนสถาน
 ในวัดคือมีปรากฏในพระวินัยปิฎกเล่มที่ 1 มหาวีรคัณเฑาะว์ว่าด้วยอาบัติสัง
 ฆาที่เสวยสารศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีปีที่ 11 เล่ม 1 2558 5
 ลิกขาบทที่ 2 เรื่องเล่าว่าพระพุทธเจ้าทรงประทับอยู่ที่พระเชตุวันมหาวิหาร

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นอยู่สุขสบายเหมือนชาวบ้านแต่เพื่อเกื้อกูลต่อการปฏิบัติธรรมและป้องกันอันตรายต่างๆของภิกษุสงฆ์ทั้งหลายดังที่ปรากฏในพระไตรปิฎกว่าวิหารย่อมป้องกันหนาวร้อนและเนื้อร้ายนอกนั้นยังป้องกันงูและยุงฝนในสิริสุต๘นอกจากนั้นวิหารยังป้องกันลมและแดดอันร้อนกล้าที่เกิดขึ้นได้การถวายวิหารแก่สงฆ์เพื่อหลีกเลี่ยงอยู่เพื่อความสุขเพื่อเพ่งพิจารณาและเพื่อเห็นแจ้ง๖๙เมื่อมีวัดเวฬุวันารามแล้วพระพุทธเจ้าก็ได้มีพุทธบัญญัติให้พระสงฆ์

หรืออารามสำหรับพระภิกษุสงฆ์อยู่พระภิกษุสงฆ์ที่บวชมาต่างดำรงชีวิตแบบเร่ร่อนไม่อนุญาตให้พระภิกษุสงฆ์พักอาศัยอยู่ในสิ่งปลูกสร้างให้อาศัยในป่าโคนไม้ภูเขาชอกเขาถ้ำป่าช้าที่แจ้งทั้งหมื่นนี้รวมเรียกว่าเสนาสนะโดยที่พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตที่อยู่ 5 ชนิดคือหนึ่งวิหารกุฎิปกติสงฆ์แห่งอำพลโยคะสามเรือนเป็นชั้นๆปราสาทสี่เรือนโถงหรือหลังคาตัดหุ้มมียะและหาคำหา Mahachulalongkornrajavidyalaya 1996 p7 p200 pp159160 ภายหลังเมื่อมีคนทราบว่าการอนุญาตวิหารหรือที่อยู่แก่สงฆ์จึงสร้างที่อยู่ถาวรเป็นอันมากพระผู้มีพระภาคก็ทรงอนุญาตแก้ไขเพิ่มเติมให้ที่อยู่นั้นสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเช่นประตูลอนลิ้มสลักหน้าต่างหน้าต่างมีลูกกรงต่อมาเมื่อเกิดขึ้นประกอบด้วยเขตพุทธาวาสมีอุโบสถวิหารเจดีย์แบบต่างๆหอรบชั่งและเขตสังฆาวาสประกอบด้วยหมู่กุฎิสำหรับเป็นที่พำนักจำพรรษาของพระสงฆ์สามเณรพระไตรปิฎกได้กล่าวถึงท่านอนาถปิณฑิกเศรษฐีได้สร้างเขตวันวิหารถาวรเป็นวัดประกอบด้วยเสนาสนะอันเป็นพุทธศิลปกรรมทั้งงดงามและเป็น The Golden Teak Humanity and Social Science Journal GTHJ Vol26 No4 October December 2020 ISSN 24080845 Print ISSN 26511487 Online 182 สืบปลายะคือมีความสงบเหมาะแก่การปฏิบัติธรรม Mahachulalongkornrajavidyalaya 1996 p7 pp198214 pp156163 ดังพระพุทธพจน์ที่ตรัสประทานในคราวอนโมทนาวิหารทานถวายวิหารวิหารย่อมป้องกันหนาวร้อนและเนื้อร้ายนอกจากนั้นยังป้องกันงูและยุงฝนในสิริสุต๘นอกจากนั้นวิหารยังป้องกันลมและแดดอันกล้าที่เกิดขึ้นได้การถวายวิหารแก่สงฆ์เพื่อหลีกเลี่ยงอยู่เพื่อความสุขเพื่อเพ่ง

ผู้เป็นทิศเบื้องบนอันกุลบุตรพึงบำรุงโดยฐานะ๕คือด้วยกายกรรมประกอบด้วยเมตตา๒ด้วยวจีกรรมประกอบด้วยเมตตา๓ด้วยมโนกรรมประกอบด้วยเมตตา๔ด้วยความเป็นผู้ไม่ปิดประตูเต็มใจต้อนรับ๕ด้วยการจัดหาอาวาสถานถวายสมณพราหมณ์ผู้เป็นทิศเบื้องบนเมื่อได้รับการบำรุงจากกุลบุตรโดยฐานะ๕อย่างแล้วย่อมอนุเคราะห์กุลบุตรโดยฐานะ๖อย่างคือสอนให้ละเว้นจากความชั่ว๒แนะนำให้ตั้งอยู่ในความดี๓อนุเคราะห์ด้วยน้ำใจอัน

กัณยานันตวาม 2564 1 รักษามิตรผู้ประมาทแล้ว 2 รักษาทรัพย์ของมิตรผู้ประมาทแล้ว 3 เมื่อมีภัยเอาเป็นที่พึ่งพำนักได้ 4 ไม่ละทิ้งในยามวิบัติ 5 นับถือตลอดถึงวงศ์ของมิตร 5 เหตุรู้มิตสคือทิศเบื้องต่าบาวานายพึงบำรุงด้วยสถาน 5 1 ด้วยจัดการงานให้ทำตามสมควรแก่กำลัง 2 ด้วยให้อาหารและรางวัล 3 ด้วยรักษาพยาบาลในเวลาเจ็บไข้ 4 ด้วยแจกของมีรสแปลกประหลาดให้กิน 5 ด้วยปล่อยในสมัยบว้าได้รับบำรุงแล้วย่อมอนุเคราะห์นายด้วยสถาน 5 1 ลูกขึ้นทาการงานก่อนนาย 2 เล็กการงานทีหลังนาย 3 ถือเอาแต่ของทีนายให้ 4 ทาการงานให้ดีขึ้น 5 นาคุณของนายไปสรรเสริญในที่นั้นๆ 6 อุปริมทิสคือทิศเบื้องบนสมณะพราหมณ์กุลบุตรพึงบำรุงด้วยสถาน 5 1 ด้วยกายกรรมคือทาอะไรๆประกอบด้วยเมตตา 2 ด้วยวจีกรรมคือพูดอะไรๆประกอบด้วยเมตตา 3 ด้วยมโนกรรมคือคิดอะไรๆประกอบด้วยเมตตา 4 ด้วยความเป็นผู้ไม่ปิดประตูคือมิได้ห้ามเข้าบ้านเรือน 5 ด้วยให้อาามีสถานสมณะพราหมณ์ได้รับบำรุงแล้วย่อมอนุเคราะห์กุลบุตรด้วยสถาน 6 1 ห้ามไม่ให้กระทำความชั่ว 2 ให้ตั้งอยู่ในความดี 3 อนุเคราะห์ด้วยน้ำใจอันงาม 4 ให้ได้ฟังสิ่งที่ยังไม่เคยฟัง 5 ทาสสิ่งที่เคยฟังแล้วให้แจ่ม 6 บอกทางสวรรค์ให้พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเล่ม 11 หน้า 212 ข้อ 266 วารสารมจรการพัฒนาลังคม 235 ปีที่ 6 ฉบับที่ 3 กัณยานันตวาม 2564 อัถละ

เป็นที่เคารพอนุเคราะห์ประชาชนด้วยคุณธรรมหวังประโยชน์สุขของประชาชนอย่างแท้จริงกิจกรรมการเผยแผ่ของวัดในสมัยพุทธกาลนั้นพระพุทธเจ้าทรงมีจุดมุ่งหมายในการแสดงธรรมสั่งสอนพุทธบริษัท๓ประการคือเพื่อให้ผู้ฟังรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็นอภิญญาสิ่งใดที่พระองค์ทรงรู้แล้วเห็นแล้วถ้าทรงเห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับผู้ฟังก็ไม่ทรงสอนทรงสอนแต่ความรู้ที่จำเป็นเท่าที่บุคคลพอจะรับได้เพื่อประโยชน์แก่ผู้รับดังพระ

กำกับกิจกรรมต่างๆให้ดำเนินตามแผนที่วางไว้ส่วนการบูรณาการหลักพุทธธรรมสำหรับการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมนั้นขาดการเน้นหลักอิทธิบาท 4 ประกอบด้วยฉันทะวิริยะจิตตะและวิมังสาเพื่อให้การบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยมีการจัดให้มีกิจกรรมที่สำคัญทั้งภายในและภายนอกสำนัก 2 พัฒนาการสำนักปฏิบัติธรรมในประเทศไทยในสมัยพุทธกาลระยะเริ่มแรกนั้นพระสงฆ์ยังไม่มีที่อยู่อาศัยประจำใดจาริกไปเพื่อเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้กว้างขวางออกไปเป็นการยังประโยชน์สุขแก่ชนหมู่มากตามที่พระพุทธเจ้าได้สั่งสอนไว้ว่าภิกษุทั้งหลายเธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มากเพื่ออนุเคราะห์ชาวโลกเพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทเวดาและมนุษย์วันไทย 4 32 3 กิจกรรมการเผยแผ่ของวัดในสมัยพุทธกาลนั้นพระพุทธเจ้าทรงมีจุดมุ่งหมายในการแสดงธรรมสั่งสอนพุทธบริษัท 3 ประการคือ 1 เพื่อให้ผู้ฟังรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็นอภิญญาสิ่งใดที่พระองค์ทรงรู้แล้วเห็นแล้วถ้าทรงเห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับผู้ฟังก็ไม่ทรงสอนทรงสอนแต่ความรู้ที่จำเป็นเท่าที่บุคคลพอจะรับได้เพื่อประโยชน์แก่ผู้รับ 2 ทรงแสดงธรรมมีเหตุผลให้ผู้ฟังตรองแล้วเห็นจริงได้คือมีเหตุผลให้ผู้ฟังพอตรองตามให้เห็นได้ด้วยตนเองไม่มงมายเลือนลอยพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้าส่วนใหญ่ทรงสอนให้ใช้ปัญญาพิจารณาด้วยตนเองไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไป 3 ทรงแสดงธรรมมีปปฏิบัติหริยสปปาฏิหาริยคือผู้ปฏิบัติตามย่อมได้รับประโยชน์ควรแก่การปฏิบัติไม่ใช่ว่าปฏิบัติอย่างอื่น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๓๕ คือใบประดู่ลายเพียงเล็กน้อยในพระหัตถ์แล้วตรัสถามภิกษุทั้งหลายว่าใบไม้ในพระหัตถ์กับใบไม้ในป่าอย่างไหนมากกว่ากันภิกษุทั้งหลายกราบทูลว่าใบไม้ในป่ามีมากกว่าหมายความว่าเรื่องที่พระองค์ทรงรู้นั้นมีมากเหมือนใบไม้ในป่าส่วนที่ทรงแสดงแก่ภิกษุนั้นเป็นไปเพื่อประโยชน์เพื่อความเบื่อหน่ายคลายกาหนัดเรื่องที่ทรงแสดงนั้นคือเรื่องทุกข์เหตุแห่งทุกข์ความดับทุกข์และทางปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์๗๖เป็นไปเพื่อการตรัสรู้และ

ไว้แล้วตรัสถามภิกษุทั้งหลายว่าใบไม้ในกำมือของพระองค์กับใบไม้ที่อยูบนต้นอย่างไหนมากกว่ากันภิกษุทั้งหลายพากันกราบทูลว่าใบไม้บนต้นไม่มากกว่าที่ทรงกำไว้มีเพียงเล็กน้อยพระพุทธองค์รับสั่งกับภิกษุทั้งหลายว่าสิ่งที่พระองค์ทรงรู้แต่มิได้สอนมีมากเหมือนใบไม้บนต้นไม้มิได้สอนเพราะเป็นเรื่องไม่มีประโยชน์ที่นำมาสอนเท่ากับใบไม้ในกำมือคือสอนเรื่องทุกข์เหตุให้เกิดทุกข์ความดับทุกข์ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์มหาพาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 ทางแห่งความหลุดพ้นมีเพียงทางเดียวเป็นทางสายเดียวคือมรรคมรรค 8 ศีลสมาธิปัญญาที่มีสติปัญฐาน 4 เป็นหลักทางสายอื่นไม่ใช่ทั้งหมดแม้ว่าจะมีการค้นพบความจริงของจักรวาลอีกนับไม่ถ้วนก็ไม่ใช่สาระดังที่พระพุทธองค์ตรัสแก่ภิกษุหลายรูปแปลสัปดาห์วันประดู่ลายใกล้กรุงโกสุมพิพวความรู้ต่างๆที่ทรงรับรู้มาจากสหัพัญญุตญาณนั้นมากมายเหลือเกินเหมือนใบไม้ทั้งป่าแต่ความรู้ที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้นประดู่ดั่งใบไม้เพียง 23 ใบในกำมือความจริงที่รู้มีมากมายแต่เราไม่ได้สอนเพราะความจริงที่รู้มีมากมายแต่เราไม่ได้สอนเพราะความจริงเหล่านั้นไม่เป็นไปเพื่อความเข้าใจอันจริงถ่องแท้ไม่เป็นไปเพื่อการพ้นทุกข์ไม่เป็นไปเพื่อจุดมุ่งหมายของศาสนาคือนิพพานสมสัจจา 2554 แอดโดสดีเวนสันผู้สมัครชิงตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาเคยกล่าวว่าสุนทรพจน์ในปี 1952 ว่าธรรมชาติมีความเป็นกลางมนุษย์ยื้อแย่งอำนาจจากธรรมชาติมาเปลี่ยนโลกให้ 16 ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2559 Vol1 No2 July December 2016 เป็นทะเลทรายหรือเปลี่ยนทะเลทรายให้เบ่งบานไม่มีความชั่วร้าย

นิพพาน๒ทรงแสดงธรรมมีเหตุผลที่ผู้ฟังตรองแล้วเห็นจริงได้สนิทธานคือมีเหตุผลที่ผู้ฟังพอตรองตามให้เห็นได้ด้วยตนเองไม่ม่งายเลื่อนลอยพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้าส่วนใหญ่ทรงสอนให้ใช้ปัญญาพิจารณาด้วยตนเองไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไปเมื่อตรึกตรองซบคิดแล้วจะเห็นได้รู้ได้เพื่อให้ผู้ฟังธรรมได้รับผลแห่งการปฏิบัติตามสมควร๓ทรงแสดงธรรมมีปาฏิหาริย์สปปาฏิหาริย์คือผู้ปฏิบัติตามย่อมได้รับประโยชน์ควรแก่การปฏิบัติไม่

วิริยะจิตตะและวิมังสาเพื่อการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยมีการจัดให้มีกิจกรรมที่สำคัญทั้งภายในและภายนอกสำนัก 2 พัฒนาการสำนักปฏิบัติธรรมในประเทศไทยในสมัยพุทธกาลระยะเริ่มแรกนั้นพระสงฆ์ยังไม่มีที่อยู่อาศัยประจำได้จาริกไปเพื่อเผยแผ่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาให้กว้างขวางออกไปเป็นการยังประโยชน์สุขแก่ชนหมู่มากตามที่พระพุทธเจ้าได้สั่งสอนไว้ว่าภิกษุทั้งหลายเธอทั้งหลายจงจาริกไปเพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มากเพื่ออนุเคราะห์ชาวโลกเพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทเวตาและมนุษย์ยาม 4 32 32 กิจกรรมการเผยแผ่ของวัดในสมัยพุทธกาลนั้นพระพุทธเจ้าทรงมีจุดมุ่งหมายในการแสดงธรรมสั่งสอนพุทธบริษัท 3 ประการคือ 1 เพื่อให้ผู้ฟังรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งที่ควรรู้ควรเห็นอภิญญาสิ่งใดที่พระพุทธองค์ทรงรู้แล้วเห็นแล้วถ้าทรงเห็นว่าไม่จำเป็นสำหรับผู้ฟังก็ไม่ทรงสอนทรงสอนแต่ความรู้ที่จำเป็นเท่าที่บุคคลพอจะรับได้เพื่อประโยชน์แก่ผู้รับ 2 ทรงแสดงธรรมมีเหตุผลที่ผู้ฟังตรองแล้วเห็นจริงได้คือมีเหตุผลที่ผู้ฟังพอตรองตามให้เห็นได้ด้วยตนเองไม่ม่งายเลื่อนลอยพระธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้าส่วนใหญ่ทรงสอนให้ใช้ปัญญาพิจารณาด้วยตนเองไม่ยากและไม่ง่ายจนเกินไป 3 ทรงแสดงธรรมมีปาฏิหาริย์สปปาฏิหาริย์คือผู้ปฏิบัติตามย่อมได้รับประโยชน์ควรแก่การปฏิบัติไม่ใช่ว่าปาฏิหาริย์อย่างอื่นใครปฏิบัติชอบมากย่อมได้รับผลแห่งการปฏิบัติมากตามสมควรแก่การปฏิบัติของตนที่ปาไทย 20 503 172173 การพัฒนาของสำนักปฏิบัติธรรมในประเทศไทยสมัยสุโขทัยวัดได้ถูกจัดแบ่งเป็น 2 ฝ่าย

ที่มีทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการให้การศึกษาตามความต้องการของผู้เรียนสุจิตราอ่อนค้อมกล่าวถึงการจัดการศึกษาตามภารกิจด้านในรูปแบบของการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของวัดว่าเป็นการจัดการศึกษาตามแนวทางของพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นหลักการพัฒนามนุษย์โดยตรงทำให้เกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกายและปัญญาไปพร้อมๆกันโดยเริ่มต้นพัฒนามนุษย์ก่อนเมื่อนุคคลมีความรู้ความสามารถในตนเองแล้วก็จะ

คือการศึกษาแก่คณะสงฆ์เพื่อให้มีความรู้พร้อมที่จะให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปที่เรียกว่าการเผยแผ่ศาสนาธรรมนั้นเองและการให้ความรู้แก่ประชาชนมีหลากหลายรูปแบบเช่นการศึกษาสงเคราะห์ที่มีทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการให้การศึกษาตามความต้องการของผู้เรียนสุจิตราอ่อนค้อมกล่าวถึงการจัดการศึกษาตามภารกิจ 6 ด้านในรูปแบบของการศึกษาในระบบนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของวัดว่าเป็นการจัดการศึกษาตามแนวทางของพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นหลักการพัฒนามนุษย์โดยตรงทำให้เกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกายและปัญญาไปพร้อมๆกันโดยเริ่มต้นพัฒนามนุษย์ก่อนเมื่อนุคคลมีความรู้ความสามารถในตนเองแล้วก็จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลอื่นต่อไปหรือมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะเป็นกลไกและกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า(สุจิตราอ่อนค้อม, 2546)พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ.2505แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ.2535กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่เรียกว่าการศาสนศึกษามีภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ของคณะสงฆ์ว่ามีเป้าหมาย 3 ระดับคือจัดเพื่อตัวบุคคลจัดเพื่อพระศาสนาและจัดเพื่อสังคมการจัดการเรียนรู้เพื่อตัวบุคคลคือพระภิกษุสามเณรทุกรูปที่เข้ามาบวชเรียนต้องศึกษาพระวินัยระเบียบปฏิบัติทางศาสนามรวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรู้ชนิดนี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จาก

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ต้องศึกษาพระวินัยระเบียบปฏิบัติทางศาสนารวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรูษนิตินี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครุอาจารย์ก็ได้การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนรู้นิกกรรมและบาลีศึกษาพระไตรปิฎกและหลักธรรมต่าง

เองแล้วก็จะนำไปสู่การพัฒนาบุคคลอื่นต่อไปหรือมนุษย์ที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะเป็นกลไกและกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า(สุจิตราอ่อนค่อม, 2546)การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งการเรียนรู้ นักเรียนจะได้เรียนรู้จากประสบการณ์จนเป็นผู้ที่คิดเป็นและเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นการเรียนรู้ที่มีความสุขเพราะได้มีโอกาสเรียนรู้โดยการได้สัมผัสธรรมชาติดังคมชุมชนและภูมิปัญญาเป็นการสร้างประสบการณ์ตรงต่อการดำรงชีวิตได้เรียนรู้ได้ค้นพบความรู้ที่นอกเหนือจากหนังสือเรียนและครูก็ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปกับนักเรียนด้วยเป็นบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีความสุขในส่วนของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้นั้น(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545)พระราชบัญญัติคณะสงฆ์พ.ศ. 2505 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2535 กล่าวถึงการจัดการศึกษาที่เรียกว่าการศึกษาว่ามีการกิจที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ของคณะสงฆ์ว่ามีเป้าหมาย 3 ระดับคือจัดเพื่อตัวบุคคลจัดเพื่อพระศาสนาและจัดเพื่อสังคม 1 .การจัดการเรียนรู้เพื่อตัวบุคคลคือพระภิกษุสามเณรทุกรูปที่เข้ามาบวชเรียนต้องศึกษาพระวินัยระเบียบปฏิบัติทางศาสนารวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรูษนิตินี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครุอาจารย์ก็ได้ 2 .การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนรู้

ๆเป็นการเรียนรู้เพื่อรักษาพระพุทธศาสนารวมถึงธรรมเนียมปฏิบัติทางศาสนารวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรูษนิตินี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครุอาจารย์ก็ได้ 2 .การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนรู้

รวมถึงธรรมเนียมต่างๆเพื่อปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเรียนรู้เพื่อให้เอาตัวให้รอดให้หลุดพ้นจากความทุกข์เช่นการศึกษาและปฏิบัติกรรมฐานการจัดการเรียนรูษนิตินี้เป็นการจัดแบบได้ประโยชน์เฉพาะตัวใครทำใครได้เรียนตามอัธยาศัยโดยเรียนรู้จากตำราหรือจากครุอาจารย์ก็ได้ 2 .การจัดการเรียนรู้เพื่อพระศาสนาคือการจัดหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับแก่นของพระศาสนาได้แก่การเรียนรู้พระพุทธานุสาสนา 3 .การจัดการเรียนรู้เพื่อสังคมเป็นการจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือสังคมช่วยให้ผู้ใฝ่รู้แต่ขาดทุนทรัพย์ได้มีโอกาสเรียนรู้อาศัยการบวชจึงได้เรียนการเรียนแบบนี้เรียกว่าพระปริยัติธรรมแผนกสามัญคือการเรียนรู้วิชาทางโลกควบคู่ไปกับการเรียนทางธรรม(พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดีสุรเดโช), 2546)ใน ส่วนของการจัดการเรียนรู้เพื่อคฤหัสถ์ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านศาสนธรรมและศาสนปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปด้วยการตั้งเยาวชนให้เข้ามาเรียนรู้ในวัดโดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอนและควบคุมดูแลโดยบางวัดได้เปิดวัดเป็นโรงเรียนพุทธศาสนาวินยาทยโรงเรียนการกุศลของวัดหรือการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิตใจการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนเป็นครั้งคราวหรือสม่ำเสมอแล้วแต่ความพร้อมของแต่ละวัดตั้งนั้นจะเห็นได้ว่าวัดและคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนธรรมมานานแล้วพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545 มีเนื้อหาครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับบทบาทของวัดในหลายด้านดังนี้ 1 .มาตรา 4 กล่าวถึงการศึกษาว่าคือ"กระบวนการ

เรียนรู้ในวัดโดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอนและควบคุมดูแลโดยบางวัดได้เปิดวัดเป็นโรงเรียนพุทธศาสนาวินยาทยโรงเรียนการกุศลของวัดหรือการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิตใจการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนเป็นครั้งคราวหรือสม่ำเสมอแล้วแต่ความพร้อมของแต่ละวัดตั้งนั้นจะเห็นได้ว่าวัดและคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนธรรมมานานแล้วพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพศ๒๕๔๒และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่๒พศ

ไปกับการเรียนทางธรรม(พระธรรมกิตติวงศ์(ทองดีสุรเดโช), 2546)ใน ส่วนของการจัดการเรียนรู้เพื่อคฤหัสถ์ได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านศาสนธรรมและศาสนปฏิบัติให้แก่เยาวชนและประชาชนทั่วไปด้วยการตั้งเยาวชนให้เข้ามาเรียนรู้ในวัดโดยมีพระภิกษุสงฆ์เป็นผู้สอนและควบคุมดูแลโดยบางวัดได้เปิดวัดเป็นโรงเรียนพุทธศาสนาวินยาทยโรงเรียนการกุศลของวัดหรือการจัดกิจกรรมอบรมพัฒนาจิตใจการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนเป็นครั้งคราวหรือสม่ำเสมอแล้วแต่ความพร้อมวารสารบรรณการศึกษาและมนุษย์สังคมศาสตร์.ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-- ธันวาคม 2565) Journal of Bovern Multi-Education and Human Social Sciences . Vol . 3 No . 2 (July -- December 2022) 75 ของแต่ละวัดตั้งนั้นจะเห็นได้ว่าวัดและคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนธรรมมานานแล้วโดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545 มีเนื้อหาครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับบทบาทของวัดในหลายด้านดังนี้ 1 .มาตรา 4 กล่าวถึงการศึกษาว่าคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความรู้ของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างองค์ความรู้ันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและวัดเองเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสถาบันสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น 2 .มาตรา 6 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรม

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๒๕๕๕มีเนื้อหาครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับบทบาทของวัดในหลายด้านดังนี้คือมาตรา๔กล่าวถึงการศึกษาว่าคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและวัดเองเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสถาบันสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น๒มาตรา๖จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

๓๗๕มาตรา๒๒การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพ๕มาตรา๒๔การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดและประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยอานวยความสะดวก

ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมบรรยากาศสื่อการเรียนทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นทุกเวลาทุกสถานที่โดยประสานความร่วมมือกับบุคคลทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนรู้ตามศักยภาพจากเนื้อหาดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆมาแล้วแต่พระราชบัญญัตินี้เมื่อ

ความพร้อมวารสารบรรณการศึกษาศาสตร์และมนุษยสังคมศาสตร์.ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม--ธันวาคม 2565) Journal of Bovorn Multi-Education and Human Social Sciences . Vol . 3 No . 2 (July -- December 2022) 75 ของแต่ละวัดดังนั้นจะเห็นได้ว่าวัดและคณะสงฆ์ได้ดำเนินการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางศาสนธรรมมานานแล้วโดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2545 มีเนื้อหาครอบคลุมและเกี่ยวข้องกับบทบาทของวัดในหลายด้านดังนี้ 1 .มาตรา 4 กล่าวถึงการศึกษาว่าคือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและวัดเองเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นสถาบันสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น 2 .มาตรา 6 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้และคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรม 3 .มาตรา 12 สถาบันศาสนามีสิทธิในการจัดการศึกษา 4 .มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพ 5 .มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดและประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน

Research Institute Vol 8 No 2 July December 2017 เพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 หมวด 4 มาตราที่ 22 ว่าการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพและมาตราที่ 24 ดังนี้ 1 จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2 ฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็นรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องทั้งนี้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 2552 ที่ต้องการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาศักยภาพด้านคุณธรรมจริยธรรมความรู้ทักษะทางปัญญาทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลความรับผิดชอบและทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งคุณลักษณะดังกล่าวเป็นความสามารถของผู้เรียนที่ทำให้สามารถเรียนรู้แบบนตนเองและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตและตามเกณฑ์การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพุทธศักราช 2553 ที่กล่าวถึงพันธกิจที่สำคัญที่สุดของสถาบันการศึกษาคือการผลิตบัณฑิตหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพมีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนดการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน

กับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนฝึกทักษะกระบวนการคิดการจัดการการเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงเพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้คิดเป็นให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่างๆจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาและทุกสถานที่กระทรวงศึกษาธิการ 2546 ซึ่งในยุคแห่งข้อมูลข่าวสารปัจจุบันที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีไปพร้อมกันทำให้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้งานทางการศึกษาเป็นการบูรณาการอย่างซับซ้อนที่รวมถึงบุคคลเทคนิควิธีการแนวคิดวัสดุอุปกรณ์และองค์การวิจัยทางพงศ 2552 และเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามามีบทบาทต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมากจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปีพศ 2542 หมวดที่ 9 ได้ระบุถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไว้ว่าให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้บริโภคเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้ความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมีคุณภาพและเพื่อประสิทธิภาพกระทรวงศึกษาธิการ 2546 เพราะฉะนั้นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญต่อการให้ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรทั้งผู้ใช้และผู้ผลิตสื่อในโอกาสการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์หรือสื่ออื่นเป็นรูป

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ต่อเนื่องไปของงานเกิดประโยชน์อย่างแท้จริงและยั่งยืนต่อชุมชนยอมรับผลเป้าหมายได้อย่างรวดเร็วและมั่นคง๒๖จุดหลักอิทธิบาท๔๑นั้นสะท้อนความพอใจวิริยะความเพียร๓จิตตะความคิด๔วิมังสาความไตร่ตรอง๘๑หลักอิทธิบาท๔ประการแปลว่าบาทฐานแห่งความสำเร็จหมายถึงสิ่งซึ่งมีคุณธรรมเครื่องให้ถึงความสำเร็จที่ตนประสงค์ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใดต้องทำตนให้สมบูรณ์ด้วยสิ่งๆที่เรียกว่าอิทธิบาทซึ่งอธิบายดังนี้ฉันทะคือความ

การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 การบริหารงานของเทศบาลกุดจับอำเภอกุดจับจังหวัดอุดรธานี An Application of the Principle of the Four Paths of Accurplishment of the Administraion of Kut Job Accurplishment Kut Sub District Udonthai Prouiwc พระสมุห์พงศ์ธรปลงภักโรพระครูจิธรรมธัชและสมเดชนามเกตุมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาพนองคาย Phra Samuhpongsthon Papangaro Tumcha Phrakrujiradhammathach and Somdet Namket Mahachulalongkornrajavidyalaya University Nong khai Campas Thailand Corresponding Author Email jack nitikorn wichuma2517 hotmailcom บทคัดย่องานวิจัยการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 การบริหารงานของเทศบาลกุดจับอำเภอกุดจับจังหวัดอุดรธานีนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ 1 เพื่อศึกษาหลักอิทธิบาท 4 ในทางพระพุทธศาสนาเถรวาท 2 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานของเทศบาลกุดจับและ 3 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 การบริหารงานของเทศบาลกุดจับโดยการศึกษจากเอกสารและข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 25 รูปคนโดยนำเสนอผลวิจัยพรรณาริธีผลการวิจัยพบว่าหลักอิทธิบาท 4 ในทางพระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นบาทฐานแห่งความสำเร็จคือสิ่งซึ่งมีคุณธรรมเครื่องให้ถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใดต้องทำตนให้สมบูรณ์ด้วยสิ่งๆที่เรียกว่าอิทธิบาทซึ่งจำแนกไว้เป็น 4 คือ 1 ฉันทะคือความพอใจในฐานะ

๓๘วิริยะคือขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็งอดทนเอาธุระไม่ทอดทิ้งจิตตะคือตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำด้วยความคิดเอาจิตฝึกฝนไม่ปล่อยให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไปวิมังสาคือหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้นมีการวางแผนวัดผลคิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุงเป็นต้นธรรม๔อย่างนี้ย่อมเนื่องกันแต่ละอย่างๆมีหน้าที่เฉพาะตนเป็นธรรมแห่งความสำเร็จเป็นธรรมที่

ให้ถึงความสำเร็จหรือทางแห่งความสำเร็จมี 4 ประการคือฉันทะวิริยะจิตตะวิมังสาฉันทะคือความพอใจใคร่ในสิ่งนั้นวิริยะคือความเพียรพยายามจิตตะคือความเอาใจใส่ในสิ่งนั้นวิมังสาคือความไตร่ตรองสอบสวนพิจารณาหรือหมายความว่ามิใช่รักปากเพียรทำเอาจิตฝึกฝนใช้ปัญญาสอบสวนนี้เป็นอิทธิบาท 423 ฉันทะความพอใจคือความต้องการที่จะทำใ้ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอและปรารถนาจะทำใ้ได้ผลดียิ่งๆขึ้นไปวิริยะความเพียรคือขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็งอดทนเอาธุระไม่ทอดทิ้งจิตตะความคิดมุ่งไปคือตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาจิตฝึกฝนไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไปอุทิศตัวอุทิศใจให้แก่สิ่งที่ทำวิมังสาความไตร่ตรองหรือทดลองคือหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้นมีการวางแผนวัดผลคิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง 24 ซึ่งมีผู้ใดกล่าวไว้ดีกว่าอิทธิบาทเป็นการใช้คุณธรรมนาทางสู่ความสำเร็จที่ตนประสงค์ต้องมีความพึงพอใจมีความเพียรมีสมาธิจึงทำให้เกิดปัญญา 25 เพื่อให้ในการกระทำกิจการงานหรือการอาชีพบรรลุความสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพนั่นเอง 26 คือการทำงานให้สำเร็จสมประสงค์เพราะฉะนั้นอิทธิบาทจึงแปลว่าคุณเครื่องสำเร็จความประสงค์หรืออีกอย่างคือปฏิบัติแห่งความสำเร็จ 27 อิทธิบาท 4 คือมงคลสูตรข้อนี้พระพุทธองค์ทรงตรัสไว้ว่าการทำให้ประสบผลสำเร็จแม้จะมีอุปสรรคอยู่บ้างก็ให้ยึดหลักอิทธิบาท 4

สนับสนุนให้การทางานทุกอย่างสำเร็จเพราะฉันทะจะทำให้เราเกิดความต้องการที่จะทำงานอยู่เสมอและปรารถนาที่จะให้ผลดียิ่งๆขึ้นไปวิริยะจะทำให้คนเราลงมือทำและทำด้วยความพยายามอย่างต่อเนื่องจิตตะจะทำให้คนเราซึ่งกำลังลงมือทางานอยู่มีจิตมุ่งมั่นไม่เลื่อนลอยไม่ฟุ้งซ่านวิมังสาจะทำให้คนเรารอบคอบรู้จักใคร่ครวญหาเหตุผลและวิธีต่างๆในการทำ

บาท 4 คือคุณธรรมเครื่องให้ถึงความสำเร็จคุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมายมี 4 อย่างคือ 1 ฉันทะความพอใจคือความต้องการที่จะทำใ้ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอและปรารถนาจะทำใ้ผลดียิ่งๆขึ้นไป 2 วิริยะความเพียรคือขยันหมั่นเพียรประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็งอดทนเอาธุระไม่ทอดทิ้ง 3 จิตตะความคิดมุ่งไปคือตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำในสิ่งนั้นด้วยความคิดเอาจิตฝึกฝนไม่ปล่อยให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไปอุทิศตัวอุทิศใจให้สิ่งที่ทำ 4 วิมังสาความไตร่ตรองหรือทดลองคือหมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้นมีการวางแผนวัดผลคิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุงเป็นต้นพระพรหมคุณาภรณ์(ป๋อ ปยุตโต 2550) วิธีการที่จะทำให้เกิดการเจริญอิทธิบาท 4 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลดีจำเป็นต้องอบรมจากภายในด้วยการฝึกหัดเจริญอิทธิบาทตามหลักการของการทำสมาธิเพราะทราบได้ที่เราตั้งใจว่าจะเจริญอิทธิบาทเพื่อใช้ในการทางานอย่างใดก็ตามเราจะแน่ใจได้อย่างไรว่าจุดเริ่มต้นของการเจริญอิทธิบาทนั้นถูกต้องและดีงามและเป็นการเจริญอิทธิบาท 4 อยู่จริงมิใช่เป็นไปเพื่อการสร้างหรือทำให้ดีดหาพอกพูนขึ้นในจิตใจ

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ที่แต่ก็ผู้คนในชุมชนหาให้สังคมในชุมชนเป็นสังคมที่สงบสุขปลอดภัยไม่ตกอยู่ในกระแสวัตถุนิยมซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางศีลธรรมและปัญหาสังคมไม่ทำลายธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสังคมที่น่าอยู่เป็นสังคมที่สามารถอยู่เป็นอย่างดีและช่วยให้เกิดความยั่งยืนของชุมชนการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งด้านเศรษฐกิจพระมหาสุภาพพุทธวิริโยผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ได้นำมาใช้น่าจะเป็นหลักในการพัฒนา 316 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 6 No 3 July September 2019 เศรษฐกิจชุมชนโดยการส่งเสริมให้ชาวบ้านทำการเกษตรผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติเพื่อแก้ปัญหาความอดอยากในครอบครัวหาให้หาพึ่งพาตนเองได้โดยใช้หลักอริยบท 4 มาเป็นฐานในการทำการเกษตรคือทุกคนจะต้องมีจิตสำนึกมีความรักในการทำการเกษตรกรรมผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติเพื่อให้สำเร็จมีความซื่อสัตย์สุจริตและไม่ฝักใฝ่อบายมุขเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรคิดในการพึ่งตนเองและเป็นผู้นำเพื่อบริการประชาชนเพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอหลักอริยบท 4 ประการข้างต้นพระมหาสุภาพพุทธวิริโยท่านได้นำมาเป็นหลักเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านทำการเกษตรผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติโดยเฉพาะการหาให้หาพึ่งพาตนเองได้เพราะเป็นธรรมที่สอดคล้องกับการทางานผลจากการที่ชาวบ้านดำเนินตามหลักธรรมหาให้หาเป็นที่พักของชาวบ้านเพราะชาวบ้านเมื่อนำหลักธรรมมาปฏิบัติแล้วสามารถที่จะอุทิศตัว

Vol 6 No 3 July September 2019 เศรษฐกิจชุมชนโดยการส่งเสริมให้ชาวบ้านทำการเกษตรผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติเพื่อแก้ปัญหาความอดอยากในครอบครัวทำให้เขาพึ่งพาตนเองได้โดยใช้หลักอหิธาบาท 4 มาเป็นฐานในการทำการเกษตรคือทุกคนจะต้องมีจิตสำนึกมีความรักในการทำการเกษตรกรรมผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติเพื่อให้สำร็จมีความซื่อสัตย์สุจริตและไม่ผูกฝัอขายมนุษย์เป็นผู้มีความขยันมีงานมีความคิดในการพึ่งตนเองและเป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอหลักอหิธาบาท 4 ประการข้างต้นพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวได้นำมาเป็นหลักเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านทำการเกษตรผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติโดยเฉพาะการทำให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้เพราะเป็นธรรมที่สอดคล้องกับการทำงานผลจากการที่ชาวบ้านดำเนินตามหลักธรรมทำให้ท่านเป็นที่พึ่งของชาวบ้านเพราะชาวบ้านเมื่อนานหลักธรรมมาปฏิบัติแล้วสามารถที่จะอุ้มชูตัวเองได้มีความเป็นอยู่อย่างไม่ต้องรอนเงินก็มีพอใจมีความสุขจากการงานมีอาหารกินพอเพียงทำให้ครอบครัวมีความสุขสงบเป็นปกติสิ่งทีพ้นจากหนี้สินแนวทางการสร้างสังคมให้เข้มแข็งของศูนย์พัฒนาคุณธรรมสูงหัดภาคอีสานผู้ว่าป้านดาเป็นรางวัลการให้ชาวบ้านในสังคมได้รู้จักการพึ่งตนเองคือการใช้อย่างประหยัดหรือความสามารถที่มีอยู่ในตนเองให้เกิดประโยชน์รวมทั้งเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและเป็นการรักษาระบบธรรมชาติ

แล้วแต่แสดงให้เห็นอย่างแน่ชัดว่าสังคมของเราขาดแคลนในเรื่อง
มนุษยสัมพันธ์และมีความต้องการมนุษยสัมพันธ์มากเพียงใดเพราะหลักความรัก
นั้นเป็นที่มาของการสมัครสมานสามัคคีซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกว่า
มนุษยสัมพันธ์ช่วยให้เกิดประสิทธิผลในงานลาพังแต่ความรู้ความสามารถของ
คนนั้นซึ่งผลสำเร็จในงานเพียงร้อยละ๒๐๓๐แต่ถ้าหากสภาพมนุษยสัมพันธ์ของ
แต่ละคนแต่ละกลุ่มภายในหน่วยงานนี้จะก่อให้เกิดผลสำเร็จในงานได้ถึงร้อย
ละ๘๐๙๐ของอินทรีวงศ์โสธรและคณะ๒๕๕๓๓๒๓๓การสร้างมนุษยสัมพันธ์มีวิธี
การสร้างหลายวิธีเราพยายามศึกษาหาวิธีต่างๆโดยที่มองข้ามสิ่งที่ใกล้ตัวมาก
ที่สุดและสิ่งที่ติดตัวเรามาตั้งแต่เกิดนั่นคือความเป็นคนไทยและนับถือศาสนา
พุทธตั้งนั้นพระพุทธเจ้าก็ตรัสถึงหลักธรรมในการส่งเสริมหลักมนุษยสัมพันธ์ไว้
หลายประการเช่นหลักสังคหวัตถุธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว๔ประการคืออดทนคือ
การให้การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละแบ่งปันช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของตลอดถึงให้
ความรู้และแนะนำสั่งสอน๒ปียาวาคืออาจจะเป็นที่รักอาจอดทนนำใจหรืออาจ
ซาบซึ้งใจกล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคีให้เกิดไมตรีและความ
รักใคร่นับถือตลอดถึงการแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจ
ให้นิยมยอมตาม๓ถัดถจยาคือการประพฤติตนเป็นประโยชน์การชวนช่วยช่วย
เหลือกิจการการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริม
ในทางจริยธรรมและ๔สมานัตตาคือหาตนเสมอต้นเสมอปลายปฏิบัติสม่ำเสมอ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๓๙๓ วัตถุประสงค์คือการชวนช่วยเหลือกิจการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม๔สมานัตตาคือการทำตน เสมอต้นเสมอปลายปฏิบัติเสมอกันในชนทั้งหลายและเสมอในสุขทุกข์โดยรวม รับรู้ร่วมแก้ไขตลอดถึงวางตัวเหมาะสมกับฐานะภาวะบุคคลเหตุการณ์และสิ่ง แวดล้อมถูกต้องตามธรรมและกรณีการประยุกต์ใช้ในงานวัดและชุมชนให้เป็น แหล่งการเรียนรู้เป็นหลักในการทำงานพัฒนาชุมชนพอสรุปได้ดังนี้๑นามาเป็น

ฐาน

ปฏิบัติตามเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้โดยมีเป้าหมายสูงสุดขององค์กร เป็นจุดสูงสุดซึ่งสิ่งที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นสิ่งที่ท้าทายการนา หลักพุทธธรรมเข้ากับการปฏิบัติงานจึงเป็นวิธีที่ดีที่สุดและสำคัญที่สุดซึ่งหลัก พุทธธรรมที่ส่งเสริมการปฏิบัติงานได้แก่หลักสังคหวัตถุ๔ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว คือยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคีหลักการสงเคราะห์ ได้แก่เกื้อหนุนการให้คือการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละแบ่งปันช่วยเหลือกันด้วย สิ่งของตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน๒ปิยวาจาหรือเปย์วชชะวาจาเป็น ที่รักวาจาอดตึมนำใจหรือวาจาซาบซึ่งใจคือกล่าวคาสุภาพไพเราะอ่อนหวาน สมานสามัคคีให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือตลอดถึงการแสดงประโยชน์ ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยินดี๓อัตถจริยาการประพจน์ ประโยชน์คือชวนช่วยเหลือกิจการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ตลอดถึงช่วย แก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม๔สมานัตตาคือความมีตนเสมอคือทำตน เสมอต้นเสมอปลายปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลายและเสมอในสุขทุกข์โดย รวมรับรู้ร่วมแก้ไขตลอดถึงวางตนเหมาะสมกับฐานะภาวะบุคคลเหตุการณ์และสิ่ง แวดล้อมถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณีพระธรรมปิฎกอุปถุคเมื่อครูและ บุคลากรพัฒนาการปฏิบัติงานด้วยความรู้ความสามารถและคุณธรรมควบคู่กันไป แล้วสิ่งที่ตามมาคือการประสบความสำเร็จของสถานศึกษาสรุปได้ว่า การ พัฒนาการปฏิบัติงานของครูนั้นจะปฏิบัติได้ดี

ธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ปัจจุบันคุณธรรมที่เป็นเครื่องให้บรรลุถึงความสำเร็จ ตามที่ตนประสงค์เพราะเป็นหลักธรรมอันอานวยประโยชน์สุขขั้นต้นที่เรียกว่า ทิฐุธรรมมีกัตถสังวัตตนิกธรรมซึ่งมีอธิบายดังนี้๘๒อุฏฐานสัมปทาได้แก่ความ ขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงานประกอบมีความสุจริตขานาญรู้จักใช้ ปัญญาสอดส่องตรวจตราหาอุบายวิธีสามารถจัดดำเนินการให้ได้ผลดีถึงพร้อม ด้วยความขยันหมั่นเพียรในการประกอบภารกิจการอาชีพเครื่อง

sufficiency economy Keywords Tithadhammikaktha principle Solving Community Economy บทนาทิฐุธรรมมีกัตถะเป็นหลักธรรมใน พุทธศาสนา คือประโยชน์ในปัจจุบัน 4 อย่างบ้างเรียกว่าหัวใจเศรษฐกิจอะกะสะ หมายถึงธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันที่มองเห็นกันในชีวิต นี้ที่คนทั่วไปปรารถนามีทรัพย์สินเกียรติไมตรีเป็นต้นทิฐุธรรมมีกัตถะประกอบด้วย ธรรม 4 ประการคือ 1 อุฏฐานสัมปทาถึงพร้อมด้วยความหมั่นเลี้ยงชีพด้วยการ หมั่นประกอบการทำงานให้สามารถทำได้สำเร็จ 2 อารักขสัมปทาถึงพร้อมด้วยการ รักษาโภคทรัพย์ไม่ให้ถูกลักหรือทาลายไปโดยภัยต่างๆ 3 กัลยาณมิตตาคบ คนดีไม่คบคนชั่ว 4 สมชิวิตาอยู่อย่างพอเพียงเลี้ยงชีพพอเหมาะไม่สุรุยสุร่ายนัก ไม่ฟุ้งเหวี่ยงนักโดยสรุปหลักทิฐุธรรมมีกัตถะหมายถึงหลักธรรมที่เป็นไปเพื่อ ประโยชน์ในปัจจุบันหรือหลักธรรมอันอานวยประโยชน์สุขขั้นต้นอันได้แก่อุฏฐาน สัมปทา คือถึงพร้อมด้วยความหมั่นความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การ งานประกอบอาชีพอันสุจริตมีความขานาญรู้จักใช้ปัญญาสอดส่องตรวจตราหา อุบายสามารถจัดดำเนินการให้ได้ผลดีอารักขสัมปทา คือถึงพร้อมด้วยการรักษา รักรักรคุ้มครอง 414 Journal of MCU Nakhondhat Vol5 No2 May August 2018 เก็บรักษาโภคทรัพย์และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยัน หมั่นเพียรโดยชอบธรรมไม่ให้เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียกัลยาณมิตตาคือการ คบคนดีเป็นมิตรรู้จักกำหนดบุคคลในถิ่นที่อาศัยเลือกเสวนาสาสนาเยี่ยงศึกษา เยี่ยงอย่างท่านผู้ทรงคุณมีศรัทธาศิลลาคะปัญญา 4 สมชิว

๔๐ความเพียรวิริยะในการประกอบอาชีพเลี้ยงชีพวัดตั้งที่พระพุทธเจ้าตรัสว่าอุฏฐา ตาวินทเถตนแปลว่าบุคคลขยันหมั่นเพียรยอมทาทรัพย์ได้อารักขสัมปทาได้แก่ การรักษารักรักรคุ้มครองทรัพย์สมบัติที่หามาได้และการทำงานที่ตนได้กระทำไว้ด้วยความ ขยันหมั่นเพียรเพื่อไม่ให้เป็นอันตรายกัลยาณมิตตาคือได้แก่การคบมิตรการ เสวนากับบัณฑิตหรือบุคคลที่มีศีลมีคุณธรรมจริยธรรมสมชิวิตาได้แก่การใช้ชีวิต อย่างเหมาะสมคือรู้จักกำหนด

ไม่ยอมแพ้ไม่ยอมท้อถอยต่ออุปสรรคและความเหน็ดเหนื่อยยากลำบากการ รู้จักหาและรู้จักใช้ทรัพย์คนที่จะเรียกว่ารู้จักหารู้จักใช้ทรัพย์หรือหาเงินเป็น ใช้เงินเป็นเป็นคนทามาหากินที่ดีตั้งตัวสร้างหลักฐานได้และใช้๔๔ทรัพย์สมบัติ ให้เป็นประโยชน์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจอย่างถูกต้องก็เพราะปฏิบัติ ตามหลักธรรมต่อไปนี้๕๑ค้นหาและรักษาสมบัติปฏิบัติตามหลักธรรมที่เป็นไป เพื่อประโยชน์ปัจจุบันหรือหลักธรรมอันอานวยประโยชน์สุขขั้นต้นที่เรียกว่า ทิฐุธรรมมีกัตถสังวัตตนิกธรรม๔ประการ๑อุฏฐานสัมปทาถึงพร้อมด้วยความหมั่น คือขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงานและการประกอบอาชีพที่สุจริต ผักผ่นให้มีความขานาญและรู้จักใช้ปัญญาสอดส่องตรวจตราหาวิธีการ ที่เหมาะที่จัดการและดำเนินการให้ได้ผลดี๒อารักขสัมปทาถึงพร้อมด้วยการ รักษา คือรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์และผลงานที่ตนได้ทำไว้ด้วยความ ขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรมด้วยกำลังงานของตนไม่ให้เป็นอันตรายหรือเสื่อม เสีย๓กัลยาณมิตตาคบหาคนดีเป็นมิตรคือรู้จักเสวนาคบหาคนไม่คบไม่เอา อย่างผู้ที่ชักจูงไปในทางเสื่อมเสียเลือกเสวนาศึกษาเยี่ยงอย่างท่านผู้รู้ผู้ทรงคุณ ผู้มีความสามารถผู้นำเคารพนับถือและมีคุณสมบัติเกื้อกูลแก่อาชีพการงาน๔สม ชิวิตาเลี้ยงชีพวัดแต่พอดีคือรู้จักกำหนดรายได้และรายจ่ายเป็นอยู่พอดีสมรายได้ มิให้ฟุ้งเหวี่ยงหรือฟุ่มเฟือยให้รายได้เหนือรายจ่ายมีประหยัดเก็บ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ประเด็นสำเร็จฐานมั่นคงธรรม๔อย่างนี้พระมหาสุภาพพุทธวิริโยได้นำมาใช้เป็นหลักในการทำงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพราะเป็นหลักธรรมที่สามารถส่งเสริมให้ชาวบ้านพึ่งพาตนเองเป็นอยู่อย่างพอเพียงสรุปได้ดังนี้๑นำมาเป็นฐานในการทำงาน๒นำมาเป็นหลักยึดในการทำงาน๓นำมาเป็นหลักในการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชุมชนเช่นในเรื่องของการออมคือการรักษาไม่ว่า

ในการทำการเกษตรกรรมผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติเพื่อให้สำเร็จมีความซื่อสัตย์สุจริตและไม่ฝึกใฝ่อบายมุขเป็นผู้มีความขยันหมั่นเพียรคิดในการพึ่งตนเองและเป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอหลักอิทธิบาท 4 ประการข้างต้นพระมหาสุภาพพุทธวิริโยท่านได้นำเอามาเป็นหลักเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านทำการเกษตรผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติโดยเฉพาะการทำให้เขาสามารถพึ่งตนเองได้เพราะเป็นธรรมที่สอดคล้องกับการทำงานผลจากการที่ชาวบ้านดำเนินตามหลักธรรมทำให้ท่านเป็นที่พึ่งของชาวบ้านเพราะชาวบ้านเมื่อนำหลักธรรมมาปฏิบัติแล้วสามารถที่จะอุ้มชูตัวเองได้มีความเป็นอยู่อย่างไม่เดือดร้อนมีกินพอใจมีความสุขจากการทำงานมีอาหารกินพอเพียงทำให้ครอบครัวมีความสงบเป็นปกติสุขที่พ้นจากหนี้สินแนวทางการสร้างสังคมให้เข้มแข็งของศูนย์พัฒนาคุณธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์วัดป่าคาเป็นการทำให้ชาวบ้านในสังคมได้รู้จักการพึ่งตนเองคือการใช้ศักยภาพหรือความสามารถที่มีอยู่ในตนให้เกิดประโยชน์รวมทั้งเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและเป็นการรักษาระบบธรรมชาติให้เกิดสมดุลชาวบ้านก็มีความสุขกับการได้เป็นผู้สร้างอาชีพและรายได้ทำให้มีความเป็นอยู่แบบพออยู่พอกินไม่ต้องทุกข์ใจมากกับการดิ้นรนหา

ใจจะจับความรู้สึกต่อเหตุบกพร่องของกันและกันรู้จักฝึกฝนปรับปรุงตนแก้ไขข้อบกพร่องปรับนิสัยและอัธยาศัยให้กลมกลืนประสานเข้ากันได้ไม่เป็นคนต่อต้านเอาแต่ใจและอารมณ์ของตนขึ้นได้แก่ความอดทนมุ่งมั่นทำหน้าที่การงานของตนด้วยความขยันหมั่นเพียรเข้มแข็งไม่หวั่นไหวมั่นคงในสิ่งที่ทำไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้นขึ้นดิ้นรนนี้เป็นตัวที่สำคัญมาที่พระครูสุภาจารวัฒน์ใช้เพราะถ้าขาดความอดทนแล้วการงานก็ไม่สำเร็จโดยใช้ขอบคุณกับ

กันด้วยเหตุผลความแตกต่างจนสร้างความเจ็บช้ำน้ำใจให้อีกฝ่ายเป็นอย่างมากเพราะเหตุผลของความแตกต่างไม่น่าจะนำมาเป็นเหตุผลแห่งการเลิกรักกันเลยเพราะการฝึกข่มใจจะจับความรู้สึกต่อเหตุบกพร่องของกันและกันรู้จักทนกันให้ได้รู้จักยอมรับในความต่างของกันและกันรู้จักฝึกฝนปรับปรุงตนรู้จักแก้ไขข้อบกพร่องปรับนิสัยและอัธยาศัยให้กลมกลืนประสานเข้ากันได้ไม่เป็นเอาแต่ใจตนเองหรือถือรีนเอาอารมณ์ของตนเป็นใหญ่โดยที่ไม่สนใจอีกฝ่ายเลย ๒๘ Journal of Social Science and Buddhist Anthropology Vol3 No2 JulyDecember 2018 13 ขึ้นต้นขึ้นต้นคือความอดทนอดกลั้นเพราะการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันนอกจากจะมีข้อขัดแย้งแตกต่างทางด้านอุปนิสัยการอบรมประสบการณ์เดิมบางครั้งก็อาจมีอุปสรรคมาให้ร่วมเผชิญหรือบางครั้งอาจมีการทะเลาะเบาะแว้งบาดหมางกันซึ่งไม่ว่าจะโดยคำพูดหรือการกระทำจะตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตามอีกฝ่ายหนึ่งจะต้องรู้จักอดกลั้นระงับใจไม่ก่อเหตุให้เรื่องลุกลามกว้างขยายต่อไปเรื่องร้ายที่นำจะลุกลามจึงจะระงับสงบลงไปแต่ถ้าระงับห้ามใจไม่ได้ต่างฝ่ายต่างทำเรื่องเล็กให้เป็นเรื่องใหญ่ก็จะไม่สามารถอยู่ร่วมกันได้ในที่สุดก็ต้องเลิกรักกันไปหลักขึ้นต้นนั้นจะแตกต่างจากหลักของทเมตรงที่ขึ้นต้นมุ่งอดทนที่ร่างกายเป็นหลักส่วนหลักของทเมนั้นมุ่งอดทนที่จิตใจและอดทนที่อารมณ์คอนที่มุ่งมั่นจะฝึกให้ขึ้นต้นดีมากแก่ตนเองอดทนต่อความยากลำบากที่เกิดขึ้นกับตัวเองให้ได้โดยเฉพาะในชีวิตคู่เราต้องอดทนทั้งต่อตัวเราเองและอดทนกับคนที่เรารักเพราะในการใช้ชีวิตอยู่กับคนที่เรารัก

การพึ่งตนเองจนทำให้งานต่างๆสำเร็จจะความเสียสละความเผื่อแผ่แบ่งปันตลอดถึงความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกันชีวิตบุคคลที่จะมีความสุขจะต้องรู้จักความเป็นผู้ให้ด้วยมีใช้คอยจ้องแต่จะเป็นผู้รับเอาฝ่ายเดียวการประยุกต์ใช้พัฒนาเศรษฐกิจชุมชนเพื่อส่งเสริมให้ชาวบ้านนำมาใช้เป็นหลักในการแก้ปัญหาความอดอยากในครอบครัวโดยการทำการเกษตรกรรมผสมผสานเกษตรกรรมธรรมชาติคือนำมาเป็นหลักในการท

ให้กลมกลืนประสานเข้ากันได้ไม่เป็นคนต่อต้านเอาแต่ใจและอารมณ์ของตนคนที่ขาดธรรมข้อนี้ย่อมปล่อยให้ข้อแตกต่างปลักย่อยทางอุปนิสัยและการอบรมกลายเป็นเหตุแตกแยกสามัคคีใหญ่โตและถ้าไม่สามารถปรับตนเข้าหากันได้ก็เป็นอันต้องทลายชีวิตคู่ครองแยกทางขาดจากกัน 3 ขึ้นต้นความอดทนอดกลั้นต่อความหนักและความร้ายแรงทั้งหลายชีวิตของผู้อยู่ร่วมกันนอกจากมีข้อแตกต่างขัดแย้งทางอุปนิสัยการอบรมและความต้องการบางอย่างซึ่งจะต้องหาทางปรับปรุงเข้าหากันแล้วบางรายอาจจะมีเหตุผลงเกินรุนแรงแสดงออกจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นถ้อยคำหรือกิริยาอาการจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตามเมื่อเกิดเหตุเช่นนี้อีกฝ่ายหนึ่งจะต้องรู้จักอดกลั้นระงับใจไม่ก่อเหตุให้เรื่องลุกลามกว้างขยายต่อไปความร้ายจึงจะระงับลงไปนอกจากนี้ยังจะต้องมีความอดทนต่อความลำบากตรากตรำและเรื่องหนักใจต่างๆในการประกอบกิจการงานอาชีพเป็นต้นโดยเฉพาะเมื่อเกิดภัยพิบัติความตกต่ำขึ้นไม่ดีโดยดีพวยแต่มีสติดอกสันคิดอุบายใช้ปัญญาหาทางแก้ไขเหตุการณ์ให้ลุล่วงไปด้วยดีชีวิตของคู่ครองที่ขาดความอดทนยอมไม่อาจประคับประคองพากันให้รอดพ้นเหตุร้ายต่างๆอันเป็นประจุมรสุมแห่งชีวิตไปได้ 4 จาคะความเสียสละความเผื่อแผ่แบ่งปันตลอดถึงความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อกันชีวิตที่จะมีความสุขจะต้องรู้จักความเป็นผู้ให้ด้วยมีใช้คอยแต่จะเป็นผู้รับฝ่ายเดียวการให้ในที่นี้มีใช้หมายถึงแต่เพียงการเผื่อแผ่แบ่งปันสิ่งของ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๔๓๒๖๖หลักพรหมวิหารธรรม๔๑เมตตาคือความรักปรารถนาดีให้เขามีความสุข๒กรุณาคือความสงสารคิดช่วยให้พ้นทุกข์๓เมตตาดีเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข๔อุเบกขาคือความวางใจเป็นกลางไม่เอนเอียงด้วยรักและชังหลักพรหมวิหารธรรม๔อย่างนี้ย่อมเนื่องกันแต่ละอย่างๆมีหน้าที่เฉพาะตนเป็นธรรมแห่งความสำเร็จเป็นธรรมที่สนับสนุนให้การทำงานทุกอย่างสำเร็จเพราะเมตตาจะทำให้เราเกิดความปรารถนาดีให้เขามี

กับพรหมวิหารว่าพรหมวิหารธรรมเป็นธรรมเครื่องอยู่อาศัยที่ประเสริฐและไม่มีโทษ 11 ในคัมภีร์มหาอิทธิมัตถสังคหฎีกาได้กล่าวไว้ว่าเทวดาทั้งหลายที่มีความเจริญด้วยคุณพิเศษมีมานเป็นต้นอันเป็นสิ่งที่ประณีตมากฉะนั้นเทวดาเหล่านั้นชื่อว่าพรหม 12 พรหมวิหาร 4 คือเมตตากรุณาเมตตาอุเบกขาพรหมวิหารคือธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐเป็นธรรมประจักษ์เป็นหลักความประพฤติที่ต้องมีไว้เป็นหลักใจและกำกับความประพฤติจึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมดจดและปฏิบัติติดต่อเพื่อนมนุษย์โดยชอบ 13 พระธรรมปิฎกปอญุต 14 ได้กล่าวถึงพรหมวิหาร 4 ดังนี้เมตตาคือความรักปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุขมีจิตอันแผ่ไมตรีและคิดหาประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้ากรุณาคือความสงสารคิดช่วยให้พ้นทุกข์ใส่ใจอันจะปลดเปลื้องบาปความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์เมตตาดีเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุขมีจิตผ่องใสบันเทิงด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ตรงในปกติสุขพลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุขเจริญอกงามยิ่งขึ้นอุเบกขาคือความวางใจเป็นกลางอันจะให้การอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญาคือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจดั่งตราขึงไม่เอนเอียงด้วยรักและชังพิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้วอันควรได้รับผลดีหรือชั่วสมควรแก่เหตุอันตนประกอบพร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรมรวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมองดูในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ

๔๔ว่าแหล่งการเรียนรู้หมายถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารสารสนเทศสถาบันหน่วยงานอาจเป็นวัตถุสิ่งของที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือเป็นสิ่งที่อยู่ตามธรรมชาติก็ได้เช่นกิจกรรมศาสนาวัฒนธรรมประเพณีที่มีคุณค่ามีความสำคัญต่อการศึกษและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้การจัดแหล่งความรู้หรือแหล่งเรียนรู้นั้นมีวัตถุประสงค์ใช้กับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกระบบเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชนต่างๆที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียนได้มี

จากการแนะนำของครูหรือวิทยากรและจากการศึกษาโดยอิสระตามความสนใจซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ประโยชน์จากการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้นั้นๆเพื่อการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืนและตลอดชีวิตพืชเรื่องดี 2558 10 ให้ความหมายของแหล่งเรียนรู้ว่าหมายถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารมวลประสบการณ์หรือศูนย์รวมความรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษไม่ว่าจะเป็นห้องปฏิบัติการอาคารสถานที่สนามกีฬาแปลงเกษตรบุคคลสถานที่หรือสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียนซึ่งสามารถนำมาใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นการรู้ที่มีคุณค่ามีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาต่อผู้เรียนซึ่งสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดกระบวนการเรียนรู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตามอัธยาศัยและเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้จากความหมายของแหล่งเรียนรู้ซึ่งอาจใช้ชื่อเรียกต่างกันที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะใช้คำว่าแหล่งความรู้ในชุมชนหรือแหล่งวิทยาการในชุมชนเนื่องจากในอดีตหรือ 11 แม้แต่ในปัจจุบันการจัดแหล่งความรู้หรือแหล่งเรียนรู้นั้นมีวัตถุประสงค์ใช้กับการจัดการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกระบบเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชนต่างๆที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในระบบโรงเรียนได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆในชุมชนสรุปได้ว่าแหล่งเรียนรู้หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่แวดล้อมใกล้หรือใกล้ตัวใดก็ตามที่ตอบสนองประชาชนที่พึงรู้หรือพึงรู้ส่วนส่วนตัวส่วนสาธารณะส่วนพฤกษศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีศูนย์กีฬาและนันทนาการแหล่งข้อมูลและแหล่งเรียนรู้

๒๗งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิเวศการเรียนรู้คือการศึกษาเรื่องศึกษารูปแบบของวัดที่เหมาะสมกับการเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตผลการวิจัยพบว่าแนวคิดทฤษฎีในการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้สมัยพุทธกาลและวัดดีเด่นในปัจจุบันคือการสร้างบุคคลที่มีความพร้อมสามารถเป็นกัลยาณมิตรเป็นปัจจัยแรกที่มีความสำคัญอันจะนำไปสู่การจัดเตรียมปรโตโฆสะเพื่อให้ผู้เรียนเกิดโยนิโสมนสิการจนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถพัฒนาด้านไป

บุญและยังทรงแนะนำสาธุเจตีย์ต่างๆของบุคคลในพระพุทธศาสนาและผู้ประพฤติธรรมอันบริสุทธิ์ซึ่งพุทธศาสนิกชนควรไปกราบไหว้และทาประทักษ์ณอันจะช่วยให้อายุยืนยาวไปในพระนิพพานได้เช่นกัน(วันดาชาเขียว, 2562)วัดในปัจจุบันจึงเป็นศูนย์รวมของมรดกวัฒนธรรมและสรรพวิชาอันหลากหลายนับตั้งแต่โบราณกาลมีพระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้นำรักษาสืบสานและใช้ประโยชน์ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาและกิจกรรมอื่นของชุมชนปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปบทบาทของวัดและพระสงฆ์ลดลงไปจากเดิมแต่กระนั้นวัดและพระสงฆ์ก็ยังปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโดยบทบาทหลักของวัดก็ยังคงเป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์สามเณรเป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนประพฤติปฏิบัติธรรมสืบทอดและเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนและยังมีฐานะเป็นแหล่งประดิษฐานและรวบรวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมทั้งที่เป็นโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุตลอดถึงการเป็นศูนย์กลางในการประกอบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนดังนั้นวัดจึงมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งคือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งของวัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแนวคิดทฤษฎีในการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้สมัยพุทธกาลและวัดดีเด่นในปัจจุบันคือ Journal of MCU Kanchana Review Vol . 2 No . 3 (September - December 2022) 179 การสร้างบุคคลที่มีความพร้อมสามารถเป็นกัลยาณมิตรอันเป็นปัจจัยแรกที่มีความสำคัญตามหลักปรโตโฆสะเพื่อให้ผู้เรียนเกิดโยนิโสมนสิการจนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถพัฒนาด้านเป็นกัลยาณมิตรตนเองและผู้อื่นได้โดยในสมัยพุทธกาล

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ที่และกิจกรรมจากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่าด้านนโยบายวัดควรมีนโยบายในการปรับปรุงอาคารสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาด้านศิลปศาสตร์และปัญญา รวมทั้งต้องมีแผนพัฒนามูลฐานให้มีศักยภาพสร้างเครือข่ายของวัดเพื่อแลกเปลี่ยนพระวิทยากรและสื่อการเรียนรู้จัดวัดให้เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนจัดทำปฏิทินกิจกรรมประจำปีของวัดด้านเนื้อหาหลักธรรมที่นำมาใช้สอนควรปรับปรุง

การท่องเที่ยวอย่างเป็นธรรมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ควรบริหารจัดการวัดในรูปแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างชุมชนท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะด้านการวางแผนพัฒนาดัชนีภาพพระภิกษุสามเณรและบุคลากรดูแลภายในวัดเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงพุทธพบว่าวัดควรมีแผนพัฒนาพระสงฆ์และสามเณรให้มีศักยภาพโดยประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจัดถวายความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะวัดควรได้รับการถวายความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นให้แก่พระสงฆ์สามเณรวัดควรสร้างแกนนำมีคุณศกของวัดเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวสอดคล้องกับงานศึกษา Thamnimisok 2008 3 พบว่าการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความร่วมมือ 35 วารสารวิชาการธรรมทศนปีที่ 17 ฉบับที่ 3 กันยายน ธันวาคม 2560 ในการจัดสถานที่และกิจกรรมภายในวัดคือ 1 การสร้างเครือข่ายของวัดเพื่อแลกเปลี่ยนพระวิทยากรและสื่อการเรียนรู้ 2 จัดวัดให้เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนจัดทำปฏิทินกิจกรรมประจำปีของวัดประพุดดินเป็นแบบอย่างที่ดีกาลเทศะ 3 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ควรร่มรื่นสะอาดและสงบมีห้องน้สะอาดและเพียงพอมีป้ายหัวข้อธรรมะข้อคิดที่เป็นประโยชน์จัดพื้นที่ให้ผู้เข้ามาใช้บริการมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องธรรมะและควรมีห้องสมุดประจำวัดเพื่อให้ผู้สนใจได้ค้นคว้าและ 4 ด้านกิจกรรม

ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้๒ด้านคุณลักษณะของพระภิกษุสามเณรต้องประพุดดินเป็นแบบอย่างที่ดีมีความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมมีทักษะในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบุคคลและกาลเทศะ๓ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ควรร่มรื่นสะอาดและสงบมีห้องน้สะอาดและเพียงพอมีป้ายหัวข้อธรรมะข้อคิดที่เป็นประโยชน์จัดพื้นที่ให้ผู้เข้ามาใช้บริการมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องธรรมะและควรมี

สมาธิและปัญญา รวมทั้งต้องมีแผนพัฒนามูลฐานให้มีศักยภาพสร้างเครือข่ายของเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การกลางการศึกษาของชุมชนมีจัดทำปฏิทินกิจกรรมประจำปีของวัดให้ชัดเจนส่วนพระภิกษุสามเณรต้องประพุดดินเป็นแบบอย่างที่ดีมีศีลจริยวัตรอันงดงามและเป็นผู้ทรงภูมิความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมมีทักษะในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบุคคลและกาลเทศะด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ควรร่มรื่นสะอาดและสงบมีห้องน้สะอาดเพียงพอมีป้ายหัวข้อธรรมะข้อคิดที่เป็นประโยชน์จัดพื้นที่ให้ผู้เข้ามาใช้บริการมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องธรรมะและควรมีห้องสมุดประจำวัดเพื่อให้ผู้สนใจได้ค้นคว้าด้านกิจกรรมการเรียนรู้ควรเพิ่มกิจกรรมการเจริญวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนมีกิจกรรมพระสงฆ์ให้คำปรึกษาแก่ประชาชนเชิญวิทยากรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรเลือกเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมไปพร้อมกันรวมทั้งจัดถวายความรู้แต่พระสงฆ์ด้านการเผยแผ่ที่เหมาะสมกับสังคมไทยการพูดในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563 13 ที่ชุมชนกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบและการจัดทำเว็บไซต์ประจำวัดเพื่อความสะดวกในการศึกษาและค้นคว้าในยุคปัจจุบันวัดจึงเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนและเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชนวัดจำเป็นต้องใช้การจัดการความรู้ Knowledge Management เข้ามามีส่วนในกระบวนการสร้างรูปแบบของวัด

กฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบและการจัดทำเว็บไซต์ประจำวัดผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ารูปแบบของวัดที่เหมาะสมกับการเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตจำเป็นต้องใช้การจัดการความรู้ Knowledge Management เข้ามามีส่วนในกระบวนการสร้างรูปแบบของวัดให้เป็นไปตามความต้องการของพุทธบริษัทแต่ละกลุ่มวัดต้องมีลักษณะการวางแผนด้านนโยบายที่ชัดเจนแน่นอนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของพระภิกษุสามเณรให้เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติพร้อมที่จะเป็น

พัฒนามูลฐานให้มีศักยภาพสร้างเครือข่ายของเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์การกลางการศึกษาของชุมชนมีจัดทำปฏิทินกิจกรรมประจำปีของวัดให้ชัดเจนส่วนพระภิกษุสามเณรต้องประพุดดินเป็นแบบอย่างที่ดีมีศีลจริยวัตรอันงดงามและเป็นผู้ทรงภูมิความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมมีทักษะในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบุคคลและกาลเทศะด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ควรร่มรื่นสะอาดและสงบมีห้องน้สะอาดเพียงพอมีป้ายหัวข้อธรรมะข้อคิดที่เป็นประโยชน์จัดพื้นที่ให้ผู้เข้ามาใช้บริการมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องธรรมะและควรมีห้องสมุดประจำวัดเพื่อให้ผู้สนใจได้ค้นคว้าด้านกิจกรรมการเรียนรู้ควรเพิ่มกิจกรรมการเจริญวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนมีกิจกรรมพระสงฆ์ให้คำปรึกษาแก่ประชาชนเชิญวิทยากรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรเลือกเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมไปพร้อมกันรวมทั้งจัดถวายความรู้แต่พระสงฆ์ด้านการเผยแผ่ที่เหมาะสมกับสังคมไทยการพูดในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563 13 ที่ชุมชนกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบและการจัดทำเว็บไซต์ประจำวัดเพื่อความสะดวกในการศึกษาและค้นคว้าในยุคปัจจุบันวัดจึงเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนและเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชนวัดจำเป็นต้องใช้การจัดการความรู้ Knowledge Management เข้ามามีส่วนในกระบวนการสร้างรูปแบบของวัดให้เป็นความต้องการของพุทธบริษัทแต่ละกลุ่มวัดต้องมีลักษณะการวางแผนด้านนโยบายที่ชัดเจนแน่นอน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เป็นเจ้าของแหล่งการเรียนรู้อย่างแท้จริงอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวัดและสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน๘๔๘๔๙ริ้วลัทธิธรรมนิตโตศึกษารูปแบบของวัดที่เหมาะสมกับการเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตวิทยานิพนธ์พุทธศาสนคหามหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๕๐บทคัดย่อ

ของพระสงฆ์ในสังคมไทยปัจจุบันกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์การศาสนา 2530 พระราชมณีนีประยุทธิ์ปยุตโตสถาบันสงฆ์กับสังคมไทยกรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง 2527 พิณย่นทรนาถเขารัฐพิพิธสถานในอินเดียโบราณกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์ประชาชนจำกัด 2551 สนิทศรีสาแดงพระพุทศศาสนากับการศึกษากกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2547 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพศ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พศ 2545 กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ 2546 สมณอมรวิวัฒน์วิธีการเรียนรู้คุณลักษณะที่คาดหวังในช่วงวัยกรุงเทพมหานครพริกหวานกราฟฟิค 2546 อานนท์อาภากริมย์สังคมและวัฒนธรรมไทยกรุงเทพมหานครบำรุงนุกูลกิจการพิมพ์ 2521 วิทยานิพนธ์นริ้วลัทธิธรรมนิตโตศึกษารูปแบบของวัดที่เหมาะสมกับการเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตวิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2550 เพ็ญ

๔๙๑ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์พระไตรปิฎกอรรถกถาฎีกาถาวรวิหารการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง๒ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่างๆบทความวารสารสืบค้นหาข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และมีการศึกษาทบทวนเอกสารต่างๆได้แก่สารนิพนธ์วิทยานิพนธ์รายงานการวิจัยบทความและเอกสารทางวิชาการเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแนวทางการอนุรักษ์และส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาของวัดป่าโนนสวรรค์ตำบลเทอดไทยอำเภอทุ่งเขาหลวงจังหวัด

ศาสนาของวัดสามสวนบ้านหนองสวรรค์ตำบลบ้านเหล่าอำเภอบ้านฝางจังหวัดขอนแก่นวารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณฉบับที่ 6 ฉบับที่ 2 ประจาเดือนเมษายนมิถุนายน 2562 291 วิธีดเนินการวิจัยวิธีดเนินการวิจัย Research Methodology เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research มีขั้นตอนการดาเนินการดังนี้ 1 รูปแบบการวิจัยการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Reseach ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างชุมชนน้าอยู่ตามหลักธรรมทางพุทธศาสนาของวัดสามสวนบ้านหนองสวรรค์ตำบลบ้านเหล่าอำเภอบ้านฝางจังหวัดขอนแก่น 1 การศึกษาจากข้อมูลเอกสาร Documentary Research ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักแนวคิดทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้านี้เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาและประกอบการอธิบายโดยศึกษาจาก 1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากคัมภีร์พระไตรปิฎกอรรถกถาฎีกาถาวรวิหารการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ศึกษาไว้ในแง่มุมต่างๆบทความวารสารสืบค้นหาข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และมีการศึกษาทบทวนเอกสารต่างๆได้แก่สารนิพนธ์วิทยานิพนธ์รายงานการวิจัยบทความและเอกสารทางวิชาการเอกสารจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและเอกชน 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนามากำหนดเป็นคำถามในการวิจัยจากนั้นจึงได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามแบบสัมภาษณ์ Interview ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก Indepth Interview สำหรับประชากรผู้

ร่อยเอ็ด๒การวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนามากำหนดเป็นคำถามในการวิจัยจากนั้นจึงได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามแบบสัมภาษณ์ Interview ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก Indepth Interview สำหรับประชากรผู้ให้ข้อมูลโดยมีเนื้อหาสำคัญเช่นแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้การจัดการความรู้ตามแนวทางของพระพุทธศาสนา

2 การวิจัยเชิงคุณภาพ Qualitative Research ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อนามากำหนดเป็นคำถามในการวิจัยจากนั้นจึงได้ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนามแบบสัมภาษณ์ Interview ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก Indepth Interview สำหรับประชากรผู้ให้ข้อมูลโดยมีเนื้อหาสำคัญเช่นความเป็นมาภูมิปัญญาแนวคิดหลักการรูปแบบกระบวนการเลี้ยงชีพและโครงการชุมชนคุณธรรมจริยธรรมแนวคิดที่ใช้ในการดาเนินชีวิตของชาวบ้านหนองสวรรค์ตำบลบ้านเหล่าอำเภอบ้านฝางจังหวัดขอนแก่น 2 พื้นที่การวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย 1 พื้นที่การวิจัยการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเขตพื้นที่ในบ้านหนองสวรรค์ตำบลบ้านเหล่าอำเภอบ้านฝางจังหวัดขอนแก่น 292 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 6 No 2 April June 2019 2 กลุ่มเป้าหมายการวิจัยนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลหลักโดยการเลือกแบบเจาะจงซึ่งประกอบไปด้วย 1 พระสงฆ์ที่อยู่ในชุมชนจำนวน 3 รูป 2 ตัวแทนผู้นำชุมชนจำนวน 10 คน 3 ผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนจำนวน 22 คนรวมกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้นจำนวน 35 รูปคน 3 เครื่องมือการวิจัย 1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก Indepth Interview แบ่งออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วยตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งประกอบไปด้วยชื่อนามสกุลเพศอายุและสถานะของผู้ให้สัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้อง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๕๓หลวงจังหวัดร้อยเอ็ดและกิจกรรมเชิงปฏิบัติการการสร้างกระบวนการ
แนวทางการอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาของวัดป่าโนนสวรรค์ตำบล
เทอดไทยอำเภอทุ่งเขาหลวงจังหวัดร้อยเอ็ดแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ของ
เครือข่าย๖๖การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารใช้วิธี
การวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา Content Anajlysis นาเสนอข้อมูลด้วยวิธีการ
พรรณนาและข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ Interview และการสนทนากลุ่ม
Focos Group Discussion ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย Analytic
Induction โดยนาข้อมูลมา

เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องมือในการบันทึกเสียงเตรียมสมุดจดบันทึกและ
อุปกรณ์ต่างๆให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง
ปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2561 43 2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ได้แก่ก่อนการ
สัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์แจ้งวัตถุประสงค์
ของการสัมภาษณ์อธิบายเหตุผลและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะ
สัมภาษณ์รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่างๆที่บันทึกเสียงไว้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็น
ความลับ 43 การสนทนากลุ่ม Focus Group Discussion การวิจัยครั้งนี้ได้
อาศัยแกนนาพระสงฆ์และแกนนาชุมชนในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ
การให้แนวทางการประยุกต์ใช้ของแต่ละพื้นที่โดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตบันทึก
เสียงและการบันทึกภาพเคลื่อนไหวในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์
ข้อมูลวิจัยต่อไป 5 การวิเคราะห์ข้อมูล 51 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารใช้
วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา Content Analysis นาเสนอข้อมูลด้วยวิธีการ
พรรณนา 52 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ Interview และการสนทนากลุ่ม
Focus Group Discussion ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย Analytic
Induction โดยนาข้อมูลมาเรียบเรียงและจาแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนามาตี
ความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆที่รวบรวมได้
โดยทาไปพร้อมๆกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างได้
ลึกซึ้งเมื่อประเด็นใดวิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่ม
เติมในประเด็นต่างๆเหล่านั้นเพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
ข้อมูลเชิงคุณภาพไดนามาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิง
ทฤษฎี 53 การสร้างบทสรุปและการพิสูจน์บทสรุปเป็นการนาแนวคิดทฤษฎีงาน

เรียบเรียงและจาแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนามาตีความหมายเชื่อมโยงความ
สัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆที่รวบรวมได้โดยทาไปพร้อมๆกับการ
เก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างได้ลึกซึ้งเมื่อประเด็นใด
วิเคราะห์แล้วไม่มีความชัดเจนก็จะตามไปเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ
เหล่านั้นเพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพได้
นามาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยงสัมพันธ์เชิงทฤษฎีและการสร้าง

วามชัดเจนก็ดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆเหล่านั้นเพื่อตอบคา
ถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อมูลเชิงคุณภาพไดนามาวิเคราะห์เพื่อ
หาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงทฤษฎีและ 3 นาผลที่ได้มาทาการสนทนา
กลุ่มย่อยโดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัยโดยนาข้อมูลมาเรียบเรียงและจาแน
กอย่างเป็นระบบจากนั้นนามาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อ
สรุปจากข้อมูลต่างๆที่รวบรวมได้โดยทาไปพร้อมๆกับการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งนี้
เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่างได้ลึกซึ้งผลการวิจัยผลการวิจัยพบว่า 1 ผลการ
สร้างพื้นที่ทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มการเมืองท้องถิ่นในจังหวัด
พิษณุโลกกลุ่มการเมืองท้องถิ่นหรือบุคคลอื่นๆที่ต้องการเข้ามาสร้างพื้นที่ทาง
สังคมและวัฒนธรรมต้องศึกษามีช่องทางตามระบบของกฎหมายมีคนชักจูงให้
เข้ามาเล่นการเมืองมีฐานะทางครอบครัวพอมักินมิใช่พ่อสมครไม่เดือดร้อนถ้ามี
ฐานะทางการเมืองหรือมีพื้นฐานทางการเมืองยังดีประกอบกับการเป็นคนพื้นที่
หรือท้องถิ่นที่มีญาติพี่น้องให้การสนับสนุนมีพรรคพวกหรือเพื่อนได้รับการ
สนับสนุนจากผู้มีอำนาจทางสังคมช่วยงานสังคมในทุกด้านอย่างสม่ำเสมอ
ประชาชนนับถือและไว้วางใจต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีเป็นคนใจกว้างมี
อัธยาศัยดีรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมีใญ่อยากพัฒนาท้องถิ่นอยู่เสมอมี
ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นตั้งใจทำงานเพื่อสังคมมีใจรักในการแก้ปัญหา
ประชาชนมีความเสียสละมีความรู้ความสามารถมีการน่านตนเองผ่านสื่อสาร
มวลชนและการสร้างพื้นที่

บทสรุปและการพิสูจน์บทสรุปเป็นการนาแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยต่างๆทาง
วิชาการมาสร้างเป็นบทสรุปร่วมเก็บข้อมูลที่เชื่อถือได้อีกครั้งหนึ่งโดยเน้นความ
เชื่อมโยงเพื่อนาไปสู่การพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงที่
ปรากฏ๓๗การนาเสนอผลการศึกษาวิจัยการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์ข้อมูล
ที่ได้จากการศึกษาเอกสารการเก็บข้อมูลภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก
การสังเกตการพัฒนากิจกรรมในการสร้างแนวทางการอนุรักษ์แหล่งเรียน

เพื่อหาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี 53 การสร้างบทสรุปและการ
พิสูจน์บทสรุปเป็นการนาแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยต่างๆทางวิชาการมาสร้างเป็น
บทสรุปร่วมกับข้อมูลที่เชื่อถือได้อีกครั้งหนึ่งโดยเน้นความเชื่อมโยงเพื่อนาไปสู่
การพิสูจน์ที่เป็นรูปธรรมและตรงต่อข้อเท็จจริงที่ปรากฏผลการศึกษาศึกษา
วิจัยเรื่องรูปแบบการเสริมสร้างสุขภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา
จังหวัดลำพูนนั้นได้ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประเด็น
ได้แก่ประเด็นสถานการณ์ด้านสุขภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนา
ของพระสงฆ์และประชาชนประเด็นกระบวนการและกิจกรรมการเสริมสร้างสุข
ภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนาและประเด็นการวิเคราะห์การ
เสริมสุขภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนาจึงสรุปผลการศึกษาใน
แต่ละประเด็นดังนี้ 1 สถานการณ์ด้านสุขภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธ
ศาสนาของพระสงฆ์และประชาชนจังหวัดลำพูนได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วม
ร่วมด้านการเสริมสร้างสุขภาวะชุมชนระหว่างหน่วยงานองค์กรภาครัฐเอกชน
คณะสงฆ์จังหวัดลำพูนและคนในชุมชนซึ่งได้นำประเด็นของการส่งเสริมสุขภาวะ
องค์ความเป็นนโยบายการพัฒนาระดับจังหวัดและคณะสงฆ์ได้มีนักกาสั่งแกน
พระสงฆ์นาโดยประธานหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบลใน 8 อาเภอของ
จังหวัดลำพูนได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านสุขภาวะของคนในชุมชนการขับ
เคลื่อนด้านการเสริมสร้างสุขภาวะและการเรียนรู้ตามแนวพระพุทธศาสนาของ
วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปางปีที่ 7 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2561 44
พระสงฆ์และประชาชนได้ขับเคลื่อนภายใต้ศูนย์ประสานงานของ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

จึงหลงในบริเวณสถานที่นั้นๆสถานที่นั้นต่อมาจึงได้ชื่อว่าเวียงกาหลงแม่กา
เผือกได้พักอยู่ที่เวียงกาหลงคืนหนึ่งรุ่งอรุณเบิกฟ้าแม่กาเผือกจึงรีบกลับกลับ
สถานที่พักณที่รุ่งต้นมะเดื่อริมฝั่งแม่น้ำแต่ปรากฏว่ากิ่งไม้มะเดื่อที่ทาร์งอยู่ได้ถูก
ลมพายุใหญ่พัดหักล้มลงไปในแม่น้ำแม่กาเผือกตกใจรีบบินกลาหลาไป
ทั้ง๕ในแม่น้ำแต่อนิจจาหาเท่าไรก็ไม่พบแม่กาเผือกพยามหา

พุทธศาสนิกชนทั่วไปมาตั้งแต่ปีพศ๕๒๙จนถึงปัจจุบันวรรณกรรมท้องถิ่นเรื่อง
พระเจ้าห้าพระองค์ที่เผยแพร่ในวัดพระยอดขุนพลเวียงกาหลงมีลักษณะพระเจ้า
ห้าพระองค์ตามคติความเชื่อดั้งเดิมในแบบแม่กาเผือกและพระเจ้าห้าพระองค์
กล่าวคือเริ่มต้นปฐมกับมีพญากาเผือก๓ตัวเมียทาร์งอยู่ที่ต้นมะเดื่อริมฝั่งแม่น้ำ
คงคาในกาลต่อมาแม่กาเผือกได้ให้กำเนิดไข่๕ฟองได้อยู่คอยเฝ้าฟุมฟักไข่ด้วยความ
ทะนุถนอมอย่างดีวันหนึ่งแม่กาเผือกได้ออกไปหากินยังถิ่นไกลไปยังสถานที่
แห่งหนึ่งที่อยู่ดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารแม่กาเผือกหาอาหารอย่าง
เพลิดเพลินจนกระทั่งเกิดฝนตกฟ้าคะนองพายุใหญ่พัดกระหน่ำทำให้แม่กา
เผือกไม่สามารถหาทางออกกลับไปยังรังของตนได้จำต้องพักอยู่ยังสถานที่นั้น
กระทั่งรุ่งเช้าจึงรีบบินกลับไปยังต้นมะเดื่อแต่พบว่ากิ่งมะเดื่อที่แม่กาเผือกทาร์ง
ไว้นั้นถูกลมพายุใหญ่พัดหักโค่นไหลลงไปตามแม่น้ำแม่กาเผือกตกใจรีบบินกลา
ตามหาไข่ทั้ง๕ไปตามสายน้ำหาเท่าไรก็ไม่พบจนเหนื่อยอ่อนหมดกำลังใจด้วยความ
โศกเศร้าเสียใจและความรักลูกอย่างสุดซึ้งไม่อาจจะรับความอาลัยทุกข์ได้
จนที่สุดก็ได้สิ้นใจอย่างน่าสงสารด้วยอาณิสสที่แม่กาเผือกได้ให้กำเนิดไข่
ทั้ง๕ที่เป็นพระโพธิสัตว์ทั้งหมดจึงเป็นบุญกุศลหนุนส่งให้แม่กาเผือกไปเกิดเป็น
พรหมนามว่าชติคามหาพรหมในพรหมโลกชั้นสุทธาวาสสวนไข่ทั้ง๕มีแม่ไก่แม่
นาคแม่เต่าแม่โคแม่ราชสีห์เก็บเอามาเลี้ยง

ไข่มุกของตนไปในทุกสถานที่ตามลำนํ้าจนเหนื่อยอ่อนเมื่อยล้าด้วยความโศก
เศร้าเสียใจในความรักลูกอย่างสุดซึ้งจึงไม่สามารถรับความอาลัยทุกข์ได้ใน
ที่สุดก็สิ้นใจไปอย่างน่าสงสารด้วยอาณิสสที่มีความเมตตารักลูกอันบริสุทธิ์กับ
ทั้งไข่มุกของแม่กาเผือกเป็นโพธิสัตว์ถึง๕พระองค์จึงเป็นบุญกุศลหนุนส่งให้แม่
กาเผือกตายไปเกิดอยู่แดนพรหมโลกชั้นสุทธาวาสมีวิมานทองคาสดใสบริสุทธิ์
งดงามตระการตาได้

ไกลไปยังสถานที่แห่งหนึ่งที่อยู่ดมสมบูรณ์ด้วยพืชพันธุ์ธัญญาหารแม่กาเผือก
หาอาหารอย่างเพลิดเพลินจนกระทั่งเกิดฝนตกฟ้าคะนองพายุใหญ่พัดกระ
หน่ำทำให้แม่กาเผือกไม่สามารถหาทางออกกลับไปยังรังของตนได้จำต้องพัก
อยู่ยังสถานที่นั้นกระทั่งรุ่งเช้าจึงรีบบินกลับไปยังต้นมะเดื่อแต่พบว่ากิ่งมะเดื่อที่
แม่กาเผือกทาร์งไว้นั้นถูกลมพายุใหญ่พัดหักโค่นไหลลงไปตามแม่น้ำแม่กา
เผือกตกใจรีบบินกลาตามหาไข่ทั้ง๕ไปตามสายน้ำหาเท่าไรก็ไม่พบจน
เหนื่อยอ่อนหมดกำลังใจด้วยความโศกเศร้าเสียใจและความรักลูกอย่างสุดซึ้งไม่
อาจจะรับความอาลัยทุกข์ได้จนที่สุดก็ได้สิ้นใจอย่างน่าสงสารด้วยอาณิสสที่แม่
กาเผือกได้ให้กำเนิดไข่ทั้ง๕ที่เป็นพระโพธิสัตว์ทั้งหมดจึงเป็นบุญกุศลหนุนส่ง
ให้แม่กาเผือกไปเกิดเป็นพรหมนามว่าชติคามหาพรหมในพรหมโลกชั้น
สุทธาวาสสวนไข่ทั้ง๕มีแม่ไก่แม่ นาคแม่เต่าแม่โคแม่ราชสีห์เก็บเอามาเลี้ยงเมื่อ
เป็นพระพุทเจ้าได้ใช้ชื่อตามวงศ์ของแม่เลี้ยงว่าวราสารัณทิตศึกษา
ปริทรรณ๑๘๐ปีที่๒๕ฉบับที่๒พฤษภาคมสิงหาคม๒๕๖๒ทุกถิ่นโสโรโกนาคมโน
กัสสโปโคตโมและอริยมเตไตรโดยต่อมาไข่ทั้ง๕ฟักออกมาเป็นมนุษย์เพศชายโด
ขึ้นได้ลามแม่เลี้ยงออกบวชเป็นฤาษีบำเพ็ญบารมีได้พบกันยังสถานที่หนึ่งโดย
บังเอิญพร้อมใจกันอธิษฐานขอพบแม่จริงทั่วชติคามหาพรหมรู้ด้วยญาณจึงจา
แลงร่างเป็นแม่กาเผือกลงมาเล่าความเป็นมาให้ทั้ง๕ฟังเมื่อฟังแล้วต่างเกิด
สังเวชสลดใจจึงพร้อมกันอธิษฐานปรารภณาสถาบันารมีเป็นพระพุทเจ้า

เป็นอนุสรณ์ไดานานไว้แก่โลกต่อไปในภาคหน้าเมื่อลูกได้ตรัสรู้เป็นพุทธเจ้าโปรด
โลกแล้วตามลำดับพระนามดังนี้องค์ที่๑มีพระนามว่าพระกฤษณ์โธเพราะตาม
นามแม่เลี้ยงที่เป็นไก่๒องค์ที่๒มีพระนามว่าพระโกนาคมโนเพราะตามนามแม่
เลี้ยงเป็นนาค๓องค์ที่๓มีพระนามว่าพระกัสสโปเพราะตามนามแม่เลี้ยงเป็น
เต่า๔องค์ที่๔มีพระนามว่าพระโคตโมเพราะตามนามแม่เลี้ยงเป็น

อยู่มาวันหนึ่งพญากาเผือกได้ออกไปหากินถิ่นแดนไกลแม่กาเผือกได้เพลิน
หาอาหารกว่าแม่กาเผือกจึงรีบกลับกลับสถานที่พักณที่รุ่งต้นมะเดื่อริมฝั่ง
แม่น้ำก็ปรากฏว่ากิ่งไม้มะเดื่อที่ทาร์งอยู่ได้ถูกลมพายุใหญ่พัดหักล้มลงไปใน
แม่น้ำแม่กาเผือกพยามยาค้นหาจนกระทั่งสิ้นใจสวนไข่ทั้ง 5 ได้ถูกลมพัดตกน้ำ
ไหลไปในสถานที่ต่างๆแต่ก็พบว่ามึบรรดาลสัตว์ได้ดูแลไว้ทั้ง 5 ฟองจนกระทั่ง
พระโพธิสัตว์ทั้ง 5 ก็ประสูติออกจากไข่ทั้ง 5 ปรากฏเป็นมนุษย์ต่อมาเหล่าพระ
โพธิสัตว์จึงได้อนุญาตไปบวชเป็นฤาษีบำเพ็ญบารมีอยู่ในป่าด้วยความ
อนุโมทนาด้วยปณิธานอันแน่วแน่ของพระโพธิสัตว์ทั้ง 5 พระองค์ที่มุ่งมั่นจะบำ
เพ็ญบารมีพระโพธิญาณเพื่อเป็นพระพุทเจ้าโปรดสัตว์โลกบรรดาพระโพธิสัตว์
ทั้ง 5 จึงฝากนามของแม่เลี้ยงไว้กับลูกเพื่อเป็นอนุสรณ์ไดานานไว้แก่โลกต่อไป
ในภาคหน้าเมื่อลูกได้ตรัสรู้เป็นพุทธเจ้าโปรดโลกแล้วตามลำดับพระนามคือองค์
ที่ 1 มีพระนามว่าพระกฤษณ์โธเพราะตามนามแม่เลี้ยงที่เป็นไก่๒องค์ที่ 2 มี
พระนามว่าพระโกนาคมโนเพราะตามนามแม่เลี้ยงเป็นนาค๓องค์ที่ 3 มีพระนามว่า
พระกัสสโปเพราะตามนามแม่เลี้ยงเป็นเต่า๔องค์ที่ 4 มีพระนามว่าพระโคตโม
เพราะตามนามแม่เลี้ยงเป็นโค๕องค์ที่ 5 มีพระนามว่าพระศรีอริยมเตไตรเพราะ
ตามนามแม่เลี้ยงที่เป็นราชสีห์พระพุทธรูป 5 พระองค์บนเส้นทาง

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เราเคยอยู่ที่ภูเขาคันธมาทน์มานานไม่มีใครอื่นจะเป็นที่รักของเรายิ่งกว่าสามกุมารด้วยสัจจวจานีขอพิชของสามกุมารจงหายไปป่าทั้งหมดที่ภูเขาคันธมาทน์ส่วนแต่เป็นไม่หอมด้วยสัจจวจานีขอพิชของสามกุมารจงหายไปเมื่อนั้นสุวรรณสามดาบสได้กลิ่นและเห็นเหมือนเดิมพระเจ้ากบิลยักษราชทรงพิศวงยิ่งนักจึงตรัสถามว่าสุวรรณสามพินขึ้นมาได้อย่างไรใสรสุวรรณสามตอบพระราชว่า & lt ; templatestyles src = "แม่แบบ:คำพูด/style.css"& gt ;บุคคลใดเลี้ยงมารดาและบิดาโดยธรรมแม่เทวดาและมนุษย์ย่อมสรรเสริญผู้เลี้ยงมารดาและบิดานั้นบุคคลใดเลี้ยงมารดาและบิดาโดยธรรมนักราษฎรทั้งหลายย่อมสรรเสริญบุคคลผู้เลี้ยงมารดาและบิดานั้นในโลกนี้บุคคลนั้นละจากโลกนี้ไปแล้วย่อมบันเทิงในสวรรค์พระเจ้ากบิลยักษราชนั้นได้ยินจึงตรัสปฎิญาณว่าจะประพฤติดนอยู่ในความดีแล้วพระราชาก็ทรงขอมาโทษสุวรรณสามดาบสแล้วพระองค์ก็เสด็จกลับพาราณสีทรงปฏิบัติตามที่ได้อรรถไว้ทุกประการจนตลอดพระชนม์ชีพฝ่ายสุวรรณสามก็เลี้ยงดูปรนนิบัติบิดามารดาบำเพ็ญเพียรในทางธรรมเมื่อสิ้นชีพก็ได้ไปเกิดในพรหมโลกร่วมกับบิดามารดาด้วยคุณกรรมที่กระทำมา"การดัดแปลง.สุวรรณสามขาดได้มีการดัดแปลงเป็นนิทานที่ลงบันทึกในอาหรับโดยบันทึกเป็นอักษรขอมและอักษรพม่าก็รักษารูปในหอสมุดวัดกลาง(พระอารามหลวง)อำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์เอกภักขินยังมีการนำมาดัดแปลงเป็นวรรณคดีอีสานหรือหนังสือบางเล่มนำสุวรรณสามดบมาให้อัศติดเรื่องความกตัญญูและความเมตตา

ปางไปโปรดอสุรินทราหูเป็นพระพุทธรูปอยู่ในอิริยาบถนอนตะแคงขวาพระบาททั้งสองข้างซ้อนทับเสมอกันพระหัตถ์ซ้ายทาบไปตามพระวรกายพระหัตถ์ขวาดำรงขึ้นรับพระเศียรและมีพระเขนย(หมอน)รองรับบางแบบพระเขนยวางอยู่ใต้พระกัจฉะ(รัก)แล้วลักษณะเดียวกับปางปรีณิพพานและปางทรงพระสุมินหรือเรียกโดยทั่วไปว่าพระปางไสยาสน์ประวัติ ในสมัยที่พระพุทธองค์ประทับอยู่ณเวฬุวนารามมหาวิหารในนครสาวัตถีอสุรินทราหูซึ่งเป็นอสูรอุปราชาของท้าวเวปจิตตอสูรดินทรผู้รบกวนอสุรพิภพได้สดับพระเกียรติคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจากเหล่าเทวดาทั้งหลายจึงมีความประสงค์จะฟังพระธรรมเทศนาจากพระพุทธองค์แต่คิดว่าพระพุทธองค์เป็นมนุษย์มีพระวรกายเล็กตนเองมีร่างกายใหญ่หากไปเฝ้าก็จะต้องก้มลงมองด้วยความลำบากเมื่ออสุรินทราหูไปเข้าเฝ้าสำคัญตัวว่ามีร่างกายใหญ่โตใหญ่กว่าพระพุทธเจ้าจึงไม่ยอมแสดงความอ่อนน้อมพระพุทธองค์ทรงประสงค์จะลดทูลีของอสุรินทราหูอสูรจึงทรงเนรมิตกายให้ใหญ่โตกว่าอสุรินทราหูอสูรทรงนอนในลักษณะเสด็จไสยาสน์พระเศียรหนุนภูเขาตางพระเขนยพระบาททั้งสองข้างที่วางซ้อนกันอยู่สูงใหญ่กว่าอสุรินทราหูอสุรินทราหูต้องแหงนคอเพื่อชมพุทธลักษณะพระพุทธองค์ได้ทรงแสดงปาฏิหาริย์พาอสุรินทราหูขึ้นไปยังพรหมโลกบรรดาพรหมทั้งหลายมีร่างกายเล็กกว่าพระพุทธองค์และต่างมองอสุรินทราหูเหมือนประหนึ่งมนุษย์ดูปลวกตัวเล็กอสุรินทราหูเกิดความกลัวต้องหลบอยู่ข้างหลังพระพุทธองค์นับแต่นั้นมาก็ลดทูลีมานะอ่อนน้อมต่อพระพุทธองค์และเมื่อได้สดับฟังพระธรรมเทศนาจึงเกิด

เหมือนแสงสว่างเกิดแก่บุคคลผู้ไม่ประมาทมีความเพียรอุทิศกายและใจในการ
เจาะกระเปาะไขข้ออริราชอาณามาครั้งใด 29 เหมือนการเจาะออกจากกระเปาะไข
ของลูกไก่การบรรลุธรรมในมัชฌิมยามนี้ นับว่าเป็นการตรัสรู้ครั้งที่ 2 ซึ่งได้มาด้วย
อภิญญาบารมีซึ่งพระบรมโพธิสัตว์ได้สะสมมาแล้วในอดีตชาตินับไม่ถ้วนนับได้
ถึง ๒๐๐ ส่องไขแต่เป็นอภิญญาเป็นตัวเด่นหรือสมณะเป็นตัวเด่นมีปัญญาเป็นภาวะ
รู้ในระดับสุดท้ายหรือยอดการหยั่งรู้ในญาณทั้งสองคือปญฺเฬวิสาสนาสตัญญา
และจุลปปาทัญญาเมื่อสมกัมมปฏิฐานอุปถัมภ์และเป็นโลกิยญาณคตปัจฉิมยาม
บรรลุ **อัสสภักขญาณ** เมื่อจิตเป็นสมาธิบริสุทธิ์ผุดผ่องไม่มีกิเลสเพียงตั้งเนน
ปราศจากความเศร้าหมองอ่อนเหมาะแก่การในงานดังมันไม่หวั่นไหวอย่างนี้เรา
นั้นได้น้อมจิตไปเพื่ออัสสภักขญาณได้รู้ชัดตามความเป็นจริงว่าทุกขนี้
ทุกขสมุทัยนี้ทุกขนิโรธนี้ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา **อัสสวีนีอัสสสมุทัยนีอัสวินี**
โรธนีอัสวินีโรธคามินีปฏิปทา เมื่อเราเห็นอยู่อย่างนี้จิตได้หลุดพ้นจากภามา
สภาวะสาวะอริราชธานีเมื่อจิตหลุดพ้นแล้วก็รู้ว่าหลุดพ้นแล้วรู้ชัดว่าชาติสิ้นแล้ว
อยู่จบพรหมจรรย์แล้ว 30 ท้าก็คิดว่าเราเสร็จแล้วไม่มีกังวลเพื่อความเป็นอย่าง
นี้ **อีกต่อไปพรหมณ์พระองค์ 28 วิอไทย๑๒๑๕๒๒๖ 29 วิอไทย๑๒๒๒๓๓๔ 30**
คำว่าพรหมจรรย์ในที่นี้หมายถึงเลอาริยมรรค **คือพระอรหันต์**

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

และมนุษย์โลกใหม่มองเห็นถึงกันหมดด้วยพุทธานุภาพเหล่าเทวดาในสวรรค์มองเห็นมนุษย์และสัตว์วันรรมมนุษย์มองเห็นเทวดาและสัตว์วันรรมสัตว์วันรรมมองเห็นมนุษย์และเทวดาแล้วจึงเสด็จลี้ลาลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์สู่สังกัสนครในวันแรม๑๑ค่ำเดือน๑๑พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากเทวโลกคือจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เมื่อภายหลังเสด็จจากพรรษาที่สวรรค์ชั้นดังกล่าวเพื่อแสดงธรรมโปรดพุทธมารดาแล้ววันที่เสด็จลงคือวันออกพรรษาเมืองที่เสด็จลงคือเมืองสังกัสนครเสด็จลง

ปางเปิดโลกเป็นพระพุทธรูปอยู่ในอิริยาบถยืนบนดอกบัวพระหัตถ์ทั้งสองห้อยลงข้างพระกรายแบฝ่าพระหัตถ์ทั้งสองออกไปข้างหน้าเป็นกิริยาทรงเปิดโลกบางแบบยกฝ่าพระหัตถ์ทั้งสองขึ้นมีพระอินทร์พระพรหมอยู่ฝั่งซ้ายและขวาและมีพระโมคคัลลานะพระสารีบุตรทำกริยากราบพระองค์อยู่ประวิติ เมื่อครบกำหนด 3 เดือนที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จขึ้นไปจำพรรษาโปรดพุทธมารดาจึงเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์พระพุทธองค์ทรงทำโลกวิธรณปาฏิหาริย์คือทรงเปิดโลกทั้ง 3 อันได้แก่เทวโลกยมโลกและมนุษย์โลกใหม่มองเห็นถึงกันหมดด้วยพุทธานุภาพเหล่าเทวดาในสวรรค์มองเห็นมนุษย์และสัตว์วันรรมมนุษย์มองเห็นเทวดาและสัตว์วันรรมสัตว์วันรรมมองเห็นมนุษย์และเทวดาแล้วจึงเสด็จลี้ลาลงจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์สู่สังกัสนครในวันมหาปวารณา(วันขึ้น 15 ค่ำเดือน 11)อ้างอิง.& lt ; templatestyles src =" Refbegin /styles.css"/& gt ;

๗๖พระสารีบุตรเถระเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวาเป็นธรรมเสนานดีและเอตทัคคะผู้เป็นเลิศด้านปัญญาผู้ทรงมีคุณูปการอย่างยิ่งยวดต่อพระพุทธศาสนาพระสารีบุตรเมื่อแรกเกิดนั้นมีชื่อว่าอุปติสสะเป็นบุตรของนางพราหมณ์เชื้อสาธรีและนายวังคันตะพราหมณ์ผู้เป็นหัวหน้าหมู่บ้านอุปติสคามแห่งตำบลนาลกะหรือตำบลนาลันทาที่ท่านได้ชื่อว่าอุปติสสะนี้เพราะเป็นบุตรแห่งสกุลอันประเสริฐสุดในอุปติสคามอุป

พระสารีบุตร(;)เป็นพระภิกษุชาวอินเดียผู้เป็นอัครสาวกเบื้องขวาของพระโคตมพุทธเจ้าได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นเลิศกว่าพระภิกษุทั้งปวงในด้านสติปัญญานอกจากนี้พระสารีบุตรยังมีคุณธรรมในด้านความกตัญญูและการบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่พุทธศาสนาอีกด้วยจึงมีคำยกย่องภิกษุรูปนี้ว่าเป็น"ธรรมเสนานดี"(แม่ทัพธรรม)คู่กับพระพุทธเจ้าที่เป็น"ธรรมราชา"พระสารีบุตรเกิดเมื่อใดไม่ปรากฏแต่นิพพานเมื่อวันขึ้น 15 ค่ำเดือนกฤติกา(เดือนสิบสอง)ก่อนพระพุทธเจ้าปรินิพพานประวิติ.สถานะเดิม.พระสารีบุตรเมื่อแรกเกิดมีชื่อว่า"อุปติสสะ"เป็นบุตรของนางพราหมณ์เชื้อ"สาธรี"และนายพราหมณ์ผู้เป็นหัวหน้าหมู่บ้านอุปติสคามแห่งตำบลนาลกะหรือตำบลนาลันทาเชื้อ"วังคันตะ"คำว่า"อุปติสสะ"หมายความว่าชาวบ้านอุปติสคามอุปติสสะนั้นมีน้องชายสามคนคือพระจุนทะพระอุปเสนพระเรวัตตะและมีน้องสาวอีกสามคนคือนางจาลาอุปจาลาและสีสุปปจาลาในวันเดียวกับที่นางพราหมณ์สาธรีให้กำเนิดอุปติสสะนั้นยังเป็นวันที่ครอบครัวข้างเคียงให้กำเนิดบุตรชื่อว่า"โกลิตะ"หรือต่อมาคือพระมหาโมคคัลลานะอีกด้วยครอบครัวของนางพราหมณ์สาธรีนั้นมีความมั่งคั่งสมบูรณ์พร้อมมูลพอกับครอบครัวของโกลิตะนิสัยใจคอของทั้งอุปติสสะและโกลิตะก็คล้ายคลึงกันท่านทั้งสองได้คบหาและเล่าเรียนด้วยกันมาแต่เล็กๆจนเติบโตใหญ่จากนั้นก็ครอบครัวของทั้งสองก็ยังคบหาสมาคมกันมาถึง 7 ชั่วรุ่นทั้งสองจึงเป็นเพื่อนรักกันอย่างยิ่ง

ติสสะนั้นมีน้องชายสามคนคือพระจุนทะพระอุปเสนพระเรวัตตะและมีน้องสาวอีกสามคนคือนางจาลาอุปจาลาและสีสุปปจาลาซึ่งล้วนออกบวชในบวรพุทธศาสนาและได้บรรลุพระอรหัตผลในที่สุดทอของในวันเดียวกับที่นางสาธรีพราหมณ์ได้ให้กำเนิดอุปติสสะนั้นนางโมคคัลลีสพราหมณ์ในบ้านโกลิตะก็ได้ให้กำเนิดบุตรชื่อว่าโกลิตะหรือต่อมาคือพระมหาโมค

พระสารีบุตร(;)เป็นพระภิกษุชาวอินเดียผู้เป็นอัครสาวกเบื้องขวาของพระโคตมพุทธเจ้าได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นเลิศกว่าพระภิกษุทั้งปวงในด้านสติปัญญานอกจากนี้พระสารีบุตรยังมีคุณธรรมในด้านความกตัญญูและการบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่พุทธศาสนาอีกด้วยจึงมีคำยกย่องภิกษุรูปนี้ว่าเป็น"ธรรมเสนานดี"(แม่ทัพธรรม)คู่กับพระพุทธเจ้าที่เป็น"ธรรมราชา"พระสารีบุตรเกิดเมื่อใดไม่ปรากฏแต่นิพพานเมื่อวันขึ้น 15 ค่ำเดือนกฤติกา(เดือนสิบสอง)ก่อนพระพุทธเจ้าปรินิพพานประวิติ.สถานะเดิม.พระสารีบุตรเมื่อแรกเกิดมีชื่อว่า"อุปติสสะ"เป็นบุตรของนางพราหมณ์เชื้อ"สาธรี"และนายพราหมณ์ผู้เป็นหัวหน้าหมู่บ้านอุปติสคามแห่งตำบลนาลกะหรือตำบลนาลันทาเชื้อ"วังคันตะ"คำว่า"อุปติสสะ"หมายความว่าชาวบ้านอุปติสคามอุปติสสะนั้นมีน้องชายสามคนคือพระจุนทะพระอุปเสนพระเรวัตตะและมีน้องสาวอีกสามคนคือนางจาลาอุปจาลาและสีสุปปจาลาในวันเดียวกับที่นางพราหมณ์สาธรีให้กำเนิดอุปติสสะนั้นยังเป็นวันที่ครอบครัวข้างเคียงให้กำเนิดบุตรชื่อว่า"โกลิตะ"หรือต่อมาคือพระมหาโมคคัลลานะอีกด้วยครอบครัวของนางพราหมณ์สาธรีนั้นมีความมั่งคั่งสมบูรณ์พร้อมมูลพอกับครอบครัวของโกลิตะนิสัยใจคอของทั้งอุปติสสะและโกลิตะก็คล้ายคลึงกันท่านทั้งสองได้คบหา

คัลลานะเช่นกันครอบครัวของนางพราหมณ์สาธรีนั้นมีความมั่งคั่งสมบูรณ์พร้อมมูลพอกับครอบครัวของโกลิตะนิสัยใจคอของทั้งอุปติสสะและโกลิตะก็คล้ายคลึงกันท่านทั้งสองได้คบหาและเล่าเรียนจนสำเร็จศิลปศาสตร์ทุกอย่างด้วยกันมาแต่เล็กๆจนเติบโตใหญ่จากนั้นก็ครอบครัวของทั้งสองก็ยังเป็นสหายเกี้ยวเนื่องกันมาถึง๗ชั่วโคตรทั้งสองจึงเป็นเพื่อนรักกันอย่างยิ่งวันหนึ่งอุปติสสะและโกลิตะไปเที่ยวเล่นในงานรื่นเริงประ

พระสารีบุตร(;)เป็นพระภิกษุชาวอินเดียผู้เป็นอัครสาวกเบื้องขวาของพระโคตมพุทธเจ้าได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นเลิศกว่าพระภิกษุทั้งปวงในด้านสติปัญญานอกจากนี้พระสารีบุตรยังมีคุณธรรมในด้านความกตัญญูและการบำเพ็ญประโยชน์ให้แก่พุทธศาสนาอีกด้วยจึงมีคำยกย่องภิกษุรูปนี้ว่าเป็น"ธรรมเสนานดี"(แม่ทัพธรรม)คู่กับพระพุทธเจ้าที่เป็น"ธรรมราชา"พระสารีบุตรเกิดเมื่อใดไม่ปรากฏแต่นิพพานเมื่อวันขึ้น 15 ค่ำเดือนกฤติกา(เดือนสิบสอง)ก่อนพระพุทธเจ้าปรินิพพานประวิติ.สถานะเดิม.พระสารีบุตรเมื่อแรกเกิดมีชื่อว่า"อุปติสสะ"เป็นบุตรของนางพราหมณ์เชื้อ"สาธรี"และนายพราหมณ์ผู้เป็นหัวหน้าหมู่บ้านอุปติสคามแห่งตำบลนาลกะหรือตำบลนาลันทาเชื้อ"วังคันตะ"คำว่า"อุปติสสะ"หมายความว่าชาวบ้านอุปติสคามอุปติสสะนั้นมีน้องชายสามคนคือพระจุนทะพระอุปเสนพระเรวัตตะและมีน้องสาวอีกสามคนคือนางจาลาอุปจาลาและสีสุปปจาลาในวันเดียวกับที่นางพราหมณ์สาธรีให้กำเนิดอุปติสสะนั้นยังเป็นวันที่ครอบครัวข้างเคียงให้กำเนิดบุตรชื่อว่า"โกลิตะ"หรือต่อมาคือพระมหาโมคคัลลานะอีกด้วยครอบครัวของนางพราหมณ์สาธรีนั้นมีความมั่งคั่งสมบูรณ์พร้อมมูลพอกับครอบครัวของโกลิตะนิสัยใจคอของทั้งอุปติสสะและโกลิตะก็คล้ายคลึงกันท่านทั้งสองได้คบหาและเล่าเรียนด้วยกันมาแต่เล็กๆจนเติบโตใหญ่จากนั้นก็ครอบครัวของทั้งสองก็ยังคบหาสมาคมกันมาถึง 7 ชั่วรุ่นทั้งสองจึงเป็นเพื่อนรักกันอย่างยิ่งการออกจากเพศชราวาส.วันหนึ่งอุปติสสะและโกลิตะ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ณกรุงราชคฤห์นั้นเองและสำเร็จการศึกษาในสำนักนั้นโดยใช้เวลาเพียงสองสามวันเมื่อจบแล้วก็ออกจากสำนักแต่ยังไม่พึงพอใจเพราะเห็นว่าความรู้จากสำนักนั้นหาใช่ที่ตนค้นหาไม่จึงตกลงแยกกันไปตามหาครูผู้สามารถสอนความจริงของโลกให้ประจักษ์ได้อย่างแท้จริงและสัญญากันว่าหากผู้ใดระหว่างเราสองคนใครได้บรรลุอะมตธรรมก่อนผู้นั้นจงบอกแก่อีกคนสมัยนั้น

นอกจากนี้ครอศรวิชัยของทั้งสองก็ยังคบหาสมาคมกันมาถึง 7 ชั่วรุ่นทั้งสองจึงเป็นเพื่อนรักกันอย่างยิ่งการออกจากเพศทวารวส.วันหนึ่งอุปติสสะและโกสิตะไปเที่ยวเล่นในงานรื่นเริงประจำปีในกรุงราชคฤห์ขณะชมมหรสพอยู่นั้นก็เกิดความสลดใจขึ้นมาอย่างเดียวกันว่ากิจกรรมเหล่านี้ช่างไร้สาระสิ้นดีหาประโยชน์แก่คนสามมิได้เลยควรจะหาสิ่งใดเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและหลุดพ้นจากบ่วงเช่นนี้อีกสองวันจึงพากันไปบวชในสำนักของสัณฺฑยัตถ์เถลิงบรรณการกรุงราชคฤห์นั้นเองและสำเร็จการศึกษาในสำนักนั้นโดยใช้เวลาเพียงสองสามวันเมื่อจบแล้วก็ออกจากสำนักแต่ยังไม่พึงพอใจเพราะเห็นว่าความรู้จากสำนักนั้นหาใช่ที่ตนค้นหาไม่จึงตกลงแยกกันไปตามหาครูผู้สามารถสอนความจริงของโลกให้ประจักษ์ได้อย่างแท้จริงและสัญญากันว่าถ้าใครเจอครูเช่นว่าแล้วก็จะมาบอกกันมิได้อำพรางบรรลู่โสดาบันและบวชในพระพุทธศาสนา. พระอัสสชิเถระอันเป็นหนึ่งในปัญจวัคคีย์หลังจากได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์จนบรรลุอรหัตผลแล้ววันหนึ่งท่านถือบาตรและจีวรไปสู่กรุงราชคฤห์เพื่อบิณฑบาตแต่เข้าตรูปติสสะได้พบพระอัสสชิเถระประทับใจในอิริยาบถน่าเลื่อมใสสรวดีของท่านพระอัสสชิเถระผู้มีอินทรีย์ฝึกดีแล้วจึงเกิดความคิดว่าท่านผู้นี้จักเป็นพระอรหันต์จึงได้ตามท่านพระอัสสชิเถระไปข้างหลังรอคอยโอกาสอยู่แล้วสอบถามพระอัสสชิเถระได้แสดงความลึกซึ้งในคำสอนของพระ

ท่านพระอัสสชิเถระผู้มีอินทรีย์ฝึกดีแล้วจึงเกิดความคิดว่าท่านผู้นี้จักเป็นพระอรหันต์จึงได้ตามท่านพระอัสสชิเถระไปข้างหลังรอคอยโอกาสอยู่แล้วสอบถามว่าใครเป็นศาสดาของท่านพระอัสสชิและสอนอย่างไรท่านพระอัสสชิเถระได้แสดงความลึกซึ้งในคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าว่าธรรมเหล่าใดเกิดแต่เหตุพระตถาคตทรงแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้นและความดับแห่งธรรมเหล่านั้นพระมหาสมณะมีปกติทรงสั่งสอนอย่างนี้เมื่ออุปติส

ราชคฤห์ขณะชมมหรสพอยู่นั้นก็เกิดความสลดใจขึ้นมาอย่างเดียวกันว่ากิจกรรมเหล่านี้ช่างไร้สาระสิ้นดีหาประโยชน์แก่คนสามมิได้เลยควรจะหาสิ่งใดเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและหลุดพ้นจากบ่วงเช่นนี้อีกสองวันจึงพากันไปบวชในสำนักของสัณฺฑยัตถ์เถลิงบรรณการกรุงราชคฤห์นั้นเองและสำเร็จการศึกษาในสำนักนั้นโดยใช้เวลาเพียงสองสามวันเมื่อจบแล้วก็ออกจากสำนักแต่ยังไม่พึงพอใจเพราะเห็นว่าความรู้จากสำนักนั้นหาใช่ที่ตนค้นหาไม่จึงตกลงแยกกันไปตามหาครูผู้สามารถสอนความจริงของโลกให้ประจักษ์ได้อย่างแท้จริงและสัญญากันว่าถ้าใครเจอครูเช่นว่าแล้วก็จะมาบอกกันมิได้อำพรางบรรลู่โสดาบันและบวชในพระพุทธศาสนา. พระอัสสชิเถระอันเป็นหนึ่งในปัญจวัคคีย์หลังจากได้ฟังธรรมจากพระพุทธองค์จนบรรลุอรหัตผลแล้ววันหนึ่งท่านถือบาตรและจีวรไปสู่กรุงราชคฤห์เพื่อบิณฑบาตแต่เข้าตรูปติสสะได้พบพระอัสสชิเถระประทับใจในอิริยาบถน่าเลื่อมใสสรวดีของท่านพระอัสสชิเถระผู้มีอินทรีย์ฝึกดีแล้วจึงเกิดความคิดว่าท่านผู้นี้จักเป็นพระอรหันต์จึงได้ตามท่านพระอัสสชิเถระไปข้างหลังรอคอยโอกาสอยู่แล้วสอบถามพระอัสสชิเถระได้แสดงความลึกซึ้งในคำสอนของพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า& It ; templatestyles src = "แม่แบบ:คำพูด/style.css"/& gt ;ท่านกล่าวบทอันลึกซึ้งละเอียดทุกอย่างเป็นเครื่องขาลูกศรคือตถาคตเป็นเครื่องบรรเทาความทุกข์ทั้งมวลว่าธรรมเหล่าใดมีเหตุเป็นแดนเกิดพระตถาคตเจ้าตรัสเหตุแห่งธรรมเหล่านั้นและความดับแห่งธรรมเหล่านั้นพระมหาสมณะเจ้ามีปกติตรัสอย่างนี้เมื่ออุปติสสะได้ฟังก็ได้บรรลุโสดาบัน

สะได้ฟังก็ได้ดวงตาเห็นธรรมบรรลุโสดาบันหลังจากนั้นอุปติสสะกราบลาพระอัสสชิเถระแล้วนำธรรมะที่ได้รับฟังมาไปบอกเพื่อนสนิทคือโกสิตะจนได้บรรลุโสดาบันเช่นเดียวกันทั้งสองได้ไปชักชวนสัณฺฑยัตถ์ปราชญ์ให้ไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าแต่สัณฺฑยัตถ์ปราชญ์ปฏิเสธทั้งสองจึงได้พาปราชญ์๒๕๐คนไปฟังธรรมจากพระพุทธองค์หลังจากฟังธรรมครั้งนั้นปราชญ์๒๕๐คนบรรลุอรหัตผลแต่อุปติสสะและโกสิตะยังคงบรรลุเพียงโสดาบันเช่น

โสดาบันหลังจากนั้นอุปติสสะกราบลาพระอัสสชิเถระแล้วนำธรรมะที่ได้รับฟังมาไปบอกเพื่อนสนิทคือโกสิตะจนได้บรรลุโสดาบันเช่นเดียวกันทั้งสองได้ไปชวนสัณฺฑยัตถ์ปราชญ์ให้ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าแต่สัณฺฑยัตถ์ปราชญ์ปฏิเสธทั้งสองจึงได้พาปราชญ์ 250 คนไปฟังธรรมจากพระพุทธองค์หลังจากฟังธรรมครั้งนั้นปราชญ์ 250 คนบรรลุอรหัตผลแต่อุปติสสะและโกสิตะยังคงบรรลุเพียงโสดาบันเช่นเดิมพระพุทธเจ้าทรงบวชให้ทั้งหมดด้วยวิธีเอหิภิกขุอุปสัมปทาภายหลังบวชในพระพุทธศาสนาแล้วท่านอุปติสสะมีชื่อเรียกใหม่ว่าสาริบุตรบรรลุเป็นพระอรหันต์.เวลาผ่านไปครึ่งเดือน(หลังจากที่พระสาริบุตรบวชในพระพุทธศาสนา)ที่ถ้าสุภราชดาเชิงเขาคิชฌกูฏนครราชคฤห์พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระสาริบุตรช่วงเวลานั้นที่ชนขปรีพาสกผู้เป็นหลาน(ลุง)พระสาริบุตรเข้าเฝ้าพระพุทธองค์เพื่อทูลถามปัญหาพระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมเกี่ยวกับทฤษฎีและเวทนาที่ขณะได้บรรลุโสดาบันส่วนพระสาริบุตรนั้นท่านกำลังถวายงานพัดพระพุทธองค์ท่านได้ยินธรรมเหล่านั้นอยู่ด้วยก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์วันนั้นเป็นวันเพ็ญเดือนมาฆะซึ่งเหตุการณ์ได้ไปพระพุทธองค์ทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ให้กับพระอรหันต์1,250รูปรวมอัครสาวกทั้งสองด้วยมีดังนี้เป็นผู้เลิศทางปัญญา.หลังจากพระพุทธองค์ทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์จำพรรษาและแสดงพระอภิธรรมณดาวดึงส์เสด็จลงมณฑลประดูเมืองสังกัสสะพระสาริบุตรพร้อมทั้งภิกษุภิกษุณีและสาวกชนจำนวนมากมาเฝ้าอรหันต์จึงพระพุทธองค์ได้ตรัสถามปัญหาในวิสัยของปุถุชนเป็นต้นพวกปุถุชนแก้ปัญหาใดในวิสัยของตนเท่านั้น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๗๗ลานะพระสารีบุตรใช้เวลาล่วงเลยไปครึ่งเดือนนับจากวันบวชจึงจะบรรลุพระ
อรหัตตผลที่ถ้าสุภราดาเชิงเขาชัชฎาครราชคฤห์โดยเหตุเพราะพระพุทธองค์
เสด็จไปโปรดที่ชนขปริพาชกผู้เป็นหลานของพระสารีบุตรโดยที่ชนชะได้เข้า
เฝ้าพระพุทธองค์เพื่อทูลถามปัญหาพระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมเกี่ยวกับทฎฐิ
และเวทนาเมื่อได้ฟังพระธรรมนั้นที่ชนชะได้บรรลุโสดาบันส่วนพระสารีบุตรผู้ก
าลังถวายงานพัดพระพุทธองค์ก็ได้ยินธรรมเหล่านั้น

อย่างนี้เมื่ออุปติสสะได้ฟังก็ได้บรรลุโสดาบันหลังจากนั้นอุปติสสะกราบลาพระ
อัสสชิเถระแล้วนำธรรมะที่ได้รับฟังมาไปบอกเพื่อนสนิทคือโกสิตะจนได้บรรลุ
โสดาบันเช่นเดียวกันทั้งสองได้ไปชวนสัณขัปริพาชกให้ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า
แต่สัณขัปริพาชกปฏิเสธทั้งสองจึงได้พาปริพาชก 250 คนไปฟังธรรมจาก
พระพุทธองค์หลังจากฟังธรรมครั้งนั้นปริพาชก 250 คนบรรลุอรหัตตผลแต่อุปติส
สะและโกสิตะยังคงบรรลุเพียงโสดาบันเช่นเดิมพระพุทธเจ้าทรงบวชให้ทั้งหมด
ด้วยวิธีเอธิกขุปลัมปาทภายหลังบวชในพระพุทธศาสนาแล้วท่านอุปติสสะ
มีชื่อเรียกใหม่ว่าสารีบุตรบรรลุเป็นพระอรหันต์.เวลาผ่านไปครึ่งเดือน(หลังจากที่
พระสารีบุตรบวชในพระพุทธศาสนา)ที่ถ้าสุภราดาเชิงเขาชัชฎาครราชคฤห์
พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระสารีบุตรช่วงเวลานั้นที่ชนขปริพาชกผู้เป็น
หลาน(ลุง)พระสารีบุตรเข้าเฝ้าพระพุทธองค์เพื่อทูลถามปัญหาพระพุทธองค์ทรง
แสดงธรรมเกี่ยวกับทฎฐิและเวทนาที่ชนชะได้บรรลุโสดาบันส่วนพระสารีบุตรนั้น
ท่านกำลังถวายงานพัดพระพุทธองค์ท่านได้ยินธรรมเหล่านั้นอยู่ด้วยก็สำเร็จเป็น
พระอรหันต์วันนั้นเป็นวันเพ็ญเดือนมาฆะซึ่งเหตุการณ์ถัดไปพระพุทธองค์ทรง
แสดงโอวาทปาฎิโมกข์ให้กับพระอรหันต์1,250รูปรวมอัครสาวกทั้งสองด้วยมี
ดังนี้เป็นผู้เลิศทางปัญญา.หลังจากพระพุทธองค์ทรงแสดงยมกปาฎิหาริย์จำ
พรรษาและแสดงพระอภิธรรมมคธาวตังสเสด็จลงมาประคุดเมืองสังกัสสะพระสา
รีบุตรพร้อมทั้งภิกษุภิกษุณีและสาธุชนจำนวนมากมาเฝ้าอรันเสด็จพระพุทธ
องค์ได้ตรัสถามปัญหาในวิสัยของปฤชนเป็นต้น

อยู่ด้วยจึงได้ส่งญาณพิจารณาตามพระเทศนาจึงได้บรรลุที่สุดแห่งอรหัตตมรรค
สำเร็จเป็นพระอรหันต์ในวันนั้นเองซึ่งในวันนั้นคือวันเพ็ญเดือนมาฆะโดยมีเหตุ
การณสำคัญถัดไปคือพระพุทธองค์ทรงแสดงโอวาทปาฎิโมกข์ให้กับพระ
อรหันต์๑๒๕๐รูปรวมพระอัครสาวกทั้งสองด้วยหลังจากพระพุทธองค์ทรงแสดง
ยมกปาฎิหาริย์จำพรรษาและแสดงพระอภิธรรมมคธาวตังสเสด็จลงมาประคุด
เมืองสังกัสสะพระสารีบุตรพร้อมทั้งภิกษุภิกษุณีและสาธุชนจำนวนมากมาเฝ้าอร

ันั้นและความดับแห่งธรรมเหล่านั้นพระมหาสมณะเจ้ามีปกติตรัสอย่างนี้เมื่ออุปติ
สสะได้ฟังก็ได้บรรลุโสดาบันหลังจากนั้นอุปติสสะกราบลาพระอัสสชิเถระแล้วนำ
ธรรมะที่ได้รับฟังมาไปบอกเพื่อนสนิทคือโกสิตะจนได้บรรลุโสดาบันเช่น
เดียวกันทั้งสองได้ไปชวนสัณขัปริพาชกให้ไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าแต่สัณขัปริ
พาชกปฏิเสธทั้งสองจึงได้พาปริพาชก 250 คนไปฟังธรรมจากพระพุทธองค์
หลังจากฟังธรรมครั้งนั้นปริพาชก 250 คนบรรลุอรหัตตผลแต่อุปติสสะและโกสิตะ
ยังคงบรรลุเพียงโสดาบันเช่นเดิมพระพุทธเจ้าทรงบวชให้ทั้งหมดด้วยวิธีเอธิ
กขุปลัมปาทภายหลังบวชในพระพุทธศาสนาแล้วท่านอุปติสสะมีชื่อเรียกใหม่
ว่าสารีบุตรบรรลุเป็นพระอรหันต์.เวลาผ่านไปครึ่งเดือน(หลังจากที่พระสารีบุตร
บวชในพระพุทธศาสนา)ที่ถ้าสุภราดาเชิงเขาชัชฎาครราชคฤห์พระพุทธเจ้า
เสด็จไปโปรดพระสารีบุตรช่วงเวลานั้นที่ชนขปริพาชกผู้เป็นหลาน(ลุง)พระสารี
บุตรเข้าเฝ้าพระพุทธองค์เพื่อทูลถามปัญหาพระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมเกี่ยว
กับทฎฐิและเวทนาที่ชนชะได้บรรลุโสดาบันส่วนพระสารีบุตรนั้นท่านกำลังถ
ายงานพัดพระพุทธองค์ท่านได้ยินธรรมเหล่านั้นอยู่ด้วยก็สำเร็จเป็นพระอรหันต์วัน
นั้นเป็นวันเพ็ญเดือนมาฆะซึ่งเหตุการณ์ถัดไปพระพุทธองค์ทรงแสดงโอวาท
ปาฎิโมกข์ให้กับพระอรหันต์1,250รูปรวมอัครสาวกทั้งสองด้วยมีดังนี้เป็นผู้เลิศ
ทางปัญญา.หลังจากพระพุทธองค์ทรงแสดงยมกปาฎิหาริย์จำพรรษาและแสดง
พระอภิธรรมมคธาวตังสเสด็จลงมาประคุดเมืองสังกัสสะพระสารีบุตรพร้อมทั้ง
ภิกษุ

รับเสด็จพระพุทธองค์ได้ทรงตรัสถามปัญหาในวิสัยของปฤชนเป็นต้นพวกปฤชน
แก้ปัญหาได้ในวิสัยของตนเท่านั้นไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระ
โสดาบันได้พระอริยบุคคลทั้งหลายมีพระโสดาบันเป็นต้นก็เหมือนกันไม่สามารถ
จะแก้ปัญหาในวิสัยของพระอริยบุคคลทั้งหลายมีพระสกทาคามีเป็นต้นพระมหา
สาวกที่เหลือไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระมหาโมคคัลลานะพระมหา
โมคคัลลานะไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระสารีบุตรเถระได้แม้

กันไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระอริยบุคคลทั้งหลายมีพระสกทาคามี
เป็นต้นพระมหาสาวกที่เหลือไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระมหาโมคคัล
ลานะพระมหาโมคคัลลานะไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระสารีบุตรเถระ
ได้แม้พระสารีบุตรเถระก็ไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระพุทธเจ้าได้
เหมือนกันในครั้งนั้นมหาชนจึงได้รู้จักพระสารีบุตรว่าเป็นผู้เลิศทางปัญญา& lt ;
templatestyles src ="แม่แบบ:คำพูด/style.css"/& gt ;พระสารีบุตรเลิศกว่า
พวกภิกษุสาวกของเราผู้มีปัญญามากฯธรรมบรรยายของพระสารีบุตร.พระสารี
บุตรได้แสดงเช่นนั้นปลายชีวิต.ก่อนที่จะท่านจะนิพพานท่านพระสารีบุตรพิจารณา
เห็นว่าอายุสังขารจะสิ้นแล้วปรารถนาจะไปโปรดมารดา(คือนางสารี)ที่ยังเป็น
มีจจาทฎฐิอยู่และยังมีความขัดเคืองต่อพระพุทธศาสนาเพราะเหล่าน้องๆของ
ท่านได้หันเข้ามาบวชจนไร้ผู้สืบสกุลจึงกราบทูลลานิพพานกับพระพุทธองค์ว่า
จะนิพพานที่บ้านเกิดเมื่อท่านไปถึงบ้านเดิมแล้วได้เกิดปชันทิกาพารขึ้นในคืน
นั้นในเวลาที่พระสารีบุตรกำลังอาพาธอยู่นั้นท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ท้าวสักกะและ
ท้าวมหาพรหมก็ได้เสด็จลงมาเข้าเเยียมท่านเป็นครั้งสุดท้ายมารดาได้เห็นเข้าจึง
ถามพระสารีบุตรเมื่อท่านตอบก็ทำให้มารดาคิดว่าบุตรชายคนใดของตนมี
อานาภามากขนาดทำให้เหล่าเทวดาและพรหมที่เชื่อว่าเป็นเทพสูงสุดใน
ศาสนาพราหมณ์ต่างก็มาไหว้และพระพุทธเจ้าที่เป็นพระศาสดาของบุตรชายคน
ใดของตนจะมีอานาภามากขนาดไหนทำให้จิตของมารดาน้อมไปในทางพระพุทธ
ศาสนาพระสารีบุตรก็ได้เทศนาโปรดมารดานางสารีได้บรรลุโสดาบันคืนนั้น
เป็นวันเพ็ญเดือนสิบสองพระสารีบุตรก็ปรินิพพาน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

พระสารีบุตรเถระก็ไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระพุทธเจ้าได้เหมือนกัน ในครั้งนั้นมหาชนจึงได้รู้จักพระสารีบุตรว่าเป็นผู้เลิศทางปัญญาโดยพระพุทธดำรัสที่ว่าพระสารีบุตรเลิศกว่าพวกภิกษุสาวกของเราผู้มีปัญญามากนอกจากจะเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวาและเป็นเอตทัคคะผู้เป็นเลิศด้านปัญญาแล้วท่านพระสารีบุตรยังมีความดีและเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในพระพุทธศาสนาอีกมากมาย อาทิ๑พระพุทธองค์ทรงยกย่องพระ

ปัญหาในวิสัยของปุถุชนเป็นต้นพวกปุถุชนแก้ปัญหาได้ในวิสัยของตนเท่านั้นไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระโสดาบันได้พระอริยบุคคลทั้งหลายมีพระโสดาบันเป็นต้นก็เหมือนกันไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระอริยบุคคลทั้งหลายมีพระสกทาคามีเป็นต้นพระมหาสาวกที่เหลือไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระมหาโมคคัลลานะพระมหาโมคคัลลานะไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระสารีบุตรเถระได้แม้พระสารีบุตรเถระก็ไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระพุทธเจ้าได้เหมือนกันในครั้งนั้นมหาชนจึงได้รู้จักพระสารีบุตรว่าเป็นผู้เลิศทางปัญญา& lt ; templatestyles src ="แม่แบบ:คำพูด/style.css"/& gt ;พระสารีบุตรเลิศกว่าพวกภิกษุสาวกของเราผู้มีปัญญามากฯธรรมบรรยายของพระสารีบุตร.พระสารีบุตรได้แสดงเช่นนั้นปลายชีวิต.ก่อนที่จะนิพพานท่านพระสารีบุตรพิจารณาเห็นว่าอายุสังขารจนจะสิ้นแล้วปรารถนาจะไปโปรดมารดา(คือนางสารี)ที่ยังเป็นมิจลาที่ถูกรื้ออยู่และยังมีความขัดเคืองต่อพระพุทธศาสนาเพราะเหล่าน้องๆของท่านได้หนีเข้ามาบวชจนไร้ผู้สืบสกุลจึงกราบทูลลานิพพานกับพระพุทธองค์ว่าจะนิพพานที่บ้านเกิดเมื่อท่านไปถึงบ้านเดิมแล้วได้เกิดปักขันทิกาพารขึ้นในคืนนั้นในเวลาทีพระสารีบุตรกำลังอาพาธอยู่นั้นท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ท้าวสักกะและท้าวมหาพรหมก็ได้เสด็จลงมาเข้าเยี่ยมท่านเป็นครั้งสุดท้ายมารดาได้เห็นเข้าจึงถามพระสารีบุตรเมื่อท่านตอบก็ทำให้มารดาคิดว่าบุตรชายคนโตของตนมีอานภาพมากขนาดทำให้เหล่าเทวดาและพรหมที่เชื่อว่าเป็นเทพสูงสุดในศาสนาพราหมณ์

และโมคคัลลานะเกิดสารีบุตรเปรียบเหมือนมารดาผู้ให้กำเนิดโมคคัลลานะเปรียบเหมือนนางนมผู้เลี้ยงทารกที่เกิดแล้วนั้นสารีบุตรยอมแนะนำให้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติผลโมคคัลลานะแนะนำให้ตั้งอยู่ในคุณเบื้องบนสูงกว่านั้นด้วยเหตุนี้จึงมีคำยกย่องว่าพระสารีบุตรเป็นอัครสาวกฝ่ายขวาและพระโมคคัลลานะเป็นอัครสาวกฝ่ายซ้าย๓มีคำเรียกยกย่องพระสารีบุตรอีกอย่างหนึ่งว่า

กรรมฐานโดยใจความว่า“ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้เมื่อได้สดับว่าธรรมทั้งปวงไม่ควรยึดมั่นก็ควรกำหนดธรรมเหล่านั้นในยามเมื่อเสวยเวทนาอันเป็นสุขหรือทุกข์หรือไม่สุขไม่ทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่งและให้พิจารณาตั้งปัญญาย้อนประกอบด้วยความหมายความดับและความไม่ยึดมั่นจิตก็จะพ้นจากอัสวกิเลสเป็นผู้รู้ว่ชาติสิ้นแล้วพรหมจรรย์อยู่จบแล้ว”พระมหาโมคคัลลานะได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์แล้วท่านเป็นกำลังสำคัญของพระศาสนาช่วยแบ่งเบาภารกิจและยังพุทธดำริต่างๆให้สำเร็จด้วยดีเพราะท่านมีฤทธิ์มีอานภาพยิ่งกว่าพระสาวกรูปอื่นๆจนได้รับการยกย่องจากพระบรมศาสดาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพระอัครสาวกเบื้องซ้ายโดยทรงยกย่องให้เป็นอัครสาวกคู่กับพระสารีบุตรว่า“พระสารีบุตรเป็นพระอัครสาวกเบื้องขวาเปรียบเสมือนมารดาผู้ให้กำเนิดบุตรพระโมคคัลลานะเป็นพระอัครสาวกเบื้องซ้ายเปรียบเสมือนนางนมผู้เลี้ยงทารกที่เกิดมาแล้วพระสารีบุตรยอมแนะนำให้ตั้งอยู่ในโสดาปัตติผลพระโมคคัลลานะยอมแนะนำให้ตั้งอยู่ในคุณเบื้องสูงขึ้นไป”นอกจากนี้พระมหาโมคคัลลานะยังเป็นผู้มีความสามารถในการนวกกรรมคืองานก่อสร้างพระบรมศาสดาเคยทรงมอบหมายให้ท่านรับหน้าที่นวกัมมาธิฐฐาธิคือผู้ควบคุมดูแลการก่อสร้างวิหารบุพพารามที่เมืองสาวัตถีซึ่งนางวิสาขาบริจาคทรัพย์สร้างถวายอีกด้วยการบำเพ็ญประโยชน์ในการประกาศพระพุทธศาสนา.พระมหาโมคคัลลาน

๘เป็นพระเถระรูปแรกที่คิดหาสังคายนาคเป็นพระอุปัชฌาย์ของสามเณรรูปแรกคือสามเณรราหุล๑๐ก่อนที่จะนิพพานท่านพระสารีบุตรพิจารณาเห็นว่าอายุสังขารจนจะสิ้นแล้วปรารถนาจะไปโปรดมารดาคือนางสารีที่ยังเป็นมิจลาที่ถูกรื้ออยู่เมื่อท่านไปถึงบ้านเดิมแล้วได้เกิดปักขันทิกาพารขึ้นในคืนนั้นในเวลาทีพระสารีบุตรกำลังอาพาธอยู่นั้นท่านได้เทศนาโปรดมารดานางสารีได้บรรลุโสดาบันการที่บุตร

เมืองสังกัสสะพระสารีบุตรพร้อมทั้งภิกษุภิกษุณีและสาธุชนจำนวนมากมาเฝ้าอรับเสด็จพระพุทธองค์ได้ตรัสถามปัญหาในวิสัยของปุถุชนเป็นต้นพวกปุถุชนแก้ปัญหาได้ในวิสัยของตนเท่านั้นไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระโสดาบันได้พระอริยบุคคลทั้งหลายมีพระโสดาบันเป็นต้นก็เหมือนกันไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระอริยบุคคลทั้งหลายมีพระสกทาคามีเป็นต้นพระมหาสาวกที่เหลือไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระมหาโมคคัลลานะพระมหาโมคคัลลานะไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระสารีบุตรเถระได้แม้พระสารีบุตรเถระก็ไม่สามารถจะแก้ปัญหาในวิสัยของพระพุทธเจ้าได้เหมือนกันในครั้งนั้นมหาชนจึงได้รู้จักพระสารีบุตรว่าเป็นผู้เลิศทางปัญญา& lt ; templatestyles src ="แม่แบบ:คำพูด/style.css"/& gt ;พระสารีบุตรเลิศกว่าพวกภิกษุสาวกของเราผู้มีปัญญามากฯธรรมบรรยายของพระสารีบุตร.พระสารีบุตรได้แสดงเช่นนั้นปลายชีวิต.ก่อนที่จะท่านจะนิพพานท่านพระสารีบุตรพิจารณาเห็นว่าอายุสังขารจนจะสิ้นแล้วปรารถนาจะไปโปรดมารดา(คือนางสารี)ที่ยังเป็นมิจลาที่ถูกรื้ออยู่และยังมีความขัดเคืองต่อพระพุทธศาสนาเพราะเหล่าน้องๆของท่านได้หนีเข้ามาบวชจนไร้ผู้สืบสกุลจึงกราบทูลลานิพพานกับพระพุทธองค์ว่าจะนิพพานที่บ้านเกิดเมื่อท่านไปถึงบ้านเดิมแล้วได้เกิดปักขันทิกาพารขึ้นในคืนนั้นในเวลาทีพระสารีบุตรกำลังอาพาธอยู่นั้นท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ท้าวสักกะและท้าวมหาพรหมก็ได้เสด็จลงมาเข้าเยี่ยมท่านเป็นครั้งสุดท้ายมารดา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ได้ชักชวนบุพการีให้นับถือพระรัตนตรัยเป็นสรณะจนได้มรรคผลนับเป็นการ
ตอบแทนคุณอย่างยอดเยี่ยมคืนนั้นเป็นวันเพ็ญเดือนสิบสองพระสารีบุตรก็
ปริณิพพานในห้องที่ท่านเกิดในบ้านเดิมของท่านที่เมืองนาลันทาส่งจากที่ได้อ
ไปเทศนาโปรดมารดาในคืนนั้นเองรุ่งขึ้นพระจนทหะผู้เป็นน้องได้ทามาปนกิจ
สรีระพระเถระเจ้าเสร็จแล้วจึงเก็บอัฐิธาตุของท่านนำไปถวายพระบรมศาสดาณ
พระเชตวันมหาวิหารกรุงสา

ลงมาเข้าเยี่ยมท่านเป็นครั้งสุดท้ายมารดาได้เห็นเข้าจึงถามพระสารีบุตรเมื่อท่านตอบก็ทำให้มารดาคิดว่าบุตรชายคนใดของตนมีอานาภาพมากขนาดทำให้เหล่าเทวดาและพรหมที่เชื่อว่าเป็นเทพสูงสุดในศาสนาพราหมณ์ต่างก็มาไหว้นะ พระพุทธเจ้าที่เป็นพระศาสดาของบุตรชายคนใดของตนจะมีอานาภาพขนาดไหน ทำให้จิตของมารดาน้อมไปในทางพระพุทธศาสนาพระสารีบุตรก็ได้เทศนาโปรดมารดาจนนางสารีได้บรรลุโสดาบันคตินั้นเป็นวันเพ็ญเดือนสิบสองพระสารีบุตรก็ปรินิพพานในท้องที่ท่านเกิดจึงขึ้นพระนพเพชฌัญญ์(ผู้เป็นน้อง)ได้ทำมาปวงกิจสรีระพระเถระเจ้าเสร็จแล้วเก็บอัฐิธาตุไปถวายพระบรมศาสดา ณ วัดเชตะวันมหาวิหาร กรุงสาวัตถีพระพุทธรองค์โปรดให้ก่อเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุของพระสารีบุตรไว้ที่นั่นคุณความดีของพระสารีบุตร พระสารีบุตรท่านมีคุณความดีที่พระพุทธองค์ทรงยกย่องไว้มากมายขอยกมาเฉพาะบางเรื่องที่สำคัญดังต่อไปนี้

เอาทราบไปทั้งที่กองขยะแต่พอถึงเมื่อถึงเวลาเข่าตุ้เจ้าชายอภัยโอรสองค์หนึ่ง
ของพระเจ้าพิมพิสารจะไปเข้าเฝ้าเสด็จผ่านไปเห็นการล้อมทวารกอยู่เมื่อทรง
ทราบว่าเป็นทวารกและยังมีชีวิตอยู่จึงได้โปรดให้นำไปทางสมมเสี่ยงไว้ในวัง
ในขณะที่ทรงทราบว่าเป็นทวารกเข้าบอกแก่พระสวามีได้ก็กล่าวมาแต่ก็ยังมีชีวิตอยู่หรือ
ยังเป็นอยู่หรือไม่และทรงได้รับคำตอบว่ายังมีชีวิตอยู่ชีวิตดียัง

นี่ตำแหน่งโสเภณีกลายเป็นตำแหน่งที่ถูกดูหมิ่นเหยียดหยามของบุคคลทั่วไปในประเทศไทยก็ยังเป็นอาชีพที่ผิดกฎหมายอยู่ในครั้งพุทธกาลชีวกเป็นชื่อหมอใหญ่ผู้เชี่ยวชาญในการรักษาและมีชื่อเสียงมากจนได้รับเกียรติสูงสุดคือเป็นแพทย์ประจำพระองค์ของพระเจ้าพิมพิสารและประจำพระองค์ของพระพุทธเจ้าจนตลอดพระชนม์ชีพชีวกถือกำเนิดจากท้องของนางสาวลวดีโดยนางไม่คาดคิดมาก่อนเมื่อนางคลอดบุตรออกมาเป็นบุตรชายจึงตกใจตามธรรมชาติแม่ที่คลอดลูกทั่วไปย่อมเกิดปิติยินดีที่รู้ว่ามีลูกเองได้เป็นแม่คนแล้วส่วนบุตรชายที่เกิดมาในบ้านของหญิงงามเมืองหรือนครโสเภณีนั่นต่างกันเพราะไม่เป็นการสืบต่ออาชีพของตนนางจึงสั่งให้สาวใช้มาเด็กทารกเพิ่งคลอดใหม่นั้นไปทิ้งไว้ที่กองขยะที่ขานเมืองใกล้คนพบเห็นได้นักปราชญ์ราชบัณฑิตกล่าวไว้ว่าคนดีคนมีบุญคุณน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้มีขี้เถี่ยวเข้าตัวรึว้นนั้นก่อนที่จะมาพบเด็กทารกคนดังกล่าวได้มีเจ้าชายอภัยราชกุมารพระโอรสของพระเจ้าพิมพิสารและนางอมรपालแห่งเมืองเวสาลีไปพบเข้าขณะเสด็จออกไปนอกเมืองทรงเห็นกากลังร่มล้อมทารกน้อยไว้พระองค์ทรงทราบว่าเป็นทารกเพศชายและยังมีชีวิตอยู่จึงโปรดให้นาทารกนั้นไปให้ขุมเลี้ยงไว้ในพระราชวังของพระองค์ภายหลังทารกนั้นจึงได้ชื่อว่าชีวกแปลว่าผู้ยังมีชีวิตอยู่และได้มีสร้อยนามว่าโกมารกัจฉแปลว่าผู้พ้นพระราชกุมารเลี้ยงเอาไว้ 6 เท่ากับภาษาไทยว่าบุตรบุญธรรมเด็กชายชีวกผู้ที่พระราชกุมารเก็บมาเลี้ยงนำส่งสาร

อยู่หรือยังมีชีวิตอยู่การันนิจึงได้ชื่อว่าชีวคู่ยังเป็นและเพราะเหตุที่เป็นผู้้น
เจ้าชายเลี้ยงจึงได้มีสวอยนามว่าโกมารกัจฉผู้้นพระราชกุมารเลี้ยงครั้นชีก
เจริญวัยขึ้นพอจะทราบว่ตนเป็นเด็กกภาพรึกคิดแสวงหาศิลปินวิทยาไ้เลี้ยงตน
จึงได้เดินทางไปศึกษาวิชาแพทยกับอาจารย์แพทย์ที่คาปาโกมกชที่เมืองดักลิล่า
ศึกษาอยู่นานปีอาการทราบ

แห่งเมืองเวสาลีไปพบเขษณะเสด็จออกไปนอกเมืองทรงเห็นกาศังร่มล้อม
 ทารกอยู่เมื่อพระองค์ทรงทราบว่าเป็นทารกเพศชายและยังมีชีวิตอยู่จึงโปรดให้
 นำทารกนั้นไปให้ห่มเลี้ยงไว้ในพระราชวังของพระองค์ภายหลังทารกนั้นจึงได้
 ชื่อว่าชิวกแปลว่าผู้ยังมีชีวิตอยู่และได้มีสร้อยนามว่าโกมารกัจฉแปลว่าผู้อันพระ
 ราชกุมารเลี้ยงเอาไว 6 เท่ากับภาษาไทยว่าบุตรบุญธรรมเด็กชายชิวกผู้ที่พระ
 ราชกุมารเก็บมาเลี้ยงน่าสงสารถูกเพื่อนๆที่เป็นเด็กด้วยกันล้อเลียนต่างๆนานา
 เช่นเจ้าคนเป็นลูกไม้มีพ่อเป็นต้นแต่เขาก็ดื้อแต่อดทนแม้จะเจ็บปวดใจแค่ไหน
 เพียงไรครั้นเมื่อชิวกเติบโตใหญ่และแม่ได้ทราบว่าตนเองเป็นเด็กกำพร้าพระราช
 กุมารเลี้ยงไม่คิดน้อยใจในโชคชะตาก็คิดจะจะไปแสวงหาศิลปินวิทยาเพื่อเป็น
 เครื่องหาเลี้ยงชีพในภายภาคหน้าไ้เลี้ยงตัวจึงได้ตัดสินใจออกเดินทางไป
 ยังมหาวิทยาลัยดักคิลาแห่งรัฐคันธาระแล้วเลือกศึกษาวิชาการแพทย์กับ
 อาจารย์ที่ศัลยาโมกษที่นั่นเองชิวกไม่มีความเลเรียนให้จึงอาสารับใช้อาจารย์ใน
 กิจงานทุกอย่างที่อาจารย์ต้องการให้อาจารย์ 5 ดุรายละเอียดในวัย
 ไทย๕๓๒๖๒๙๗๙๗๘ 6 พระพุทธโษะเสด็จสวรรคตภาษาชาวไทยพระสุต
 ตันตปิฎกมัชฌิมนิยามมัชฌิมปิณณาสกปปัญจสุทธีฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬ
 ลงกรณราชวิทยาลัยกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหา

๘๖) เมื่อใดจะเรียนจบอาจารย์ก็ถือเลยไปตรวจดูที่บริเวณคโชนรอบเมือง
ดักสลาเพื่อหาสิ่งที่ไม่ใช่ยาชีวโกพบกลับมามอบอาจารย์บอกว่าสำเร็จการ
ศึกษาวิชาพอเลี้ยงชีพแล้วและมอบเสบียงเดินทางให้เล็กน้อยชีวโกเดินทาง
กลับยังพระนครราชคฤห์เมื่อเสบียงหมดในระหว่างทางได้แวะหาเสบียงที่เมือง
สาเกตโดยไปอาสาสร้างคารรยาเศรษฐีเมืองนั้นซึ่งเป็นโรคปวดศีรษะมา๓ปีไม่มี
ใครรักษาหายภรรยาเศรษฐีหาย

จะอนุญาตให้กลับมาได้ทดสอบความรู้ของบัณฑิตหนุ่มโดยให้เข้าไปยังป่า เพื่อสำรวจต้นไม้ว่าต้นไม้ให้ยาไม่ได้ให้หน้าตัวอย่างของไม้ต้นนั้นกลับมาให้ อาจารย์คนนั้นชักกลับมาอาจารย์จึงเรียกให้มารายงานผลดูผลของการสำรวจ ปรากฏว่าเขาเดินกลับมาเมื่อเพล่าเพราะต้นไม้ทุกต้นให้ยาไม่ได้จึงนั่งคอกกรร่งให้เสียใจกรรบนรายงานต่ออาจารย์ไปด้วยความท้อแท้ว่าตัวเองต้องกราบขอโทษท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่งที่ไม่มีปัญญาหาต้นไม้หรือหญ้าที่ใช้ยาไม่ได้เพราะว่าแต่ละต้นแต่ละกอหญ้าล้วนทำเป็นยารักษาโรคได้หมดอาจารย์บอกเขาว่าเจ้าไม้ได้ใจเจ้าอย่าเสียใจเจ้าเรียนจบแล้วเพราะความเป็นจริงมันเป็นอย่างนั้นต้นไม้ใบหญ้าทุกต้นหญ้าแต่ละชนิดล้วนทำเป็นยารักษาโรคได้ทั้งนั้นชีวิตจึงดีเป็นสนพ้นอาจารย์จึงได้รับอนุญาตให้เขากลับพร้อมกับมอบเสบียงเดินทางให้ระหว่างชีวิตได้เดินทางกลับยังกรุงราชคฤห์นั้นเสบียงก็หมดในระหว่างทางจึงได้ใช้ปัญญาที่เรียนมาโดยแห่หาเสบียงที่เมืองสาเกตและไปอาสารักษากรรยาของเศรษฐีซึ่งเป็นโรคปวดศีรษะมานาน๗ปีแล้วไม่มีหนทางที่ใครอื่นจะรักษาให้หายผลปรากฏว่ากรรยาของเศรษฐีได้หายเป็นปกติจึงให้รางวัลมากมายชีวิตได้เงิน๑๖๐๐๐กหาปละพร้อมด้วยทาสทาสีและรถม้าเดินทางกลับนำเงินและของรางวัลทั้งหมดไปถวายแด่เจ้าชายอภัยแห่งกรุงราชคฤห์เป็นการทำปฏิกิริยาที่พระองค์ได้ทรงขบเลี้ยงจนเติบโตใหญ่เจ้าชายอภัยทรงรับแล้วพระราชทานกลับให้หมอชีวิตเก็บเงินรางวัลนั้นไว้เป็นของตนเองไม่ทรงรับเอาและโปรดให้หมอชีวิต

โรคแล้วให้รางวัลมากมายหมอมือชิวได้เงินมา๑๖๐๐๐กษาปณ์พร้อมกับทาส
ทาสและรถม้าเดินทางกลับถึงพระนครราชคฤห์นำเงินและของรางวัลทั้งหมดไป
ถวายเจ้าชายอภัยเป็นค่าปฏิการคุณที่ได้ทรงเลี้ยงดูมาเจ้าชายอภัยโปรดให้
หมอมือชิวเก็บรางวัลนั้นไว้เป็นของตนเองไม่ทรงรับเอาและโปรดให้หมอมือชิว
สร้างบ้านอยู่ในวังของพระองค์ต่อมาไม่นานเจ้าชายอภัยนำหมอมือชิวไปรักษา
โรคริดสีดวงออก

พร้อมกับมอบเสบียงเดินทางให้ระหว่างชิวได้เดินทางกลับยังกรุงราชคฤห์นั้น
เสบียงทั้งหมดในระหว่างทางจึงได้ใช้ปัญญาที่เรียนมาโดยแวะหาเสบียงที่เมือง
สาเกตและไปอาศัยรักษาภรรยาของเศรษฐีซึ่งเป็นโรคปวดศีรษะมานาน๗ปีแล้ว
ไม่มีหนทางที่ใครอื่นจะรักษาให้หายผลปรากฏว่าภรรยาของเศรษฐีได้หายเป็น
ปกติจึงให้รางวัลมากมายชิวก็เอาเงิน๑๖๐๐๐กษาปณ์พร้อมกับทาสทาสีและ
รถม้าเดินทางกลับนำเงินและของรางวัลทั้งหมดไปถวายแด่เจ้าชายอภัยแห่งกรุง
ราชคฤห์เป็นการทำปฏิการคุณที่พระองค์ได้ทรงชุบเลี้ยงจนเติบโตใหญ่เจ้าชาย
อภัยทรงรับแล้วพระราชทานกลับให้หมอมือชิวเก็บเงินรางวัลนั้นไว้เป็นของตนเอง
ไม่ทรงรับเอาและโปรดให้หมอมือชิวสร้างบ้านจากการยกตัวอย่างย่อของหมอช
วกันที่เราได้คิดที่ว่าท่านนับถือตนเองไม่คติน้อยเนื้อต่ำใจตนเองเมื่อถูกข่มเหงดู
หมิ่นก็ไม่โทษฟ้าดินคิดสร้างเสริมศิลปวิชาการและแสวงหาโอกาสที่ได้เพิ่มวิชา
อาชีพอ่างอุตสาหะวิริยะได้ตัดสินใจลาพระบิดาบุญธรรมไปเรียนและได้ตัดสินใจ
เรียนวิชาการแพทย์เพราะมีจิตเมตตากรุณาอยากช่วยผู้ที่เจ็บไข้ได้ป่วยแม้
ระหว่างที่ศึกษาจะมีปัญหาและอุปสรรคนานาเช่นไม่มีเงินเสียค่าเล่าเรียนก็ขอ
เอาตัวเข้ารับใช้อาจารย์อยู่ปรนนิบัติรับใช้อาจารย์จนอาจารย์สงสารรักและโปรด
ปรานเมื่อจบการศึกษาผ่านการทดสอบวิชาของท่านอาจารย์แล้วจำใจต้องขอ
ลาท่านอาจารย์เพราะอยากรับใช้พระเจ้าอภัยที่เลี้ยงดูให้เติบโตใหญ่และอยาก
รักษาคนไข้ด้วยวิชาแพทย์

ของบุตรเศรษฐีเมืองพาราณสีรักษาโรคผอมเหลืองแต่พระเจ้าจันทรปัชโชตแห่ง
กรุงอุชเชนีและถวายการรักษาแด่พระพุทธเจ้าในคราวที่พระบาทห่อพระโลหิต
เนื่องจากเศษหินจากก้อนศิลาที่พระเทวทัตกลิ้งลงมาจากภูเขาเพื่อหมายปลง
พระชนม์ชีพหมอมือชิวได้บรรลุธรรมเป็นพระโสดาบันแล้วด้วยศรัทธาใน
พระพุทธเจ้าปรารถนาจะไปเฝ้าวันละ๒๓ครั้งเห็นว่าพระเวฬุวันไกลเกินไปจึง
สร้างวัดถวายในอัมพวันคือสวนมะม่วงของตนเรียกกันว่าชิวกัมพวันอัมพวันของ
หมอชิว

โกมารกัจจ์เป็นบรมครูแห่งการแพทย์แผนไทยเป็นที่เคารพนับถือของมหาชนแม่
ในคราวที่พระพุทธเจ้าทรงมีพระโลหิตห่อที่ฝ่าพระบาทอันเกิดจากพระเทวทัต
ประทุษร้ายหมายปลงพระชนม์ชีพแต่ทำไม่ได้คำพระบาทของพระองค์ให้ห่อ
พระโลหิตการผ่าตัดรักษาโรคในสมองของเศรษฐีชาวกรุงราชคฤห์การผ่าตัดเนื้อ
งอกในลำไส้ของบุตรเศรษฐีชาวกรุงพาราณสีการรักษาโรคผอมเหลืองแต่พระ
เจ้าจันทรปัชโชตกษัตริย์แห่งกรุงอุชเชนีรู้วันดีแล้วได้รับพระราชทานฝ่าพร
เนื้อละเอียดผืนหนึ่งจึงนำฝ่าผืนนั้นไปถวายพระพุทธเจ้าเนื่องจากสมัยนั้นพระ
ภิกษุสงฆ์ถือผ้าบังสุกุลอย่างเดียวพระพุทธเจ้าได้ทรงอนุญาตให้รับฝ่าจิวรที่
เคยห่อเท้าถวายหมอมือชิวจึงกราบทูลขอพระพุทธเจ้าให้ทรงรับฝ่าพรที่เขาน้อม
ถวายและให้ทรงอนุญาตให้พระสงฆ์รับฝ่าจิวรที่ชาวบ้านผู้มีศรัทธาจัดถวายด้วย
พระพุทธเจ้าทรงรับฝ่าจากหมอมือชิวและประทานอนุญาตให้พระสงฆ์รับฝ่าที่ชาว
บ้านนำมาถวายได้ตั้งแต่กาลนั้นหมอมือชิวโกมารกัจจ์ได้บรรลุธรรมเป็นพระ
โสดาบันและศรัทธาในพระพุทธศาสนาปรารถนาจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้าวัน
ละ๒๓ครั้งพิจารณาเห็นว่าพระเวฬุวันอยู่ไกลเกินไปจึงสร้างวัดถวายในสวน
มะม่วงของตนเรียกกันว่าชิวกัมพวันแปลว่าสวนมะม่วงของหมอมือชิวหมอมือชิวจึง
เป็นต้นตอที่ปลุกจิตอาสาสร้างศรัทธาโดยการรักษามวลมนุษย์โดยไม่คิดค่า
ตอบแทนและปลุกสามัคคีโดยการเกลี้ยกล่อมให้พระเจ้าอชาตศัตรูผู้โหดร้าย
หันมาเลื่อมใสในพระธรรมในพระพุทธศาสนาไม่ต้องรบราฆ่าฟันกันให้เดือดร้อน
ต่อไปพระถังซำจั๋งพระถังซำจั๋งประมาณศ๖๐๒ค๖๖๔7ได้มีพระอาจารย์ชวด
เม่งเห็นที่ริมฝั่งมีเด็กน้อยนอนอยู่บนแผ่นดินกระดานก็ให้คิด

๘๓๕รูปปั้นพระอินทร์การปฏิบัติหลักวัดคบทในพระพุทธศาสนาเพื่อบังเกิดเป็น
พระอินทร์การปฏิบัติธรรมนั้นย่อมส่งผลถึงภาวะอันควรที่จะเป็นได้ในอนาคต
เพราะได้สั่งสมคุณงามความดีและยึดหลักปฏิบัติอย่างถูกต้องเมื่อผู้ใดก็ตาม
ปรารถนาที่จะเป็นเทวดาพระอินทร์ก็สามารถปฏิบัติหลักวัดคบทบประการ
คือ๑เลี้ยงดูบิดามารดาโดยปฏิบัติเพื่อให้สมกับท่านเลี้ยงเรามา๒การประพฤติตน
อ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่มีการแสดงออกด้วยความเคารพและเชื่อฟัง

~ 29 ~ Journal of Chaiyaphum Review Vol . 2 No . 3 [August --
December 2019]การปฏิบัติหลักวัดคบท 7 ในพระพุทธศาสนาเพื่อบังเกิด
เป็นพระอินทร์ The Practice of Watabot 7 in Buddhism for Born as
Indra พระครูสุตภัทรธรรม Phra Suthaphatharatham วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ
Chaiyaphum Buddhist College มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University วันที่รับ
บทความ(Received) : 13 ตุลาคม 2562 วันที่แก้ไขบทความ(Revised) : 22
พฤศจิกายน 2562 วันที่ตอบรับบทความ(Accepted) : 27 พฤศจิกายน 2562
บทคัดย่อการปฏิบัติหลักวัดคบท 7 ในพระพุทธศาสนาเพื่อบังเกิดเป็นพระอินทร์
การปฏิบัติธรรมนั้นย่อมส่งผลถึงภาวะอันควรที่จะเป็นได้ในอนาคตเพราะได้
สั่งสมคุณงามความดีและยึดหลักปฏิบัติอย่างถูกต้องเมื่อผู้ใดก็ตามปรารถนาที่จะ
เป็นเทวดาพระอินทร์ก็สามารถปฏิบัติหลักวัดคบท 7 ประการคือ(1)เลี้ยงดูบิดา
มารดาโดยปฏิบัติเพื่อให้สมกับท่านเลี้ยงเรามา(2)การประพฤติตนอ่อนน้อมต่อ
ผู้ใหญ่มีการแสดงออกด้วยความเคารพและเชื่อฟัง(3)การเจรจาถ้อยคำอ่อน
หวานต้องพูดด้วยความอ่อนน้อมไพเราะ(4)ความเป็นผู้ไม่ตระหนี่เสียสละ
ทรัพย์สินอันมีค่าเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม(5)มีวาจาสัตย์ต่อมมีสัจจะในการพูด
แล้วปฏิบัติตามคำพูดของตนเองอย่างจริงจังและเป็นคนไม่โกรธสามารถยับยั้ง
อารมณ์ที่เกิดภายในของตนเองเพื่อการลดความฟุ้งซ่านซึ่งบุคคลที่อยู่ในโลก
มนุษย์ก็สามารถปฏิบัติได้เมื่อมีความตั้งใจและสร้างคุณงามความดีเพื่อให้เกิด
เป็นบารมีแก่ตนเองยอมเป็นประโยชน์

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๓การเจรจาถ้อยคำอ่อนหวานต้องพูดด้วยความอ่อนน้อมไพเราะ๔ความเป็นผู้ไม่ตระหนี่เสียสละทรัพย์สินอันมีค่าเพื่อประโยชน์สุขส่วนร่วม๕มีวาจาสัตย์ต่อมมีสัจจะในการพูดแล้วปฏิบัติตามคำพูดของตนเองอย่างจริงจังและเป็นคนไม่โกรธสามารถยับยั้งอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในของตนเองเพื่อการลดความฟุ้งซ่านซึ่งบุคคลที่อยู่ในโลกมนุษย์ก็สามารถปฏิบัติได้เมื่อมีความตั้งใจและสร้างคุณงามความดีเพื่อให้เกิดเป็นบารมีแก่ตนเองย่อมเป็นประโยชน์

~ 29 ~ Journal of Chaiphaphum Review Vol . 2 No . 3 [August -- December 2019]การปฏิบัติหลักวัตรบท 7 ในพระพุทธศาสนาเพื่อบังเกิดเป็นพระอินทร์ The Practice of Watabot 7 in Buddhism for Born as Indra พระครูสุตภัทรธรรม Phra Suthaphatharatham วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ Chaiphaphum Buddhist College มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University วันที่รับบทความ (Received): 13 ตุลาคม 2562 วันที่แก้ไขบทความ (Revised): 22 พฤศจิกายน 2562 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted): 27 พฤศจิกายน 2562 บทคัดย่อการปฏิบัติหลักวัตรบท 7 ในพระพุทธศาสนาเพื่อบังเกิดเป็นพระอินทร์ การปฏิบัติธรรมนั้นย่อมส่งผลถึงภาวะอันควรที่จะเป็นได้ในอนาคตเพราะได้สั่งสมคุณงามความดีและยึดหลักปฏิบัติอย่างถูกต้องเมื่อผู้ใดก็ตามปรารถนาที่จะเป็นเทวดาพระอินทร์ก็สามารถปฏิบัติหลักวัตรบท 7 ประการคือ (1)เลี้ยงดูบิดามารดาโดยปฏิบัติเพื่อให่สมกับท่านเลี้ยงเรามา(2)การประพฤติตนอ่อนน้อมต่อผู้ใหญ่มีการแสดงออกด้วยความเคารพและเชื่อฟัง(3)การเจรจาถ้อยคำอ่อนหวานต้องพูดด้วยความอ่อนน้อมไพเราะ(4)ความเป็นผู้ไม่ตระหนี่เสียสละทรัพย์สินอันมีค่าเพื่อประโยชน์สุขส่วนร่วม(5)มีวาจาสัตย์ต่อมมีสัจจะในการพูดแล้วปฏิบัติตามคำพูดของตนเองอย่างจริงจังและเป็นคนไม่โกรธสามารถยับยั้งอารมณ์ที่เกิดขึ้นภายในของตนเองเพื่อการลดความฟุ้งซ่านซึ่งบุคคลที่อยู่ในโลกมนุษย์ก็สามารถปฏิบัติได้เมื่อมีความตั้งใจและสร้างคุณงามความดีเพื่อให้เกิดเป็นบารมีแก่ตนเองย่อม

ต่อผู้ปรารถนาที่จะเข้าถึงซึ่งเทวดาพระอินทร์และย่อมอยู่เป็นสุขในปัจจุบันจุรปบันพระพรหมพระพรหมเป็นเทวดาชั้นสูงกว่าเทวดาทั่วไปในฉกามาพรแต่มีการเรียนว่าตายเกิดด้วยอำนาจกิเลสโลภะโทสะโมหะแต่ในภพชาติก่อนจุติและปฏิสนธิเป็นพรหมมีกตมมากมีฌาณสมาบัติเป็นอารมณ์เมื่อตายจึงไปเกิดที่สวรคชั้นนี้อยู่ในสวรคที่เรียกว่าชั้นพรหมพรหมภูมิในพระพุทธศาสนาพระพรหมนั้นมีหลายองค์ซึ่งต่างจากอินดุติ

ในศาสนาพุทธพระพรหมเป็นชาวสวรคชั้นสูงกว่าเทวดาในฉกามาพรและยังเรียนว่าตายเกิดด้วยอำนาจกิเลส(โลภะโทสะโมหะแต่ในภพชาติก่อนจุติและปฏิสนธิเป็นพรหมมีกตมมากมีฌาณสมาบัติเป็นอารมณ์เมื่อตายจึงไปเกิดที่สวรคชั้นนี้อยู่ในสวรคที่เรียกว่าพรหมภูมิ(หรือพรหมโลก)พระพรหมแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือพรหมที่มีรูปเรียกว่า"รูปพรหม"มีทั้งหมด 16 ชั้นและพรหมที่ไม่มีรูปเรียกว่า"อรูปพรหม"มีทั้งหมด 4 ชั้นโดยอรูปพรหมจะสูงกว่ารูปพรหมในคติเถรวาท.ตามคติเถรวาทพระพรหมไม่มีเพศไม่ต้องกินไม่ต้องบริโภคอาหารเหมือนสัตว์ในภูมิอื่นด้วยว่าแช่มชื่นอัมเิบโดยมีฌาณสมาบัติเป็นอาหารจึงไม่ต้องขับถ่ายคุรมุถสถิตยเสวยสุขพรหมสมบัติอยู่ณพรหมภูมิที่ตนอุบัติตราบจนกว่าจะสิ้นอายุซึ่งเป็นเวลานานแสนนานในคติมหายาน.ในมหายานนับถือพระพรหมในฐานะธรรมบาลซึ่งปรากฏอยู่ในพระสูตรต่างๆที่สำคัญและถือเิบพระโพธิสัตว์องค์หนึ่งแหล่งข้อมูลอื่น.

มีพระพรหมเพียงพระองค์เดียวพระพรหมแบ่งออกเป็น๒ประเภทคือพรหมที่มีรูปเรียกว่ารูปพรหมมีทั้งหมด๑๖ชั้นมีอริบตีพรหมปกครองในแต่ละชั้นโดยมีท้าวมหาธาตูปาชาบดีพรหมเป็นพรหมาริบดีสูงสุดและพรหมที่ไม่มีรูปเรียกว่าอรูปพรหมมีทั้งหมด๔ชั้นโดยอรูปพรหมจะสูงกว่ารูปพรหมไม่มีอริบตีพรหมเพราะไม่มีรูปมีแต่วิญญาณอยู่ในสภาวะจิตพระพรหมไม่มีเพศแต่จะแสดงรูปลักษณะเป็นบุรุษเพศจึงไม่มีสตรีเพศใน

ฉกามาพรแต่ยังมีการเรียนว่าตายเกิดด้วยอำนาจกิเลส(โลภะโทสะโมหะแต่ในภพชาติก่อนจุติและปฏิสนธิเป็นพรหมมีกตมมากมีฌาณสมาบัติเป็นอารมณ์เมื่อตายจึงไปเกิดที่สวรคชั้นนี้อยู่ในเทวโลกที่เรียกว่าพรหมโลกในพระพุทธศาสนาพระพรหมนั้นมีหลายองค์ซึ่งต่างจากอินดุติที่มีพระพรหมเพียงพระองค์เดียวพระพรหมแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือพรหมที่มีรูปเรียกว่า"รูปพรหม"มีทั้งหมด 16 ชั้นและพรหมที่ไม่มีรูปเรียกว่า"อรูปพรหม"มีทั้งหมด 4 ชั้นโดยอรูปพรหมจะสูงกว่ารูปพรหมไม่มีอริบตีพรหมเพราะไม่มีรูปมีแต่วิญญาณอยู่ในสภาวะจิตพระพรหมไม่มีเพศแต่จะแสดงรูปลักษณะเป็นบุรุษเพศจึงไม่มีสตรีเพศในชั้นพรหมไม่ต้องกินไม่ต้องบริโภคอาหารเหมือนสัตว์โลกในภูมิอื่นด้วยว่าแช่มชื่นอัมเิบโดยมีฌาณสมาบัติเป็นอาหารจึงไม่ต้องขับถ่ายอ้วอิง.& lt ; templatestyles src =" Refbegin /styles.css"/& gt ;

ชั้นพรหมไม่ต้องกินไม่ต้องบริโภคอาหารเหมือนสัตว์โลกในภูมิอื่นด้วยว่าแช่มชื่นอัมเิบโดยมีฌาณสมาบัติเป็นอาหารจึงไม่ต้องขับถ่าย๗รูปบันพระยานาคพญานาคในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทกล่าวถึงเรื่องของพญานาคนั้นพระพุทธศาสนาได้แสดงหลักฐานไว้มากมายหลายเรื่องซึ่งมักจะพบเห็นรูปบันหน้าโบสถ์ในสระน้ำตามวัดต่างๆบันไดชั้นสุ่วัดในพุทธศาสนาที่เป็นพญานาคและภาพวาดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธอีกหลายแง่มุมดัง

ถึงเรื่องพญานาคเช่นพญานาคทั้งเจ็ดผู้พิทักษ์องค์พระธาตุพนมธาตุพนมจนครพนมพญาทะนะมูลนาคราชพญานาคแห่งลำน่านมูลวัดป่าปากโคมอพิบูลมังสาหารจวบถราชนิกกล่าวถึงพญานาคดังกล่าวแล้วส่วนมีส่วนร่วมในตำนานอย่างชัดเจนเช่นผู้คนทีอาศัยอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำโขงเชื่อว่าแม่น้ำโขงเกิดจากการแกตัวของพญานาคนอกจากนี้วารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขงปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนกรกฎาคมธันวาคม 2561 63 ยังรวมถึงนั้งไฟพญานาคโดยมีตำนานว่าในวันออกพรรษาหรือเป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จจากสวรคชั้นดาวดึงส์พญานาคแห่งแม่น้ำโขงต่างขึ้นขนิมนต์จึงจัดนั้งไฟนั้งไฟพญานาคถวายการเสด็จกลับของพระพุทธเจ้าจนกลายเป็นประเพณีทุกปีและเนื่องจากเชื่อว่าพญานาคเป็นเจ้าบาดาลเป็นผู้ให้กำเนิดน้ำตงนั้นเมื่อขวานาจะทำพิธีแรกไถนาจึงต้องคว้นเดือนปีและทิศที่จะบายนาคถวายเพื่อไม่ให้ควายลากไถไปในทิศที่ทวนเกล็ดนาคไม่อย่างนั้นการทํานาจะเกิดอุปสรรคต่างขึ้นความเชื่อเรื่องพญานาคจึงเป็นตำนานสืบสานประเพณีต่างๆของคนแถบลุ่มแม่น้ำโขงมักเกี่ยวข้องกับพญานาคกันทั้งนั้นเพราะพญานาคหมายถึงความอุดมสมบูรณ์ทางการเกษตรและความเป็นอยู่ของมนุษย์พญานาคในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทกล่าวถึงเรื่องของพญานาคนั้นพระพุทธศาสนาได้แสดงหลักฐานไว้มากมายหลายเรื่องซึ่งมักจะพบเห็นรูปบันหน้าโบสถ์ในสระน้ำตามวัดต่างๆบันไดชั้นสุ่วัดในพุทธศาสนาที่เป็นพญานาคและภาพวาดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธอีกหลายแง่มุมดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

รายละเอียดต่อไปนี้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสธรรมพิเศษแล้ว
ก่อนเสด็จไปตามเมืองต่างๆเพื่อแสดงธรรมเทศนาเมื่อครั้งเสวยวิมุตติสุขได้
เสด็จออกจากกรมไม้อชปาลนิโครธไปยังร่มไม้จิกช้อมุลลินท์ทรงนั่งเสวยวิมุตติ
สุขอยู่วันคราวเดียวกันนั้นมีฝนตกพรำประกอบไปด้วยลมหนาวตลอด๗วันได้
มีพญานาคช้อมุลลินทร์เข้ามาวางด้วยขน๗รอบพร้อมกันแผ่พังพานปกพระผู้มี
พระภาคเจ้าเพื่อจะป้องกัน

และความเป็นอยู่ของมนุษย์พญานาคในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทกล่าวถึง
เรื่องของพญานาคนั้นพระพุทธศาสนาได้แสดงหลักฐานไว้มากมายหลายเรื่อง
ซึ่งมักจะพบเห็นรูปปั้นหน้าโบสถ์ในสระน้ำตามวัดต่างๆบันไดขึ้นสู่วัดในพุทธ
ศาสนาที่เป็นพญานาคและภาพวาดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธอีกหลาย
แง่มุมดังรายละเอียดต่อไปนี้ 1 ความสำคัญของพญานาคกับพุทธศาสนาเมื่อ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสธรรมพิเศษแล้วก่อนเสด็จไปตามเมือง
ต่างๆเพื่อแสดงธรรมเทศนาเมื่อครั้งเสวยวิมุตติสุขได้เสด็จออกจากกรมไม้อชปาล
นิโครธไปยังร่มไม้จิกช้อมุลลินท์ทรงนั่งเสวยวิมุตติสุขอยู่ 7 วันคราวเดียวกันนั้นมี
ฝนตกพรำประกอบไปด้วยลมหนาวตลอด 7 วันได้มีพญานาคช้อมุลลินทร์เข้า
มาวางด้วยขน 7 รอบพร้อมกันแผ่พังพานปกพระผู้มีพระภาคเจ้าเพื่อจะป้องกัน
ฝนตกและลมมิให้ถูกพระวรกายหลังจากฝนหายแล้วคลายขนดออกแปลงเพศ
เป็นชายหนุ่มยืนเฝ้าที่เบื้องพระพักตร์ด้วยความศรัทธาอย่างแรงกล้าความเชื่อ
ดังกล่าวทำให้เป็นที่มาของการสร้างพระพุทธรูปปางนาคปรกแต่มีจะสร้างแบบ
พระนั่งบนตัวพญานาคซึ่งดูเหมือนว่าเอาพญานาคเป็นบัลลังก์เพื่อให้เกิดความ
สง่างามและทำให้เกิดว่าพญานาคคือผู้คุ้มครองพระศาสดาพญานาคเป็นสะพาน
สายรุ้งที่เชื่อมโลกมนุษย์กับสวรรค์หรืออีกชื่อหนึ่งก็คือโลกศักดิ์สิทธิ์ความเชื่อที่
ว่าพญานาคกับรุ้งเป็นอันเดียวกันก็คือสะพานเชื่อมโลกมนุษย์กับสวรรค์นั่นเอง
นาคสะดุ้งซึ่งเป็นประติมากรรมที่ราวบันไดโบสถ์นั้นได้สร้างขึ้นตามความเชื่อถือน
บันไดนาค

ฝนตกและลมมิให้ถูกพระวรกายหลังจากฝนหายแล้วคลายขนดออกแปลงเพศ
เป็นชายหนุ่มยืนเฝ้าที่เบื้องพระพักตร์ด้วยความศรัทธาอย่างแรงกล้าความเชื่อ
ดังกล่าวทำให้เป็นที่มาของการสร้างพระพุทธรูปปางนาคปรกแต่มีจะสร้างแบบ
พระนั่งบนตัวพญานาคซึ่งดูเหมือนว่าเอาพญานาคเป็นบัลลังก์เพื่อให้เกิดความ
สง่างามและทำให้เกิดว่าพญานาคคือผู้คุ้มครองพระศาสดาพญานาคเป็นสะพาน
สายรุ้งที่เชื่อมโลกมนุษย์กับสวรรค์

โดยเฉพาะพญานาคซึ่งมีทั้งนาครที่เป็นสัมาทิภูริและมิจจาทิภูริหากกล่าวถึง
นาครที่เป็นสัมาทิภูริมีเหตุการณ์สำคัญคือครั้งหนึ่งได้เสด็จออกจากกรมไม้อช
ปาลนิโครธไปยังร่มไม้จิกช้อมุลลินท์ทรงนั่งเสวยวิมุตติสุขอยู่ 7 วันคราวเดียวกัน
นั้นมีฝนตกพรำประกอบไปด้วยลมหนาวตลอด 7 วันได้มีพญานาคช้อมุลลินทร์
เข้ามาขดเป็นในลักษณะวงกลม 7 รอบพร้อมกันแผ่พังพานปกพระผู้มีพระภาค
เจ้าเพื่อจะป้องกันฝนตกและลมมิให้ถูกพระวรกายหลังจากฝนหายแล้วคลาย
ขนดออกแปลงเพศเป็นชายหนุ่มยืนเฝ้าที่เบื้องพระพักตร์ด้วยความศรัทธาอย่าง
แรงกล้าความเชื่อดังกล่าวซึ่งต่อมาทำให้กลายเป็นที่มาของการสร้างพระพุท
ธรูปปางนาคปรกแต่มีจะสร้างแบบพระนั่งบนตัวพญานาคซึ่งดูเหมือนว่าเอา
พญานาคเป็นบัลลังก์เพื่อให้เกิดความสง่างามและทำให้เกิดว่าพญานาคคือผู้
คุ้มครองพระศาสดาพญานาคเป็นสะพานสายรุ้งที่เชื่อมโลกมนุษย์กับสวรรค์หรือ
อีกชื่อหนึ่งก็คือโลกศักดิ์สิทธิ์ความเชื่อที่ว่าพญานาคกับรุ้งเป็นอันเดียวกันก็คือ
สะพานเชื่อมโลกมนุษย์กับสวรรค์นั่นเองส่วนนาครที่เป็นมิจจาทิภูริกล่าวคือเมื่อ
ครั้งที่พระพุทธองค์ส่งสาวกประกาศพุทธศาสนาชุดแรกแล้วพระองค์ก็เสด็จตรง
ไปยังอุรุเวลาประเทศอันตั้งอยู่ในเขตเมืองราชคฤห์มหานครซึ่งเป็นที่อยู่ของอุ
รุเวลกัสสปอาจารย์ใหญ่ของขงฺกิล 500 ราชคฤห์นครนั้นเป็นเมืองหลวงแห่งนคร
รัฐซึ่งเป็นมหาประเทศพระเจ้าพิมพิสารมหาราชเป็นพระมหากษัตริย์ปกครอง
โดยสิทธิ์ขาดเป็นเมืองที่ค้ำคั่งด้วยผู้คนเจริญรทวิทยาความรุดตลอด 207

ทำให้ดินร่วนซุยไถแบ่งออกเป็น๒ชนิดคือไถวัวซึ่งเป็นไถที่ใช้แรงงานวัวและไถ
ควายซึ่งเป็นไถที่ใช้แรงงานควาย๒แฉกเครื่องมือที่ใช้สำหรับสวมคอควายหรือ
วัวเพื่อที่จะไถแถม๒ชนิดคือแถมวัวควายคู่กับแถมวัวควายเดี่ยว๓คราดเครื่อง
มือที่ใช้สำหรับคราดดินให้ร่วนซุยคราดมี๒ชนิดคือคราดวัวควายคู่และคราดวัว
ควายเดี่ยว๔มาหาบข้าวใช้ในการเรียงต้นกล้าหรือฟ้อน

หรือลิบซี่ลิบออกจากเมล็ดข้าวดำมีลักษณะเป็นกลองมีขา 4 ขาด้านหนึ่งกลมมน
อีกด้านหนึ่งโปร่งด้านบนมีที่สำหรับใส่ข้าวเปลือกเพื่อให้ไหลลงสู่ตะแกรงเหล็ก
ห่างๆด้านหน้ามีใบพัดเมื่อหมุนด้วยมือหรือเครื่องจะพัดลงออกไปทางด้านหลังที่
ลิบจะปลิวออกไปข้าวที่มีน้ำหนักดีจะตกลงไปยังรางที่รองอยู่ด้านล่างไหลลงไป
ด้านหน้าของสีฝัดบุงข้าวเจ้าหมายถึงภาษาชนะสานด้วยไม้ไผ่นิยมใช้ทางภาค
เหนือทรงกระบอกปากคุ่มสานด้วยดอกปิ่นใหญ่ๆพัดริมหายถึงเป็นพัดขนาดใหญ่
ใช้พัดเอาเศษหญ้าและฟางหรือซี่ลิบออกจากรวงข้าวภาพ 47 บุงข้าวเจ้าภาพ
48 พัดวิลิษณะการใช้อุปกรณ์แต่ละประเภทเครื่องมือพื้นบ้านระยะก่อนเพาะ
ปลูกไถเครื่องมือที่ใช้พรวนดินก่อนการปลูกข้าวกลับหน้าดินเพื่อให้ดินร่วน
ซุยไถแบ่งเป็น 2 ชนิดคือไถวัวซึ่งเป็นไถที่ใช้แรงงานวัวและไถควายซึ่งเป็นไถที่
ใช้แรงงานควายไถแถมเครื่องมือใช้สำหรับสวมคอวัวควายเพื่อที่จะไถแถมมี 2
ชนิดคือแถมวัวควายคู่กับแถมควายเดี่ยวคราดเครื่องมือที่ใช้สำหรับคราดดินให้
ร่วนซุยคราดมี 2 ชนิดคือคราดวัวควายคู่และคราดควายเดี่ยวจบเครื่องมือสำห
รับดายหญ้าพรวนดินและเตรียมดินก้วยกล้าเครื่องมือใช้สำหรับใส่กล้าหรือขน
ย้ายสิ่งของมักใช้ทางภาคเหนือ 27 ดอกเครื่องมืออีกชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับดอก
มัดฟ้อนหรือก่ากลามี 2 ชนิดคือดอกมัดฟ้อนข้าว

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ข้าวในคันหลาว๕ก้วยกล่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับใส่กากสำหรับขนย้ายสิ่งของมักใช้ทางภาคเหนือไม่หามกล่าบางถิ่นเรียกคันหลาวใช้สำหรับหามต้นกล้าเพื่อนำไปปักตาพดดอกเครื่องมืออีกชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับมัดฟ่อนหรือกากกล่ามีอยู่๒ชนิดคือดอกมัดฟ่อนข้าวกับดอกมัดกากกล่า๘จอบเครื่องมือสำหรับดายหญ้าพรวนดินและเตรียมดินการรวดข้าวหรือดาข้าวเปลือกใช้ครกใช้สากดาผัดข้าวด้วยกระตัง

การทำนาสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือเครื่องมือพื้นบ้านและเครื่องมือแบบสมัยใหม่\ n เครื่องมือเครื่องใช้ในการเตรียมดิน\ n ต้นไถเครื่องมือที่ใช้พรวนดินก่อนการปลูกข้าวกลับหน้าดินเพื่อทำให้ดิน\ n ก ร่วนซุยไถแบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือไถหัวซึ่งเป็นไถที่ใช้แรงงานวัวและไถ\ n ควายซึ่งเป็นไถที่ใช้แรงงานควาย\ n แยกเครื่องมือที่ใช้สำหรับสวมคอกควายหรือวัวเพื่อที่จะไถแถมมี 2 ชนิด\ n คือแกล้วควายคู่กับแกล้วควายเดี่ยวภาพที่2.20ต้นไถ\ n ข้าวกับชีวิตพิพิธภัณฑ์สถานการเรียนรู้\ nRICE AND LIFE EDUCATION CENTER \ n 2 - 13 \ n ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ\ n คราดเครื่องมือที่ใช้สำหรับคราดดินให้ร่วนซุยคราดมี 2 ชนิดคือคราดวัว\ n ควายคู่และคราดวัวควายเดี่ยว\ n ก้วยกล่าเครื่องมือที่ใช้สำหรับใส่กากกล่าหรือขนย้ายสิ่งของมักใช้ทาง\ n ภาคเหนือ\ n ม้าหามข้าวใช้ในการเรียงต้นกล้าหรือฟ่อนข้าวในคันหลาว\ n ไม่หามกล่า(บางถิ่นเรียกคันหลาว)ใช้สำหรับหามต้นกล้าเพื่อนำไปปัก\ n ต่า\ n ดอกเครื่องมืออีกชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับมัดฟ่อนหรือกากกล่ามีอยู่ 2 ชนิดคือ\ n ดอกมัดฟ่อนข้าวกับดอกมัดกากกล่า\ n จอบเครื่องมือสำหรับดายหญ้าพรวนดินและเตรียมดิน\ n ภาพที่2.21คราด\ n ภาพที่2.22ไม่หามกล่า\ n ภาพที่2.23จอบ\ n เครื่องมือเครื่องใช้ในช่วงเก็บเกี่ยว\ n เคียวเครื่องมือเกี่ยวข้าวมีรูปโค้งเดียว

หากันทุกปีไม่เคยขาดเพื่อใหคนในชุมชนมาร่วมกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ประเพณีบุญผะเหวดหรือบุญพระเวสเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าบุญมหาชาติชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือนสี่ช่วงเดือนมีนาคมเป็นบุญประจำปีในฮีตสิบสองคองที่ปราชญ์อีสานได้ประพันธ์ผูกบทกลอนเกี่ยวกับการทำบุญในช่วงเดือนสามและเดือนสี่ไว้ว่าถึงเมื่อเดือนสามค้อยเจ้าหัวค้อยบั้นข้าวจืดกเมื่อเดือนสี่ค้อยจวนน้อยเทศน์มัทรีแปลว่าเมื่อถึงเดือนสาม

สงฆ์ไปรวมกันที่โบสถ์แสดงอาบัติเข้าขบแล้วมีการปวารณาคือเปิดโอกาสให้พระภิกษุสงฆ์ขงด้วยกันว่ากล่าวตักเตือนกันได้กำหนดบุญออกพรรษาในเดือนสิบเอ็ด 12 .บุญกฐินผ้าที่ใช้สังคทาเป็นกรอบซึ่งเย็บจีวรเรียกว่าผ้ากฐินผู้ใดศรัทธาปรารถนาจะถวายผ้ากฐินณวัดใดวัดหนึ่งให้เขียนสลาก(ใบจอง)ไปติดไว้ที่ผนังโบสถ์หรือศาลาวัดทั้งนี้เพื่อให้ผู้สนใจจองหีบเมื่อถึงวันกำหนดก็ออกญาติโยมให้มาร่วมทำบุญมีมหรสพสมโภชและฟังเทศน์รุ่งเช้าก็นำผ้ากฐินไปทอดถวายที่วัดเป็นอันเสร็จพิธีกำหนดทำบุญระหว่างวันแรม 1 ค่ำเดือน 11 ถึงวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 12 8 Sueksitalai Journal Vol .1 No .1(January -- April 2020)วิเคราะห์ประเพณีบุญผะเหวด:ศรัทธาความหวังบนพื้นฐานความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของชาวอีสานบุญผะเหวดหรือบุญพระเวสหมายถึงบุญพระเวสสันดรเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าบุญมหาชาติชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)เป็นบุญประจำปีในฮีตสิบสองคองที่ปราชญ์อีสานได้ประพันธ์ผูกบทกลอน(ภาษิตอีสาน)เกี่ยวกับการทำบุญในช่วงเดือนสามและเดือนสี่ไว้ว่า"ถึงเมื่อเดือนสามค้อยเจ้าหัวค้อยบั้นข้าวจืดกเมื่อเดือนสี่ค้อยจวนน้อยเทศน์มัทรี"แปลว่าเมื่อถึงเดือนสามพระภิกษุสามเณรจะรอชาวบ้านทำบุญข้าวจ้และเมื่อถึงเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)สามเณรเทศน์กัณฑ์มัทรีในงานบุญมหาชาติ(จักรมนตริชนะพันธ์, 2560)ฉะนั้นบุญผะเหวดจึงถือเป็นงานบุญสำคัญของชาวอีสานชาวบ้านจะจัดให้มีพิธีอย่างใหญ่โตงานบุญต่อเนื่องกัน 2 - 3

พระภิกษุสามเณรจะรอชาวบ้านทำบุญข้าวจ้และเมื่อถึงเดือนสี่ช่วงเดือนมีนาคมสามเณรเทศน์กัณฑ์มัทรีในงานบุญมหาชาติบุญผะเหวดของชาวอีสานถือเป็นงานบุญสำคัญของชาวบ้านจะจัดให้มีพิธีอย่างใหญ่โตงานบุญต่อเนื่องกัน๒๓วัน

คำเดือน 12 8 Sueksitalai Journal Vol .1 No .1(January -- April 2020)วิเคราะห์ประเพณีบุญผะเหวด:ศรัทธาความหวังบนพื้นฐานความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของชาวอีสานบุญผะเหวดหรือบุญพระเวสหมายถึงบุญพระเวสสันดรเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าบุญมหาชาติชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)เป็นบุญประจำปีในฮีตสิบสองคองที่ปราชญ์อีสานได้ประพันธ์ผูกบทกลอน(ภาษิตอีสาน)เกี่ยวกับการทำบุญในช่วงเดือนสามและเดือนสี่ไว้ว่า"ถึงเมื่อเดือนสามค้อยเจ้าหัวค้อยบั้นข้าวจืดกเมื่อเดือนสี่ค้อยจวนน้อยเทศน์มัทรี"แปลว่าเมื่อถึงเดือนสามพระภิกษุสามเณรจะรอชาวบ้านทำบุญข้าวจ้และเมื่อถึงเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)สามเณรเทศน์กัณฑ์มัทรีในงานบุญมหาชาติ(จักรมนตริชนะพันธ์, 2560)ฉะนั้นบุญผะเหวดจึงถือเป็นงานบุญสำคัญ

๘๖โดยมีความเชื่อสืบต่อกันมาจากเรื่องพระมาลัยสูตรว่าพระมาลัยได้ขึ้นไปไหว้พระธาตุเกศแก้วจุฬามณีในสวர்கษัณดาวดึงส์พบพระศรีอริยเมตไตรยองค์พระศรีอริยเมตไตรยได้ดรัสสั่งกับพระมาลัยว่าถ้ามนุษย์อยากพบพระองค์จงอย่าได้ทำบาปหนักได้แก่ฆ่าบิดามารดาฆ่าพระอรหันต์ทำร้ายพระพุทธเจ้าและยุยงให้พระสงฆ์แตกกันหนึ่งให้ฟังเทศน์เรื่องรวมหาเวสสันดรขาดกให้จบในวันเดียวกันฟังแล้วให้นำไปประพดปฏิบัติจะได้รับอานิสงส์มากและจะ

.1 No .1(January -- April 2020)วิเคราะห์ประเพณีบุญผะเหวด:ศรัทธาความหวังบนพื้นฐานความเชื่อทางพระพุทธศาสนาของชาวอีสานบุญผะเหวดหรือบุญพระเวสหมายถึงบุญพระเวสสันดรเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าบุญมหาชาติชาวอีสานจะนิยมจัดขึ้นในเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)เป็นบุญประจำปีในฮีตสิบสองคองที่ปราชญ์อีสานได้ประพันธ์ผูกบทกลอน(ภาษิตอีสาน)เกี่ยวกับการทำบุญในช่วงเดือนสามและเดือนสี่ไว้ว่า"ถึงเมื่อเดือนสามค้อยเจ้าหัวค้อยบั้นข้าวจืดกเมื่อเดือนสี่ค้อยจวนน้อยเทศน์มัทรี"แปลว่าเมื่อถึงเดือนสามพระภิกษุสามเณรจะรอชาวบ้านทำบุญข้าวจ้และเมื่อถึงเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)สามเณรเทศน์กัณฑ์มัทรีในงานบุญมหาชาติ(จักรมนตริชนะพันธ์, 2560)ฉะนั้นบุญผะเหวดจึงถือเป็นงานบุญสำคัญของชาวอีสานชาวบ้านจะจัดให้มีพิธีอย่างใหญ่โตงานบุญต่อเนื่องกัน 2 - 3 วันมูลเหตุที่มีการทำบุญมีคตความเชื่อมาจากเรื่องพระมาลัยสูตรว่า"พระมาลัยได้ขึ้นไปไหว้พระธาตุเกศแก้วจุฬามณีในสวர்கษัณดาวดึงส์พบพระศรีอริยเมตไตรยองค์พระศรีอริยเมตไตรยได้ดรัสสั่งกับพระมาลัยว่าถ้ามนุษย์อยากพบพระองค์จงอย่าได้ทำบาปหนักได้แก่ 1)อย่าฆ่าบิดามารดา 2)อย่าฆ่าพระอรหันต์ 3)อย่าทำร้ายพระพุทธเจ้าและ 4)อย่ายุยงให้พระสงฆ์แตกกันหนึ่งให้ฟังเทศน์เรื่องรวมหาเวสสันดรขาดกให้จบในวันเดียวกันฟังแล้วให้นำไปประพดปฏิบัติจะได้รับอานิสงส์มากและจะได้พบพระศาสนาของพระศรีอริยเมตไตรยเมื่อพระมาลัยกลับมาถึงโลกมนุษย์จึงได้ออกเรื่องราวให้มนุษย์ทราบด้วยเหตุนี้ชาวอีสานผู้ปรารถนาจะพบศาสนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ได้พบพระศาสนาของพระศรีอริยเมตไตรยเมื่อพระมาลัยกลับมาถึงโลกมนุษย์จึงได้ออกเรื่องราวให้มนุษย์ทราบด้วยเหตุนี้ชาวอีสานผู้ปรารถนาจะพบศาสนาพระศรีอริยเมตไตรยจึงได้ร่วมกันทำบุญผะเหวดสืบต่อมาจนถึงปัจจุบันโดยวันแรกเป็นวันเตรียมชาวบ้านจะออกมาช่วยกันจัดเตรียมสถานที่ภายในวัดหาความสะอาดตกแต่งประดับศาลาโรงธรรมประกอบด้วยต้นกล้วยต้นอ้อยและดอกไม้ตามฤดูกาลของภาคอีสานโดยนำมาร้อยให้สวยงามเช่นดอกทองกวาว

อริยเมตไตรยได้ตรัสสั่งกับพระมาลัยว่าถ้ามนุษย์อยากพบพระองค์อยู่ใดหาบปหนักใดแก่ 1)อย่าฆ่าบิดามารดา 2)อย่าฆ่าพระอรหันต์ 3)อย่าทารุณพระพุทธรูปเจ้าและ 4)อย่ายุ่งให้พระสงฆ์แตกกันอนึ่งให้ฟังเทศน์เรื่องรวมหาเวสสันดรชาดกให้จบในวันเดียวกันฟังแล้วให้หาไปประพฤติปฏิบัติจะได้รับอานิสงส์มากและจะได้พบพระศาสนาของพระศรีอริยเมตไตรยเมื่อพระมาลัยกลับมาถึงโลกมนุษย์จึงได้ออกเรื่องราวให้มนุษย์ทราบด้วยเหตุนี้ชาวอีสานผู้ปรารถนาจะพบศาสนาพระศรีอริยเมตไตรยจึงพากันทำบุญพระเวสสันดรสืบต่อมาจนถึงปัจจุบัน"เมื่อถึงเดือนสี่(ช่วงเดือนมีนาคม)ชาวบ้านจะประชุมกันเพื่อกาหนดวันทำบุญว่าจัดวันไหนและจะนิมนต์พระภิกษุสามเณรที่มาจากวัดไหนบ้างครั้งตกลงกันแล้วก็หาหนังสือใบลานเรื่องพระเวสสันดรชาดกซึ่งมีจำนวน 13 ผูกออกมาแบ่งให้ครบเท่าจำนวนพระภิกษุสามเณรที่จะนิมนต์มาจากวัดของหมู่บ้านใกล้เคียงรวมทั้งพระที่อยู่วัดของหมู่บ้านตัวเองด้วยหนังสือใบลานที่แบ่งออกเรียกว่ากัณฑ์ชาวบ้านแต่ละครัวเรือนจะจับสลากแบ่งกันเป็นเจ้าภาพกัณฑ์ต่างๆเท่ากับจำนวนหนังสือใบลานที่แบ่งและจำนวนพระภิกษุสามเณรที่นิมนต์มาในอดีตครัวเรือนที่เป็นเจ้าภาพจะเรียกว่า"คำบุญ"หาหน้าทีต้อนรับพระภิกษุสามเณรและโยมผู้ติดตามมีการตั้งผามบุญ(ปะรา)เรียงรายตามกำแพงรอบวัดตั้งโองน้ำดื่มเตรียมหมากพลูหรือและจุดปัจจัยไทยทานเพื่อสำหรับถวายพระภิกษุสามเณรในวันงานอีกด้วยแต่ปัจจุบันการตั้งผามบุญเพื่อสำหรับต้อนรับพระภิกษุสามเณร

ดอกสะแบงดอกพระยอมดอกดอกปีปฯลฯส่วนผู้สูงอายุจะเตรียมทาหมากพันคาเมียงพันคารูปเทียนอย่างละพันและข้าวดอกดอกไม้เพื่อใช้สำหรับเป็นเครื่องบูชาคาถาพันรอบศาลาโรงธรรมจะมีธงผะเหวดปักไว้๘ทิศตามต้นเสามี่ขึ้นกะย่องที่สานด้วยไม้ไผ่ผูกติดไว้เพื่อใช้ใส่ข้าวพันก่อนและตั้งหอพระอุปคุตที่ด้านทิศตะวันออกของศาลาป้องกันคุ้มครองมิให้เกิดเหตุเภทภัยอันตรายทั้งปวงข้างธรรมมาสน์ที่

อย่างเดียว 9 วารสารศึกษาศาสตร์ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2563) ครั้นจับสลากแบ่งกัณฑ์เทศน์เสร็จแล้วก็มีการออกใบฎีกานิมนต์ชาวอีสานเรียกว่าการใส่หนังสือนิมนต์พระภิกษุสามเณรจากอารามต่างๆมาเทศน์พร้อมใส่หนังสือใบลานที่แบ่งเป็นกัณฑ์ไปด้วยพระภิกษุสามเณรที่ได้รับใบฎีกานิมนต์พร้อมหนังสือใบลานกัณฑ์ต่างๆก็จะฝึกเทศน์ให้ชำนาญก่อนถึงวันบุญที่จะมาเทศน์ฉลองศรัทธาแก่ชาวบ้านก่อนวันงานชาวบ้านจะออกไปรวมตัวกันที่วัดเพื่อจัดตกแต่งประดับศาลาโรงธรรมประกอบด้วยต้นกล้วยต้นอ้อยและดอกไม้ตามฤดูกาลของภาคอีสานโดยนำมาร้อยให้สวยงามเช่นดอกทองกวาวดอกสะแบงดอกพระยอมดอกดอกปีปฯลฯส่วนผู้สูงอายุจะเตรียมทาหมากพันคาเมียงพันคารูปเทียนอย่างละพันและข้าวดอกดอกไม้เพื่อใช้สำหรับเป็นเครื่องบูชาคาถาพันรอบศาลาโรงธรรมจะมีธงผะเหวดปักไว้ 8 ทิศตามต้นเสามี่ขึ้นกะย่องที่สานด้วยไม้ไผ่ผูกติดไว้เพื่อใช้ใส่ข้าวพันก่อนและตั้งหอพระอุปคุตที่ด้านทิศตะวันออกของศาลาป้องกันคุ้มครองมิให้เกิดเหตุเภทภัยอันตรายทั้งปวงข้างธรรมมาสน์ที่ใช้แสดงธรรมจะมีดาบปืนติดไว้และอ่างน้ำ 4 ใบที่จำลองขึ้นเป็นสระน้ำมีจอกแทน(สำหรับ)ต้นบัวดอกบัวผักตบอยู่ในอ่างด้วยหน้าธรรมมาสน์จะตั้งหมอน้ำมันต์และเครื่องบูชาต่างๆไว้สำหรับเจ้าภาพมาจุดรูปเทียนบูชาตามกัณฑ์เทศน์ของตนเองการจัดตกแต่งศาลาโรงธรรมชาวอีสานจะนิยมทาสีๆกันอาจจะแตกต่างกันบ้าง

ใช้แสดงธรรมจะมีดาบปืนติดไว้และอ่างน้ำ๔ใบที่จำลองขึ้นเป็นสระน้ำมีจอกแทนสำหรับต้นบัวดอกบัวผักตบอยู่ในอ่างด้วยหน้าธรรมมาสน์จะตั้งหมอน้ำมันต์และเครื่องบูชาต่างๆไว้สำหรับเจ้าภาพมาจุดรูปเทียนบูชาตามกัณฑ์เทศน์ของตนเองการจัดตกแต่งศาลาโรงธรรมชาวอีสานจะนิยมทาสีๆกันอาจจะแตกต่างกันบ้างตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่นและจัดให้เสร็จเรียบร้อยก่อนถึงวันงานส่วนในวัน

ภาพมาจุดรูปเทียนบูชาตามกัณฑ์เทศน์ของตนเองการจัดตกแต่งศาลาโรงธรรมชาวอีสานจะนิยมทาสีๆกันอาจจะแตกต่างกันบ้างตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่นและจัดให้เสร็จเรียบร้อยก่อนถึงวันงาน(มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, 2542)บุญผะเหวดซึ่งเป็นประเพณีอันยิ่งใหญ่ของภาคอีสานสะท้อนถึงศรัทธาความหวังและความเชื่อของชาวอีสานที่มีต่อประเพณีนี้ซึ่งรักษาและสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษจนกลายเป็นวิถีวัฒนธรรมของชาวอีสานซึ่งมีคุณค่าทางจริยธรรมต่อสังคมอีสานดังต่อไปนี้ 1 .ชาวอีสานเชื่อในอานิสงส์ของบุญนี้:บุญผะเหวดหรือที่เรียกกันทั่วไปว่าบุญมหาชาติเป็นบุญประเพณีบุญตามฮีต 12 ของชาวอีสานเป็นประเพณีการบริจาคทานครั้งยิ่งใหญ่พอจะกล่าวโดยทั่วไปของชาวอีสานว่าดอกจิกดอกจานผลิบานราวต้นเดือน 3 พุทธศาสนิกชนจะเก็บดอกไม้มาร้อยมาลัยเพื่อตกแต่งศาลาการเปรียญสำหรับบุญมหาชาติและในงานจะมีการเทศน์มหาชาติซึ่งถือว่าเป็นงานบุญอันศักดิ์สิทธิ์ผู้ใดได้ฟังเทศน์มหาชาติจบในวันเดียวพร้อมกับการรวมบาเพ็ญคุณงามความดีผู้นั้นจะได้อานิสงส์ไปเกิดในภพภูมิที่ดีขึ้นกว่าเดิมหรือจะดีที่สุดคือเกิดในภพภูมิของพระอริยเมตไตรยจะนั้นการได้รับรู้ถึงความเสียสละของพระเวสสันดรทำให้ชาวอีสานได้ซาบซึ้งถึงความดีอันยิ่งใหญ่ซึ่งมีผลต่อจิตใจของผู้คนให้ยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีในการประพฤติปฏิบัติเป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่ดีงามของชาว

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ทั้งสองเป็นวันโสมวันรวมเป็นวันเฉลิมฉลองพระเวสสันดรชาวมารวมทั้งพระภิกษุสงฆ์จากหมู่บ้านใกล้เคียงจะมาร่วมพิธีมิ้ทั้งการจัดชบวนแห่เครื่องไทยทาน ฟังเทศน์และแห่พระเวสสันดรโดยการแห่ผ้าผืนยาวเหยียดภาพเล่าเรื่องเกี่ยวกับพระเวสสันดรตั้งแต่ต้นจนจบซึ่งสมมติเป็นการแห่พระเวสสันดรเข้าสู่เมืองเมื่อถึงเวลาค่ำจะมีเทศน์เรื่องพระมาลัยซึ่งในเรื่องพระมาลัยนี้จะแสดงให้เห็นถึงที่มาของประเพณีบุญผะเหวด

ซึ่งหมายถึงการร่วมแรงร่วมใจกันทางาพจนถึงช่วงบ่ายของวันแรกชาวบ้านจะ
ร่วมกันประกอบพิธีอัญเชิญพระอุปคุตจากแหล่งน้ำนอกหมู่บ้านโดยการแห่
อัญเชิญให้มาอยู่ในหอพระอุปคุตภายในวัดเพราะชาวบ้านเชื่อว่าพระอุปคุตจะ
ช่วยคุ้มครองผู้ที่มาในงานให้ปลอดภัยจากอันตรายต่างๆวันที่สองหรือ"มือ
จันทน์"ชาวบ้านจะทาพิ์แก่พระเวสสันดรพระนามมัทริกีนมหาชาติและชุกจาก
ชายป่าหรือบริเวณนอกหมู่บ้านเป็นวันเฉลิมฉลองพระเวสสันดรชาวบ้านรวมทั้ง
พระภิกษุสงฆ์จากหมู่บ้านใกล้เคียงจะมาร่วมพิธีมีทั้งการจัดขบวนแห่เครื่อง
ไทยทานทั้งเทศน์และแห่พระเวสโดยการแห่ผ้าผะเหวด(ผ้าผืนยาวเขียนภาพ
เล่าเรื่องพระเวสสันดร)ซึ่งสมมติเป็นการแห่พระเวสสันดรเข้าสู่เมืองเมื่อถึงเวลา
ค่ำจะมีเทศน์เรื่องพระมาลัยในเรื่องพระมาลัยนี้จะแสดงให้เห็นถึงที่มาของ
ประเพณีบุญผะเหวดส่วนวันที่สามเป็นงานบุญพิธีเป็นวันที่มีเทศน์เวสสันดร
ชาดกชาวบ้านจะร่วมกันดับบาตรข้าวฟักก่อนที่พิธีจะมีไปจนค่ำชาวบ้านจะแห่แห่
ฟ้อนรำตั้งขบวนเรียงรายนำกัณฑ์เทศน์กัณฑ์จบจบกลัณฑ์หลอนมาถวายพระพระ
สงฆ์เทศน์เรื่องเวสสันดรชาดกจนจบและเทศน์อาสนิสัยสักกัณฑ์หนึ่งจึงเสร็จ
พิธี(สุริยาสมุทรปัด, 2536)บุญผะเหวดหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า"บุญ
มหาชาติ"ชาวอีสานถือว่าเป็นบุญใหญ่หรือบุญประจำปีเป็นประเพณีบุญตามฮีต
สิบสองของชาวอีสานแต่ถ้าถือเป็นเรื่องทานก็เป็นประเพณีการบริจาคทานครั้ง
ยิ่งใหญ่ก็พอจะอนุมานได้ถึงสภาพทั่วไปของชาวอีสานว่าอดกลัดอดกลานบาน
ราวต้นเดือน 3 พุทธศาสนิกชนจะเก็บดอกไม้เหล่านี้ 286 วารสารสังคมศาสตร์

ภายในวัดสร้างขึ้นมาจากตำนานและความเชื่อของชาวอีสานตำนานพญาคันคากเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าถือชาติกานีติเป็นพญาคางคกได้อาศัยอยู่ใต้ร่มโพธิ์ใหญ่ในเมืองพันทุมตัตด้วยเหตุใดไม่แจ้งพญาแสนเทพเจ้าแห่งผนโกรธเคืองโลกมนุษย์มากจึงแกล้งไม่ให้ฝนตกนานถึง๗เดือนทำให้เกิดความลำบากยากแค้นอย่างแสนสาหัสแก่มวลมนุษย์สัตว์และพืชจนกระทั่งพากันล้มตายเป็นจำนวนมากพวก

มากส่วนที่อำเภอพนมไพรก็ได้มีการจัดงานประเพณีบุญบั้งไฟที่ยิ่งใหญ่ในวันขึ้น 15 ค่ำเดือน 7 ของทุกปีตามรูปแบบของประเพณีดั้งเดิมโดยมีการจุดบั้งไฟถวายมากที่สุดในประเทศในแต่ละปีจะมีบั้งไฟหมื่นบั้งไฟแสนและบั้งไฟล้านรวมกันมากกว่า 1 000 บั้งและอีกหนึ่งแห่งหนึ่งที่น่าสนใจคืองานบุญบั้งไฟตะไลล้านบ้านกุดหว้าอำเภออุบลราชธานีจังหวัดกาฬสินธุ์ซึ่งเป็นชุมชนชาวภูไทชาวแก่นแก้วได้ก่อตั้งหมู่บ้านมาประมาณ 150 ปีเป็นบั้งไฟที่ขึ้นในแนวอนที่เรียกว่าตะไลและเป็นต้นแบบของตะไลแห่งแรกของไทยเทศกาลจุดตะไลนี้จะจัดขึ้นในวันเสาร์และอาทิตย์ในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤษภาคมของทุกปีวิถีชีวิตเคย 2562 ตำนานพญาคันคากเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าถือชาติกำเนิดเป็นพญาคองคได้อาศัยอยู่ใต้ร่มโพธิ์ใหญ่ในเมืองพันทุมพดีพญากานเทพเจ้าแห่งฝนได้โกรธเคืองโลกมนุษย์เป็นอย่างมากจึงแกล้งไม่ให้ฝนตกนานถึง 7 เดือนทำให้เกิดความลำบากยากแค้นอย่างแสนสาหัสแก่มวลมนุษย์สัตว์และพืชจนกระทั่งพากันล้มตายเป็นจำนวนมากพวกที่แข็งแรงก็รอดตายและได้พากันมารวมกลุ่มใต้ต้นโพธิ์ใหญ่กับพญาคองคสรรพสัตว์ทั้งหลายจึงได้หารือกันเพื่อหาวิธีการปราบพญากานเทพที่ประชุมได้ตกลงกันให้พญาคันคากหว่าไปรบกับพญากานเทพแต่ต้องพ่ายแพ้จากนั้นจึงให้พญาคอตแดนยกทัพไปรบแต่ก็ต้องพ่ายแพ้กลับกันทำให้พวกสรรพสัตว์

ที่แข็งแรงก็รอดตายและได้พากันมารวมกลุ่มใต้ต้นไม้ใหญ่กับญาติทางคต
สรรพสัตว์ทั้งหลายจึงได้หารือกันเพื่อจะหาวิธีการปราบพญาแถนที่ประชุมได้
ตกลงกันให้พญาอาศัยกัณฑ์ไปรบกับพญาแถนแต่ก็ต้องพ่ายแพ้จากนั้นจึงให้
พญาต่อแค้นยกทัพไปปราบแต่ก็ต้องพ่ายแพ้อีกเช่นกันหาให้พวกสรรพสัตว์ทั้ง
หลายเกิดความท้อถอยหมดกำลังใจและสิ้นหวังได้แต่รอวันตายในที่สุดพญา
คตจึง

ภาพสีนูนซึ่งเป็นชุมชนชาวภูไทชาวเก่าแก่ได้ก่อตั้งหมู่บ้านมาประมาณ 150 ปี
เป็นมิ่งไฟที่ขึ้นในแนวอนที่เรียกว่าตะไลและเป็นต้นแบบของตะไลแห่งแรก
ของไทยเทศกาลจุดตะไลนี้จะจัดขึ้นในวันเสาร์และอาทิตย์ในสัปดาห์ที่ 3 ของ
เดือนพฤษภาคมของทุกปีวิถีชีวิต 2562 ตำนานพญาคันคากเมื่อครั้ง
พระพุทธเจ้าถือชาติกำเนิดเป็นพญาคางคกได้อาศัยอยู่ใต้ร่มโพธิ์ใหญ่ในเมือง
พันทิวดีพญาแถนเทพเจ้าแห่งฝนได้โกรธเคืองโลกมนุษย์เป็นอย่างมากจึง
แกล้งไม่ให้ฝนตกนานถึง 7 เดือนทำให้เกิดความลำบากแสนอย่างแสน
สาหัสแก่มวลมนุษย์สัตว์และพืชจนกระทั่งพากันล้มตายเป็นจำนวนมากพวกที่
แข็งแรงก็รอดตายและได้พากันมารวมกลุ่มใต้ต้นโพธิ์ใหญ่กับพญาคางคกสรรพ
สัตว์ทั้งหลายจึงได้หารือกันเพื่อจะหาวิธีการปราบพญาแถนที่ประชุมได้ตกลงกัน
ให้พญาคันคากหัดไปรบกับพญาแถนแต่ก็ต้องพ่ายแพ้จากนั้นจึงให้พญาต่อ
แต่นยกทัพไปรบแต่ก็ต้องพ่ายแพ้อีกเช่นกันทำให้พวงสรรพสัตว์ทั้งหลาย
เกิดความท้อถอยหมดกำลังใจและสิ้นหวังได้แต่รวันดาในที่สุดพญาคางคก
จึงขออาสาที่จะไปรบกับพญาแถนจึงได้วางแผนในการรบโดยให้ปลวกทั้งหลาย
ก่อจอมปลวกขึ้นไปจนถึงเมืองพญาแถนเพื่อเป็นเส้นทางให้บรรดาสรรพสัตว์ทั้ง
หลายได้เดินทางไปสู่เมืองพญาแถนซึ่งมีมอดแมลงป่องตะขาบสำหรับมอดได้
รับหน้าที่ให้ทำการกัดเจาะด้ามอาวุธที่ทำด้วยไม้ทุกชนิดส่วนแมลงป่องและ
ตะขาบให้ซ่อนตัวอยู่ตามกองฟืนที่ไว้หุงต้มอาหารและอยู่ตามเสื่อผ้า

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ขออาสาที่จะไปรบกับพญาแสนเจ้าได้วางแผนในการรบโดยปลวกทั้งหลายก่อ
จอมปลวกขึ้นไปจนถึงเมืองพญาแสนเพื่อเป็นเส้นทางให้บรรดาสรรพสัตว์ทั้ง
หลายได้เดินทางไปสู่เมืองพญาแสนซึ่งมีมอดแมลงป่องตะขาบสาสำหรับมอดได้
รับหน้าที่ให้ทำการกัดเจาะตามอาวุธที่ทำด้วยไม้ทุกชนิดส่วนแมลงป่องและ
ตะขาบให้ i ชอนตัวอยู่ตามกองฟืนที่ใช้หุงต้มอาหารและอยู่ตามเสื้อผ้าของ
ไพร่พลพญาแสนหาหน้าที่กัด

อาณาจักรสุโขทัยในสมัยกรุงสุโขทัยซึ่งเป็นชุมชนชาวไทขาวเก่าแก่ได้ก่อตั้ง
หมู่บ้านมาประมาณ 150 ปีเป็นบึงไฟที่ขึ้นในแนวอนที่เรียกว่าทะเลและเป็นต้น
แบบของทะเลแห่งแรกของไทยเทศกาลจตุตศไฉนี้จะจัดขึ้นในวันเสาร์และ
อาทิตย์ในสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤษภาคมของทุกปีวิถีพิเศษ 2562 ตำนาน
พญาแสนเจ้าเมื่อครั้งพระพุทธเจ้าถือชาติกำเนิดเป็นพญาคองคได้อาศัยอยู่ได้
ร่วมโพธิ์ใหญ่ในเมืองพันทุมวัดพญาแสนเทพเจ้าแห่งฝนได้โกรธเคืองโลกมนุษย์
เป็นอย่างมากจึงแกล้งไม่ให้ฝนตกนานถึง 7 เดือนทำให้เกิดความลำบากยาก
แค้นอย่างแสนสาหัสแก่มวลมนุษย์สัตว์และพืชจนกระทั่งพากันล้มตายเป็น
จำนวนมากพวกที่แข็งแรงก็รอดตายและได้พากันมารวมกลุ่มได้ต้นโพธิ์ใหญ่กับ
พญาคองคสรรพสัตว์ทั้งหลายจึงได้หารือกันเพื่อจะหาวิธีการปราบพญาแสนที่
ประชุมได้ตกลงกันให้พญาแสนยกทัพไปรบกับพญาแสนแต่ก็ต้องพ่ายแพ้จาก
นั้นจึงให้พญาแสนยกทัพไปรบกับพญาแสนแต่ก็ต้องพ่ายแพ้เช่นกันทำให้พญาแสน
สัตว์ทั้งหลายเกิดความท้อถอยหมดกำลังใจและสิ้นหวังได้แต่รอวันตายในที่สุด
พญาคองคจึงขออาสาที่จะไปรบกับพญาแสนเจ้าได้วางแผนในการรบโดยให้
ปลวกทั้งหลายก่อจอมปลวกขึ้นไปจนถึงเมืองพญาแสนเพื่อเป็นเส้นทางให้
บรรดาสรรพสัตว์ทั้งหลายได้เดินทางไปสู่เมืองพญาแสนซึ่งมีมอดแมลงป่อง
ตะขาบสาสำหรับมอดได้รับหน้าที่ให้ทำการกัดเจาะตามอาวุธที่ทำด้วยไม้ทุกชนิด
ส่วนแมลงป่องและตะขาบให้ชอนตัวอยู่ตามกองฟืน

ต่อหลังจากวางแผนเรียบร้อยแล้วกองทัพอพญาแสนก็เดินทางเพื่อปฏิบัติหน้าที่
การรบมอดหาหน้าที่กัดเจาะตามอาวุธแมลงป่องและตะขาบกัดต่อยไพร่พลของ
พญาแสนจนเจ็บปวดรุกรมจนกองทัพอพญาแสนในที่สุดพญาแสนจึงได้ยอม
แพ้และตกลงทำสัญญาสงบศึกกับพญาคองคดังนี้๑ถ้ามวลมนุษย์จุดบั้งไฟขึ้นสู่
ท้องฟ้าเมื่อใดให้พญาแสนสั่งให้ฝนตกในโลกมนุษย์๒ถ้าได้ยินเสียงกบเขียด
ร้องให้รีบรู้ว่าฝนได้ตกลงมาแล้ว๓ถ้าได้ยิน

จนกองทัพพระสหายในที่สุดพญาแสนจึงได้ยอมแพ้และตกลงทำสัญญาสงบ
ศึกกับพญาคองคดังนี้ 1 ถ้ามวลมนุษย์จุดบั้งไฟขึ้นสู่ท้องฟ้าเมื่อใดให้พญาแสน
สั่งให้ฝนตกในโลกมนุษย์ 2 ถ้าได้ยินเสียงกบเขียดร้องให้รีบรู้ว่าฝนได้ตกลงมา
แล้วและถ้าได้ยินเสียงสนุเสียงรณหยาของว้าวหรือเสียงโหวดให้ฝนหยุดตก
เพราะจะเข้าสู่ฤดูเก็บเกี่ยวข้าวหลังจากที่ได้สัญญากันแล้วพญาแสนจึงได้ถูก
ปล่อยตัวไปและได้ปฏิบัติตามสัญญามาจนบัดนี้หัชชยวงศ์มวัน 2562 ตำนานผา
แดงนางไอ่พญาขอมผู้ครองนครเอกราชมีพระธิดาชื่อว่าไอ่คำซึ่งผู้ที่มีรูปร่าง
หน้าตาสวยงามมากนางไอ่คำเป็นที่ต้องตาต้องใจของชายหนุ่มทั้งในมหานคร
เอกราชและเมืองอื่นๆเจ้าชายเมืองต่างๆก็หมายปองอยากจะได้นางไอ่คำมาเป็น
คู่ครองและหนึ่งในก็คือท้าวผาแดงพญาแสนซึ่งมีความงามก็เกิดความยินดี
หลงใหลอย่างรุนแรงจนไม่สามารถจะทนอยู่ได้จึงเดินทางมาพร้อมทหารคน
สนิทท้าวผาแดงได้ส่งสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆไปฝากให้นางไอ่คำเพื่อผูกความ
สัมพันธ์โดยให้ทหารสนิทช่วยเป็นสื่อผ่านนางสนมใกล้ชิดและทุกครั้งให้นางไอ่
คำรับสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆสนมคนสนิทก็จะพรรณนาถึงความสวยงามของท้าว
ผาแดงให้นางไอ่คำฟังจนนางเกิดความสนใจและหลงรักท้าวผาแดงในที่สุดทั้งๆ
ที่ทั้งสองคนไม่เคยได้เห็นกันมาก่อนในที่สุดด้วยแผนการของพ่อสื่อแม่สื่อทำให้
ทั้งคู่ได้พบกันแต่ทั้งคู่ก็ต้องจากกันเพียงแค่นั้นเพราะทั้งคู่ต่าง
ลักลอบพบกันท้าวผาแดงได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะกลับมาหานาง

๑๐๒สรุปได้ว่าการสร้างแรงจูงใจความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์
และส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ทางพระพุทธศาสนาของวัดป่าโนนสวรรค์มีคุณค่า
สมควรแก่การเอาใจใส่ในการพัฒนาส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดร้อยเอ็ด
ไว้เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมสำหรับคนรุ่นหลังให้ได้สัมผัสและชื่นชมความสา
คัญในคุณค่าของแหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดร้อยเอ็ดซึ่งมีได้อยู่
ที่การตีราคาเป็นมูลค่าหากแต่อยู่ที่ไม้อาจหาสิ่งที่มีคุณค่า

influenced the opinions on encouraging archaeological site
conservation to have statistically significant differences in
overall at 001 levels Problems and obstacles were that lack of
personal and lack of budget Further that temples should
arrange the site conservation campaign to encourage lay
persons to participate in archaeological site preservation and
donate money for archaeological site restoration Keywords
Encouragement Archaeological Site Conservation The Sangha
หน้า 13 วารสารพุทธนวัตกรรมและการจัดการปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม
ธันวาคม 2561 Journal of Buddhist Innovation and Management
Vol 1 No 2 July December 2018 บทนาโบราณสถานเป็นอาคารหรือสิ่ง
ก่อสร้างที่มีความเก่าแก่ที่มนุษย์สร้างขึ้นมีประวัติความเป็นมาที่เป็นประโยชน์
ทางด้านศิลปะประวัติศาสตร์หรือโบราณคดีมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์หรือ
มีร่องรอยกิจกรรมของมนุษย์ปรากฏอยู่กรมศิลปากร 2553 โบราณสถานเป็น
ทรัพย์สินสมบัติทางวัฒนธรรมของคนรุ่นก่อนที่ตกทอดมาให้คนรุ่นหลังสำนัก
โบราณคดีกรมศิลปากร 2550 นับเป็นมรดกอันสำคัญที่บรรพบุรุษได้สร้างไว้ให้
กับแผ่นดินอันแสดงถึงความเจริญรุ่งเรืองของบ้านเมืองในยุคหนึ่งโบราณสถานจึง
มีความสำคัญต่อท้องถิ่นและประเทศชาติอย่างยิ่งทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมการ
ศึกษาและการเมืองการปกครองโบราณสถานมีคุณค่าสมควรแก่การเอาใจใส่
ดูแลรักษาไว้เป็นมรดกสำหรับคนรุ่นหลังให้ได้สัมผัสและชื่นชมความสำคัญใน
คุณค่าซึ่งมิได้อยู่ที่การตีราคาเป็นมูลค่าหากแต่อยู่ที่ไม้อาจหาสิ่งที่มีคุณค่าทาง
จิตใจ

ท้องถิ่นอื่นมีกรอบแนวคิดที่ควรนำไปเป็นแนวทางดำเนินการดังนี้ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นของนครระหว่างหน่วยงานราชการภาคเอกชนภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆในการอนุรักษ์และส่งเสริมวัดและชุมชนในจังหวัดร้อยเอ็ดและการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นในจังหวัดร้อยเอ็ด

ไปให้การให้ความสำคัญกับลัทธิศาสนาและศิลปวัฒนธรรมมาจากการพัฒนาท้องถิ่น ประการที่สามการสร้างแหล่งเรียนรู้ชุมชนทั้งนิทรรศการถาวรซึ่งในบริเวณวัดมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเดิมที่สามารถเป็นอาคารจัดแสดงนิทรรศการความรู้เรื่องศิลปวัฒนธรรมถึงประวัติความเป็นมาของชุมชนประเพณีที่สืบทอดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาแหล่งวารสารการเมืองการปกครองปีที่ 9 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนกันยายนธันวาคม 2562 66 ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในลักษณะงานประจำปีประการที่ห้าการจัดตั้งและการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาศิลปและศิลปวัฒนธรรมอันจะนำไปสู่ความยั่งยืนในการพัฒนาท้องถิ่นบนฐานทุนทางวัฒนธรรมและประการที่หกการปรับปรุงภูมิทัศน์ในบริเวณรอบวัดเพื่อให้เกิดความสวยงามและยังคงรักษาสภาพศิลปวัฒนธรรมแบบอย่างโบราณการดำเนินการของอบตตบั้งสวดคล้องกับมาตรฐานการส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่นโดยเฉพาะด้านการส่งเสริมเครือข่ายโดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นของนครระหว่างหน่วยงานราชการภาคเอกชนภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆในการอนุรักษ์และส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัฒนธรรมที่หลากหลายให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลต่อชุมชนรูปแบบของเครือข่ายองค์กรวัฒนธรรมในจังหวัดร้อยเอ็ดคือการยอมรับความหลากหลายทางศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่นซึ่งกันและกันและการเข้มแข็งวัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น

ทางวัฒนธรรมที่หลากหลายให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลต่อชุมชนการยอมรับความหลากหลายทางศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่นซึ่งกันและกัน การเข้มแข็งวัฒนธรรมและจารีตประเพณีท้องถิ่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นสอดคล้องกับงานวิจัยของนารีนกานาเจได้ศึกษาวิจัยเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลกับการส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านลือกลุ่ของชาวไทยมุสลิมในท้องถิ่นกรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียงอำเภอหรือเสาะจังหวัดนราธิวาสพบว่าลือกลุ่เป็นการแสดงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ลักษณะการขับร้องเป็นการร้องเพลงพร้อมเคลื่อนไหวท่าทางตาม 42 ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 มกราคม มิถุนายน 2561 Vol3 No1 January June 2018 จังหวัดกลองรำมะนาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียงมีบทบาทในการส่งเสริมศิลปะพื้นบ้านลือกลุ่ในท้องถิ่นพบว่าด้านการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ได้สนับสนุนให้มีการนำศิลปะพื้นบ้านมาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความสมานฉันท์แก่คนใน

มีเจ้าอาวาสวัดเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายสร้างจิตสำนึกให้เกิดความร่วมมือในการจัดสถานที่และกิจกรรมวัดในสมัยพุทธกาลเกิดขึ้นเพราะมีผู้เลื่อมใสในพระพุทธเจ้าผู้มุ่งหาประโยชน์เพื่อความสุขของมหาชนการสร้างวัดถวายไว้ในพระพุทธศาสนานั้นจุดประสงค์ก็เพื่อใช้เป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์ผู้สละแล้วจากการเป็นอยู่อย่างคฤหัสถ์พระสงฆ์ผู้ปรารถนาความเพียรเพื่อหาให้แจ้งซึ่งพระนิพพานวัดใน

The temple is considered a sacred place It is the residence of the Buddha It is the source of the Buddha s truth It is the residence of the monks and the wellbehaved disciples It is an academic institution It is a place to perform meritmaking and other charities And it is a social welfare facility for the people Keywords Temple Buddhism บทบาทการเขียนบทความเรื่องวิวัฒนาการวัดในพระพุทธศาสนามีวัดประสงคเพื่อศึกษาวัดในพระพุทธศาสนาวิวัฒนาการวัดในพระพุทธศาสนาและวิวัฒนาการวัดในประเทศไทยเนื่องจากเห็นว่าวัดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางพระพุทธศาสนานับตั้งแต่ครั้งพุทธกาลจนถึงปัจจุบันรูปแบบของวัดในสมัยพุทธกาลในระยะแรกคือที่พักตามโคนไม้หรือถ้ำเป็นการอยู่ร่วมกับธรรมชาติเพื่อหาความเพียรต่อมาทรงอนุญาตให้มีอารามในพระพุทธศาสนาเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบศาสนกิจของพระสงฆ์หาให้มีความเหมาะสมในการดำรงเพศพรหมจรรย์และเพื่อความเจริญมั่นคงของพระพุทธศาสนา 76 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 7 No 3 July September 2020 การสร้างวัดถวายไว้ในพระพุทธศาสนานั้นจุดประสงค์ก็เพื่อใช้เป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์ผู้สละแล้วจากการเป็นอยู่อย่างคฤหัสถ์พระสงฆ์ผู้ปรารถนาความเพียรเพื่อหาให้แจ้งซึ่งพระนิพพานวัดจึงต้องมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประพฤติพรหมจรรย์ของพระสงฆ์และเพื่อเสริมสร้าง

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

สมัยพุทธกาลมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการประพฤติพรหมจรรย์ของพระสงฆ์วัดเป็นสัญลักษณ์ของความสงบร่มเย็นเพราะเป็นที่พักของผู้มีบาปกรรมอันสงบระงับแล้วห่างไกลจากความชั่วทุกรูปแบบเป็นที่อาศัยของผู้ที่มีความบริสุทธิ์สะอาดทางกายวาจาใจแน่วคิดในการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ในสมัยพุทธกาลเป็นไปตามพุทธปณิธานของพระพุทธเจ้าคือมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์ตามหลักไตรสิกขาศีลสมาธิปัญญาโดยสอนภิกษุให้รู้จักตนเองและ

Buddhism บทนาการเขียนบทความเรื่องวิวัฒนาการวัดในพระพุทธศาสนามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัดในพระพุทธศาสนาวิวัฒนาการวัดในพระพุทธศาสนาและวิวัฒนาการวัดในประเทศไทยเนื่องจากเห็นว่าวัดเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญทางพระพุทธศาสนานับตั้งแต่ครั้งพุทธกาลจนถึงปัจจุบันรูปแบบของวัดในสมัยพุทธกาลในระยะแรกคือที่พักตามโคนไม้หรือถ้ำเป็นการอยู่ร่วมกับธรรมชาติเพื่อหาความเพียรต่อมาทรงอนุญาตให้มีอารามในพระพุทธศาสนาเพื่อให้เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบศาสนกิจของพระสงฆ์ทำให้ความเหมาะสมในการดำรงเพศพรหมจรรย์และเพื่อความเจริญมั่นคงของพระพุทธศาสนา 76 Journal of Graduate MCU KhonKaen Campus Vol 7 No 3 July September 2020 การสร้างวัดถ้ำไ้วในพระพุทธศาสนานับจุดประสงค์ก็เพื่อใช้เป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์ผู้สละแล้วจากการเป็นอยู่อย่างคฤหัสถ์พระสงฆ์ผู้ปรารถนาความเพียรเพื่อให้แจ้งซึ่งพระนิพพานวัดจึงต้องมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการประพฤติพรหมจรรย์ของพระสงฆ์และเพื่อเสริมสร้างความเลื่อมใสศรัทธาให้เกิดขึ้นกับบุคคลทั้งหลายผู้ได้มาสัมผัสตั้งนั้นวัดจึงเป็นสัญลักษณ์ของความสงบร่มเย็นเพราะเป็นที่พักของผู้มีบาปกรรมอันสงบระงับแล้วเป็นที่อยู่ของผู้เห็นภัยในวัฏฏะห่างไกลจากความชั่วทุกรูปแบบเป็นที่อาศัยของผู้ที่มีความบริสุทธิ์สะอาดทางกายวาจาใจเป็นพื้นฐานอุทัยสดมัน 2555 23 ในส่วนของประเทศไทยวัดเป็นสถาบันหลักสถาบันหนึ่งของชาติทำหน้าที่ในการสืบทอดทางพระพุทธศาสนาและการปลูกฝังศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันดีงามแก่พุทธศาสนิกชนและประชาชนจากชนรุ่นหนึ่งสู่อีกรุ่น

๓)การให้บริการที่ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สารสนเทศให้แก่ประชาชนโดยการจัดการที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาศูนย์สารสนเทศให้แก่ประชาชนที่มาใช้บริการ๔)เป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะจารีตประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนโดยการจัดศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่มีเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น๕)เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่มีความร่มเย็นโดยปรับภูมิทัศน์ให้สัปปายะจะเป็นเครือข่ายแห่งการเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้เสมือนจริงโดยจัดศูนย์การเรียนรู้

ให้พระภิกษุสามเณรมีการศึกษาที่สูงส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรมีความประพฤติที่งดงามส่งเสริมให้ราษฎรชาวบ้านได้แสดงศักยภาพในการส่งเสริมให้ราษฎรชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน 22 มีกิจกรรมที่นำไปสู่กระบวนการคิดเพื่อการแก้ไขปัญหาส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนพัฒนาตนเองตลอดเวลาพัฒนาตนเองตามหลักไตรสิกขา คือ ศีลสมาธิและปัญญาส่งผลให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนมีความประพฤติเรียบร้อยทั้งกายวาจาและจิตใจเน้นภาคปฏิบัติควบคู่กับภาคทฤษฎีเป็นการจัดแหล่งเรียนรู้ตามธรรมชาติเข้าถึงง่ายประหยัดและมีความคุ้มค่าส่งเสริมให้ประชาชนรักชาติ ศีล 5 ส่งเสริมหมู่บ้านปลอดอบายมุขเป็นต้น 23 มีการให้บริการที่ส่งเสริมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สารสนเทศให้แก่ประชาชนโดยการจัดการที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาศูนย์การเรียนรู้สารสนเทศให้แก่ประชาชนจัดอบรมพระภิกษุสามเณรและประชาชนในการใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเพราะจะเป็นประโยชน์ต่อวงการพระพุทธศาสนาและสังคมเป็นแหล่งค้นคว้าความรู้ด้านพระพุทธศาสนาส่งผลให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนสามารถสืบค้นข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็ว 24 เป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับศิลปะจารีตประเพณีวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของชุมชนโดยการส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนเข้าใจและร่วมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจัดกิจกรรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกิจกรรมด้าน 8 Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology Vol5 No6 June 2020 พระพุทธศาสนาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางด้านพระพุทธศาสนาจัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์จัดนิทรรศการที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจเป็นต้น 25 เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ชุมชนที่ส่งเสริมเครือข่ายแห่งการเรียนรู้และพัฒนาเป็นศูนย์การเรียนรู้เสมือนจริงโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ารับบริการสืบค้นสารสนเทศโดยผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต๒)สภาพทั่วไปในการพัฒนาวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนในจังหวัดชลบุรีพบว่าในการบริหารจัดการวัดเจ้าอาวาสถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาวัดจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนั้นงานด้านต่างๆของคณะสงฆ์ประกอบด้วยงานด้านการปกครองงานด้านการศาสนศึกษางานด้านการ

เป็นสถาบันที่มีความสำคัญมากต่อพระพุทธศาสนาเองกล่าวคือวัดเป็นที่พำนักอาศัยศึกษาเล่าเรียนและปฏิบัติตามพระธรรมวินัยเพื่อเป็นศาสนทายาทสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาของพระภิกษุสามเณรเมื่อศึกษาและพิจารณาในทางสังคมจากอดีตที่ผ่านมาแล้วจะพบว่าวัดในพระพุทธศาสนาได้มีบทบาทสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนไทยหรือชุมชนไทยเป็นอย่างมากบทบาทของวัดเท่าที่ได้กล่าวมานี้ไม่เพียงเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในหมู่ของคนไทยที่เป็นพุทธศาสนิกชนเท่านั้นแม้ชนชาติที่ได้เข้ามาอยู่ในประเทศไทยช่วงระยะเวลาหนึ่งก็ยังสามารถมองเห็นบทบาทของวัดกล่าวได้อย่างชัดเจนเช่นสังฆราชปาลเลกซ์ได้เล่าไว้ในสมัยก่อนชาวบ้านจะนำเด็กไปฝากไว้ที่วัดเพื่อให้เรียนหนังสือหรือบางครั้งต้องประกอบอาชีพทำไร่ทำนาวัดจึงกลายเป็นสถานที่รับฝากเด็กเป็นแหล่งรวมของเด็กชายไทยพวกเด็กๆเหล่านี้ได้เรียนหนังสือบ้างไม่ได้เรียนบ้างว่างก็เที่ยวเตร่สนุกสนานชุกชอนอยู่ในวัดและวัดมีบทบาทในสังคมที่เกี่ยวข้องกับชาวไทยตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตายดังจะพบว่าเมื่อคนใดจะตายจะต้องมีพระสงฆ์เป็นผู้ชี้ทางให้สวาระแห่งธรรมออนไลน์ 2548 สภาพทั่วไปในการพัฒนาวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ในการบริหารจัดการวัดนั้นเจ้าอาวาสถือว่าเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาวัดจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนั้นงานด้านต่างๆของคณะสงฆ์ประกอบด้วยงานด้านการปกครองงานด้านการศาสนศึกษางานด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา งานด้านการสาธารณูปการงานด้านการศึกษาสงเคราะห์และงานด้านการสาธารณสงเคราะห์เป็นต้นเป็นงานที่เจ้าอาวาสทุกรูปจะต้องปฏิบัติหรือส่งเสริมงานทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จมีผลงานเป็นที่ประจักษ์สู่สาธารณชนผลที่ได้จากการพัฒนาดังกล่าวก็จะเกิด

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๑๑๖ สาธารณชนผลที่ได้จากการพัฒนาดังกล่าวก็จะเกิดประโยชน์ทั้งคณะสงฆ์และประชาชนในชุมชนอย่างแท้จริงจากการสำรวจพบว่าพระสงฆ์ในจังหวัดชลบุรีมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการวัดในจังหวัดชลบุรีในด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ๓.๔๔และเมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่าด้านการปกครองด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและด้านการสาธารณูปการอยู่ในระดับมากส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลางรูปแบบการพัฒนาวัดเพื่อ

และตอบสนองความต้องการของชุมชนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบริหารงานอย่างบูรณาการประสานงานทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน โดยเฉพาะบ้านวัดโรงเรียนจึงจะถือว่าเป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริงวารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม พ.ศ. 2561 157สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะคุณลักษณะของประชาชนและพระสงฆ์ผู้ตอบแบบสอบถาม 11 คุณลักษณะของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คนคิดเป็นร้อยละ 50 12 คุณลักษณะของพระสงฆ์ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 รูปคิดเป็นร้อยละ 50 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับระดับความคิดเห็นของประชาชนและพระสงฆ์ต่อบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนตำบลปรี้อำเภอบราสาทจังหวัดสุรินทร์ 1 ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนตำบลปรี้อำเภอบราสาทจังหวัดสุรินทร์สุรินทร์ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่าด้านการศึกษาสงเคราะห์และด้านการสาธารณูปการอยู่ในระดับมากส่วนด้านอื่นๆอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยได้แก่ด้านการศึกษาสงเคราะห์ด้านการสาธารณูปการด้านการศาสนศึกษาด้านการปกครองด้านการสาธารณสงเคราะห์ด้านการเผยแผ่ศาสนธรรมตามลำดับ 2 ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อบทบาทของพระสงฆ์ต่อการพัฒนาวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนตำบลปรี้อำเภอบราสาทจังหวัดสุรินทร์ด้านการปกครองโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนในจังหวัดชลบุรีประกอบด้วยรูปแบบคือรูปแบบที่๑ศูนย์ศึกษาลดละเมิดชีวิตได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรมีการศึกษาที่สูงส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรมีความประพฤติที่ดีงามส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้านได้แสดงศักยภาพส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนรูปแบบที่๒ศูนย์กิจกรรมสร้างเสริมปัญญาได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนพัฒนาตนเองตลอดเวลาพัฒนาตนเองตามหลักศีลสมาธิและปัญญาจัดตั้งสำนัก

ที่มีความร่วมมือสลับเปลี่ยนด้วยการจัดห้องสมุดชุมชนภายในวัดรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและชุมชนเพื่อให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้าได้เข้าถึงองค์ความรู้ของชุมชนมีการจัดมุมอ่านหนังสือจัดพิพิธภัณฑ์ที่สะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนรวบรวมสิ่งที่มีค่าของชุมชนอนุรักษ์รักษารากิชีวิตของชุมชนทำให้ประชาชนเกิดความรักความเข้าใจและห่วงแหนชุมชนมากขึ้น 26 เป็นเครือข่ายแห่งการเรียนรู้และศูนย์การเรียนรู้เสมือนจริงการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาในชุมชนโดยวัดชุมชนและชาวบ้านร่วมกันจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้คนในชุมชนรักและสามัคคีเช่นการสร้างเครือข่ายแนวร่วมอาสาสมัครจิตอาสาเพื่อดำเนินกิจกรรมต่างๆมีเครือข่ายเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในชุมชนทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจดำเนินการร่วมกันซึ่งจะทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนารายอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน 3 รูปแบบการจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนในประเทศไทยจากการศึกษาในกระบวนการจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนนำสู่การกำหนดเป็นรูปแบบการจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนในประเทศไทยได้ดังนี้รูปแบบที่ 1 ศูนย์กลางด้านการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของคนชุมชนได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรมีการศึกษาที่สูงส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรมีความประพฤติที่ดีงามส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้านได้แสดงศักยภาพส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนรูปแบบที่ 2 ศูนย์กลางกิจกรรมการสร้างเสริมทักษะด้านปัญญาได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนพัฒนาตนเองตลอดเวลาพัฒนาตนเองตามหลักไตรสิกขาศีลสมาธิและปัญญาจัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรมจัดอบรมปฏิบัติธรรมสม่ำเสมอ

ปฏิบัติธรรมจัดอบรมปฏิบัติธรรมสม่ำเสมอฝึกฝนตนเองเป็นประจำอบรมจิตใจให้สงบรูปแบบที่๓ศูนย์บริการสารสนเทศได้แก่พัฒนาสื่อด้านพระพุทธศาสนาและชุมชนออกเผยแผ่อบรมพระภิกษุสามเณรและประชาชนในการใช้สื่อที่ถูกต้องนำองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและองค์ความรู้ในชุมชนออกเผยแผ่ในรูปแบบที่หลากหลายรูปแบบที่๔ศูนย์เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนเข้าใจและร่วมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจัดกิจกรรมสืบสานศิลป

ให้ปราชญ์ชาวบ้านได้แสดงศักยภาพส่งเสริมให้ปราชญ์ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนรูปแบบที่ 2 ศูนย์กลางกิจกรรมการสร้างเสริมทักษะด้านปัญญาได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนพัฒนาตนเองตลอดเวลาพัฒนาตนเองตามหลักไตรสิกขาศีลสมาธิและปัญญาจัดตั้งสำนักปฏิบัติธรรมจัดอบรมปฏิบัติธรรมสม่ำเสมอฝึกฝนตนเองเป็นประจำอบรมจิตใจให้สงบรูปแบบที่ 3 ศูนย์กลางการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศได้แก่มีศูนย์บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อบริการประชาชนเยาวชนนักเรียนนักศึกษาสำหรับการค้นคว้าวิจัยหรือใช้เรียนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โรคระบาดต่างๆในสถานการณ์ที่ต้องมีการปิดสถานศึกษาและต้องเรียนออนไลน์ส่งเสริมและให้การอบรมพระภิกษุสามเณรในการใช้สื่อและผลิตสื่อทางพระพุทธศาสนาในการนำองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อเผยแผ่ในรูปแบบที่หลากหลายในปัจจุบันรูปแบบที่ 4 ศูนย์กลางการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนเข้าใจและร่วมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจัดกิจกรรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกิจกรรมด้านพระพุทธศาสนาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางด้านพระพุทธศาสนาเป็นประจำสม่ำเสมออาราธนาสงฆ์และฆราวาสและมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563 9 รูปแบบที่ 5 ศูนย์กลางพื้นที่ทางจิตใจและปัญญาได้แก่จัดห้องสมุดชุมชนภายในวัดรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและชุมชนจัดมุมอ่านหนังสือห้องสมุดเคลื่อนที่จัดพิพิธภัณฑ์ที่สะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนรวบรวมสิ่งที่มีค่าของชุมชนอนุรักษ์รักษารากิชีวิตของชุมชนรูปแบบที่ 6 ศูนย์กลางการพัฒนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

วัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกิจกรรมด้านพระพุทธศาสนาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางด้านพระพุทธศาสนาเป็นประจําสม่ำเสมอรูปแบบที่๔ศูนย์พัฒนาชีวิตจิตใจได้แก่วัดห้องสมุดชุมชนภายในวัดรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและชุมชนจัดมุมอ่านหนังสือห้องสมุดเคลื่อนที่จัดพิพิธภัณฑ์ที่สะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนรวบรวมสิ่งที่มีค่าของชุมชนอนุรักษ์รักษาวถีชีวิตของชุมชนรูปแบบที่๖พัฒนาเครือข่ายศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชนได้แก่วัดชุมชนชาวบ้านและหน่วยงานราชการประสานงานกันจัด

นักเรียนนักศึกษาสำหรับการค้นคว้าวิจัยหรือใช้เรียนออนไลน์ในช่วงสถานการณ์โรคระบาดต่างๆในสถานการณ์ที่ต้องมีการปิดสถานศึกษาและต้องเรียนออนไลน์ส่งเสริมและให้การอบรมพระภิกษุสามเณรในการใช้สื่อและผลิตสื่อทางพระพุทธศาสนาในการนำองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนาและองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อเผยแพร่ในรูปแบบที่หลากหลายในปัจจุบันรูปแบบที่ 4 ศูนย์กลางการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรและประชาชนเข้าใจและร่วมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นจัดกิจกรรมสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกิจกรรมด้านพระพุทธศาสนาจัดกิจกรรมวันสำคัญทางด้านพระพุทธศาสนาเป็นประจำสม่ำเสมอวารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563 9 รูปแบบที่ 5 ศูนย์กลางพื้นที่ทางจิตใจและปัญญาได้แก่วัดห้องสมุดชุมชนภายในวัดรวบรวมหนังสือเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาและชุมชนจัดมุมอ่านหนังสือห้องสมุดเคลื่อนที่จัดพิพิธภัณฑ์ที่สะท้อนวิถีชีวิตของชุมชนรวบรวมสิ่งที่มีค่าของชุมชนอนุรักษ์รักษาวถีชีวิตของชุมชนรูปแบบที่ 6 ศูนย์กลางการพัฒนาเครือข่ายการศึกษาในชุมชนได้แก่วัดชุมชนชาวบ้านและหน่วยงานราชการประสานงานกันจัดแหล่งการเรียนรู้ภายในวัดชุมชนชาวบ้านและหน่วยงานราชการประสานงานกันจัดแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนอภิปรายผลจากสรุปผลการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนในประเทศไทยที่ผ่านมาแล้วข้างต้นผู้วิจัยจึงจะขอกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลตามลำดับดังนี้รูปแบบที่ 1 ศูนย์กลางด้านการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิตของคนชุมชนได้แก่ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรมีการศึกษาที่สูงขึ้นส่งเสริมให้พระ

๑๑๗เรื่องการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุทางพระพุทธศาสนาของวัดในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรีจังหวัดสุพรรณบุรีผลการวิจัยพบว่าพระสงฆ์มีการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุทางพระพุทธศาสนาของวัดในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรีจังหวัดสุพรรณบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ๒๙.๕๖และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ๓๔.๔๗และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อาศัยค่าความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพมีการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทผลการวิจัยเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูปหรือคนและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทผลการวิจัยพบว่า 1)ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการจัดการอนุรักษ์โบราณสถานของวัดเจติยารามอำเภอเมืองจังหวัดราชบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.18เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การให้ความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุแก่ประชาชนอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.2ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ความร่วมมือในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุกับหน่วยงานราชการอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ4.11 2)ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการอนุรักษ์โบราณสถานของวัดเจติยารามอำเภอเมืองจังหวัดราชบุรีโดยจำแนกตามเพศอายุอาชีพพบว่าไม่แตกต่างกันทุกด้านซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้และประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05 3)ปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดการอนุรักษ์โบราณสถานของวัดเจติยารามอำเภอเมืองจังหวัดราชบุรีพบว่าบุคลากรในชุมชนขาดความเข้าใจความรู้และหลักการอนุรักษ์ดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุของวัดขาดบุคลากรที่เข้ามาดูแลรักษาทำความสะอาดกำจัดวัชพืชและขยะในแหล่งโบราณสถานโบราณวัตถุพระสงฆ์ที่สอนในโรงเรียนไม่ได้ปลูกฝังจิตสำนึกความเป็นจิตสาธารณะในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุให้แก่ักเรียนขาดความร่วมมือกันกับหน่วยงานภาค

พระสงฆ์ในพื้นที่แหล่งโบราณสถานโดยเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์ในเทศกาลสำคัญและส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการป้องกันผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้นกับแหล่งโบราณสถานส่วนแนวทางในการส่งเสริมการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุทางพระพุทธศาสนาของวัดในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรีจังหวัดสุพรรณบุรีพบว่าพระสงฆ์ควรจะเป็นกำลังหลักในการดูแลรักษาเสนาสนะของวัดจึงต้องมีความรู้ในเรื่องอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุของวัดเป็นอย่างดีมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ที่ถูก

กันระหว่างชุมชนภาครัฐและเอกชนเพื่อร่วมกันป้องกันผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น 6)ร่วมมือกันจัดทำแผนพัฒนาโบราณสถานเพื่อการบูรณปฏิสังขรณ์โบราณสถาน 7)ควรมีการสนับสนุนงบประมาณที่จำเป็นในการบูรณะอภิปรายผลการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำผลการวิจัยมาอภิปรายผลดังนี้ 1 .การมีการจัดการอนุรักษ์โบราณสถานของวัดเจติยารามอำเภอเมืองจังหวัดราชบุรีโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่าพระสงฆ์กำลังหลักในการดูแลรักษาเสนาสนะของวัดซึ่งจะต้องมีความรู้ในเรื่องอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุของวัดเป็นอย่างดีดูแลรักษาโบสถ์วิหารลานเจดีย์ด้วยความระมัดระวังและคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการวางระเบียบแบบแผนในการก่อสร้างเสนาสนะของวัดเหมาะสมกับสถานที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับประชาชนในท้องถิ่นที่มาร่วมกันในเรื่องของการดูแลรักษาปรับปรุงซ่อมแซมเสนาสนะให้ใช้การได้รวมถึงมีกิจกรรมเพื่อประชาชนมีความพร้อมที่จะให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่มีความต้องการจะเข้าวัดเพื่อบำเพ็ญกุศลวัดและชุมชนที่พัฒนาให้ได้ตามเป้าหมายจะเป็นศูนย์กลางแห่งความรักความสามัคคีเป็นแกนกลางของสังคมประชาชนในท้องถิ่นจะได้พึ่งพิงอาศัยเป็นแรงจูงใจให้คนประพฤติดีเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมรัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารงบประมาณหรือตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุในชุมชนสอดคล้องกับที่พระครูวิชัยธรรมานุกุล(วันชัย จนฺทมโม)(2553)ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง"ศึกษาระบบการบริหารและการจัดการวัดในพระพุทธศาสนา:กรณีศึกษาวัดพระธาตุแห่งอำเภอภูเพียงจังหวัดน่าน"ผลการวิจัยพบว่าด้านงานศาสนสมบัติการจัดระบบศาสนสมบัติ

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

จากภัยพิบัติสภาวะความผันแปรของอากาศความผิดปกติของระดับน้ำเป็นปัญหาด้านภูมิศาสตร์การขยายเมืองการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนที่ทำให้เกิดแรงสั่นสะเทือนและมลพิษจากยานพาหนะการบุกรุกโบราณสถานเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น๓๐พระครูใบฎีกาศักดิ์ถันยสันตจิตโตเนตรพระการอนุรักษ์โบราณสถานและโบราณวัตถุทางพระพุทธศาสนาของวัดในเขตอำเภอเมืองสุพรรณบุรีจังหวัดสุพรรณบุรีวิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาพระพุทธศาสนานิติวิทยาลัทธิมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย๒๕๖๓

วารสารมจรการพัฒนาสังคม 33 ปีที่ 5 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2563 กระบวนการอนุรักษ์ศาสนสถานในมรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย Conservation Process Religious Sanctuary in Cultural World Heritage of Thailand ปิยวรรณหอมจันทร์ Piyawan Homchan คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Science Mahachulalongkornrajavidyalaya University พระคมสันธุติเมธโส Phra Komsan Thitamethaso คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Science Mahachulalongkornrajavidyalaya University Email giggy2009@hotmailcom บทคัดย่อบทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาสภาพทั่วไปของศาสนสถานในมรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย 2 ศึกษากระบวนการอนุรักษ์ศาสนสถานในมรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย 3 เสนอแนวทางการสร้างสำนักอนุรักษ์ศาสนสถานในมรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานทั้งวิจัยในเชิงเอกสารและการวิจัยเชิงคุณภาพในภาคสนามโดยใช้วิธีวิทยารวบรวมข้อมูลด้วยตนเองวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาผลการวิจัยพบว่าปัจจุบันศาสนสถานภายในโบราณสถานของประเทศไทยมีความเสี่ยงต่อความเสียหายจากภัยพิบัติสภาวะความผันแปรของอากาศความผิดปกติของระดับน้ำเป็นปัญหาด้านภูมิศาสตร์การขยายเมืองการก่อสร้างอาคารบ้านเรือนทำให้เกิดแรงสั่นสะเทือนและมลพิษจากยานพาหนะการบุกรุกโบราณสถานเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อม

๑๑๙การติดตามและสรุปการประเมินผลมีกระบวนการประเมินผลที่เป็นระบบเพื่อวัดความสำเร็จของกิจกรรมต่างๆที่จัดขึ้นรวมถึงการรวบรวมความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจากผลการวิจัยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาวัดที่เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงพุทธเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอาเซียนเมืองคัมภีร์ประกอบหลักคือกระบวนการบริหารจัดการเหมาะสมกาลเทศะแหล่งเรียนรู้และการท่องเที่ยวอาเซียน๕๒ข้อเสนอแนะการวิจัยท

พื้นฐานที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวเกิดกระบวนการเรียนรู้คือเกิดจาก Received December 17 2017 Revised December 23 2017 Accepted November 21 2018 1595 Journal of MCU Peace Studies Vol6 No4 OctoberDecember 2018 การรับรู้และการคิดเกิดจากการปฏิบัติการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขและเรียนรู้ให้เข้าถึงเพื่อรู้จักตนเองอย่างแท้จริง 2 วัดแต่ละวัดจะมีการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในลักษณะที่คล้ายกันคือเรื่องห้องน้ำที่พิศอาหารลานจอดรถ ฯลฯ 3 การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ของวัดชุมชนภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในด้านต่างๆน้อยมากอีกทั้งวัดยังขาดบุคลากรที่ชำนาญด้านภาษาและงบประมาณยังคงเป็นข้อจำกัดประการสำคัญในการพัฒนาวัดจากผลการวิจัยสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาวัดที่เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงพุทธเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวอาเซียนเมืองคัมภีร์ประกอบหลักคือกระบวนการบริหารจัดการเหมาะสมกาลเทศะแหล่งเรียนรู้และการท่องเที่ยวอาเซียนคำสำคัญวัดแหล่งเรียนรู้การบริหารจัดการการท่องเที่ยวอาเซียน 1596 วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจรปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ตุลาคมธันวาคม 2561 Abstract This article is part of the dissertation title Development of Temples in Thailand as Buddhist Learning Sites for Enhancing Asean Tourism were to study general situations of Buddhist temples as Buddhist Learning Sites for Enhancing Asean Tourism to study the development of Buddhist Learning Sites for Enhancing Asean Tourism and to present a guideline in Buddhist temples development method as learning

หน่วยงานราชการที่ได้รับงบประมาณเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชนอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรเปิดเผยรายละเอียดของการใช้งบประมาณแก่วัดและชุมชนอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน๕๒ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ๑๑๙การติดตามภาพเหตุการณ์โครงการที่อาจเกิดขึ้นได้

ซ่อมแซมและคงสภาพให้เป็นไปเพื่อการป้องกันการชำรุดหักพังเสียหายที่เกิดขึ้น 126 Journal of Yanasangvorn Research Institute Vol 7 No1 January June 2016 3 หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและองค์กรต่างๆควรร่วมมือกันจัดทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในรูปแบบของเอกสารหรือหนังสือประจำปีแล้วแจกจ่ายให้แก่ทุกหลังคาเรือนในชุมชนโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย 4 หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชน 5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับงบประมาณเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชนอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรเปิดเผยรายละเอียดของการใช้งบประมาณแก่วัดและชุมชนอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน 62 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ 1 ควรมีการจัดตั้งกองอาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังการโจรกรรมศิลปวัฒนธรรมอันเป็นโบราณวัตถุและศิลปวัตถุร่วมกับวัดและพระสงฆ์พร้อมทั้งติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อสามารถติดตามภาพเหตุการณ์โจรกรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ 2 ควรประสานความร่วมมือกับกรมศิลปากรและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในการจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุแก่พระสงฆ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์ในสังกัดวัดซึ่งเป็นที่ตั้งหรือเก็บรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ 3 ควรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนัก

ซึ่งเป็นทั้งห้องหรือเก็บรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ 12 ด้านการให้ความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุแก่ประชาชนมีข้อเสนอแนะว่าพระสงฆ์ควรรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์แก่ประชาชนและควรมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่เยาวชนโดยการปลูกฝังค่านิยมการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนและควรจัดอบรมหลักสูตรบุคลากรเฉพาะด้านการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุประจำท้องถิ่นแล้วคัดเลือกแต่งตั้งบุคลากรที่มีความสามารถที่ผ่านการอบรมให้เป็นนักวิชาการด้านการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุประจำชุมชน 13 ด้านความร่วมมือในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอแนะว่าทั้ง 3 ฝ่ายได้กำหนดหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องวัดและชุมชนควรทำข้อตกลงความร่วมมือ MOU ร่วมกันในการทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุและคณะสงฆ์และภาครัฐควรให้อาจารย์ผดชอบแก่พระภิกษุผู้มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแลโบราณสถานให้สามารถประสานงานกับหน่วยงานราชการผู้รับผิดชอบได้โดยตรงโดยข้ามขั้นตอนของสายการบังคับบัญชาบางส่วนที่ไม่จำเป็นเพื่อให้เห็นการลดความเสียหายที่เกิดขึ้น 2 จากการวิจัยพบว่าการให้ความรู้ในการดูแลรักษาอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุเฝ้ารอถูกถามพระสงฆ์ให้ความสำคัญและความร่วมมือในการเป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานภาคเอกชนและกับทางการในการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้สร้างความรู้ความเข้าใจให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจมุมมองต่างๆเกิด

ในการจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุแก่พระสงฆ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์ในสังกัดวัดซึ่งเป็นที่ตั้งหรือเก็บรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ 12 ด้านการให้ความรู้ในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุแก่ประชาชนมีข้อเสนอแนะว่าพระสงฆ์ควรเร่งรัดให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุปลุกจิตสำนึกการอนุรักษ์แก่ประชาชนและควรมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่เยาวชนโดยการปลูกฝังค่านิยมการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชนและควรจัดอบรมหลักสูตรบุคลากรเฉพาะด้านการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุประจำท้องถิ่นแล้วคัดเลือกแต่งตั้งบุคลากรผู้มีความสามารถที่ผ่านการอบรมให้เป็นนักวิชาการด้านการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุประจำชุมชน 13 ด้านความร่วมมือในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุกับหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอแนะว่าทั้ง 3 ฝ่ายได้แก่หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องวัดและชุมชนควรทบทวนข้อตกลงความร่วมมือ MOU ร่วมกันในการทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุและคณะสงฆ์และภาครัฐควรให้อำนาจรับผิดชอบแก่พระภิกษุผู้มีความรู้เป็นผู้ดูแลโบราณสถานในสามารถประสานงานกับหน่วยงานราชการผู้รับผิดชอบได้โดยตรงโดยชุมชนต้องของสายการบังคับบัญชาบางส่วนที่ไม่อาจเป็นเพื่อให้เห็นการลดความเสียหายที่เกิดขึ้น

2 จากการวิจัยพบว่า การให้ความรู้ในการดูแล

รักษาอนุรักษ์ โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุและด้านความร่วมมือในการดูแลรักษาอนุรักษ์ โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานในอดีตมักดำเนินการตามกำลังเท่าที่จะกระทำได้ด้วยถือว่าเป็นการซ่อมแซมศาสนวัตถุเพื่อสืบต่ออายุพระพุทธศาสนาโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ความสามารถดำเนินงานข้างของตนและในปัจจุบันยังเน้นด้านการรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อร่วมกันดูแลรักษาโบราณสถานโดยมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีองค์ความรู้ในด้านต่างๆเพื่อให้พระสงฆ์ผู้นำชุมชนเยาวชนชาวบ้านและหน่วยงานกลุ่มองค์กรที่เกี่ยวข้องได้เห็นคุณค่าในฐานะมรดกวัฒนธรรมของชาติโดยร่วมมือกันจัดกิจกรรมเพื่อการดูแลรักษาโบราณสถานในท้องถิ่นให้มั่นคงสวยงามทรงคุณค่าอยู่เสมอซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมหรือเป็นการกระทำที่ดำเนินการตามความเหมาะสมกับทรัพยากรที่มีในปัจจุบัน 2 ปัญหาอุปสรรคของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานเรื่องกฎหมายปัญหาอุปสรรคของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานเรื่องกฎหมายในปัจจุบันการดูแลรักษาความสะอาดโบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุเรื่องกฎหมายที่อยู่ในวัดชาวบ้านในชุมชนยังไม่ให้ความสำคัญเท่าที่ควรและพระสงฆ์ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของโบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุในการปลูกฝังประชาชนให้มีความสนใจในการรักษาและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุเรื่องกฎหมายที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุเรื่องกฎหมายที่ยั่งยืนในอนาคตสืบต่อไป 3 แนวทางการพัฒนาบทบาทพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานเรื่องกฎหมายแนวทางการพัฒนาบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์

วิชาชีพนี้เป็นที่วิทยาลัยสยามบริหารธุรกิจจังหวัดนนทบุรีรูปแบบหมายถึงข้อกำหนดที่ผู้วิจัยออกแบบเพื่อเป็นเครื่องมือทดลองสอนในการวิจัยตามกระบวนการทางวิชาการสประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย๑๘๑๓ทำให้ทราบรูปแบบการพัฒนานักเรียนตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้ที่วิทยาลัยสยามบริหารธุรกิจจังหวัดนนทบุรี๑๘๑๓ทำให้ทราบการเปรียบเทียบการพัฒนานักเรียนตามหลักทฤษฎีการเรียนรู้ที่วิทยาลัยสยามบริหารธุรกิจจังหวัดนนทบุรีจากแนวกว้างถึงส่วนบุคคล๑๘๑๓ทำให้ทราบข้อเสนอนี้แนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาบรรณานุกรมภาษาไทยกลุ่มปฐมภูมิ Primary Sources มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระไตรปิฎกภาษาบาลีฉบับมหายาฬาลงกรณราชวิทยาลัยกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๓๙พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับมหายาฬาลงกรณราชวิทยาลัยกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๓๙ข้อมูลทุติยภูมิ Secondary Sources ๑หนังสือกลุ่มอุปสรรคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กรุงเทพมหานครที่สืบพบลิเค้นจากปี๒๕๕๔การศาสนากรมรายงานการศาสนาประจำปี๒๕๕๔กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์การศาสนา๒๕๕๔กิตติศรีวิเชียรอดีตปัจจุบันและอนาคตแห่งบทบาทของสังคมวัดในการแสวงหาเส้นทางพัฒนาชุมชนของพระสงฆ์ไทยกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์การศาสนา๒๕๖๗วารสารการสื่อสารศึกษาปีที่ 1 ฉบับที่๒กรกฎาคมธันวาคม 2562 หน่วย๑๑คณะกรรมกรการสังคมศึกษาสำนักงานรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช๒๕๖๐กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์เลขชาติการคณะรัฐมนตรี๒๕๖๑นงคอดิวัฒน์ลีทธีสังคมวิทยาศาสนากรุงเทพมหานครแพรวีวิทยา๒๕๖๕จัดช่วยอรณันท์หลักการบริหาร

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๑๒๒ปีญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมและการพัฒนาชนบท กรุงเทพมหานครกรมวิชาการ๒๕๔๓ปรัชญาเวสารัชชารายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมเพื่อพัฒนาชนบทสถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์๒๕๒๘เบญจมาศอยู่ประเสริฐหน่วยที่๙การวิจัยการมีส่วนร่วมทางส่งเสริมการเกษตรในประมวลสาระชุมชนวิชาการวิจัยเพื่อการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรนทบุรีสาขาสังเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช๒๕๔๔ไฟร์ดเนชเรินทร์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนากรุงเทพมหานครศักดิ์โสภากการพิมพ์

ในระบบกฎหมายปกครองของฝรั่งเศสกรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์สำนักนิติธรรม 42 ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 กรกฎาคมธันวาคม 2563 Vol5 No2 July December 2020 นาสัยทนผล 2531 หลักการและยุทธวิธีการพัฒนาชุมชนเชิงใหม่สำนักพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ป็นทรชัยพัฒนาพงศา 2547 การมีส่วนร่วมหลักการพื้นฐานเทคนิคและกรณีตัวอย่างพิมพ์ครั้งที่ 2 เชียงใหม่สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เบญจมาศอยู่ประเสริฐ 2544 การวิจัยการมีส่วนร่วมทางส่งเสริมการเกษตรประมวลสาระชุมชนวิชาการวิจัยเพื่อการพัฒนาการส่งเสริมการเกษตรหน่วยที่ 9 คณะรัฐศาสตรมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชประสพสุขดิอินทร์ 2537 การมีส่วนร่วมต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของกานันผู้ใหญ่บ้านในภาคเหนือในวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดลปิยะนุชเงินคล้าย 2536 ภาวะสุขภาพอนามัยของประชาชนการศึกษาสำรวจปัจจัยและผลกระทบของนโยบายสาธารณสุขมูลฐานในเขต 1 ของสาธารณสุขในวิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรดุษฎีบัณฑิตคณะรัฐประศาสนศาสตรสถานบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตรไฟร์ดเนชเรินทร์ 2526 นโยบายและกลวิธีการมีส่วนร่วมของชุมชนในยุทธศาสตร์การพัฒนาปัจจุบันในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนากรุงเทพมหานครโรงพิมพ์ศักดิ์โสภากการพิมพ์วิรัชวิรัชไพวารณ 2530 การบริหารและการจัดการทางทรัพยากรธรรมชาติบทบาทขององค์กรในท้องถิ่นกรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์สมบุรณ์อาพนพนารัตน์ 2542 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันไฟป่ากรณีศึกษาอุทยานแห่งชาติเขาสามล้นจังหวัดสระบุรีในวิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ Fonarof อ่างในสมศักดิ์สุวรรณเจริญ 2542 ชิ้นของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการวางแผน

๒๕๒๗พระธรรมปิฎกปอปปยุตโตพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่๑๒กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๖สรุปธรรมถาเรื่องโรงเรียนวิถีพุทธปฏิรูปการศึกษาอย่างบูรณาการในยุทธศาสตร์การพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์จุฬากการพิมพ์๒๕๔๗ความสำคัญของพระพุทธศาสนาในฐานะศาสนาประจำชาติกรุงเทพมหานครบริษัท สหธรรมจกัก๑๕๓๗พระธรรมกิตติวงศ์ทองดีสุรเดโชบทบาทของสถาบันพระพุทธศาสนากับการจัดการศึกษากรุงเทพมหานครบริษัทพิมพ์ดีจกัก๑๕๔๖

เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนอย่างแท้จริงบรรณานุกรมกระทรวงศึกษาธิการ คณะอนุกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้ของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุดพิมพ์ครั้งที่๓กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว๒๕๔๓กระทรวงศึกษาธิการหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว๒๕๔๐ชานธิพรกุลแคล่ทสรุปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย๒๕๔๓ชาติแจ่มนุชการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว๒๕๔๐ชุดมาลัจจานนทร์รูปแบบยุทธศาสตร์และแนวทางบูรณาการการศาสนากับการศึกษาของวัดในพระพุทธศาสนากรณีการจัดการศึกษาตามอัยยาดัยรายงานการสังเคราะห์งานวิจัยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา๒๕๔๘ทีศนาแหมมณีศาสตรการสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพกรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย๒๕๔๕ประเวศะสีปฏิรูปการศึกษาไทย กรุงเทพมหานครหมอชาวบ้าน๒๕๔๐ 12 165177indd 176 27 8 2563 19 26 25 177 ศึกษาวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้อย่างมีความสุขในพระพุทธศาสนา พระธรรมกิตติวงศ์ทองดีสุรเดโชบทบาทของสถาบันพระพุทธศาสนากับการจัดการศึกษากรุงเทพมหานครบริษัทพิมพ์ดีจกัก๑๕๔๖พระธรรมโกศาจารย์ ประยูรธมมจิตโดยขอฟ้าแห่งความรู้กับผลงานด้านการศึกษากรุงเทพมหานคร จกสามล๑๒๕๔๘พระธรรมปิฎกปอปปยุตโตพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมพิมพ์

มีการปฏิรูปกันในปัจจุบันแนวบาทบาทของวัดและพระสงฆ์ลดลงไปจากเดิมแต่กระนั้นวัดและพระสงฆ์ก็ยังมีการปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโดยบทบาทหลักของวัดก็ยังคงเป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์สามเณรเป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนประพฤติปฏิบัติธรรมสืบทอดและเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนและยังมีฐานะเป็นสถานที่ที่ประดิษฐานและรวบรวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมเป็นที่รวมจิตใจของประชาชนทั้งที่เป็นโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุตลอดถึงการเป็นศูนย์กลางในการประกอบพิธี

รับเสด็จและสงฆ์ห้องน้ำสะอาดและเพียงพอมีป้ายหัวข้อธรรมะข้อคิดที่เป็นประโยชน์จัดพื้นที่ให้ผู้เข้ามาใช้บริการมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องธรรมะและควรมีห้องสมุดประจำวัดเพื่อให้ผู้สนใจได้ค้นคว้า 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ควรเพิ่มกิจกรรมการเจริญวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนมีกิจกรรมพระสงฆ์ให้คำปรึกษาแก่ประชาชนเชิญวิทยากรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาการสวนมนต์แปลเพื่อให้เข้าใจความหมายของบทสวนมนต์ควรเปิดโอกาสให้พระภิกษุ

สามเณรเลือกเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมไปพร้อมกันรวมทั้งจัดถวายความรู้แด่พระสงฆ์ด้านการเผยแผ่ที่เหมาะสมกับสังคมไทยการพูดในที่ชุมชนกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบและการจัดทำเว็บไซต์ประจำวัดผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่ารูปแบบของวัดที่เหมาะสมกับการเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตจำเป็นต้องใช้การจัดการความรู้ Knowledge Management เข้ามามีส่วนในกระบวนการสร้างรูปแบบของวัดให้เป็นไปตามความต้องการของ

จึงเป็นศูนย์รวมของมรดกวัฒนธรรมและสรรพวิชาอันหลากหลายนับตั้งแต่โบราณกาลพระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อนุรักษสืบสานและใช้ประโยชน์ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาและกิจกรรมอื่นๆของชุมชนปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปบทบาทของวัดและพระสงฆ์ลดลงไปจากเดิมแต่กระนั้นวัดและพระสงฆ์ก็ยังปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโดยบทบาทหลักของวัดก็ยังคงเป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์สามเณรเป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนประพฤติปฏิบัติธรรมสืบทอดและเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนและยังมีฐานะเป็นแหล่งประดิษฐานและรวบรวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมทั้งที่เป็นโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุตลอดถึงการเป็นศูนย์กลางในการประกอบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนดังนั้นวัดจึงมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งคือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งของวัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันวารสารวิชาการพระพุทธศาสนาเขตลุ่มแม่น้ำโขงปีที่ 4 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคมมีถุนายน 2564 16 วิถีชีวิตของชาวไทยสวนใหญ่ผูกพันกับพระพุทธศาสนาแนวทางสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตเพื่อใหรู่เทาทันกับกระแสโลกาภิวัตน์คือการนำเอาวัฒนธรรมมาเป็นครล่องในการดำเนินชีวิตวัดกับชุมชนเป็นสิ่งที่คู่กันมาแต่โบราณกาลวัดเป็นศาสนสถานทางพุทธศาสนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายในรูปแบบที่แตกต่างกันทั้งขนาดประเภทพื้นที่ฐานะและการจัดกิจกรรมวัดจึงเป็นที่พึ่งของประชาชนทางจิตใจและปัญญาดลอดจนเป็นศูนย์กลางของชุมชนตามฐานะและบทบาทหน้าที่ทั้งปฏิบัติของการแสวงบุญจึงมีลักษณะทำบุญและไต่ทองเที่ยวด้วยตามเทศกาลที่แตกต่างกันไปตามฤดูกาลในลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงพุทธการท่องเที่ยวเชิงพุทธเป็นการท่องเที่ยวที่ใด

ในพื้นที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะด้านการวางแผนพัฒนาศักยภาพพระภิกษุสามเณรและบุคลากรดูแลภายในวัดเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงพุทธพบว่าวัดควรมีแผนพัฒนาพระสงฆ์และสามเณรให้มีศักยภาพโดยประสานงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจัดถวายความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงพุทธเพื่อการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะวัดควรได้รับการถวายความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษภาษาจีนและภาษาญี่ปุ่นให้แก่พระสงฆ์สามเณรวัดควรสร้างแกนนำมัคคุเทศก์ของวัดเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวสอดคล้องกับงานศึกษา Thamnimisok 2008 3 พบว่าการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความร่วมมือ 35 วารสารวิชาการธรรมมทศนปีที่ 17 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2560 ในการจัดสถานที่และกิจกรรมภายในวัดคือ 1 การสร้างเครือข่ายของวัดเพื่อแลกเปลี่ยนพระวิทยากรและสื่อการเรียนรู้ 2 จัดวัดให้เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชนจัดทำปฏิทินกิจกรรมประจำปีของวัดประพุดิตตนเป็นแบบอย่างที่ดีกาลเทศะ 3 ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกสถานที่ควรร่มรื่นสะอาดและสงฆ์มีห้องน้ำสะอาดและเพียงพอมีป้ายหัวข้อธรรมะข้อคิดที่เป็นประโยชน์จัดพื้นที่ให้ผู้เข้ามาใช้บริการมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องธรรมะและควรมีห้องสมุดประจำวัดเพื่อให้ผู้สนใจได้ค้นคว้าและ 4 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ควรเพิ่มกิจกรรมการเจริญวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนมีกิจกรรมพระสงฆ์ให้คำปรึกษาแก่ประชาชนเชิญวิทยากรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาการสวนมนต์แปล

และควรมีห้องสมุดประจำวัดเพื่อให้ผู้สนใจได้ค้นคว้านด้านกิจกรรมการเรียนรู้ควรเพิ่มกิจกรรมการเจริญวิปัสสนากรรมฐานสำหรับประชาชนมีกิจกรรมพระสงฆ์ให้คำปรึกษาแก่ประชาชนเชิญวิทยากรภายนอกเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเปิดโอกาสให้พระภิกษุสามเณรเลือกเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมไปพร้อมกันรวมทั้งจัดถวายความรู้แด่พระสงฆ์ด้านการเผยแผ่ที่เหมาะสมกับสังคมไทยการพูดในวารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563 13 ที่ชุมชนกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบและการจัดทำเว็บไซต์ประจำวัดเพื่อความสะดวกในการศึกษาและค้นคว้าในยุคปัจจุบันจึงเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนและเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชนวัดจำเป็นต้องใช้การจัดการความรู้ Knowledge Management เข้ามามีส่วนในกระบวนการสร้างรูปแบบของวัดให้เป็นความต้องการของพุทธบริษัทแต่ละกลุ่มวัดต้องมีลักษณะการวางแผนด้านนโยบายที่ชัดเจนแน่นอนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของพระภิกษุสามเณรให้เป็นผู้ที่มัลคุณสมบัติพร้อมที่จะเป็นกัลยาณมิตรก้าวทันโลกในยุคปัจจุบันโดยไม่ทิ้งสมณสาธูปและสมณสัญญาสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นเครื่องชี้ถึงความสำเร็จในการบริหารจัดการวัดให้มีศักยภาพในการดึงดูดศรัทธาพุทธบริษัทให้เข้ามาสนใจในกิจกรรมและรูปแบบของวัดที่ได้จัดขึ้นซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานและการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเป็นแบบอย่างและบรรทัดฐานเดียวกันในการบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนตลอดจนใช้เป็นแนวสำหรับกำหนด

พุทธบริษัทแต่ละกลุ่มวัดต้องมีลักษณะการวางแผนด้านนโยบายที่ชัดเจนแน่นอนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของพระภิกษุสามเณรให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะเป็นกัลยาณมิตรก้าวทันโลกในยุคปัจจุบันโดยไม่ทิ้งสมณสาธูปและสมณสัญญา รวมทั้งการปรับปรุงสถานที่จัดกิจกรรมและข้อเสนอแนะต่างๆที่ได้รับรวบรวมมาสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือซึ่งถึงความต้องการของผู้ใช้บริการที่วัดจะต้องใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานตลอดจน

ไปพร้อมกันรวมทั้งจัดถวายความรู้แก่พระสงฆ์ด้านการเผยแผ่ที่เหมาะสมกับสังคมไทยการพูดในวาระสารสังคมาศธรรมและมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 6 มิถุนายน 2563 13 ที่ชุมชนกฎหมายที่พระสงฆ์ควรทราบและการจัดทำเว็บไซต์ประจำวัดเพื่อความสะดวกในการศึกษาและค้นคว้าในยุคปัจจุบันวัดจึงเหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชนและเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชนวัดจำเป็นต้องใช้การจัดการความรู้ Knowledge Management เข้ามามีส่วนในกระบวนการสร้างรูปแบบของวัดให้เป็นความต้องการของพุทธบริษัทแต่ละกลุ่มวัดต้องมีลักษณะการวางแผนด้านนโยบายที่ชัดเจนแน่นอนเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพของพระภิกษุสามเณรให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมที่จะเป็นกัลยาณมิตรก้าวทันโลกในยุคปัจจุบันโดยไม่ทิ้งสมณสาธูปและสมณสัญญาสิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นเครื่องมือซึ่งถึงความสำเร็จในการบริหารจัดการวัดให้มีศักยภาพในการตั้งศรัทธาพุทธบริษัทให้เข้ามาสนใจในกิจกรรมและรูปแบบของวัดที่ได้จัดขึ้นซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นในการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานและการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเป็นแบบอย่างและบรรทัดฐานเดียวกันในการบริหารจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางของชุมชนตลอดจนใช้เป็นแนวสำหรับกำหนดทิศทางในการจัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่เหมาะสมของพุทธบริษัททั้งนี้เพื่อความร่วมมือร่วมในการเป็นเจ้าของแหล่งการเรียนรู้อย่างแท้จริงอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อวัดและสังคมโดยรวมอย่างยั่งยืน 14 Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology Vol5 No6 June 2020 สรุปข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการวัดให้เป็นศูนย์กลางการศึกษาของชุมชน

ญ 1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1 คณะสงฆ์และหน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงภาคประชาสังคมควรจัดตั้งกองทุนให้แก่แหล่งการเรียนรู้ของวัดและชุมชนในจังหวัดร้อยเอ็ดที่มีโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าเพื่อใช้ในการจัดซื้อจัดหาจัดสร้างวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่มีอยู่ในพื้นที่วัด 2 ภาครัฐควรแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและ

ที่ถูกต้องตามพระธรรมวินัยอดีตและปัจจุบันและยังเป็นแหล่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมชนบทรณนิยมประเพณีไทยในช่วงเทศกาลและวันสำคัญทางศาสนาที่สะท้อนวิถีชีวิตในอดีตและปัจจุบันวัดเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการจัดการกรรรมวันพระอันเป็นวันพึงธรรมของชาวพุทธชนบทรณนิยมประเพณีแสดงออกถึงความสามัคคีของชุมชนสอดคล้องกับพระมหาวิทยุภิมโนพระมหาวิทยุภิมโน 2553 หน้า 111120 ได้กล่าวว่าวัดจะต้องมีบทบาทการพัฒนาทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของวัดที่ส่งผลต่อศรัทธาของประชาชนกล่าวเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมวัดเป็นแหล่งสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาใน 2 ส่วนด้วยกันคือ 1 ประเพณีและวัฒนธรรมโดยทั่วไปเช่นสงกรานต์ลอยกระทงถวายผ้าอาภรณ์นำถวายอาหารประจำวันพระในเทศกาลเข้าพรรษา เป็นต้น 2 ประเพณีและวัฒนธรรม 6 ข้อเสนอแนะในการวิจัยผลการวิจัยทำให้ได้ข้อเสนอในประเด็นหลักแก่ผู้บริหารวัดและคณะสงฆ์ที่มีส่วนในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและหน่วยงานภาครัฐปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางรูปแบบการพัฒนาวัดในกรุงเทพมหานครให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมดังนี้ 61 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1 วัดในกรุงเทพมหานครและหน่วยงานราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงภาคประชาสังคมควรจัดตั้งกองทุนให้แก่วัดที่มีโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าเพื่อใช้ในการจัดซื้อจัดหาจัดสร้างวัสดุอุปกรณ์สำหรับใช้ในการดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่มีอยู่ในพื้นที่วัด 2 ทางคณะสงฆ์ควรมีการออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าจากแนวทางที่เน้นการบูรณะซ่อมแซมและคงสภาพให้เป็นไปเพื่อการป้องกัน

จ่าย 4 ภาครัฐโดยหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชน 5 หน่วยงานราชการที่ได้รับงบประมาณเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชนอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรเปิดเผยรายละเอียดของการใช้งบประมาณแก่วัดและชุมชนอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน 2 ข้อเสนอแนะเชิง

ซ่อมแซมและคงสภาพให้เป็นไปเพื่อการป้องกันการชำรุดหักพังเสียหายที่เกิดขึ้น 126 Journal of Yanasangvorn Research Institute Vol 7 No1 January June 2016 3 หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและองค์กรต่างๆควรร่วมมือกันจัดทำสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในรูปแบบของเอกสารหรือหนังสือประจำปีแล้วแจกจ่ายให้แก่ทุกหลังคาเรือนในชุมชนโดยไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย 4 หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชน 5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับงบประมาณเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชนอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรเปิดเผยรายละเอียดของการใช้งบประมาณแก่วัดและชุมชนอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน 62 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ 1 ควรมีการจัดตั้งกองอาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังการโจรกรรมศิลปวัฒนธรรมอันเป็นโบราณวัตถุและศิลปวัตถุร่วมกับวัดและพระสงฆ์พร้อมทั้งติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อสามารถติดตามภาพเหตุการณ์โจรกรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ 2 ควรประสานความร่วมมือกับกรมศิลปากรและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในการจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุแก่พระสงฆ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์ในสังกัดวัดซึ่งเป็นที่ตั้งหรือเก็บรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ 3 ควรรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนัก

ปฏิบัติ 1 ควรมีการจัดตั้งกองอาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังการโจรกรรมศิลปวัฒนธรรมอันเป็นโบราณวัตถุและศิลปวัตถุร่วมกับวัดและพระสงฆ์พร้อมทั้งติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อสามารถติดตามภาพเหตุการณ์โจรกรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ 2 ควรประสานความร่วมมือกับกรมศิลปากรและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในการจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุแก่พระสงฆ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์ในสังกัดวัดซึ่งเป็นที่ตั้งหรือ

เก็บรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ 3 ควรเร่งรัดให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์แก่ประชาชนและควรมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่เยาวชน โดยการปลูกฝังค่านิยมการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน 4 ควรจัดอบรมหลักสูตรบุคลากรเฉพาะด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของวัดของพระพุทธศาสนาศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นแล้วคัดเลือกแต่งตั้งบุคลากรผู้มีความสามารถที่ผ่านการอบรมให้เป็นนักวิชาการ

ญ 5 ทั้ง 3 ฝ่ายได้แก่อนายงานราชการที่เกี่ยวข้องวัดและชุมชนควรทำข้อตกลงความร่วมมือ MOU ร่วมกันในการทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของวัดและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ยั่งยืน 6 คณะสงฆ์และภาครัฐควรให้อาณาจารย์รับผิดชอบแก่พระภิกษุผู้มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแลศิลปวัฒนธรรมให้สามารถประสานงานกับหน่วยงานราชการผู้รับผิดชอบได้โดยตรงโดยข้ามขั้นตอนของสายการบังคับบัญชาบางส่วนที่ไม่จำเป็นเพื่อให้ทันการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้น

โบราณสถานโบราณวัตถุอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรดำเนินการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชน 5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้รับงบประมาณเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชนอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรเปิดเผยรายละเอียดของการใช้งบประมาณแก่วัดและชุมชนอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน 62 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ 1 ควรมีการจัดตั้งกองอาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังการโจรกรรมศิลปวัฒนธรรมอันเป็นโบราณวัตถุและศิลปวัตถุร่วมกับวัดและพระสงฆ์พร้อมทั้งติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อสามารถติดตามภาพเหตุการณ์โจรกรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ 2 ควรประสานความร่วมมือกับกรมศิลปากรและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในการจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุแก่พระสงฆ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์ในสังกัดวัดซึ่งเป็นที่ตั้งหรือเก็บรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ 3 ควรเร่งรัดให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์แก่ประชาชนและควรมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่เยาวชน โดยการปลูกฝังค่านิยมการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน 4 ควรจัดอบรมหลักสูตรบุคลากรเฉพาะด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของวัดของพระพุทธศาสนาศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นแล้วคัดเลือกแต่งตั้งบุคลากรผู้มีความสามารถที่ผ่านการอบรมให้เป็นนักวิชาการด้านการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุประจำชุมชน 5 ทั้ง 3 ฝ่ายได้แก่อนายงานราชการที่เกี่ยวข้องวัด

โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในชุมชนอันเป็นศิลปวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าควรเปิดเผยรายละเอียดของการใช้งบประมาณแก่วัดและชุมชนอย่างโปร่งใสตรวจสอบได้เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน 62 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ 1 ควรมีการจัดตั้งกองอาสาสมัครชุมชนเฝ้าระวังการโจรกรรมศิลปวัฒนธรรมอันเป็นโบราณวัตถุและศิลปวัตถุร่วมกับวัดและพระสงฆ์พร้อมทั้งติดตั้งกล้องวงจรปิดเพื่อสามารถติดตามภาพเหตุการณ์โจรกรรมที่อาจเกิดขึ้นได้ 2 ควรประสานความร่วมมือกับกรมศิลปากรและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในการจัดอบรมถวายความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุแก่พระสงฆ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์ในสังกัดวัดซึ่งเป็นที่ตั้งหรือเก็บรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุ 3 ควรเร่งรัดให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์แก่ประชาชนและควรมุ่งกลุ่มเป้าหมายไปที่เยาวชน โดยการปลูกฝังค่านิยมการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน 4 ควรจัดอบรมหลักสูตรบุคลากรเฉพาะด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของวัดของพระพุทธศาสนาศิลปวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นแล้วคัดเลือกแต่งตั้งบุคลากรผู้มีความสามารถที่ผ่านการอบรมให้เป็นนักวิชาการด้านการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุประจำชุมชน 5 ทั้ง 3 ฝ่ายได้แก่อนายงานราชการที่เกี่ยวข้องวัดและชุมชนควรทำข้อตกลงความร่วมมือ MOU ร่วมกันในการทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมของวัดและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ยั่งยืน 6 คณะสงฆ์และภาครัฐควรให้อาณาจารย์รับผิดชอบแก่พระภิกษุผู้มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแลศิลปวัฒนธรรม

ตกลงความร่วมมือ MOU ร่วมกันในการทำกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุและคณะสงฆ์และภาครัฐควรให้อาณาจารย์รับผิดชอบแก่พระภิกษุผู้มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแลโบราณสถานให้สามารถประสานงานกับหน่วยงานราชการผู้รับผิดชอบได้โดยตรงโดยข้ามขั้นตอนของสายการบังคับบัญชาบางส่วนที่ไม่จำเป็นเพื่อให้ทันการณ์ความเสียหายที่เกิดขึ้น 2 จากการวิจัยพบว่า การให้ความรู้ในการดูแลรักษาอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุเรียงกุ่มกามพระสงฆ์ให้ความสำคัญและความร่วมมือในการเป็นที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานภาคเอกชนและกับทางราชการในการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้สร้างความเข้าใจให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจมุมมองต่างๆเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเกิดความตื่นตัวและเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชนให้เข้มแข็งน่าความภูมิใจในการดูแลรักษาโบราณสถานสร้างความรู้ความเข้าใจให้ชาวบ้านเกิดความเข้าใจต่อพระสงฆ์ในการดูแลรักษาโบราณสถานเรียงกุ่มกามมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของพระปลัดเกษมฐิติสมปนโน ไตรวิชัยเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุในอาเภอบ้านลาดจังหวัดเพชรบูรณ์ว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุโดยฐานะผู้นำจิตวิญญาณของชุมชนเกิดเนื่องจากความเป็นผู้มีพื้นฐานทางจิตใจที่รักการทำงานเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและชอบเสียสละตั้งเมื่อพระสงฆ์ได้ออกธุดงค์ไปในพื้นที่ต่างๆจึงปลูกเร้าพื้นฐานทางจิตใจและพยายามผลักดันให้เกิดการพัฒนา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ของคนในชุมชนการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือต่างๆโดยเป็นตัวตั้งอย่างต่อเนื่อง 3 ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทพระสงฆ์ในการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในด้านการดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุเพื่อจะได้ทราบว่พระสงฆ์ในปัจจุบันมีบทบาทจริงในการดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุที่อยู่ในวัดอย่างไรซึ่งกล่าวได้ว่างานในด้านการดูแลรักษานี้เป็นบทบาทโดยตรงและเป็นบทบาทสำคัญของพระสงฆ์ในฐานะที่เป็นผู้

หน่วยงานราชการให้ความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์โบราณสถานร่วมจัดทำแผนพัฒนาแหล่งโบราณสถานเข้าร่วมเป็นกรรมการในการดำเนินงานเพื่อการอนุรักษ์โบราณสถานเรียงกุ่มกามและเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการขุดค้นแหล่งโบราณสถานในชุมชนสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาถาวรวิจิตรโดที่วิจัยเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่าพระสงฆ์มีบทบาทในด้านการดูแลรักษาโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุมากที่สุดรองลงมาเป็นด้านการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการในการอนุรักษ์โบราณสถานโบราณวัตถุศิลปวัตถุจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของพระสงฆ์ต่อการอนุรักษ์โบราณสถานพบว่าบทบาทของพระสงฆ์ในการอนุรักษ์โบราณสถานในปัจจุบันที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือการดูแลรักษาความสะอาดในโบราณสถานส่วนบทบาทที่ปฏิบัติน้อยคือการปลูกฝังประชาชนในการมีจิตสำนึกรักษ์และเล็งเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์โบราณสถานที่ยั่งยืนในอนาคตข้อเสนอแนะข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 1 พระสงฆ์ผู้นำชุมชนประชาชนหน่วยงานกลุ่มองค์กรและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรหันมาสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาโบราณสถานเรียงกุ่มกามให้มากกว่านี้เพราะเป็นหน้าเป็นตาให้การท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่และประเทศของเราควรจะทำงานให้มีศักยภาพมากกว่านี้หรือควรที่จะมอบให้หน่วยงานท้องถิ่นในพื้นที่ได้ดูแลรับผิดชอบเพราะเป็นผู้ที่เข้าใจในบริบทมากที่สุด 2 พระสงฆ์ผู้นำชุมชนประชาชนหน่วยงานกลุ่มองค์กรและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องควรร่วมมือกันจัดระเบียบในการเข้าชมของนักท่องเที่ยวให้ได้และฟื้นฟูสิ่งที่ไม่ดีให้ดีขึ้นบุคลากร

รู้ทางพระพุทธศาสนาของวัดป่าโนนสวรรค์คือการสร้างบุคคลที่มีความพร้อมสามารถเป็นกัลยาณมิตรเป็นปัจจัยแรกที่มีความสำคัญอันจะนำไปสู่การจัดเตรียมปรโตโฆสะเพื่อให้ผู้เรียนเกิดโยนิโสมนสิการจนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถพัฒนาดนไปสู่การเป็นกัลยาณมิตรต่อตนเองและผู้อื่นได้ในที่สุดโดยในสมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้าทรงใช้หลักธรรมวินัยและพุทธวิธีการบริหารดูแลสังคมสงฆ์ในอารามให้มีความสัปปายะทั้ง๔ด้านคือเสนาสัปปายะบุคคล

ต่างๆของบุคคลในพระพุทธศาสนาและอุปพระพฤติธรรมอันบริสุทธิ์ซึ่งพุทธศาสนิกชนควรไปกราบไหว้และหาประทัษณอันจะช่วยใหจิตโน้มไปในพระนิพพานได้เช่นกัน(วนิดาชาเขียว, 2562)วัดในปัจจุบันจึงเป็นศูนย์รวมของมรดกวัฒนธรรมและสรรพวิชาอันหลากหลายนับตั้งแต่โบราณกาลมีพระสงฆ์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการเป็นผู้อนุรักษ์สืบสานและใช้ประโยชน์ในการประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนาและกิจกรรมอื่นของชุมชนปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปบทบาทของวัดและพระสงฆ์ลดลงไปจากเดิมแต่กระนั้นวัดและพระสงฆ์ก็ยังปรับเปลี่ยนบทบาทให้สอดคล้องกับสภาพสังคมโดยบทบาทหลักของวัดก็ยังคงเป็นสถานที่พำนักของพระสงฆ์สามเณรเป็นสถานที่ศึกษาเล่าเรียนประพฤติปฏิบัติธรรมสืบทอดและเผยแผ่หลักธรรมคำสั่งสอนและยังมีฐานะเป็นแหล่งประดิษฐานและรวบรวมของมรดกทางศิลปวัฒนธรรมทั้งที่เป็นโบราณสถานโบราณวัตถุและศิลปวัตถุตลอดถึงการเป็นศูนย์กลางในการประกอบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนดังนั้นวัดจึงมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งคือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งของวัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแนวคิดทฤษฎีในการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้สมัยพุทธกาลและวัดดีเด่นในปัจจุบันคือ Journal of MCU Kanchana Review Vol . 2 No . 3 (September - December 2022) 179 การสร้างบุคคลที่มีความพร้อมสามารถเป็นกัลยาณมิตรอันเป็นปัจจัยแรกที่มีความสำคัญตามหลักปรโตโฆสะเพื่อให้ผู้เรียนเกิดโยนิโสมนสิการจนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถพัฒนาดนเป็นกัลยาณมิตรต่อตนเองและผู้อื่นได้โดยในสมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้าทรงใช้หลักธรรมวินัยและพุทธ

สัปปายะอาหารสัปปายะและอัมมสัปปายะส่วนวัดดีเด่นในปัจจุบันยังคงใช้หลักธรรมวินัยเป็นเครื่องกำกับดูแลการพัฒนาดนของพระภิกษุสามเณรร่วมกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎหมายอาญาโดยมีเจ้าอาวาสวัดเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายสร้างจิตสำนึกให้เกิดความร่วมมือในการจัดสถานที่และกิจกรรมวัดในสมัยพุทธกาลเกิดขึ้นเพราะมีผู้เลื่อมใสในพระพุทธเจ้ามุ่งหาประโยชน์เพื่อความสุขของมหาชนกระบวนการอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้ทาง

ในการประกอบประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนดังนั้นวัดจึงมีบทบาทอีกอย่างหนึ่งคือเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนาและวัฒนธรรมซึ่งเป็นอีกบทบาทหนึ่งของวัดที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแนวคิดทฤษฎีในการจัดวัดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้สมัยพุทธกาลและวัดดีเด่นในปัจจุบันคือ Journal of MCU Kanchana Review Vol . 2 No . 3 (September - December 2022) 179 การสร้างบุคคลที่มีความพร้อมสามารถเป็นกัลยาณมิตรอันเป็นปัจจัยแรกที่มีความสำคัญตามหลักปรโตโฆสะเพื่อให้ผู้เรียนเกิดโยนิโสมนสิการจนเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถพัฒนาดนเป็นกัลยาณมิตรต่อตนเองและผู้อื่นได้โดยในสมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้าทรงใช้หลักธรรมวินัยและพุทธวิธีการบริหารดูแลสังคมสงฆ์ในอารามให้มีความสะดวกสบายทั้ง 4 ด้านได้แก่ 1)อาวาสสัปปายะหรือเสนาสนสัปปายะ 2)บุคคลสัปปายะ 3)อาหารสัปปายะ 4)อัมมสัปปายะส่วนวัดดีเด่นในปัจจุบันยังคงใช้หลักธรรมวินัยเป็นเครื่องกำกับดูแลการพัฒนาพระภิกษุสามเณรร่วมกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์และกฎหมายอาญาโดยมีเจ้าอาวาสวัดเป็นผู้นำในการกำหนดนโยบายสร้างจิตสำนึกให้เกิดความร่วมมือในการจัดสถานที่และกิจกรรม(นริวัลคุณธรรมนิมิต โชค, 2550)อย่างไรก็ตามการขยายตัวการท่องเที่ยวในประเทศไทยให้สภาพแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยวเลื่อมโทรมลงเกิดผลกระทบในทางลบตามมาทั้งผลกระทบทางกายภาพเช่นปัญหาความเลื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวและผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมอันส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมภายในวัดเช่นการก่อสร้างอาคารใหม่ที่ไม่สอดคล้องกับภูมิ